

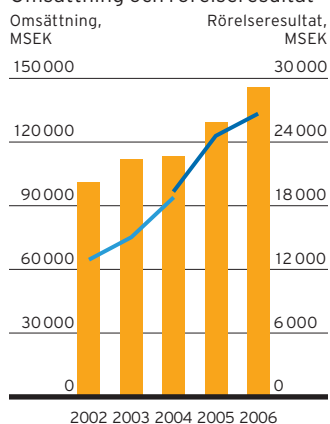
ÅRSREDOVISNING 2006

VÄRDESKAPANDE FÖR FRAMTIDEN

DETTA ÄR VATTENFALL

Vattenfall är Europas fjärde största elproducent och den största värmeproducenten. Koncernens omsättning uppgick 2006 till 145 815 MSEK. Vattenfalls vision är att vara ett ledande europeiskt energiföretag. Verksamheten bedrivs idag i Sverige, Danmark, Finland, Tyskland och Polen. Vattenfall agerar i alla delar av värdekedjan för el; produktion, transmission, distribution och försäljning. Vattenfall bedriver också energihandel och brunkolsbrytning samt producerar, distribuerar och säljer värme. Koncernen har drygt 32 000 anställda och moderbolaget Vattenfall AB ägs till 100% av svenska staten.

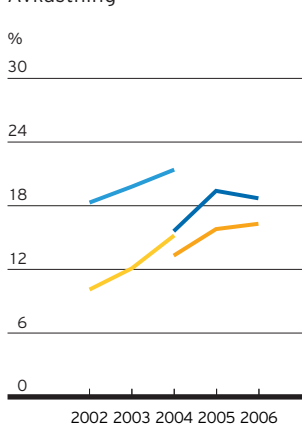
Omsättning och rörelseresultat

■ Omsättning (IFRS)
 ■ Rörelseresultat¹ (Sw.GAAP)
 ■ Rörelseresultat¹ (IFRS)

1) Exkl. jämförelsestörande poster.

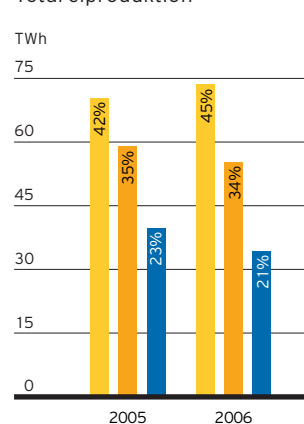
Avkastning

■ Avkastning på eget kapital¹ (Sw.GAAP)
 ■ Avkastning på eget kapital¹ (IFRS)
 ■ Avkastning på nettotillgångar¹ (Sw.GAAP)
 ■ Avkastning på nettotillgångar¹ (IFRS)

1) Exkl. jämförelsestörande poster.

Total elproduktion¹

■ Fossilkraft
 ■ Kärnkraft
 ■ Vattenkraft

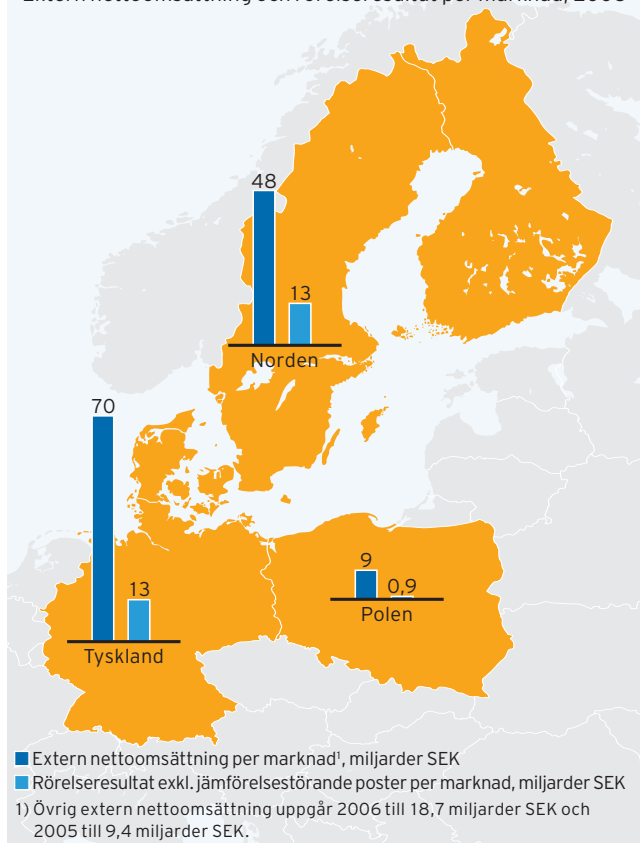
1) Vindkraft, biobränsle och avfall ingår i dessa volymer med sammanlagt 1,3 TWh för 2006 och 0,5 TWh för 2005.

Nyckelfakta

	2006	2005	Förändring %	2006 (EUR) ¹
Nettoomsättning, MSEK	▲ 145 815	129 158	12,9	16 112
Rörelseresultat, MSEK	▼ 27 049	27 571	-1,9	2 989
Rörelseresultat exkl. jämförelsestörande poster, MSEK	▲ 26 676	24 585	8,5	2 948
Resultat före skatter, MSEK	▼ 25 525	26 160	-2,4	2 820
Årets resultat, MSEK	▼ 19 858	20 518	-3,2	2 194
Resultat per aktie, SEK	▼ 142,21	146,05	-2,6	15,71
Avkastning på eget kapital exkl. jämförelsestörande poster, %	▼ 18,7	19,4		
Avkastning på nettotillgångar exkl. jämförelsestörande poster, %	▲ 16,3	15,8		
Totala tillgångar, MSEK	▼ 323 166	325 068	-0,6	35 709
Soliditet, %	▲ 33,3	28,0		
Internt tillförda medel (FFO), MSEK	▲ 35 673	31 386	13,7	3 942
Investeringar, MSEK	▼ 17 220	24 497	-29,7	1 903
Elproduktion (TWh)	▼ 164,5	169,1	-2,7	
Värmeproduktion (TWh)	▲ 35,2	34,1	3,2	
Antal anställda i koncernen, personår	▲ 32 308	32 231	0,2	

1) Omräkningskurs 9,05 SEK/EUR.

Extern nettoomsättning och rörelseresultat per marknad, 2006

Vattenfalls marknader

Norden

Vattenfall producerar drygt 20% av den el som förbrukas i Norden. Elproduktionen består i huvudsak av kärnkraft och vattenkraft. El säljs till cirka 950 000 kunder i Norden. Vattenfall har även en betydande värmeproduktion, till stor del baserad på biobränslen, och säljer fjärrvärme och så kallad färdig värme. Distribution äger och driver elnät samt distribuerar el till cirka 1,3 miljoner nätkunder. Vattenfall bedriver även konsult-, entreprenad- och FoU-verksamhet, främst inom energisektorn.

Tyskland

Vattenfall producerar nästan 14% av den el som förbrukas i Tyskland och är därmed landets tredje största elproducent. Produktionen består till cirka 87% av fossilkraft, huvudsakligen baserad på egen brunkolsbrytning. Vattenfalls kolkraftverk tillhör världens modernaste. Vattenfall producerar även värme och har en omfattande fjärrvärmeförsäljning främst i Berlin och Hamburg. Inom elnät äger och opererar Vattenfall såväl högspänningsnät som region- och lokalnät. Totala antalet nätkunder uppgår till cirka 3,3 miljoner och antalet elkunder till cirka 2,9 miljoner.

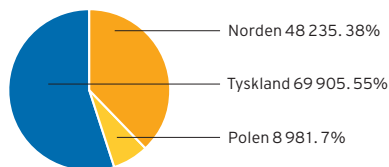
Polen

Värmeproduktion och värmeförsäljning utgör största delen av verksamheten och Vattenfall har en marknadsandel på cirka 27%. I mindre omfattning produceras även el. Distribution äger och driver elnät samt distribuerar el till 1,1 miljoner nätkunder, främst i sydvästra delen av landet. Antalet elkunder uppgår till cirka 1,1 miljoner.

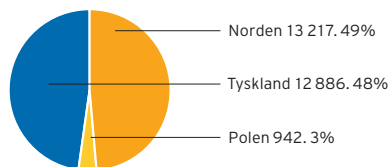
Koncerngemensam verksamhet

Vattenfall Trading Services, Vattenfall Treasury, Vattenfall Insurance och Vattenfall Research and Development är centrala stödfunktioner som hanterar koncernens finansiering, risker, erbjuder marknadstillgång och arbetar med forskning och utveckling.

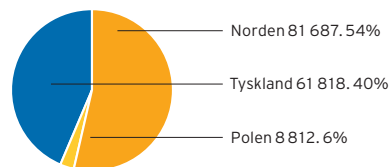
Extern nettoomsättning¹ per marknad, MSEK

Rörelseresultat exkl jämförelsestörande poster per marknad, MSEK

Nettotillgångar per marknad, MSEK

1) Övrig nettoomsättning uppgår till 18 694 (9 352). I segmentet Övrigt inkluderas Energihandel, Finansverksamhet och Övriga koncernfunktioner.

INNEHÅLL

Finansiella mål och utfall	2-3
Viktiga händelser	4-5
Koncernchefen har ordet	6-9
Omvärld, strategi och aktiviteter	10-11
Ekonomiskt värdeskapande	12-13
Drivkrafter, nyckelrisker och strategier	14-15
Investera för tillväxt	16-19
Europas energimarknader	22-25
Konkurrenssituationen	26-29
Förnybar energi och energieffektivisering	30-32
Hållbarhetsredovisning	33
Vattenfalls marknader	
Norden	36-38
Tyskland	39-41
Polen	42-43
Medarbetare och kompetens	46-47
Bolagsstyrningsrapport	48-55
Styrelse och koncernledning	56-59

Ekonomisk information

Förvaltningsberättelse inkl Riskhantering	60-69
Koncernens finansiella rapporter	70-77
Koncernens Noter	77-101
Moderbolagets finansiella rapporter inkl Noter	102-109
Förslag till vinstdisposition	110
Revisionsberättelse	110
Definitioner och beräkningar av nyckeltal	111
Flerårsöversikt och kvartalsöversikt	112-113
Fakta Vattenfalls marknader	114-115
Ord och förkortningar	116
Vattenfalls historia	117

Finansiellt kalendarium 2007

8 februari	Bokslutskommuniké
19 mars	Årsredovisning 2006
26 april	Delårsrapport för januari-mars
26 april	Årsstämma
26 juli	Delårsrapport för januari-juni
31 oktober	Delårsrapport för januari-september

Investor Relations kontaktpersoner:

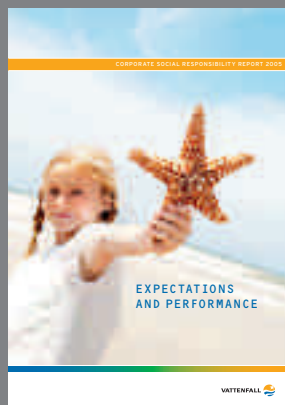
Klaus Aurich, klaus.aurich@vattenfall.com

Monica Edblad, monica.edblad@vattenfall.com

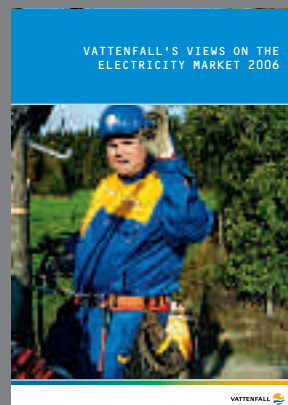
Susanna Hjertonsson, susanna.hjertonsson@vattenfall.com

Telefon 08-739 50 00

Övriga publikationer

CSR-rapporten beskriver Vattenfalls verksamhet ur ett hållbarhetsperspektiv.

Elmarknadsrapporten beskriver Vattenfalls syn på elmarknaden.

Alla rapporter kan beställas från Vattenfall AB, 162 87 Stockholm
Telefon 08-739 50 00, E-post info@vattenfall.com

Ytterligare finansiell information finns på Vattenfalls webbplatser:

www.vattenfall.se och www.vattenfall.com

VÄRDESKAPANDE ÄR FÖRUTSÄTTNINGEN FÖR ATT NÅ VÅR VISION ATT VARA ETT LEDANDE EUROPEISKT ENERGIFÖRETAG

För att uppnå vår vision har vi slagit fast fem strategiska ambitioner: Lönsam tillväxt, Nummer Ett för kunden, Nummer Ett för miljön, Benchmark för branschen och En attraktiv arbetsgivare.

En grundläggande förutsättning för att kunna uppnå visionen är dock att ständigt skapa ekonomiskt värde i vår verksamhet. De fem strategiska ambitionerna utgör kärnan i Vattenfalls arbete för att realisera detta värde. Samtidigt är värdeskapandet nödvändigt för att Vattenfall långsiktigt ska kunna satsa på ny, hållbar energiproduktion.

Under 2006 har vi fortsatt att förbättra resultatet och nu fokuserar vi ännu tydligare för att nå vår vision: att vara ett ledande europeiskt energiföretag.

FINANSIELLA MÅL OCH UTFALL

Vattenfalls arbete med att uppnå visionen att vara ett ledande europeiskt energiföretag har inneburit en betoning på ekonomiskt värdeskapande och lönsam tillväxt. Denna övergripande ambition ligger till grund för Vattenfalls fyra finansiella mål, vilka fastställts av ägaren på årsstämman. Målen är långsiktiga och utvärderas genomsnittligt över en konjunkturcykel (cirka 5–7 år).

Huvudmålet: värdeskapande/lönsam tillväxt

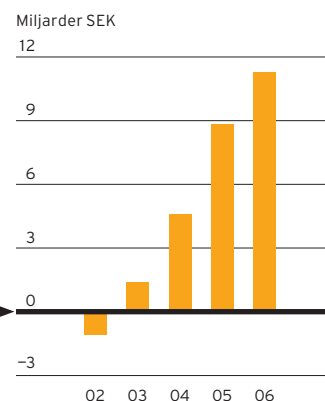
Vattenfall mäter värdeskapande över tiden genom att ställa uppnådd avkastning på nettotillgångar mot alternativkostnaden för kapitalet, som fastställts med utgångspunkt i ägarens avkastningskrav (15% avkastning på genomsnittligt eget kapital). Skillnaden mellan uppnådd avkastning och mål multipliceras sedan med nettotillgångarna för att uppskatta det ekonomiska värde som genereras i verksamheten varje år, före skatt. De affärsenheter som skapar ekonomiskt värde kan söka möjligheter till lönsam tillväxt, antingen organisk eller genom förvärv. Slutgiltiga investeringsbeslut fattas på koncernnivå.

Värdeskapande

Skillnaden mellan uppnådd avkastning på nettotillgångar och avkastningskravet multipliceras med nettotillgångarna för att uppskatta det ekonomiska värde som genereras i verksamheten varje år, före skatt.

*) Siffror för 2004 och framåt enligt IFRS.

Koncernens resultatkrav på nettotillgångar = 11%

Finansiellt mål

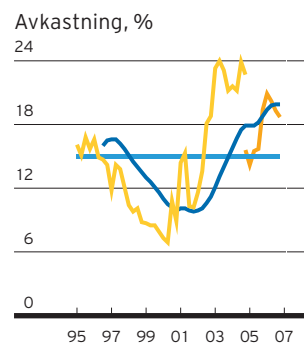
Lönsamhet

Ägarens långsiktiga avkastningsmål är att vinsten efter skatt ska uppgå till 15% på genomsnittligt eget kapital. Omräknat till koncernens långsiktiga krav på lönsamhet, uttryckt som avkastning på nettotillgångar, motsvarar detta en avkastning på cirka 11% före skatt.

Utfall

- Avkastningen på eget kapital¹ efter skatt för 2006 uppgick till 18,7% (19,4%).
- Avkastningen på nettotillgångar¹ uppgick till 16,3% (15,8%).
 - Avkastning på eget kapital efter skatt¹, senaste 12 mån (Sw. GAAP)
 - Avkastning på eget kapital efter skatt¹, senaste 12 mån (IFRS)
 - Avkastning på eget kapital efter skatt¹, rullande fyra år (Sw. GAAP tom Q3 2004)
 - Avkastningsmål, 15%

1) Exkl. jämförelsestörande poster.

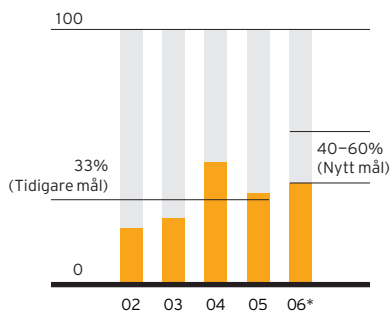

Utdelningspolicy

Avsikten är att utdelningen långsiktigt ska uppgå till 40–60% av resultatet efter skatt. De årliga besluten om utdelning ska dock beakta genomförandet av bolagets strategi, finansiella ställning samt övriga ekonomiska mål. Målet för utdelningen ändrades i april 2006; det tidigare målet var 33%.

Långsiktigt mål för utdelning, %

Procent av årets resultat. Exakta utdelningsbelopp visas i flerårsöversikten på sidan 112.

*) Föreslagen utdelning.

Avkastningsmål

Vattenfalls ägare anser att avkastning på genomsnittligt eget kapital är det mest relevanta lönsamhetsmålet ur ett ägarperspektiv. Målet är att vinsten efter skatt ska uppgå till 15% på genomsnittligt eget kapital. I jämförelse med många nordiska konkurrenter är detta mål högt ställt. Direkta jämförelser är dock vanskliga att göra, inte minst på grund av att bolagen skiljer sig åt med avseende på tillgångarnas ålder och avskrivningar. Det finns betydande dolda värden i Vattenfalls balansräkning, framförallt avseende vattenkraftstillgångar.

Utdelningspolicy

Mot bakgrund av Vattenfalls starka balansräkning och en, i förhållande till flera konkurrenter, konservativ utdelningspolicy under de senaste åren, har målet ändrats till att utdelningen ska uppgå till 40–60% av årets resultat. En mer generös utdelningspolicy bedöms vara förenlig med Vattenfalls tillväxtstrategi.

Finansiell risknivå

Målen för Vattenfalls finansiella risknivå utgörs av ett åtagande att hålla en rating i "single A"-kategorin och en

"kassaflödesräntetäckningsgrad efter förnyelseinvesteringar" inom spannet 3,5–4,5. En kreditrating omfattar ett flertal kvantitativa och kvalitativa variabler som sammantagna utgör en bedömning av ett företags förmåga att fullfölja sina kreditåtaganden. Nuvarande rating av Moody's och Standard & Poor's innefattar den extra riskkomponent som Vattenfalls förvärvsstrategi innebär.

Det traditionella nyckeltalet räntetäckningsgrad baserat på rörelseresultatet har, i egenskap av redovisningsmåt, den nackdelen att det inte tar hänsyn till faktiska kassaflöden. Vattenfall har av denna anledning gått över till att mäta kassaflödesräntetäckningsgraden, som visar hur stor del av genererade kassamedel från årets verksamhet som är tillgängliga för nyinvesteringar och utdelning, i förhållande till räntekostnaderna. Den högsta avkastningen i en kapitalintensiv bransch som Vattenfalls genereras ofta genom återinvesteringar i befintliga anläggningar. Den förhållandevis låga rörelserisken förenade med denna typ av investeringar gör att målspannet har sänkts något till 3,5–4,5. Tidigare var målspannet 3,5–5,0.

Se nedan för en sammanställning av Vattenfalls nuvarande fyra finansiella mål samt måluppfyllelse.

Finansiellt mål

Rating

Det är Vattenfalls intention att från kreditvärderingssynpunkt behålla en långsiktig rating i kategorin "single A". Målet avser rating från såväl Moody's som Standard & Poor's.

Vattenfalls aktuella rating är A-/A-2 från Standard & Poor's och A2/P-1 från Moody's. Både Moody's och Standard & Poor's ändrade sin "outlook" från positiv till stabil under det tredje kvartalet 2006 vilket motiverades bland annat med Vattenfalls ökade investeringsplaner, skärpta krav från nätmyndigheter och ökad politisk risk. Under året publicerade ratinginstitutet Fitch en rating av Vattenfall. Denna har ej initierats av Vattenfall och grundar sig således enbart på öppen, allmänt tillgänglig information om Vattenfall.

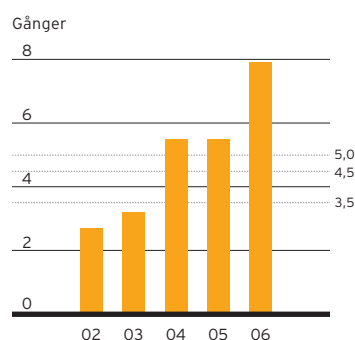
Utfall

	Långfristig Moody's	Långfristig S&P	Kortfristig Moody's	Kortfristig S&P
2006	A2	A-	P-1	A-2
2005	A2	A-	P-1	A-2
2004	A3	A-	P-2	A-2
2003	A3	A-	P-2	A-2
2002	A3	A-	P-2	A-2
2001	A3	A-	P-2	A-2
2000	A1	A+	P-1	A-1

Kassaflödesräntetäckningsgrad

Detta mål omdefinierades i april 2006. Ägarens tidigare mål att räntetäckningsgraden baserad på rörelseresultatet skulle uppgå till 3,5–5,0 ggr ersattes med målet att "kassaflödesräntetäckningsgraden efter förnyelseinvesteringar" långsiktigt ska uppgå till mellan 3,5–4,5. För fullständig definition se sidan 111.

Kassaflödesräntetäckningsgrad efter förnyelseinvesteringar

VIKTIGA HÄNDELSE UNDER 2006

STORA SATSNINGAR FÖR ATT BEKÄMPA KLIMATFÖRÄNDRINGEN

Eftersom en stor del av Vattenfalls el- och värmeproduktion baseras på fossila bränslen är det viktigt för oss att satsa på teknik för minskade koldioxidutsläpp. I början av året publicerade Vattenfall rapporten "Curbing Climate Change". I rapporten presenteras ett förslag till modell för hur vi kan minska koldioxidutsläppen globalt och samtidigt bibehålla gynnsamma förutsättningar för investeringar i kostnadseffektiv och miljövänlig teknik.

I maj presenterade Vattenfall en plan för ökade investeringar i förnybar elproduktion i Norden. Ambitionen är att öka den årliga produktionen av förnybar energi med 10 TWh fram till år 2016.

I maj påbörjades också byggandet av Vattenfalls pilotanläggning för ett brunkolseldat kraftverk fritt från koldioxidutsläpp. Den baseras på oxyfuelteknik¹, och är världens första i sitt slag. Anläggningen som byggs intill kraftverket Schwarze Pumpe i östra Tyskland, innebär en milstolpe i utvecklingen av ny teknik för att på sikt utveckla en brunkolsbaserad elproduktion utan koldioxidutsläpp. Vattenfall investerar 65–70 miljoner EUR (cirka 588–633 MSEK) i pilotanläggningen, som ska tas i drift 2008. Med den nya tekniken avser vi att på lång sikt säkra brunkolsbaserad elproduktion i Tyskland och samtidigt kraftfullt bidra till klimatfrågans globala lösning.

1) Koldioxiden från förbränningen avskiljs och görs flytande för att sedan lagras i berggrunden.

SÄNKTA NÄTTARIFFER EFTER BESLUT FRÅN TYSKLANDS NYA NÄTMYNDIGHET

I juni erhöll Vattenfall ett beslut från Bundesnetzagentur med krav på kraftiga sänkningar av tarifferna för transmissionsverksamheten. Efter det att Vattenfall överklagat beslutet, underkände tysk domstol i juli myndighetens krav på retroaktiva tariffsänkningar. I september och oktober meddelade Bundesnetzagentur sitt beslut beträffande Vattenfalls distributionsnät i Berlin och Hamburg samt för dotterbolaget Wemags nät i norra Tyskland. Till följd av det nya regelverket beträffande elnätverksamheten och Bundesnetzagenturs beslut att sänka Vattenfalls distributionstariffer, har Vattenfalls distributionstillgångar, efter genomförd "impairment test" skrivits ned med 1 019 MSEK (110 MEUR).

ÖVERENSKOMMELSEN MELLAN VATTENFALL OCH DANSKA DONG SLUTFÖRD

Efter ett intensivt arbete genomfördes tillgångsbytet mellan Vattenfall och danska energiföretaget DONG den 1 juli. Då överfördes cirka 24% av den sammanlagda produktionskapaciteten i de danska bolagen Elsam A/S och Energi E2 A/S till Vattenfall i utbyte mot Vattenfalls aktiepost om 35,3% i Elsam A/S och ägarandelen i I/S Avedøre 2. Tillgångarna utgörs huvudsakligen av kraftvärmeverk och vindkraftverk. Genom övertagandet ökar Vattenfalls årliga produktionsvolym med cirka 6 TWh el och 6 TWh värme.

VATTENFALLS TRYGGHETSAVTAL MÖTS AV STORT GENSVAR FRÅN KUNDERNA

I Sverige lanserade Vattenfall i juni "Trygghetsavtalet", ett treårigt fastprisavtal med tillhörande omteckningsrätt. Trygghetsavtalet skyddar kunden mot stigande elpriser under tre år, samtidigt som omteckningsrätten ger kunden möjlighet att välja ett nytt treårigt avtal till lägre pris, om elpriserna sjunker. Efterfrågan på den nya produkten har varit mycket stor.

OMFATTANDE PROBLEM I KÄRNKRAFTEN

Den 25 juli orsakade en kortslutning i ett ställverk utanför Forsmarks kärnkraftverk att reaktor 1 i Forsmarks kärnkraftverk snabbstoppades.

Reaktorn stängdes av automatiskt varvid två av fyra dieseldrivna reservaggregat fungerade och tillräcklig kylning av bränslet upprätthölls. Händelsen klassades som en tvåa på den sjugradiga internationella INES-skalan, där 1–3 är störning utan yttre påverkan och 4 eller högre innebär utsläpp med påverkan på miljö och människor. Statens Kärnkraftinspektion (SKI) klargjorde i september att händelsen inte hade medfört några skador på den drabbade reaktorn. Kontrollrumspersonalen agerade i enlighet med sina instruktioner och kylningen av reaktorhärden var hela tiden under kontroll. Någon risk för radioaktiva utsläpp fanns aldrig.

För att kunna medge återstart krävde SKI ett antal säkerhetsåtgärder på Forsmark 1 och även Forsmark 2, som var avstängd för årlig revision när incidenten skedde. Den 28 september medgav SKI återstart av båda reaktorerna. Samtidigt gjorde dock SKI bedömningen att "Forsmarks Kraftgrupp AB har visat på brister i säkerhetsledning och styrning av verksamheten". Återstarten av Forsmark 2 försenades dock på grund av ett läckage i reaktorinneslutningen och brister i kontrolldokumentationen. Efter reparationer och dokumentationsgranskning av repara-

tionsarbetena godkände SKI återstart den 24 oktober. Vattenfall som huvudägare i Forsmark har tagit händelserna i Forsmark på största allvar. Med anledning av det inträffade har en noggrann översyn gjorts och säkerhetsarbetet i samtliga Vattenfalls kärnkraftverk förstärks. Händelsen orsakade ett produktionsbortfall på 2,3 TWh. Det totala inkomstbortfallet blev cirka 1,4 miljarder SEK, varav Vattenfalls andel (66%) är cirka 0,9 miljarder SEK.

Koncernchefen har ordet

ETT UTHÅLLIGT ENERGIFÖRETAG FÖR ETT UTHÅLLIGT SAMHÄLLE

När vi betraktar Vattenfalls utveckling under de senaste åren, kan vi se den på två helt olika sätt:

Å ena sidan kan Vattenfall blicka tillbaka på ett antal år av stora framgångar. År efter år har vi presterat rekordresultat, vi har expanderat till nya marknader och framgångsrikt integrerat förvärvade bolag. Vår ledstjärna har varit att växa under lönsamhet – att fokusera på värdeskapande som grund för att stå rustade att möta de utmaningar som en avreglerad gemensam europeisk energimarknad för med sig.

Parallellt med detta har Vattenfall genomfört en rad offensiva satsningar. Stora investeringar har skett i elnätet för att säkra en förbättrad leveranssäkerhet till våra kunder. Investeringar i ny teknik i våra befintliga kraftverk har ökat verkningsgraden, samtidigt som utsläppen av koldioxid och andra skadliga ämnen reducerats.

Å andra sidan är framgång en subjektiv upplevelse. För många i vår omvärld – samhälle, kunder och andra intressorganisationer – har inte Vattenfalls utveckling på alla sätt varit liktydig med framgång.

Tvärtom betraktar många fortfarande Vattenfall som en del av en icke-fungerande energimarknad, där marknadens mekanismer inte skapar effektivitet och konkurrenskraftiga priser. I stället, menar kritikerna, sker energihandeln på en oligopolliknande marknad, där ett begränsat antal stora energiföretag upprätthåller en för hög, och för energikonsumenterna menlig, prisnivå.

Denna kritik får inte viftas bort som osaklig och felaktig. Vi får inte slå oss till ro med de faktiska framgångar som kan mätas i levererade terawattimmar, eller i kronor och ören. Vi måste acceptera att dessa reaktioner är reella och värda att ta på allvar. Därför är det en av våra absoluta huvuduppgifter att fortsätta arbetet med att visa att vi är ett företag som står upp för en väl fungerande marknad och ständigt strävar efter att leverera konkurrenskraftiga energilösningar till det samhälle och de kunder vi arbetar för. Först när våra kunder är nöjda, kan vi själva vara nöjda med de tjänster och produkter vi levererar.

Att bygga det förtroendet är en uppgift värdig ett företag med den långsiktiga horisont som Vattenfall har. Inga tillfällen får försittas att visa att vårt företag, våra produkter och vår kunskap verkligen är till stöd för ett uthålligt samhälle och motsvarar våra kunders behov och önskemål. Det gör vi genom att erbjuda moderna teknologiska lösningar av högsta kvalitet samt produkter och rådgivning till priser som svarar mot högt ställda kundkrav.

Kundernas framgång är Vattenfalls framgång

Basen för att svara upp mot de krav som ställs på Vattenfall är en uthållig lönsam tillväxt. För att vara en stark partner till våra kunder och till det samhälle vi verkar för, krävs ett starkt Vattenfall. En stark balansräkning och ett starkt kassaflöde är en förutsättning för de stora investeringar och det risktagande som krävs för att klara vår del av den nödvändiga omställningen till ett uthålligt energisystem som inte bidrar till klimatförändringen.

Med den ekonomiska styrkan i ryggen tar vi hela tiden nya steg för att erbjuda ett ännu bättre partnerskap för våra kunder. Vattenfall betraktar det samhälle inom vilket vi verkar som vår uppdragsgivare. Ett framgångsrikt samhälle är ett samhälle där det investeras och därför är våra kunders framgång också Vattenfalls framgång.

2006 har varit ett år av höga elpriser i hela Europa och inte minst i de nordiska länderna. Företrädare för svensk basindustri har uttryckt sin oro och stundtals ifrågasatt energiföretagens förmåga att kunna erbjuda konkurrenskraftiga villkor. För stora företag inom till exempel skogsindustrin, stålindustrin och andra energikrävande näringar, är det avgörande för långsiktiga investeringar att med många års framförhållning kunna förutse elkostnaderna i produktionen. Därför baseras Vattenfalls relation med basindustrin på tanken om ett långsiktigt partnerskap.

Vattenfall har under det gångna året kunnat erbjuda ett långsiktigt partnerskap även för våra privatkunder i Sverige. I somras introducerades Trygghetsavtalet, som i korthet innebär ett bundet elpris i tre år, men med rätt att teckna om avtalet om marknadspriserna på el skulle sjunka under avtalstiden.

Trygghetsavtalet har fått ett mycket gott mottagande både hos ”gamla” och nya kunder. Stundtals har gensvaret varit så stort att Vattenfalls kundtjänst haft problem med att hinna med och ta hand om alla nya kunder som hört av sig. Det varma mottagande som Trygghetsavtalet har fått visar att de svenska privatkunderna har förtroende för Vattenfall och introduktionen av denna prismodell är ett viktigt steg i vårt arbete för att ytterligare stärka relationerna med våra kunder.

Stora satsningar på begränsning av koldioxidutsläpp

Ett annat sätt att mäta Vattenfalls framgång på är att se hur väl vi lyckas förena ekonomisk framgång och ökad energiproduktion med att samtidigt minska påverkan på miljön. Det står numera helt klart att de stora utsläppen av koldioxid och andra växthusgaser utgör ett allvarligt hot som riske-

rar att oåterkalleligen förändra klimatet på hela vår planet.

Klimatfrågan är en utmaning av så stora dimensioner att alla – nationer, stater, organisationer och enskilda människor – måste engagera sig. Samtidigt vet vi att alla de energikällor som vi använder oss av idag, också kommer att behövas under en överskådlig framtid. Därför måste vi göra långsiktiga val och använda oss av de energikällor som finns på ett effektivt och ansvarsfullt sätt.

Vattenfalls arbete i klimatfrågan för att bidra till en hållbar utveckling sker dels genom teknisk utveckling, dels genom att föreslå lösningar och bidra till opinionsbildning. I det betydelsefulla arbetet med att finna nya tekniska lösningar på miljöproblemen ligger Vattenfall långt framme. Vi har lång erfarenhet av att både öka effektivitetsgraden på våra el- och värmeproducerande anläggningar, och av att minimera utsläppen av skadliga växthusgaser. Inte minst när det gäller integreringen av de polska kraftverken, sker där en kraftig teknisk upprustning, så att dessa kommer att nå en miljömässig nivå väl i linje med övriga koncernen. I Sverige och Finland har ett antal värmeverk byggts om för att kunna gå över från fossila bränslen till bio-bränslen.

I våras presenterade Vattenfall en plan för att ytterligare öka investeringarna i förnybara energikällor i Norden. Vår ambition är att vi fram till 2016 ska ha ökat produktionen av förnybar energi med 10 TWh per år i Sverige. En viktig del av den satsningen är den kraftiga utbyggnaden av vindkraft, som bland annat ska ske vid Lillgrund i Öresund och vid Kriegers Flak i södra Östersjön.

Den mest banbrytande och framsynta satsningen är emellertid byggandet av det första kolkraftverket fritt från utsläpp av koldioxid. I maj 2006 inleddes projekteringen av försöksanläggningen Schwarze Pumpe i östra Tyskland. Med denna satsning leder vi den globala utvecklingen inom

ett teknikområde som kommer att vara oundgängligen nödvändigt för att över huvudtaget kunna lösa klimatfrågan.

Ledande roll i opinionsbildningen

I opinionsbildningen kring vårt gemensamma ansvar för framtiden har Vattenfall sedan flera år tagit en ledande roll.

I "Curbing Climate Change" skisserade Vattenfall i januari 2006 ett förslag för att hantera klimatförändringen på global nivå. Vattenfall föreslår en global modell som bygger på principerna att alla länder ska delta i förhållande till deras andel av världens BNP, utan att den ekonomiska utvecklingen bromsas eller att energiomställningen hotar välfärden. Vattenfalls förslag kombinerar handelsmekanismer med åtgärder för att skynda på den tekniska utvecklingen.

Vattenfalls ansvarsfulla inställning och konstruktiva attityd för att hantera denna viktiga och svåra fråga har mötts med intresse och respekt runt om i världen, och jag har själv presenterat vårt förslag på flera internationella miljökonferenser och diskuterat det med en rad av världens politiska ledare. Sedan december 2006 har jag förmånen att få vara den tyska förbundskanslern Angela Merkels rådgivare i klimatfrågor. Tyskland är under innevarande år ordförande både i EU och i G8, och ser det som ett viktigt tillfälle att ytterligare sätta fokus på klimatförändringsfrågorna.

Under inledningen av 2007 har Vattenfall tagit ytterligare två steg i arbetet för minskade utsläpp av växthusgaser. Tillammans med ledarna för en rad internationella storföretag

lanserades det globala företagarinitiativet 3C – Combating Climate Change. Detaljerad information om initiativet finns på websidan www.combatclimatechange.org

I den omfattande studien "Global Climate Impact Abatement Map" har Vattenfall sammanställt de åtgärder runt om i världen som kan potentiellt göras och krävs för att hejda klimatförändringen. Om åtgärderna förverkligas är det möjligt att stabilisera utsläppen av växthusgaser på en nivå som möjliggör att den långsiktiga temperaturhöjningen begränsas till under två grader Celsius. Mer om detta finns att läsa på vår websida www.vattenfall.com/climate

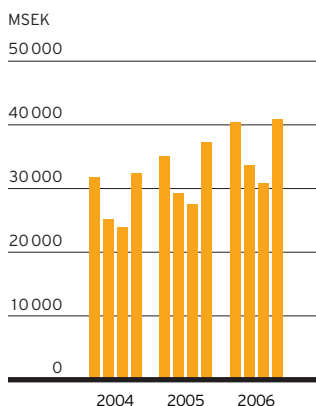
En central del i Vattenfalls förslag är att utveckla ett globalt system för handel med utsläppsrätter. Vattenfall stöder därför det system för handel med utsläpp av växthusgaser som har pågått inom den Europeiska Unionen de två senaste åren.

Rekordresultat även 2006

Sammantaget står alltså Vattenfall inför en rad stora utmaningar – de avgörande klimatfrågorna såväl som frågor som rör kundförtroende och prisnivåer. Låt mig därför än en

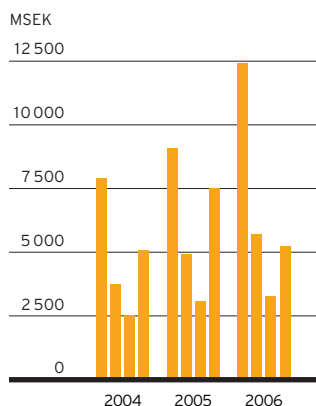
Omsättningen ökade med 12,9% till 145 815 MSEK (129 158)

Nettoomsättning, kvartalsvis

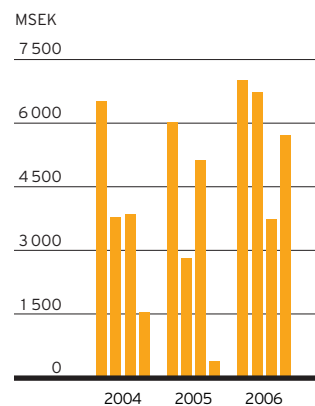
Rörelseresultatet exkl. jämförelsestörande poster ökade med 8,5% till 26 676 MSEK (24 585)

Rörelseresultat, kvartalsvis

Fritt kassaflöde uppgick till 23 178 MSEK (14 341)

Fritt kassaflöde¹, kvartalsvis

1) Kassaflöde från den löpande verksamheten minus förnyelseinvesteringar.

gång betona att förutsättningen för att framgångsrikt kunna hantera dessa framtidsfrågor är en fortsatt tillväxt under lönsamhet. Stabil långsiktig intjäning är en nödvändighet för att Vattenfall ska vara en stabil och långsiktig aktör som kan garantera framtidens energiförsörjning.

Jag är glad att kunna konstatera att koncernens resultat för 2006 – trots ett svagt fjärde kvartal – var starkt. Rörelse-resultatet, exklusive jämförelsestörande poster, ökade med 8,5% till 26 676 MSEK och Nettoomsättningen med 12,9% till 145 815 MSEK. Förbättringen förklaras i huvudsak av starkare resultat från vår tyska verksamhet till följd av högre elmarknadspriser och något högre produktionsvolym. I Norden sjönk däremot såväl omsättning som resultat jämfört med föregående år, beroende på en markant minskning av produktionen. Produktionsnedgången förklaras dels av en svag hydrologisk balans, nivåerna i vattenmagasinen var under året de lägsta sedan 1996, dels av problem i Forsmarks kärnkraftverk under andra halvåret. Problemen, som uppstod i samband med en kortslutning i ett ställverk utanför Forsmark i slutet av juli, ledde till att båda reaktorerna stod stilla i ett par månader. Händelsen medförde ett inkomstbortfall på cirka

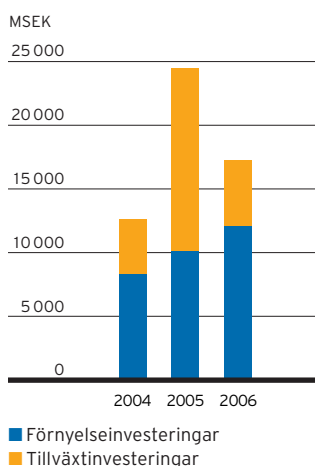
900 MSEK. Den nordiska verksamhetens resultat drabbades även av ökade produktionskatter på cirka 1,7 miljarder.

För att möta utmaningarna krävs dessutom att Vattenfall lyckas attrahera den kompetens som behövs för att bli ett av de ledande energiföretagen i Europa. Vi kan till vår glädje se att energibranschen betraktas som ett framtidsområde av många unga människor och lediga tjänster inom vår organisation lockar många sökande.

Det är med vetskapen om goda insatser från samtliga medarbetare under det gångna året och med förvisningen att vi står väl rustade inför framtiden, som jag med tillförsikt blickar framåt mot de många stora utmaningar som ligger framför oss – under 2007 och under de kommande åren.

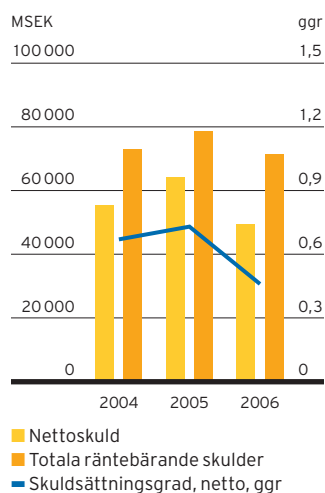
Lars G Josefsson
Koncernchef

Investeringar

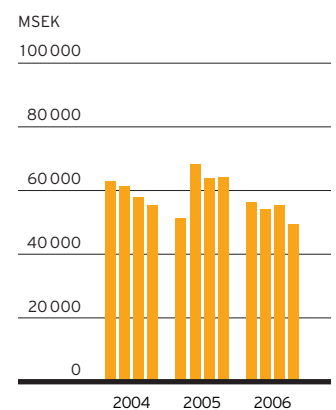

Nettoskulden minskade med 14,9 Mdr SEK till 49,4 Mdr SEK

Skuldsättningsgrad

Nettoskuld, kvartalsvis

SAMMANFATTNING AV OMVÄRLD, STRATEGIER OCH AKTIVITETER

Omvärld

Kraftindustrin är inne i en ny utvecklingsfas där Vattenfall ser många möjligheter, t.ex:

- De åldrande kraftverken i Europa och det därmed ökande ersättningsbehovet skapar intressanta möjligheter för investeringar i ny kraftproduktion.
- Vattenfalls finansiella styrka, vana vid konkurrensutsatta marknader och erfarenhet av att integrera förvärv, gör oss väl rustade för att agera på en konsoliderande europeisk energimarknad.
- Vår starka position i Nordeuropa går att utveckla vidare.
- Vattenfalls erfarenheter av olika kraftslag utgör en stark bas för att utveckla företagets produktionsanläggningar mot ökad effektivitet och höga krav på miljöprestanda.

Men det finns också utmaningar som måste tacklas på väg mot Vattenfalls vision att vara ett ledande europeiskt energibolag, t.ex:

Ökat fokus på säkerhet och miljö

- Under 2006 inträffade ett antal störningar vid Forsmarks kärnkraftverk vilket ledde till en omfattande genomlysning av säkerhetsfrågorna och säkerhetskulturen inom kärnkraftsverksamheten. Det är Vattenfalls absoluta övertygelse att säkerhetsarbetet alltid måste ges högsta prioritet och det råder inte något som helst motsatsförhållande mellan säkerhet, produktion eller lönsamhet. Tvärtom är ett väl dokumenterat och trovärdigt säkerhets- och miljöarbete själva förutsättningen för fortsatt lönsam tillväxt.

Skärpt konkurrens

- Konkurrenter fortsätter att expandera och kan komma att få mer dominanta positioner på Vattenfalls hemmamarknader.
- Ökad konkurrens inom elförsäljning pressar marginalerna.
- Den ökade konvergensen mellan el och gas utgör en utmaning för Vattenfall, som är en av ett fåtal europeiska aktörer som inte har någon storskalig verksamhet inom gas.
- Ett begränsat antal lämpliga uppköpsobjekt leder till höga priser vilket påverkar möjligheterna att växa genom förvärv.

Ökad grad av reglering

- Eventuella ändringar i regelverk och beskattning, framförallt inom värme och elnät, kan påverka Vattenfalls konkurrenskraft och i förlängningen försämra lönsamheten.
- Energibranschens sjunkande anseende bland allmänheten kan leda till ökade krav på regleringar.
- Institutionella beslut på såväl europeisk som nationell nivå, såsom tilldelning av utsläppsrätter och ökade krav på förnybar elproduktion, kan påverka Vattenfalls lönsamhet negativt.

Strategi

Lönsam tillväxt

Sedan år 2000 har Vattenfalls omsättning mer än fyrdubblats samtidigt som vi har skapat goda förutsättningar för framtida tillväxt. Lönsam tillväxt är nödvändigt om Vattenfall ska fortsätta vara konkurrenskraftigt, skapa värde och vara en positiv kraft i branschen genom att bidra till en hållbar utveckling av samhället. Storlek ger en rad viktiga strategiska fördelar, såsom marknadsposition, finansiell styrka samt förmåga att sprida risker. Därutöver finns operationella skalfördelar inom flera olika områden, till exempel inköp, IT, produktion och administration.

Benchmark för branschen

Ökad konkurrens och prispress kommer att vara en ihållande trend på den europeiska energimarknaden. För att möta denna utmaning och behålla konkurrenskraften, måste Vattenfall hålla fortsatt fokus på operationell effektivitet och värdeskapande. De senaste åren har Vattenfall effektiviserat verksamheten avsevärt, men detta har till största delen skett på regional och lokal nivå. Detta arbete måste fortsätta men vi måste också tillvarata synergier och möjligheter för effektivisering mellan olika regioner och därigenom kunna expandera med fortsatt god lönsamhet.

Nummer Ett för kunden

Vattenfall har nästan sex miljoner kunder. Att ha nöjda kunder som tycker förtroende för företaget är både en nödvändighet och en förutsättning för att få acceptans för företagets verksamhet och kunna utveckla nya lösningar. Målet är att vi ska vinna marknadsandelar samtidigt som kundnöjdheten ska öka – allt under bibehållen eller stärkt lönsamhet.

Nummer Ett för miljön

Kraven på energibranschen att bidra till en hållbar utveckling av samhället växer ständigt. Samtidigt ökar kunskapen om de miljöproblem som vi måste tackla. I takt med globalisering, teknikutveckling och övergång till en mer strikt lagstiftning, har relevansen i vår ambition att bli ledande inom miljöområdet ytterligare förstärkts. Vårt mål är att hitta lösningar som leder till en effektiv energianvändning och minskar koldioxidutsläpp och andra utsläpp. Vi strävar efter att ha en ledande roll inom förnybar el- och värmeproduktion och vara i världsklass inom varje energikälla och varje teknik vi använder.

En attraktiv arbetsgivare

Vattenfalls framgång är beroende av att vi har ett bra ledarskap, rätt kompetens och starkt engagerade medarbetare. Vattenfall står inför omfattande investeringsprogram och ett generationsskifte som innebär stora utmaningar. Samtidigt som erfarna personer med unik kunskap slutar minskar studenternas intresse för teknologi. Men Vattenfall har resurser och strategier för att skapa förutsättningar att attrahera, utveckla och behålla ledande kompetens och motivera medarbetare att prestera på topp.

Aktiviteter

- Löpande utvärdera möjliga förvärv och investeringar i utökad kapacitet och leveransförmåga. Geografisk expansion kommer primärt att ske i eller kring regioner där Vattenfall redan är etablerat. Tillväxten kommer att ske med inriktningen att även fortsättningsvis vara ett vertikalt integrerat energibolag med fokus på elproduktion och värme. Naturgas kan vara ett attraktivt förvärvsområde, dels som insatsvara för värme- och elproduktion, dels till följd av ökad konvergens mellan el- och gasmarknaderna.
- Förbereda och genomföra ett omfattande investeringsprogram. Fram till år 2011 planerar Vattenfall att investera 134 miljarder SEK, varav cirka 102 miljarder SEK inom produktion.
- Sänka kostnaden per kund ("cost to serve").

- Utvidga effektivitetsarbetet till att omfatta hela organisationen, och identifiera och implementera best practice inom så många områden som möjligt.
- Kontinuerligt förbättra uppföljningssystemen.
- Verkställa strategier för att utnyttja skalfördelar inom IT-investeringar och inköp.
- Fortsätta förbättra och centralt samordna investeringsplaneringen.

- Säkerställa konkurrenskraftig prissättning och samtidigt tillhandahålla bästa möjliga service. Projekt pågår för att förbättra och förenkla kundservice. Kundnöjdhet följs kontinuerligt upp för att kunna vidta förbättringsåtgärder.
- Erbjudna långfristiga avtal för industrikunder.
- Förbättra koordinationen mellan affärsenheternas kundservice.
- Anpassa produktportföljen för att möta förändrade kundbehov, till exempel erbjudanden inom el och gas; "dual fuel" i Tyskland.
- Skapa ett sammanhållet varumärke för alla delar av Vattenfall för att bättre och tydligare kunna möta kunden, med ett ansikte.

- Investera i energiproduktion som genererar låga eller inga koldioxidutsläpp (till exempel kärnkraft) samt i teknik för minskade utsläpp i de fossileldade kraftverken. Öka kapaciteten i befintliga anläggningar som genererar låga koldioxidutsläpp.
- Investera i vindkraft och biobränslebaserad el- och värmeproduktion, givet attraktiva kommersiella förutsättningar.
- Investera i nya turbinhjul vid förnyelse av vattenkraften för bättre miljöegenskaper och högre produktion.
- Öka effektiviteten i produktion och överföring av el.
- Skapa bättre system och processer för att styra och följa upp miljöarbetet.

- Stärka ledarskapet genom en förstklassig ledarförstärkningsprocess och koncernövergripande program för chefsutveckling.
- Genomföra långsiktig strategisk kompetensplanering inom hela koncernen.
- Kontinuerlig utveckling av medarbetarnas kompetens, med utgångspunkt i de affärsmässiga behoven.
- Årligen genomföra medarbetarundersökningen "My Opinion" för att få underlag till förbättringar och stärka medarbetarnas engagemang.
- Erbjudna alla medarbetare en säker, hälsosam och stimulerande arbetsmiljö.
- Fortsätta utveckla flexibla lönomodeller och incitamentsprogram som stödjer koncernens långsiktiga mål.

Genomfört 2006

- Konsoliderat danska produktionstillgångar som ökar Vattenfalls årliga produktion av el och värme med vardera cirka 6 TWh (läs mer på sidan 4).
- Förvärvat kraftvärmeverken Vanaja i finska Tavastehus (150 MW värme och 60 MW el).

- Infört ett antal Key Performance Indicators (KPI) för att på koncernnivå kunna följa upp de olika affärsenheterna.
- Etablerat en gemensam serviceenhet i Tyskland genom sammanslagning av Service Unit Berlin, Hamburg och Cottbus.
- Implementerat en gemensam serviceenhet "Vattenfall Business Services Nordic" i Norden.
- Etablerat en stabsfunktion "Capacity Management" (se även sidan 68 under Investeringsrisk) för att ge en starkare styrning av inriktning och prioritering av investeringsprojekt inom koncernen.
- Påbörjat arbete för en koncerngemensam IT-plattform samt arbetat vidare med att harmonisera alla koncernens webbplatser för att stödja ett sammanhållet varumärke för Vattenfall.

- Lanserat ett treårigt fastprisavtal med tillhörande omteckningsrätt i Sverige, det så kallade "Trygghetsavtalet" (se sidan 5).
- Genomfört en energieffektiviseringskampanj, infört 24-timmars kundservice och prisgarantiprogram i Tyskland.
- Effektiviserat och förbättrat kundservice i Polen (se case sidan 44–45).
- Fortsatt att förbättra leveranskvaliteten till kund genom att isolera mellanspänningsnätet i Norden.
- Framgångsrikt migrerat varumärket Vattenfall så att våra tyska och polska dotterbolag nu handlar i Vattenfalls namn och vi uppträder som Ett Vattenfall mot kund.

- Tagit i drift ett nytt biobränsleldat kraftvärmeverk (17 MW värme och 3,5 MW el) i Motala, Sverige, som reducerat koldioxidutsläppen.
- Inlett byggandet av pilotanläggning för ett brunkolseldat kraftverk fritt från koldioxidutsläpp i Tyskland (läs mer på sidan 4).
- Återställande av natur och växtlighet på ett 200 hektar stort område vid floden Spree i Tyskland.
- Fullständig svavelrening på polska Siekierki, ett av Europas största kraftvärmeverk samt beslut att sluta deponera aska på kraftvärmeverket Zérán i Warszawa.
- Presenterat ett förslag till modell för hur vi kan minska koldioxidutsläppen globalt i rapporten "Curbng Climate Change".
- Bildat fyra kompetenscentrum för att optimera kunskapsöverföringen mellan olika enheter och länder och på så sätt tidigt kunna vidta effektiva åtgärder.

- Vattenfall rankat som Sveriges bästa arbetsgivare i Universum Communications undersökning bland yngre akademiker vilka bedömt sin egen arbetsgivare.
- Stora framsteg inom flera viktiga områden enligt den årliga medarbetarundersökningen, till exempel mål och feedback, balans mellan arbete och privatliv samt ledarskap.
- I Tyskland har ett gemensamt kollektivavtal slutits för enheterna inom kärnverksamheten.
- 1 458 chefer och potentiella chefer har utvärderats och haft en dialog med sin chef.
- Cirka 300 deltagare på de koncerngemensamma ledarutvecklingsprogrammen.
- Etablering av Vattenfall Business Institute som erbjuder koncerngemensamma program inom bland annat controlling, inköp, HR och för specialister.

FOKUS PÅ EKONOMISKT VÄRDESKAPANDE TRYGGAR FRAMTIDEN

Ekonomiskt värdeskapande och lönsam tillväxt är den mest centrala av Vattenfalls strategiska ambitioner. Detta är en grundläggande förutsättning för att kunna uppnå företagets övriga målsättningar, inte minst inom hållbarhetsområdet, och för att förverkliga Vattenfalls vision att vara ett ledande europeiskt energibolag.

Efter en period av konsolidering och integration av förvärvade verksamheter skiftade Vattenfall strategiskt fokus under 2005 till att realisera visionen att bli ett ledande europeiskt energiföretag. Basen för detta arbete utgörs av Vattenfalls fem strategiska ambitioner. En grundläggande förutsättning för att kunna uppnå visionen är dock att ständigt öka det ekonomiska värde som genereras i verksamheten. Värdeska-

pande och lönsam tillväxt har därför fått ytterligare tyngd som väsentliga grundvalar i Vattenfalls strategiarbete och affärsplanering, och därmed också i fastställandet av de ekonomiska måltalen. Styrelsen behandlar de föreslagna målen och fattar beslut om att föreslå dem för årsstämman, där ägaren sedan fattar ett formellt beslut. För mer information om Vattenfalls nuvarande finansiella mål, se sidorna 2–3.

Process för målstyrt värdeskapande

Övergripande finansiella mål fastställs av ägaren i dialog med Vattenfalls koncernledning. Den övergripande målsättningen är värdeskapande och lönsam tillväxt.

Fyra koncernövergripande finansiella mål

- Avkastning på genomsnittligt eget kapital minst 15%.
- Kassaflödesräntetäckningsgraden efter förnyelseinvesteringar 3,5–4,5 gånger.
- Utdelning 40–60% av årets resultat.
- "Single-A" kreditrating.

Avkastningskrav

Med utgångspunkt i de finansiella målen fastställs ett avkastningskrav, uttryckt som avkastning på nettotillgångar (rörelseresultat i procent av genomsnittliga nettotillgångar). Detta avkastningskrav är för närvarande satt till 11%.

Värdeskapande

Rörelsemarginal

Kapitaleffektivitet

Avkastning på nettotillgångar (Return on Net Assets, RoNA)

– (minus)

Avkastningskrav 11%

Värdeskapande

Vattenfall skapar ekonomiskt värde när avkastningskravet överträffas.

Enheter som överträffar avkastningskravet kan söka lönsamma tillväxtmöjligheter.

Organisk tillväxt

Förvärvad produktionskapacitet

Lönsam tillväxt

Hur mäter Vattenfall ekonomiskt värdeskapande i de olika verksamheterna?

Eftersom Vattenfall verkar i en exceptionellt anläggnings-tung bransch, har ledningen valt att fastställa ett koncern-övergripande avkastningsmål uttryckt som avkastning på nettotillgångar (rörelseresultat i procent av genomsnittliga nettotillgångar). Den rörelsevinst som genereras i verksamheten utvärderas alltså alltid i förhållande till Vattenfalls tillgångsbas, på vilken ägarna och kreditgivarna förväntar sig en rimlig avkastning. Avkastningsmålet är för närvarande satt till 11%, och är grundat på en balanserad sammanvägning av de finansiella mål som fastställdes av ägaren på årsstämman. Avkastningsmålet översätts i sin tur till individuella mål för varje affärsenhet, efter vilka verksamheten styrs. Huvudskälet till denna omformulering till individuella mål för varje affärsenhet är att Vattenfalls verksamheter har olika förutsättningar, främst beroende på olika storlek och ålder på tillgångarna. Eget kapital och finansnetto fördelas inte ut på de affärsdrivande enheterna. Grundprincipen för denna målformulering är att tillgångsintensiva verksamheter ut-

värderas efter avkastning på tillgångsbasen, medan tjänste-verksamheter utvärderas efter rörelsemarginal.

Eftersom Vattenfalls kärnverksamheter inom elproduktion och distribution är tillgångsintensiva är kassaflöde och kapitalallokering centrala komponenter i beslutsfattandet, till exempel när investeringar utvärderas. För att underlätta genomslaget av den interna kommunikationen kring ekonomiskt värdeskapande, och samla organisationen kring målen, så har Vattenfall i ett första steg valt att lägga tonvikten på rörelseresultat före skatt snarare än kassaflödet. Huvudskälet till detta arbets sätt är att rörelseresultat är ett tydligare och mer lättfattligt nyckeltal än kassaflöde. Kassaflödeskrav tenderar dessutom att straffa investeringar vilket är negativt i en extremt anläggningstung bransch som elproduktion. I den interna kommunikationen betonas också vikten av kostnadseffektivitet och effektivitetsförbättringar på affärsenhetsnivå.

Mål för affärsenheterna

Eftersom eget kapital inte fördelas ut på de olika affärsdrivande enheterna och eftersom Vattenfalls verksamheter är så olika, räknas det koncernövergripande avkastningskravet om till individuella mål för varje affärsenhet. Om en affärsenhets resultat överstiger kravet, kan enheten söka lönsamma expansionsmöjligheter. Om resultatet ligger under kravet måste lönsamheten förbättras, tillgångar minskas och tillväxt hållas tillbaka.

Finansiella mål på affärsenhetsnivå

Eftersom det bokförda värdet av Vattenfalls elproduktionstillgångar i många fall inte ger en rättvisande bild av det faktiska värdet, ställs rörelseresultatet istället mot ett indexerat anskaffningsvärde, det vill säga värdet uppräknat med inflationen. Inom Värmeproduktion tillämpas samma mål som på koncernnivå, det vill säga avkastning på nettotillgångar.

Det primära finansiella målet för Vattenfall Trading Services är avkastning på handelsmandat. Enheten förväntas även ge en avkastning på handeln via utlandskablarna, Swepol Link och Kontek, som Vattenfall Trading Services ansvarar för.

Inom Försäljning är det primära finansiella målet nettoavkastning på ett åsatt värde per kund.

Inom Eldistribution finns, i likhet med Elproduktion, en betydande tillgångsbas. Därför mäts avkastningen på återanskaffningsvärdet snarare än på det bokförda värdet, som kan underskatta värdet på tillgångarna.

Elproduktion

- Avkastning på indexerat anskaffningsvärde.

Värme

- Avkastning på nettotillgångar.

Handel

- Avkastning på handelsmandat.
- Avkastning på nettotillgångar (SwePol Link, Kontek).

Försäljning

- Nettoavkastning på ett åsatt värde per kund.

Elnät (Transmission och Distribution)

- Avkastning på återanskaffningsvärde (Norden och Tyskland).
- Avkastning på nettotillgångar (Polen).

DRIVKRAFTER, RISKER OCH STRATEGIER FÖR VÄRDESKAPANDE

Vattenfalls resultat påverkas av vissa grundläggande drivkrafter och risker, till exempel elpris, bränslepris och politiska beslut. Vattenfall har slagit fast strategier, aktiviteter och riskhantering inom samtliga verksamhetsområden.

Produktion

Drivkrafter

Elpris

Elpriset är den enskilt viktigaste faktorn för värdeskapande för Vattenfall. Förluster kan uppstå på grund av förändringar i marknadspriset på den el som Vattenfall bedriver fysisk och finansiell handel i. Priset på el påverkas av fundamentala faktorer som vattentillgång, bränslepriser, utsläppsrätter för koldioxid och elkonsumention. För att hantera prisrisken säljer eller köper Vattenfall el på termin. Affärerna ut mot de olika elmarknaderna går via Vattenfall Trading Services' "market access-funktion".

Tillgänglighet och effektivitet i anläggningar/tillgänglig produktionskapacitet

Produktionsstopp beroende på föråldrade anläggningar eller operativa problem kan orsaka intäktsbortfall. Bortfallet kan till viss del kompenseras med försäkrings-skydd. Cirka hälften av Vattenfalls elproduktion i Norden kommer från vattenkraft i svenska vattenkraftverk. En ökning av den hydrologiska balansen, det vill säga nivån i vattenmagasinen, kan pressa ned elpriserna med lägre intäkter som följd. Konsekvensen på resultatet av ett sådant prisfall blir mindre om el har sålts i förväg på terminsmarknaden. Den ökade produktionen kan dessutom säljas på spotmarknaden. En ökad integration mellan Norden och andra marknader skulle minska denna risk.

Bränslepriser

Koncernen är beroende av priset på kol och uran som utgör bränsle i kraftverken. De flesta av Vattenfalls koleldade anläggningar använder dock brunkol från egna gruvor. Om marknadspriset på stenkol och uran stiger mer än vad som inräknats i koncernens prissäkringsstrategi kan det innebära högre kostnader och - om inte el- och värmeprierna följer efter - lägre marginaler. Kostnaden för uran utgör dock en mycket liten del av den totala produktionskostnaden för kärnkraft.

Energi- och miljöpolitik

De nationella målen för andelen elproduktion från förnyelsebara källor ökar på Vattenfalls samtliga marknader, vilket påverkar investeringsplanerna. Avkastningen på sådana investeringsprojekt beror till stor del på subventionssystemen.

Från och med år 2005 har de flesta länder inom EU tilldelats nationella kvoter för utsläppsrätter för koldioxid i enlighet med den bördefördelning som beslutats inom EU. Allokeringen av utsläppsrätter kommer gradvis att minska och kvoterna reduceras fram till 2012. Detta kommer sannolikt att innebära högre priser på utsläppsrätter. Högre priser på utsläppsrätter ökar kostnaden för Vattenfalls fossilbaserade produktion men samtidigt genereras ökade intäkter om elpriserna stiger som en följd därav.

Strategier/aktiviteter

- Optimering av spotförsäljning/hedging och produktionsplanering/styrning.
- Säkra framtida elpris genom terminkontrakt (hedging).
- Höja utnyttjandegraden i befintliga produktionsanläggningar och implementera effektivitetsförbättringsprogram.
- Tillväxt genom lönsamma investeringar i ny kapacitet med fokus på förnybar energi.
- Prissäkra CO₂ utsläppsrättsbehov.
- Prissäkra framtida bränslekostnad.

Nyckelrisker

- Elprisrisk
- Anläggningsrisk
- Bränsleprisrisk
- Miljörisker och miljöskulder

För mer information om risker se sidan 67.

Handel

Drivkrafter

För att minimera kostnader och dra nytta av de fördelar som följer med att vara en stor och central tradingenhet har Vattenfall bildat Vattenfall Trading Services. Huvuduppgiften för denna enhet är att hjälpa de olika affärsenheterna med att säkra de risker som uppstår i deras affärsverksamhet och på så sätt bidra till att skapa mervärde. Enheten fungerar som en slags internbank och är en samlad aktör för koncernens affärer på råvarumarknaderna. Samtidigt kan en konsoliderad riskbild på koncernnivå skapas och därigenom kan risker i olika portföljer och råvaror nettas ut mot varandra.

Enheten har också ett eget begränsat mandat för att kunna använda sin marknadskompetens och utnyttja affärsmöjligheter på råvarumarknaderna. De viktigaste riskerna i denna verksamhet är de volatila el- och råvarupriserna, de risker som kan uppstå då motparten i en transaktion inte uppfyller sina åtaganden samt viss valutarisk i euro och norska kronor i samband med prissäkring av el framför allt på Nord Pool.

Strategier/aktiviteter

- Vara en aktiv marknadsaktör och drivande i marknadsutvecklingen.
- Utveckla infrastrukturen till att omfatta hela koncernen.
- Samla alla tradingbara råvaruflöden och bli ännu mer aktiv i att utveckla prissäkringsstrategier i dessa marknader.

Nyckelrisker

- Prisområdesrisk
- Elprisrisk
- Kreditrisk
- Valutarisk

För mer information om risker se sidan 67.

Försäljning

Drivkrafter

Antal kunder/skalfördelar

Att öka antalet kunder och sänka cost-to-serve per kund är centralt för ekonomiskt värdeskapande inom Försäljning.

Kostnadseffektivitet

Ökad konkurrens pressar marginalerna på alla Vattenfalls marknader, och det är därför av stor betydelse att uppnå en hög kostnadseffektivitet.

Långa kontrakt

Stora kunder kräver ofta långa, komplicerade kontrakt, specialanpassade för deras respektive verksamheter. Vattenfallkoncernen försöker i den mån det är möjligt på marknaden säkra de risker som kan vara förknippade med dessa typer av avtal.

Motparter

Om kunder inte fullföljer sina betalningsåtaganden kan detta orsaka intäktsbortfall. Vattenfall använder extern ratinginformation i de fall sådan finns tillgänglig. Om extern kreditrating saknas, används interna modeller för att fastställa motpartens kreditvärdighet. Begränsningar i handelsvolymen utvärderas kontinuerligt för varje motpart.

Volym

Förändringar i temperatur och konjunktur kan leda till att kunder förbrukar mer eller mindre el än beräknat. Detta innebär en risk att levererad volym skiljer sig jämfört med plan. Vattenfall hanterar volymriskerna genom att förbättra och utveckla prognoser över elförbrukning samt att som regel beakta detta i avtalsvillkoren gentemot kunder.

Strategier/aktiviteter

- Förbättra kundhanteringen, bland annat genom nytt IT-system.
- Erbjud konkurrenskraftiga priser och avtalsformer.
- Utveckla nya, individualiserade produkter.
- Rådgivning avseende kontraktsformer, energisparande och miljö.
- Implementering av självservice på Internet för privatmarknaden.

Nyckelrisker

- Prisområdesrisk
- Elprisrisk
- Kreditrisk
- Volymrisk

För mer information om risker se sidan 67.

Elnät

Drivkrafter

Reglering av nätverksamhet

I Tyskland, Finland och Sverige har nya modeller för att reglera nättariffer introducerats. Modellerna har utformats med ambitionen att förmå nätoperatörerna att öka effektiviteten i systemet och samtidigt medge en rimlig avkastning på investerat kapital. I Tyskland ställs krav på att bygga ut transmissionsnäten så att de kan klara en högre andel vindkraft. De nya regleringarna skapar ett tryck nedåt på nättarifferna med risk att kostnaderna till följd av utbyggnaden inte kommer att kunna täckas i sin helhet.

Nätförluster

Variationer uppstår i belastningen av näten på kort och lång sikt. Det kan vara mycket svårt att förutse hur stora variationerna blir. Denna risk hanteras genom noggrann uppföljning av utfall i förhållande till prissäkrade volymer. Vid avvikelser som bedöms bli bestående, ändras volymmålet för prissäkringar i framtida perioder.

Strategier/aktiviteter

- Minska kostnaderna inom både Transmission och Distribution.
- Höja investeringstakten och kvaliteten på elnäten.
- Öka leveranssäkerheten genom program för underhåll.
- Investera för att minska flaskhalsar.
- Förstärka beredskapsorganisationen.
- Effektivisera och förenkla hantering av kundärenden.
- Förbättra kundhanteringen bland annat genom installation av mätare för automatisk avläsning i Sverige och Finland samt nya IT-system.

Nyckelrisker

- Nätförlustrisk
- Anläggningsrisk
- Politisk risk
- Miljörisker och miljöskulder
- Kreditrisk

För mer information om risker se sidan 67.

VATTENFALL INVESTERAR FÖR TILLVÄXT

Vattenfalls tillväxt under kommande år baseras i huvudsak på investeringar i ny energiproduktion. Investeringsbesluten grundas på fundamentala analyser av utbud och efterfrågan.

Vattenfalls långsiktiga målsättning är att nå en betydande marknadsandel på en framtida integrerad europeisk energimarknad. I ett lite kortare tidsperspektiv är ambitionen att vara bland de tre största aktörerna på de regionala och lokala marknader där Vattenfall väljer att vara verksam. Expansionsstrategin innefattar både investeringar på Vattenfalls nuvarande marknader och etableringar på prioriterade marknader inom Europa där Vattenfall i dagsläget inte är verksam. En viktig förutsättning när etableringar på nya geografiska marknader utvärderas är att en ledande marknadsposition kan uppnås inom överskådlig framtid. Vattenfall kommer även fortsättningsvis att vara ett integrerat energiföretag, men tillväxtstrategin kommer i första hand att drivas av kapacitetsökningar inom el- och värmeproduktion, både genom organisk tillväxt och via

företagsförvärv. Konvergensen mellan elektricitet, kol och gas har lett till att många tillväxtorienterade energiföretag tar strategiska positioner inom naturgas. Vattenfall är inget undantag; möjligheter att växa inom naturgasområdet utvärderas löpande.

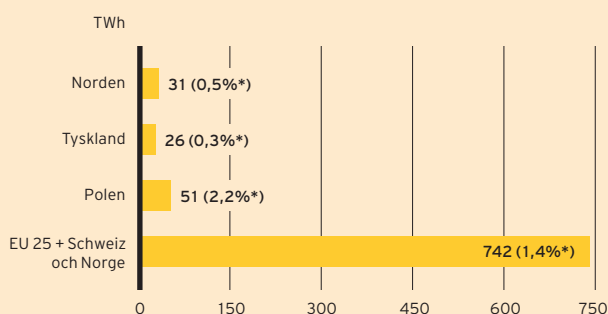
Möjligheterna att göra större förvärv har minskat i takt med att antalet möjliga uppköpsobjekt på relevanta marknader i Europa blivit färre, vilket driver upp priserna. Vattenfall analyserar kontinuerligt möjliga uppköpskandidater, men tillväxtstrategin de närmsta åren kommer i första hand att inriktas på organisk tillväxt. Investeringar i ny elproduktion styrs av fundamentala faktorer: en prognostiserad förbrukningstillväxt, alternativt att ett behov av att byta ut äldre anläggningar föreligger. Baserat på dessa fundamentala faktorer gör Vattenfall en långsiktig prisprognos, som utgör

Förutsättningar för investeringar i ny elproduktion

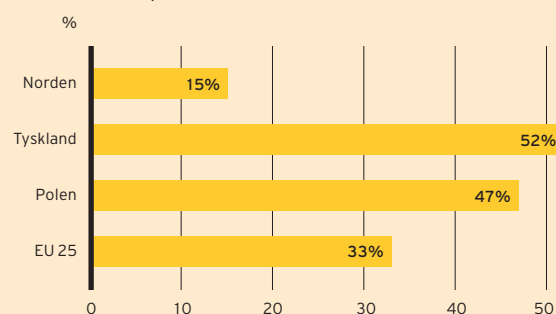
Investeringar i ny elproduktionskapacitet har som regel väldigt lång återbetalningstid, och osäkerhetsfaktorerna under en anläggnings ekonomiska livstid är många. En djup förståelse för marknadskrafterna är därför nödvändig när investeringsprojekt utvärderas.

De mest grundläggande förutsättningarna för investeringar i nya kraftverk är en förväntad ökning i efterfrågan eller ett behov av att ersätta gammal kapacitet.

Ökning i årlig elförbrukning, 2020 jämfört med 2005

Andel av installerad kapacitet som behöver bytas ut innan 2020

Källa: EURELECTRIC, EURPROG 2005

*) Årlig förbrukningstillväxt, 2005–2020

den primära faktorn i ett investeringsbeslut. Prisstabiliteten är också en viktig beståndsdel, som påverkar risken i en investering. Större svängningar i elpriset föreligger i Norden, jämfört med många andra länder i Europa, eftersom en så stor andel av elproduktionen utgörs av vattenkraft. Nivåerna i vattenmagasinen har en direkt inverkan på elpriset. Om överföringskapaciteten mellan olika prisområden förbättras i framtiden, kommer dessa skillnader att jämnas ut. För tillfället är utbyggnadsplanerna dock väldigt blygsamma, så dessa skillnader kommer sannolikt att bestå under överskådlig framtid.

Omfattande investeringsprogram

Ett antal andra faktorer påverkar också enskilda marknadens attraktivitet, till exempel omfattningen av politiska regleringar och subventioner, likviditeten på elmarknaden och strukturen på utbudskurvan. Vattenfall utvecklar kontinuerligt sin modell för bedömning av marknadsattraktivitet, som kompletterar den fundamentala analysen av utbud och efterfrågan.

Lönsamheten för en ny anläggning är beroende av

nyttjandegrad och att priset som erhålls för producerad el långsiktigt täcker anläggningens totala kostnad, inklusive kapitalkostnad. Detta förklarar varför investeringar i till exempel vindkraft är beroende av subventioner för att bli lönsamma.

Vattenfall har fastlagt ett mycket omfattande investeringsprogram under perioden 2007–2011. Totalt planeras 134 miljarder SEK att investeras, varav 102 miljarder SEK inom el- och värmeproduktion, 31 miljarder SEK inom nätverksamheten och resterande belopp 1 miljard inom övrig verksamhet.

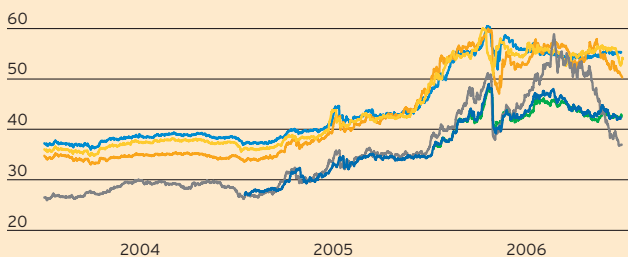
Fram till år 2016 har Vattenfall i Sverige ambitionen att öka den förnybara elproduktionen med cirka 10 TWh, framförallt inom vindkraft.

Företagsförvärv ligger utanför dessa investeringsprogram.

En långsiktig prisprognos baserad på fundamentala parametrar är den mest grundläggande faktorn i ett investeringsbeslut.

Tyska och nordiska elterminalspriser. Terminalspriserna uttrycker marknadens samlade förväntan om de framtida elpriserna. En likvid terminalsmarknad finns idag endast för löptider upp till 3–4 år. Vattenfall gör därutöver egna långsiktiga prisprognoser baserade på en omfattande analys av fundamentala faktorer.

EUR/MWh

— Norden 2007 — Norden 2008 — Norden 2009
 — Tyskland 2007 — Tyskland 2008 — Tyskland 2009
 Källa: Nord Pool och European Energy Exchange (EEX).

En investering kan bli aktuell om det långsiktiga genomsnittspriset täcker hela kostnaden för den nya anläggningen (rörlig och fast inklusive kapitalkostnad).

Vad kostar ny elproduktion? Se nästa uppslag

Ett investeringsbeslut påverkas av många andra osäkra faktorer:

Kommersiella förutsättningar

- Balans mellan tillgång och efterfrågan.
- Marginalkostnad för redan installerad kapacitet.
- Konkurrensstruktur.
- Affärsklimat/ekonomisk tillväxt.

Marknadsstruktur

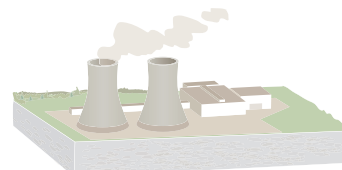
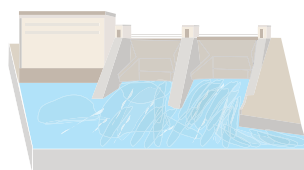
- Likviditet.
- Grad av integration med närliggande marknader (överföringskapacitet).

Reglering/politiska förutsättningar

- Subventioner.
- Inriktning på politiken.

VAD KOSTAR NY ELPRODUKTION?

För att investeringar i ny elproduktion ska löna sig krävs att elpriset når en nivå som ger täckning för alla kostnader, det vill säga även kapitalkostnaderna. För närvarande krävs en elprisnivå på minst 40–50 öre/kWh. Kostnadsstrukturen skiljer sig åt för olika energislag och beror bland annat på bränslepriser. I många länder, till exempel Sverige och Tyskland, är förnybara energislag som vindkraft subventionerade för att bli konkurrenskraftiga.

Totalkostnad per kWh*

34–40 öre

40–60 öre

44–51 öre

Kärnkraft

Ny kapacitet planeras eller är under uppbyggnad i ett flertal europeiska länder, bland annat Bulgarien, Finland, Frankrike, Polen, Rumänien och Storbritannien. Säkerheten i nyare reaktorer i den så kallade generation III och kommande generation IV är väsentligt förbättrad, bland annat genom passiva säkerhetssystem som begränsar effekterna av en eventuell olycka i reaktorn utan mänskligt ingripande. Framsteg har också gjorts i utvecklingen av slutförvar av utbränt kärnbränsle.

Vattenkraft

Vattenkraften står för knappt hälften av Sveriges elproduktion och är därmed den största energikällan för förnybar elproduktion. Utbyggnaden av vattenkraft startade för omkring 100 år sedan och fortsatte fram till 1970-talet. Sedan dess har endast enstaka anläggningar tillkommit i Sverige. Fyra svenska älvar är skyddade från att användas till vattenkraft. I Europa är ungefär 75% av den möjliga potentialen utbyggd. De största vattenkraftsländerna är USA, Canada, Kina, Brasilien och Norge.

Kolkondens (stenkol, brunkol)

Stenkol är det bränsle som används mest i världen och kommer även under överskådlig framtid att vara det viktigaste energislaget. Kol är billigt att utvinna och därför konkurrenskraftigt i många länder. Kol kan användas i kraftverk, i kraftvärmeverk och i värmeverk. Många länder som arbetar för att minska utsläppen av klimatpåverkande gaser vill begränsa användningen av kol och andra fossila bränslen. Ny teknik för separation och lagring av koldioxid kan dock göra kol i stort sett fritt från utsläpp av koldioxid.

Fördelar

- God bränsletillgänglighet.
- Inga koldioxidutsläpp i elproduktionen

- Hög verkningsgrad
- Inga utsläpp till luft och vatten
- Vatten (och därmed energin) kan lagras
- Lätt att reglera produktionen

- God bränsletillgänglighet från politiskt stabila regioner och en fungerande världsmarknad för stenkol. Världens koltillgångar beräknas räcka minst 250 år.

Nackdelar

- Lång byggtid och hög teknisk komplexitet vilket ger hög kapitalkostnad.
- Farhågor kring säkerheten.
- Slutförvaring av utbränt kärnbränsle är i många länder en olöst fråga

- Starkt beroende av vattentillgången
- Stora ingrepp i naturen som förändrar landskapsbilden
- Få exploateringsobjekt
- Hög investeringskostnad

- Relativt lång byggtid.
- Hög miljöpåverkan, främst genom koldioxidutsläpp. Brunkol avger ungefär 30% mer koldioxid än stenkol.

Kostnadsexempel*

Produktionskapacitet:
1 600 MW
Årsproduktion: 12 TWh

Produktionskapacitet:
Småskalig: upp till 10 MW (inom EU)
Storskalig: upp till 440 MW
Normal produktion: cirka 4 000 tim/år

Produktionskapacitet: 700 MW
Årsproduktion: Stenkol 4,2 TWh,
Brunkol 5,25 TWh

Fasta kostnader, främst kapitalkostnad, öre/kWh

29–35 (inkl skatt på kärnkraft, 3,7 öre)

40–60 inkl skatt, drift och underhåll

Stenkol: 17–21 inkl drift och underhåll
Brunkol: 18–24 inkl drift och underhåll

Rörlig kostnad, öre/KWh (i huvudsak bränsle) Inkl. utsläppsrätter för CO₂

5
(inkl kostnad för slutförvar, 2 öre)

0
(det så kallade vattenvärdet har här inte äsatts något värde)

Stenkol: 28–30
Brunkol: 26–26

Total kostnad, öre/kWh (€ cent/kWh)

34–40
(3,7–4,4)

40–60
(4,4–6,6)

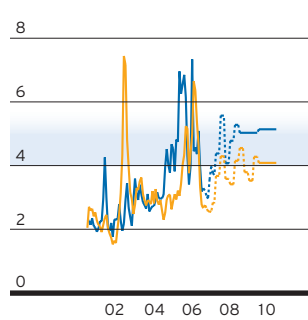
Stenkol: 45–51 (5,0–5,6)
Brunkol: 44–50 (4,9–5,5)

I tabellen ovan visas kostnadsuppskattningar för olika typer av elproduktionsanläggningar. Beräkningarna baseras i huvudsak på extern information och har gjorts utifrån typisk storlek, livslängd och årsproduktion för respektive anläggningstyp.

*) Angivna kostnader kan inte tolkas som Vattenfalls faktiska kostnader eftersom förutsättningarna för en viss specifik investering kan skilja sig från här gjorda antaganden.

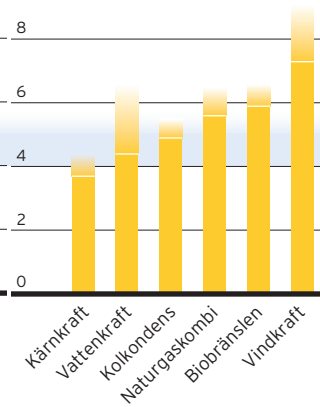
Investeringar i ny elproduktionskapacitet kräver en långsiktig elprinsnivå på minst 40–50 öre/kWh (4–5 € cent/kWh)

Tyska och nordiska elspot- och terminspriser, 2001–2010
€ cent/kWh

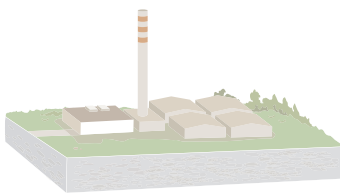

Källa: Nord Pool och European Energy Exchange (EEX).

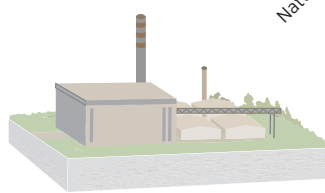
Total kostnad för ny elproduktionskapacitet
€ cent/kWh

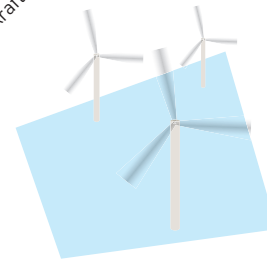
■ EEX spotpris – månadssnitt
■ EEX terminspris
■ Nord Pool spotpris – månadssnitt
■ Nord Pool terminspris

51–59 öre

54–60 öre

66–82 öre

Naturgaskombi

Naturgas är renare än kol och olja. Vid förbränning bildas i stort sett bara koldioxid, vattenånga och kväveoxider - dessutom mindre mängder koldioxid än vid förbränning av kol och olja. Där för växer andelen naturgas i elproduktionen snabbast i hela världen. Många länder vill av miljömässiga skäl ersätta kol och olja med naturgas. De största naturgaskällorna finns i Ryssland och Mellersta Östern.

- Lägre miljöpåverkan och högre verkningsgrad än kol och olja
- Låg investeringskostnad

- Farhågor kring bränsletillgängligheten (de största reserverna finns i politiskt instabila regioner).
- Hög och oförutsägbar bränslekostnad (stora prissvängningar)
- Miljöpåverkan (bland annat på grund av koldioxidutsläpp)

Produktionskapacitet: 400 MW
Årsproduktion: 2,4 TWh

10–12

41–47

51–59
(5,6–6,5)

Kraftvärme från biobränslen

Ur miljösynpunkt är biobränslen mycket bra om de eldas i en anläggning med kontrollerad förbränning och effektiv rökgasrening. Om växande träd tar upp lika mycket koldioxid som sedan avgives vid förbränning så ökar inte tillförseln av koldioxid till atmosfären.

Det är stor variation i anläggningskostnad beroende på storlek. Små anläggningar har högre investeringskostnad per MW.

- Låg miljöpåverkan vid moderna stora anläggningar
- Koldioxidneutral

- Marknaden för biobränsle är fortfarande outvecklad i många länder, och konflikter med andra användningsområden för bränslet kan uppstå
- Partikelutsläpp vid sämre utrustade anläggningar

Produktionskapacitet:
30 MW el och 80 MW värme
Årsproduktion:
0,14 TWh (el), 0,36 TWh (värme)

42–46

12–14

54–60
(6,0–6,6)

Vindkraft

Vinden är en energikälla som i alla tider använts av människan för att driva olika typer av utrustning som kvarnar, pumpar och båtar. För cirka 30 år sedan togs vindkraften i bruk också för kommersiell produktion av el. Vinden är en förnybar energikälla som är tillgänglig i alla världsdelar. Vid drift ger vindkraftverket nästan ingen påverkan på miljön. Utbyggnaden av vindkraft har gått fort; den årliga tillväxten har legat runt 30% de senaste åren.

- Inga utsläpp till luft och vatten.

- Ökat behov av ersättningskraft, så kallad balanskraft, på grund av oförutsägbarheten i vindbaserad elproduktion
- Stabiliteten i elnätet kan påverkas negativt vid hög andel vindkraft i systemet
- Kräver subventioner
- Förändrar landskapsbilden

Produktionskapacitet: 110 MW
Årsproduktion: 0,33 TWh
Avser en havsbaserad vindkraftspark

66–82 öre (inkluderar underhållskostnader på cirka 15 öre)

0

66–82
(7,3–9,1)

Antaganden: Kalkylränta: 8–9%. Pris för CO₂: 20 EUR/ton, Stenkol: 70 USD/ton, Naturgas: 27 EUR/MWh. Växelkurs: 1 EUR = 9,05 SEK. Referenser: Elforsk rapport 03:14, 2003, Morgan Stanley Research Febr. 2007

Organisk tillväxt

HÄR BYGGER VI DEN NYA GENERATIONENS KOLKRAFTVERK

Fram till 2020 måste stora delar av Tysklands energi- produktion ersättas. Vattenfall, som är landets tredje största elproducent, är en av de viktigaste aktörerna i denna omvandlingsprocess där föråldrad, ineffektiv energi- produktion byts ut mot toppmoderna kraftverk.

Under 2006 tog Vattenfall beslutet att bygga ut kolkraft- verket Boxberg i Sachsen, där en ny anläggning på 675 MW ska komplettera de befintliga enheterna (1 907 MW) med start 2011.

– I det nya verket kommer alla processer att vara optimerade. Verkningsgraden är 44%, en ökning med 2 procentenheter, och utsläppen minskar kraftigt. Till exempel är koldioxidutsläppen 30% lägre än i de äldre koleldade anläggningarna, säger Reinhardt Hassa, chef för affärsenheten Gruvdrift och Elproduktion i Vattenfall Europe.

Att storsatsa på fossila bränslen när kampen mot klimatförändringen står högt på allas agenda kan låta paradoxalt. Men i dagsläget finns inga andra realistiska alternativ för att klara de tyska energibehoven – kol är och förblir under lång tid Tysklands dominerande energislåg. Brunkol är kostnadseffektivt och de inhemska reserverna kommer att räcka många decennier framåt, vilket också är viktigt när tillgången på gas och olja är osäker.

Det finns stora synergier med att bygga ut Boxberg. Inte långt från kraftverket ligger det egna dagbrottet Nochten, där Vattenfall på ett mycket kostnadseffektivt sätt kan utvinna 20 miljoner ton brunkol per år, vilket motsvarar cirka 20 TWh i elproduktion. Vi utvecklar även ett nytt dagbrott i Reichwalde. Tillgångarna i våra dagbrott kommer att räcka i snitt 30–40 år, säger Reinhardt Hassa.

Även om råvaran finns på nära håll kommer utsläppshandeln inom EU att sätta press på anläggningens ekonomi.

– Men samma krav gäller även för våra konkurrenter. I Boxberg kommer vi att utveckla en anläggning med optimal prestanda, så jag är inte särskilt orolig, säger Reinhardt Hassa.

Parallellt med investeringen i Boxberg utvecklar Vattenfall en helt ny teknologi för att avskilja, omhänderta och omvandla koldioxiden till flytande form och pumpa ner den i berggrunden. I maj 2006 tog förbundskansler Angela Merkel det symboliska första spadtaget till pilotanläggningen i Schwarze Pumpe (30 MW), 20 kilometer från Boxberg. Den kommer att stå färdig 2008.

– Om 15 år kommer vi nog att kunna ha stora och konkurrenskraftiga kolkraftverk som kan producera el utan att släppa ut någon koldioxid. Och vi på Vattenfall är lokomotivet i denna utveckling, konstaterar en nöjd Reinhardt Hassa.

Europas energimarknader

KONVERGERANDE PRISER PÅ DE NATIONELLA ELMARKNADERNA

Internationaliseringen och avregleringen av den europeiska energimarknaden fortsatte under 2006, men fortfarande återstår mycket innan vissa marknader kan anses vara likvida, fungerande marknader. Året präglades också av höga och volatila energipriser.

Under 2006 låg energifrågan högt upp på den europeiska dagordningen – såväl bland politiker som företag och allmänhet. Ett antal stora faktorer satte sin prägel på energimarknaden under året: höga och fluktuerande bränslepriser, en allt större medvetenhet om klimatfrågan och det ökande importberoendet från omvärlden.

Avregleringen av EU:s el- och gasmarknader är en viktig drivkraft i utvecklingen av den europeiska energimarknaden. Syftet med liberaliseringen är att skapa effektiva prismekanismerna, undvika onödig överkapacitet och ge incitament för investeringar i ny energiproduktion.

Avregleringen började 1989 i Storbritannien och där- efter har allt fler europeiska länder successivt öppnat sina marknader för konkurrens. I Norden, där avregleringen är genomförd, finns den största regionala elbörsen, Nord Pool. Drygt 40% av den totala handeln med råkraft i Norden sker via Nord Pools spotmarknad, som etablerades 1993 i Oslo. Priset på elbörsen sätts där utbud möter efterfrågan och utgör en referens för den bilaterala handeln i hela Norden.

Ett av syftena med avregleringen av energimarknaderna har varit att genom ökad konkurrens åstadkomma lägre priser till kunderna. Under de senaste åren har priserna dock legat på historiskt höga nivåer. Följden har blivit intensiva debatter och mediala utspel som ifrågasätter hela avregleringen och förtjänsterna med en fri marknad. Kritikerna har pekat på höga vinstnivåer och stor marknadskoncentration.

För de stora energiföretagen innebär marknadsutvecklingen således fortsatta utmaningar: striktare regelverk, tuffare konkurrensövervakning och hård press från allmänna opinionen och politiker både när det gäller priser och hur företagen hanterar miljöfrågor. Samtidigt har avregleringen öppnat nya möjligheter för energiföretagen. Genom förvärv över nationsgränserna har många energibolag flyttat fram sina positioner och fått tillgång till nya och större marknader. En fortgående konsolidering har lett till att allt färre men större aktörer agerar på de europeiska energimarknaderna (läs mer på sidan 26).

Långt kvar till full konkurrens

Enligt EU:s el- och gasmarknadsdirektiv från 2003 ska samtliga länder ha avreglerat sina el- och gasmarknader och

öppnat för konkurrens senast den 1 juli 2007. Många länder har avreglerat sina marknader, men fortfarande har vissa länder långt kvar till målet. Under våren 2006 skickade EU ut formella noter till 17 av medlemsländerna där unionen riktar kritik mot att länderna inte fullgjort sina åtaganden enligt direktiven. De höga energipriserna under 2005–2006 och den tröga implementeringen av EU:s direktiv har också lett till att EU:s konkurrensmyndighet genomfört en så kallad Sector Inquiry för att se om marknaden fungerar på ett tillfredsställande sätt. En slutrapport presenterades i början av 2007 där kommissionen föreslår fortsatt aktiva åtgärder och ett hårdare regelverk för att den inre energimarknaden ska kunna realiseras.

Flaskhalsar i överföringskapaciteten

Tanken med EU:s avreglering är att kunderna ska kunna välja leverantörer fritt i hela Europa. Målet är att slå samman nationella marknader till regionala marknader och därefter bygga ihop dessa marknader till en enhetlig europeisk marknad.

Men ännu saknas de tekniska förutsättningarna för detta. Elnäten är i grunden nationella och överföringskapaciteten mellan och inom EU:s medlemsländer är för låg. Mindre än 10% av handeln sker idag mellan länderna. Följden har blivit att Europa är uppdelat i en mängd olika prisområden. Att förstärka elförbindelserna och bygga bort så kallade flaskhalsar i överföringen är en av EU:s prioriterade frågor.

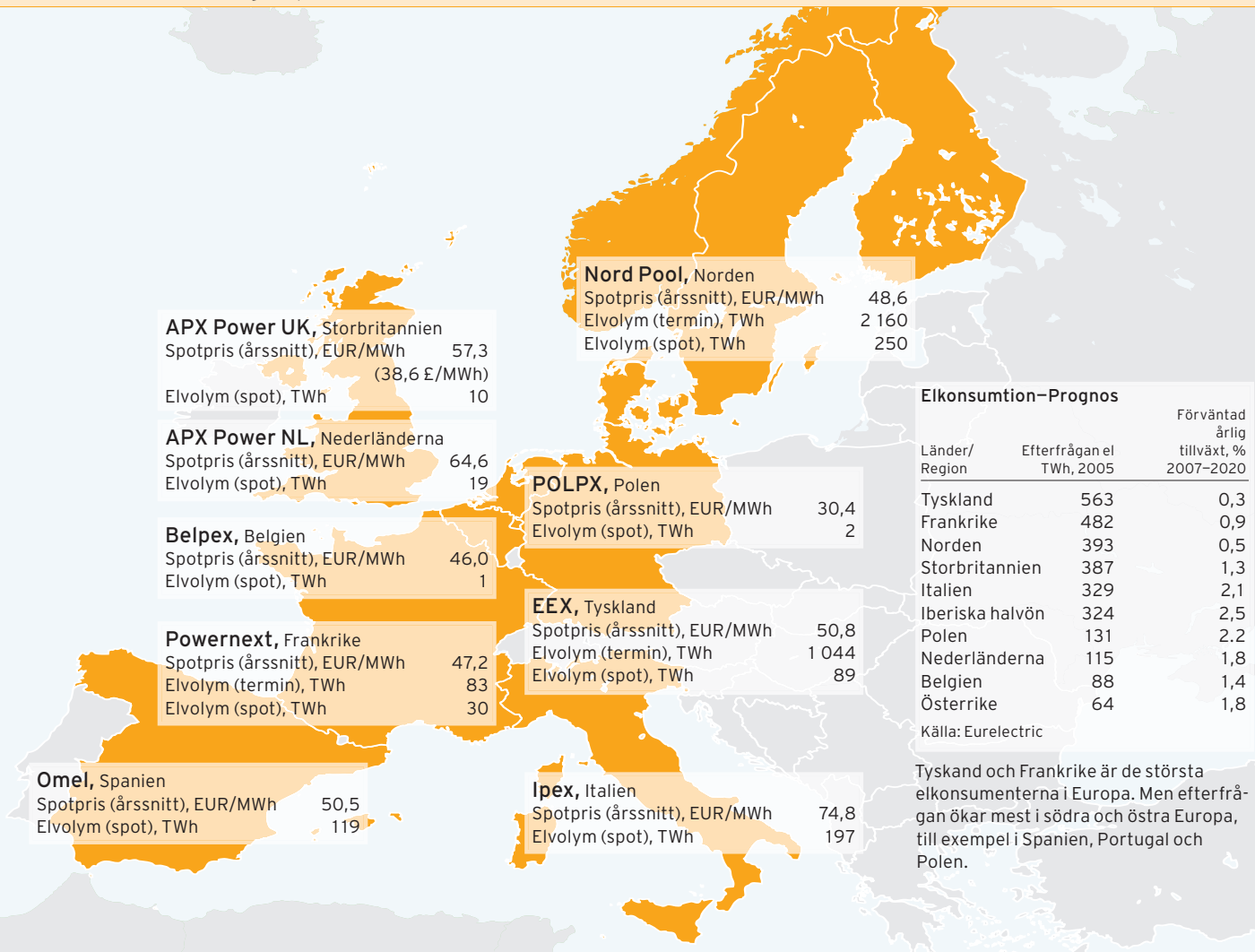
Under året invigdes bland annat en kabel mellan Finland och Estland, Estlink (350 MW). Därtill byggs en kabel mellan Norge och Holland (700 MW). Ytterligare en kabel (800 MW) mellan Sverige och Finland är under planering och beräknas tas i drift 2010.

Rekordhöga energipriser

Under början av 2006 nådde energipriserna nya rekordnivåer. Det genomsnittliga spotpriset på el i Europa steg med i genomsnitt cirka 70% under början av 2006 jämfört med samma period året innan.

I Norden var systempriset på Nord Pool i början av 2006 cirka 40–50 euro/MWh (jämfört med 25–30 euro/MWh året innan). Detta berodde främst på låga vattennivåer i vattenkraftsmagasinen, en mycket kall vinter och inverkan

Pris och efterfrågan på elmarknaderna

En allt större del av Europas elhandel sker på elbörserna där till exempel producenter, återförsäljare eller mycket stora industriföretag handlar. Några stora aktörer är både producenter och leverantörer på elbörserna, det vill säga de både säljer och köper el på börsen. Handeln sker antingen för direkt leverans, på spotmarknaden, eller för framtida leveranser på terminsmarknaden.

Den nordiska elbörsen Nord Pool och den tyska elbörsen EEX är de klart största börserna sett till volym och antal marknadsaktörer. Även på spanska Omel och italienska Ipex handlas relativt stora volymer på spotmarknaden. På flera av elbörserna sker även handel med utsläppsrätter.

av priset för utsläppsrätter av koldioxid. Under sommaren var det nordiska elpriset fortsatt högt beroende på den låga fyllnadsgraden i vattenmagasinen. Elpriset föll dock kraftigt mot slutet av året, främst på grund av mycket stor tillrinning till vattenmagasinen i kombination med ovanligt mildt klimat och lägre priser på utsläppsrätter.

Även om EU är uppdelat i olika prisområden konver-

gerar elpriserna allt mer mellan de olika nationella och regionala marknaderna till följd av en ökad internationell handel. En annan förklaring är handeln med utsläppsrätter, som startade 2005. Syftet med utsläppsrätterna är att på ett marknadsmässigt och effektivt sätt minska koldioxidutsläppen för att uppnå EU:s klimatmål i linje med Kyotoprotokollet. Företagen erhåller utsläppsrätter motsvarande en

viss nivå. Är denna nivå otillräcklig måste företagen köpa ytterligare utsläppsrätter.

Under början av 2006 låg priset på utsläppsrätter på cirka 30 euro/ton, vilket ökade elpriserna med cirka 18–20 EUR/MWh el. Bakgrunden var bland annat att de höga olje- och gaspriserna ökade efterfrågan på koleldad elproduktion – och därmed ökade också priset på utsläppsrätter.

I maj presenterade EU de faktiska utsläppsnivåerna för 2005, vilka låg på en betydligt lägre nivå än beräknat. Det ledde till ett omedelbart prisfall ned till cirka 10 EUR/ton innan priset sedan stabiliserades kring 15 EUR/ton. Elpriserna följde snabbt efter.

Hur det framtida priset på utsläppsrätter kommer att utvecklas är svårbedömt. I november 2006 fattade Europeiska kommissionen beslut om 10 länders nationella allokeringssplaner för handel med utsläppsrätter för perioden 2008–2012, däribland Sverige och Tyskland. Av beslutet framgår att Kommissionen kräver en total neddragning av antalet utsläppsrätter i dessa 10 länder. 9 av 10 granskade länder får krav på neddragning av antalet utsläppsrätter att fördela.

Stora investeringar behövs

Enligt EU:s bedömning kommer Europas energiberoende öka kraftigt under kommande decennier. Idag är cirka 50% av EU:s primärenergi importerad från länder utanför unionen; 2030 beräknas cirka 70% vara import – i många fall från länder som präglas av instabila politiska förhållanden. Detta illustrerades i början av året då det ryska gasbolaget Gazprom ströp gasleveranserna till Ukraina på grund av oenighet om priser, vilket sände chockvågor över stora delar av Europa.

Mot denna bakgrund har frågan om försörjningstrygghet fått ökat fokus inom EU. I ett så kallat Green Paper som publicerades i mars 2006 bedömer Europeiska kommis-

sionen att det inom EU behöver investeras 1 000 miljarder EUR under de närmaste 20 åren för att klara efterfrågan på el. Det handlar både om att ersätta gamla produktionsanläggningar och utöka befintlig kapacitet med effektiva och moderna anläggningar som uppfyller höga miljökrav.

Inom EU finns cirka 240 miljoner elkunder, varav nästan 20% i Tyskland. Den totala efterfrågan på el är cirka 3 200 TWh per år. Under perioden 2005–2020 förväntas efterfrågan öka med cirka 1,4% per år. Ökningstakten är högst i östra och södra Europa. I norra Europa bedöms ökningstakten bli lägre, minst i Norden och Tyskland med cirka 0,3–0,5%.

I Norden är produktionsutbudet idag tillfredsställande under "normalår" då den hydrologiska balansen ligger på en genomsnittlig nivå. Uppgraderingen av befintliga kärnkraftverk i Sverige och byggandet av en ny femte kärnkraftreaktor i Finland (klar 2010–2011), liksom nya gaskraftverk i Norge och Sverige, kommer ytterligare att öka kapaciteten. Även produktionen av förnybar energi ökar på sikt kraftigt i Norden tack vare stora vindkraftsatsningar i främst Östersjöområdet.

I Tyskland förväntas efterfrågan på el öka svagt, men här finns ett stort behov att ersätta äldre produktionsanläggningar. Detsamma gäller i Polen, där dock efterfrågan förväntas växa snabbare under de kommande åren, med cirka 2,2% per år.

Stabil värmemarknad

Marknaden för fjärrvärme ser olika ut runt om i Europa. Totalt finns cirka 100 miljoner värmekunder i Europa men marknadsandelarna för fjärrvärme skiftar från 1 till 50% i olika länder.

De största fjärrvärmemarknaderna i Europa är Polen, Tyskland, Sverige, Tjeckien och Slovakien. Fjärrvärmemarknaden präglas av stabilitet och relativt låg tillväxt.

Olika regleringsmodeller för nätbolagen

Efter avregleringen av energimarknaderna har värdekedjan på elmarknaderna brutits upp. Produktion och försäljning har konkurrensutsatts medan transmission (högspänning) och distribution, vilka är naturliga monopol, fortfarande är reglerade.

Avgifterna för att använda näten övervakas och regleras därför av oberoende, nationella myndigheter. Principerna för detta varierar mellan olika länder och det finns flera olika modeller: avkastningsreglering, kostnadsbaserad reglering och incitamentsbaserad reglering.

I **Sverige** infördes den så kallade nätnyttomodellen 2004. Modellen utgår från ett fiktivt nät och beräknar företagets prestation och anger en tillåten intäktsnivå. Relationen mellan denna nivå och verkliga intäkter ligger sedan till grund för myndighetens prövning av nättarifferna.

I **Finland** har en modell baserad på avkastningsreglering införts 2005 som sätter en högsta gräns för avkastningsnivåerna.

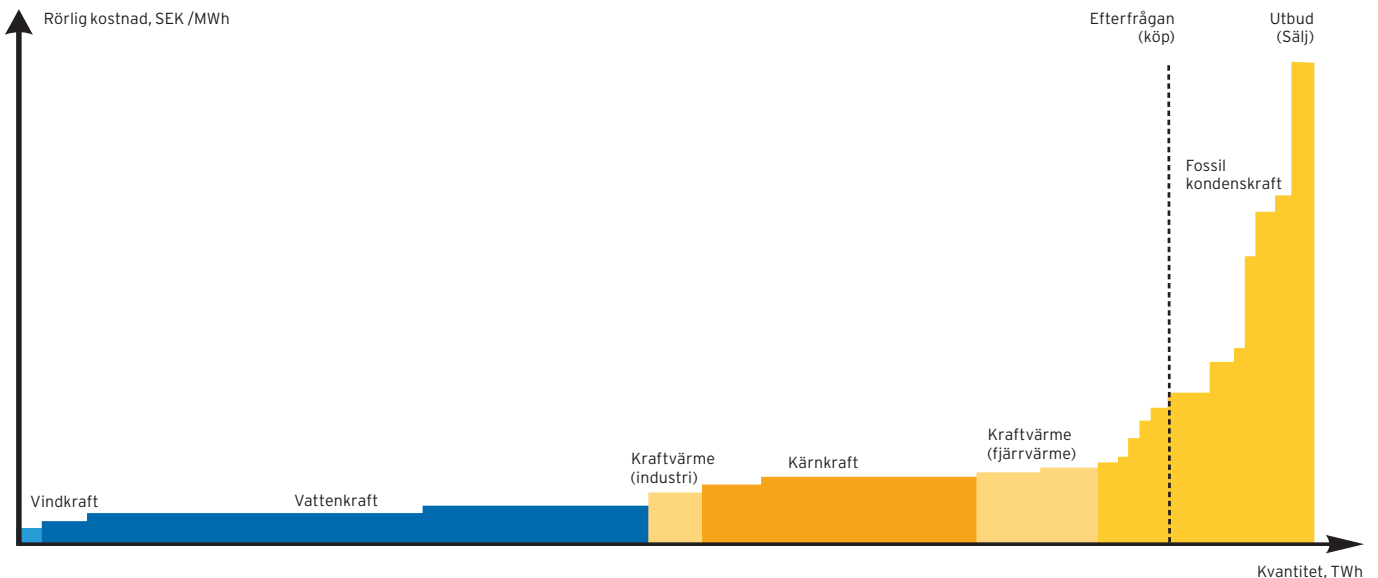
I **Tyskland** måste alla tariffer godkännas av den tyska nätmyndigheten. Regleringen är kostnadsbaserad men under 2008 ska en incitamentsbaserad regleringsmodell införas, vilket ökar möjligheterna för nätföretagen att tjäna på effektiviseringar.

I **Polen** godkänns nättarifferna på förhand. Modellen är kostnadsbaserad.

Storbritannien har en incitamentsbaserad reglering som ger aktörerna stabila förutsättningar och möjligheter att uppnå en rimlig avkastning på investerat kapital.

Utbudskurva (Merit Order Curve)¹

Prisbildningen på den nordiska elmarknaden

På Nord Pools spotmarknad handlar aktörer med timkontrakt för nästföljande dygn. Varje förmiddag skickar aktörerna in sina bud för köp eller försäljning. Budgivningen stänger varje dag klockan 12.00 och därefter konstrueras en köp- och en säljkurva. Där dessa kurvor möts, i det så kallade marknadskrysset, bestäms marknadspriset för nästkommande dygn. Vattenkraftens rörliga produktionskostnad är mycket låg men eftersom vattenkraften kan lagras i magasin används i budgivningen till Nord Pool vattenkraftens så kallade vattenvärde i stället för den rörliga produktionskostnaden. På så sätt utnyttjas vattenkraftens goda reglerförmåga på ett optimalt sätt. Därmed blir ofta marknadspriset på Nord Pool ett vattenvärde som speglar den hydrologiska balansen och kostnaden för den fossila kraftproduktion som vattenkraften ersätter.

Konkurrensen på elmarknaden leder till att prissättningen baseras på detta marknadspris, vilket i sin tur leder till att produktionsresurserna används på det mest effektiva sättet. De billigaste produktions-

slagen tas normalt först i bruk och dyrare produktionslag först när efterfrågan kräver det. Marknadsprissättningen säkerställer att varje elproduktionsanläggning får täckning för åtminstone den rörliga kostnaden för elproduktionen. Lägsta rörliga kostnader i Norden har vind- och vattenkraft, kraftvärme och kärnkraft. När dessa resurser inte räcker till måste den fossila kondenskraften kopplas in.

Marknadsprissättningen innebär även att prissättningen är transparent och att alla kunder får sitt elpris på samma villkor.

En fri marknadsprissättning ger också tydliga signaler om huruvida framtida investeringar är ekonomiskt lönsamma eller inte. I Norden styrs prisbildningen i stor utsträckning av vattentillgången. Men även kapacitetsutvecklingen, bränslepriser, temperatur och priset på utsläppsätter för koldioxid påverkar elpriset.

I många andra länder, till exempel Tyskland, är utbudskurvan betydligt flackare, vilket gör att prisvariationerna är mindre.

1) Den ordning enligt vilken produktionskapaciteten tas i bruk.

Inom delar av fjärrvärmesektorn, framför allt i Norden, pågår en förskjutning från olja och kol till gas och förnybara bränslen, vilket bidrar till minskade koldioxidutsläpp.

En stor del av fjärrvärmen kommer från kraftvärmeverk, som även producerar el. Men det är stora skillnader mellan länderna: i Finland och Danmark produceras 75–80% av värmen i kraftvärmeverk jämfört med 35–40% i Sverige och Polen. I Sverige och Polen pågår en successiv konvertering av värmeverk till kraftvärmeverk.

Högre gaspriser

Priset för naturgas ökade kraftigt under året, som en följd av högre oljepriser. Marknaden för naturgas är totalt drygt

5 000 TWh, vilket är 60% större än för elmarknaden. De tre största marknaderna är Storbritannien, Tyskland och Italien, som svarar för totalt 50% av denna volym. De viktigaste användningsområdena för naturgasen är uppvärmning, elproduktion och industriprocesser.

Merparten av gasen kommer från europeiska fält, huvudsakligen i Nordsjön och Nederländerna, medan cirka 40% av gasen importerar, främst från Ryssland och Algeriet. Större delen av gasen transporteras via rörledningar, men under senare år har användningen av LNG (flytande naturgas) ökat kraftigt. Gasen kyls då ner till flytande form och transporteras i tankbåtar. Därefter återförgasas vätskan och förs in i ledningsnäten.

Konkurrenssituationen

FORTSATT KONSOLIDERING AV ENERGIMARKNADEN

Under året initierades flera stora företagsförvärv och fusioner i Europa. De högre elpriserna gynnade de flesta stora aktörer men osäkerheten om energipolitik, nätreglering, skatter och utsläppsrätter ökade.

På de olika nationella och regionala energimarknaderna i Europa finns idag tusentals olika företag – allt från lokala kommunala bolag till mycket stora internationella bolag med verksamhet längs hela värdekedjan: produktion, distribution, försäljning och handel. Flera bolag har även en betydande försäljning av gas och strävar aktivt efter att integrera el- och gasverksamheten.

Företag som tidigare satsat på en så kallad multi-utility-strategi, till exempel gemensam el-vatten-sophantering, börjar dock att överge dessa strategier eftersom de förväntade synergivinsterna uteblivit. Ett exempel på detta är tyska RWE:s försäljning av sin engelska och amerikanska vattendistribution.

Omfattande strukturomvandling

Alltsedan de lokala energimarknaderna på 1990-talet började konkurrensutsättas har en omfattande strukturomvandling skett över nationsgränserna. Utvecklingen har gått mot allt färre men större internationella aktörer.

Baserat på expansionsplaner och kapitalstyrka kan de stora europeiska energibolagen grovt sett delas in i två kategorier:

- Företag som satsar på att växa i hela Europa eller globalt,

till exempel E.ON, RWE, EDF, GDF, Enel, Iberdrola och Vattenfall.

- Företag som huvudsakligen satsar på nationella och regionala marknader, till exempel Gas Natural, Fortum, EnBW, EWE, Dong och Centrica.

Ett 50-tal företag är idag börsnoterade och/eller emittenter av företagsobligationer vilket innebär att deras utveckling kontinuerligt följs av investerare och analytiker.

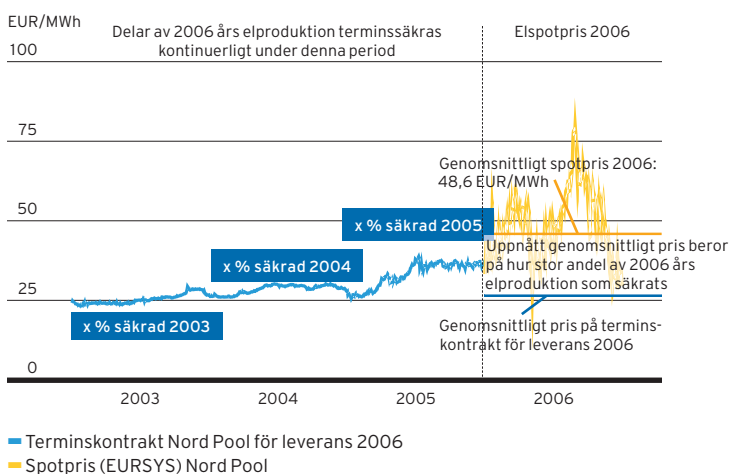
Ett tiotal företag är så pass stora eller har en sådan marknadsposition att de ofta utpekade som köpare i den fortsatta marknadskonsolideringen. Bland dessa återfinns tyska E.ON och RWE, franska EDF, Suez och Gaz de France, italienska Enel, spanska Iberdrola, ryska Gazprom, svenska Vattenfall och i viss utsträckning finska Fortum och tjeckiska CEZ. Bland uppköpskandidaterna brukar Scottish & Southern, Centrica, de holländska energibolagen och tyska Stadtwerke pekas ut. Det finns över 700 tyska Stadtwerke av vilka några har en betydande storlek och verksamhet inom flera olika områden. I Holland ser många en sammanslagning av några av de större aktörerna som en logisk åtgärd.

Prissäkring av framtida elproduktion

Elproducenterna säkrar i varierande omfattning sin framtida produktion genom försäljning på termin. Det betyder att företagen låser in en del av den framtida produktionen – till ett fast pris ett antal år i förväg. Mot bakgrund av de senaste årens mycket kraftiga svängningar i elpriserna är denna terminshandel ett viktigt sätt att utjämna och balansera de stora prisriskerna i verksamheten. Om all produktion säljs på termin i förväg så har spotpriserna överhuvudtaget ingen inverkan på resultatet. Hur stor andel som säkras på termin kan variera kraftigt mellan företagen och mellan olika år. Företag som inte terminssäkrar sin produktion utsätts för prisfluktuationer på spotmarknaden. Dessa kan vara oerhört stora och leda till kraftiga svängningar i företagets resultat. Slutsatsen är att man inte kan bedöma elproducenternas resultatutveckling genom att bara studera spotprisutvecklingen. I exemplet till höger visas förenklat hur prissäkring kan gå till. Exemplet är baserat på den nordiska elbörsen Nord Pool, den elbörs som har mest utvecklad terminshandel i Europa (se sidan 23).

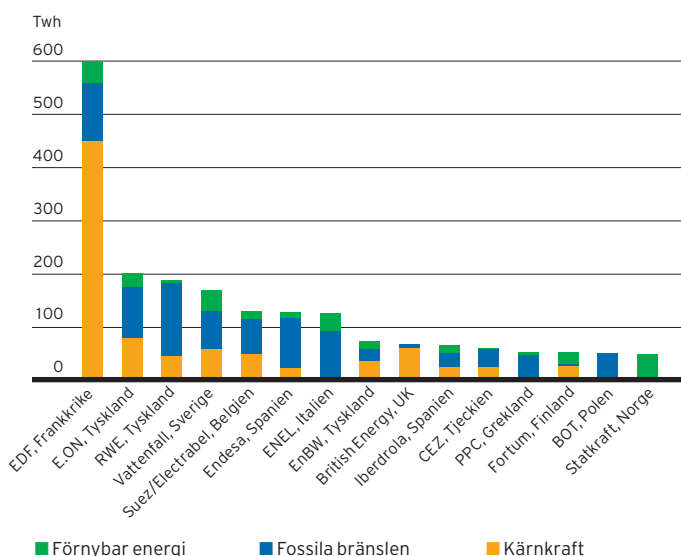
Exemplet visar hur priset på terminskontraktet för leverans 2006 utvecklats 2003–2005. Terminskontraktet för 2006 handlas till och med slutet av 2005 och går sedan i leverans. Den gula kurvan visar spotprisets utveckling under 2006. Det genomsnittliga spotpriset på Nord Pool var år 2006 48,6 EUR/MWh. Eftersom terminspriserna för leverans 2006 varit lägre under 2003–2005 än spotpriset 2006 uppnår ett företag som prissäkrat sin produktion för detta år ett lägre pris än spotpriset. Om spotpriset istället hade varit lägre än terminspriserna

Principskiss – prissäkring på Nord Pool

för det aktuella året blir effekten den motsatta – företaget uppnår ett högre pris för sin produktion jämfört med spotpriset.

Europas största elproducenter

Större strukturaffärer

Större strukturaffärer på den europeiska energimarknaden under 2006

Företag	Förvävsobjekt	Belopp, EUR mdr
E.ON, Tyskland	Endesa, Spanien (affären ej klar)	41
Iberdrola, Spanien	Scottish Power (affären ej klar)	17
Suez och Gaz de France, Frankrike	Fusion (ej klar)	0
National Grid, Storbritannien	KeySpan, USA (affären ej helt klar)	6,2

Företag	Försäljningar	Belopp, EUR mdr
RWE	Thames Water, Storbritannien (försäljning till konsortiet Kemble Water)	11,9
RWE	American Water (i form av planerad börsnotering 2007)	6-6,5 (uppskattat företagsvärde)

Ökade förvärv

Efter några års konsolidering har förvärvsaktiviteterna tagit ny fart under 2005 och 2006. Starka kassaflöden till följd av fokuseringen på energi i kombination med högre energipriser har lett till att många bolag har fått en mycket bra likviditetssituation. Dessutom erbjuder kapitalmarknaden för närvarande goda finansieringsmöjligheter.

Tyska E.ON har under året lagt ett bud på Spaniens största energibolag Endesa på 37 miljarder EUR. Budsumman höjdes i februari 2007 till 41 miljarder EUR. Spanska Iberdrola lade under hösten ett bud på brittiska Scottish Power på 17 miljarder EUR. På initiativ av den franska regeringen fusioneras för närvarande Gaz de France och Suez. Många bedömare betraktar detta som en defensiv åtgärd för att hindra italienska Enel att ta över delar av Suez, däribland dess belgiska dotterbolag Electrabel. Ryska gasleverantören Gazprom har som ambition att expandera framåt i värdekedjan genom att förvärva företag som har många gaskunder.

En ny företeelse under 2006 var att så kallade "private equity investors" började uppträda som budgivare, speciellt i Storbritannien.

Starka rörelseresultat under 2006

De allra flesta energibolag stärkte sin finansiella ställning 2006. Rörelseresultatet ökade samtidigt som kassaflödena stärktes och nettoskulderna minskade.

Råvaru- och elpriser har generellt stor påverkan på re-

sultatet men kan slå väldigt olika beroende på företagets specifika situation. Starkast effekt har detta på bolag med stor egen produktionskapacitet, till exempel EDF, RWE och Vattenfall. När priserna går upp kan de sälja eventuell överskottsproduktion med goda marginaler. Samtidigt kan dessa bolag ibland sakna tillräcklig kapacitet vid effekttoppar, vilket EDF råkade ut för under sommaren 2006.

Företagens produktionsmix påverkar också resultaten. Företag med "fixed-cost generation", som till exempel kärnkraft eller vattenkraft, påverkas inte av ökande bränslepriser och får därmed högre marginaler. Det gäller till exempel EDF och de nordiska kraftbolagen. Ökade råvarupriser påverkar heller inte företag som äger sina egna bränsletillgångar, till exempel företag med egen kolbrytning såsom RWE, Endesa och Vattenfall.

Årets resultatutveckling styrs även av företagets terminshandel under de senaste åren (se föregående sida). Inte alla företag informerar dock om hur stor andel av deras produktion som säljs på terminskontrakt och på vilka prisnivåer.

Framtidsutsikter

Mycket pekar på att antalet förvärv eller fusioner kommer att fortsätta att öka under 2007. Det gäller även investeringarna, som måste öka för att svara upp mot ökade krav på produktionskapacitet och överföring.

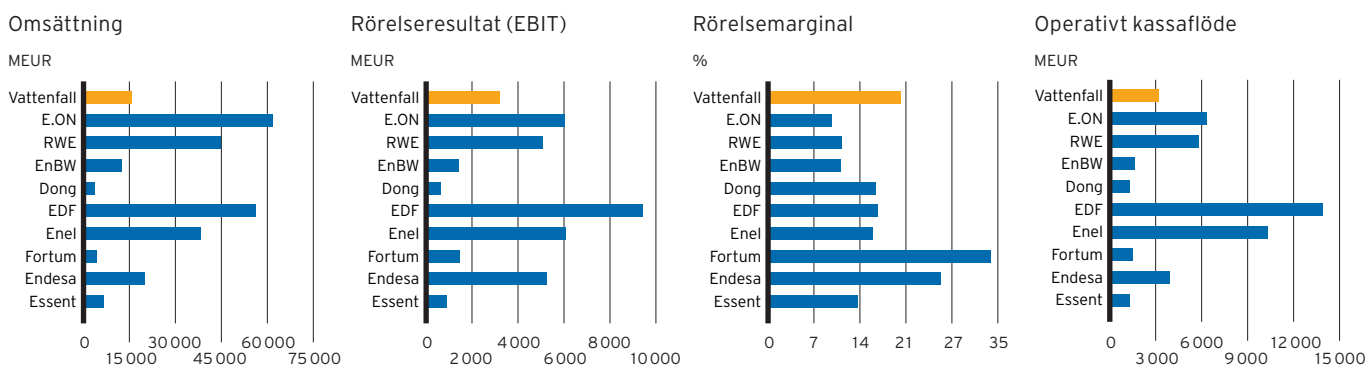
Samtidigt råder osäkerhet hur nya politiska regleringar,

krav på utförsäljning av nätverksamhet, skatter och miljödirektiv kommer att påverka marknaden. Större volatilitet i elpriser, utsläppsrätter, olje- och gaspriser innebär att "tradingkompetens", kunskap om och access till råvarutillgångar, ökar i betydelse. Detta kommer att gynna de stora diversifierade företagen, speciellt de med integrerad kraft- och bränslehantering. De flesta energianalytiker bedömer

att de stora energibolagens vinstmarginaler kommer att vara relativt stabila under 2007.

Skulle de investeringsalternativ som står till buds inte motsvara uppställda avkastningskrav är alternativet ofta att dela ut "överlikviditeten" till aktieägarna genom aktieutdelning eller återköp av aktier, något som flera aktörer aviserat.

Jämförelse av vissa europeiska energiföretag (Uppgifter per 30 september 2006 om inget annat anges)

	Vattenfall	E.ON	RWE	EnBW	Dong
Land	Sverige	Tyskland	Tyskland	Tyskland	Danmark
Börsnoterat	Ej börsnoterat 100% statsägt	Börsnoterat (free float: 85%)	Börsnoterat (free float: 67%)	Börsnoterat (EDF äger 45,01%)	Ej börsnoterat Danska staten äger 73% (Börsnotering planerad 2007)
Elförsäljning 2005, TWh	200 (221 inkl. leverans till minoritetsdelägare)	404 (varav Europa 367)	299	107	18
Antal kunder, miljoner	El: 6 (inkl. nätkunder)	El: 22 Gas: 8	El: 20 Gas: 10	El: 5 Gas: 0,4	El: 1 Gas: 0,1
Huvudprodukter	El, värme	El, gas (upstream, downstream)	El, gas. (Vattenverksamheten avyttras)	El, gas, (värme, avfall, vatten)	Gas, olja, el
Huvudmarknader	Norden, Tyskland, Polen	Central- och Östeuropa, Storbritannien, Norden, Italien	Tyskland, Storbritannien, Central- och Östeuropa	Tyskland, Central- och Östeuropa	Danmark, (Sverige, Tyskland, Nederländerna)
Strategier	Att vara ett ledande europeiskt energibolag. Fem strategiska ambitioner: • Lönsam tillväxt i närområdet både genom förvärv och nya produktionsanläggningar. • Benchmark för branschen. • Nr Ett för kunden. • Nr Ett för miljön. • Vara en attraktiv arbetsgivare.	• Att bli det världsledande el- och gasföretaget. • Integrera och stärka el- och gasverksamheten. • Expandera inom gasproduktion. • Organisk tillväxt • Fokus på nya marknader som Ryssland och Italien.	• Fokus på el och gas. • Fokus på kärnmarknaderna • Avyttra vattenverksamheten i Storbritannien och USA. • Organisk tillväxt	• Fokus på kärnverksamheten • Stärka den tyska verksamheten. Har ambitionen att vara nummer tre på den tyska marknaden. • Flytta fram positionerna i Central- och Östeuropa. • Fokus på värdeskapande	• Integrera och konsolidera nyligen förvärvade enheter • Säkra gastillförseln. • Expandera elverksamheten. • Integrera gas och el. • Internationell tillväxt. (Sverige, Tyskland, Nederländerna)

Rullande 12-månaders värden per 30 september 2006 för alla bolag utom EDF och Essent, vars värden är per den 30 juni 2006.

Källor:

Diagramvärden: Barclay's Capital.

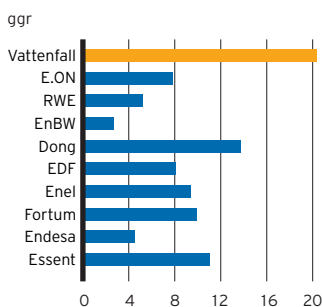
Elförsäljning, Antal kunder, Huvudprodukter, Huvudmarknader, Strategier: Vattenfall research, diverse analytikerrapporter samt bolagens årsredovisningar, delårsrapporter och webbplatser.

Jämförelse av europeiska energiföretag

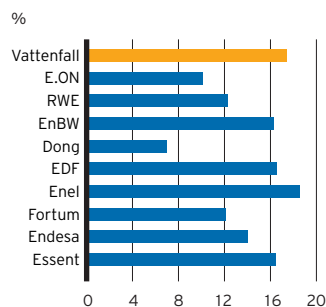
I nedanstående tabeller jämförs ett antal av de stora europeiska energibolagen vad gäller storlek, verksamhet, strategier och ett antal finansiella nyckeltal. Uppställningen gör inget anspråk på att vara fullständig. Inte heller görs någon rangordning av de olika aktörerna. Jämfört med motsvarande redovisning i Vattenfalls årsredovisning för 2005, kan man

notera att bolagen ytterligare renodlat sina verksamheter till energiområdet och att man satsar på integration mellan el och gas. Samtidigt söker flera bolag tillväxt på nya marknader såsom Ryssland (E.ON, Fortum), Spanien, Italien (E.ON), Östra Europa (E.ON, RWE, EnBW, Enel). Lönsamheten och den finansiella ställningen har generellt stärkts.

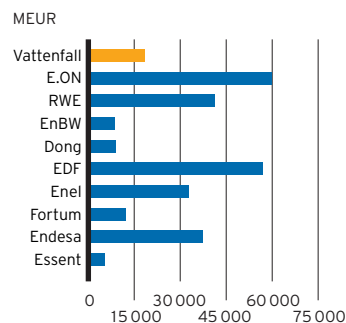
Räntetäckningsgrad, netto

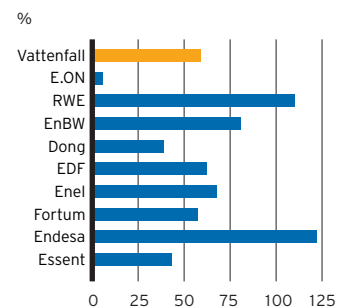
Rörelseresultat/sysselsatt kapital

Sysselsatt kapital

Skuldsättningsgrad, netto

EDF	Enel	Fortum	Endesa	Essent
Frankrike	Italien	Finland	Spanien	Nederländerna
Börsnoterat 2005 (Franska staten äger 85%)	Börsnoterat (Italienska staten äger 32,2%)	Börsnoterat (Finska staten äger 50,82%)	Börsnoterat (Free float: 91%)	Ej börsnoterat
628	271 (inkl. återförsäljare)	60	181 (varav Europa 129)	49
El: 40 (varav Europa 37)	El: 32 Gas: 2	El: 1,4 (inkl nätkunder)	El: 23 (var av Europa 12) Gas: 0,7	El: 2,5 Gas: 1,9
El, gas	El, gas	El, värme	El, gas	El, gas, värme
Frankrike, Storbritannien, Tyskland, Italien, Östeuropa (Asien, USA och Afrika)	Italien, (Spanien, Frankrike, Slovakien, Bulgarien, Rumänien)	Norden, Baltikum, Ryssland, Polen	Spanien, Portugal, Latinamerika, Italien, Frankrike	Nederländerna, Tyskland, Belgien
<ul style="list-style-type: none"> Stärka positionen i Väst- och Centraleuropa. Avyttra enheter utanför kärnverksamheten (t ex brasilianska tillgångar). Förbättra produktiviteten och minska kostnader. Satsa på gas för att kunna erbjuda kunderna både el och gas. 	<ul style="list-style-type: none"> Ledande aktör i Europa. Fokusera på kärnverksamheten energi (vatten och tele har avyttrats). Expandera i Östeuropa och Ryssland. Fokus på ökad produktion från förnybara källor. 	<ul style="list-style-type: none"> Bli ett ledande kraft- och värmebolag i Norden genom lönsam tillväxt. Expandera i Norden, Baltikum, Polen och Ryssland. 	<ul style="list-style-type: none"> Behålla en ledande position på den Iberiska halvön. Organisk tillväxt. Växa i Latinamerika både inom produktion och distribution. 	<ul style="list-style-type: none"> Vill bli ett ledande energibolag i nordvästra Europa Säkerställa bolagets självständighet och hantera kraven på "unbundling" inom transmission. (I början av 2007 tillkännagavs planerna på en fusion med nederländska Nuon) Leta efter samarbete med andra företag i nordvästra Europa, först och främst i Nederländerna.

Definitioner:

Sysselsatt kapital = Räntebärande skulder + eget kapital inklusive minoritetsintressen.
Operativt kassaflöde = FFO +/- Rörelsekapitalförändring.

STARK SATSNING PÅ VINDKRAFT

Vattenfall arbetar målmedvetet för att ta en ledande roll inom förnybar el- och värmeproduktion där det finns kommersiella förutsättningar. Under 2006 påbörjades arbetet med en av Europas största vindkraftsparker, Lillgrund. I Vattenfalls miljöarbete ingår även analyser och rådgivning om energieffektivisering.

Förnybara energikällor kommer att spela en allt viktigare roll i framtiden i takt med att fossila bränslen blir dyrare och tillgången minskar. Miljöfaktorn är givetvis också viktig: förnybara energislag resulterar i små nettobidrag av koldioxid och måste därför öka i den totala energimixen för att mänskligheten ska klara de stora klimatfrågorna. Men än så länge står de förnybara energislagen för en väldigt liten del i den totala energiproduktionen. Investeringskostnaderna är höga och det kommer att ta lång tid innan dessa energislag kan bidra med några större volymer.

Av världens elförbrukning baseras idag knappt 2% på förnybar energi, exklusive vattenkraft som står för cirka 16%. Den stora delen kommer från fossila bränslen (olja, kol och gas) som utgör nästan två tredjedelar av elproduktionen, medan kärnkraftens andel är cirka 16%, enligt IEA.

EU:s mål är att 20% av den totala energin 2020 ska komma från förnybara energikällor, jämfört med 6% 1997. När det gäller elproduktion är målet 21% till 2010, jämfört med 14% 1997.

För att öka andelen el från förnybara energislag har många europeiska länder infört ekonomiska stödsystem som ska

gynna sådan elproduktionen. I Sverige finns ett system med elcertifikat. Elproducenter får ett elcertifikat för varje producerad MWh förnybar el. Elkunderna måste köpa dessa certifikat baserat på den egna elförbrukningen. Även Polen har introducerat gröna certifikat som kan handlas via elbörsen eller bilateralt, medan Tyskland har ett system med subventioner till förnybar el som ger ett fast pris till producenterna.

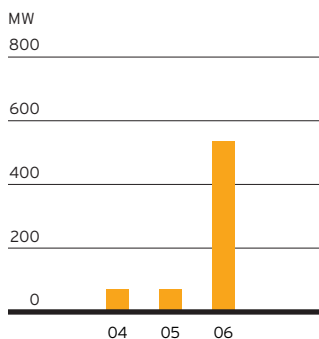
Vattenfall driver på utvecklingen

Vattenfalls ambition är att ha en ledande roll i förnybar el- och värmeproduktion där det finns ekologiska, tekniska och kommersiella förutsättningar. Tyngdpunkten ligger på vattenkraft, biobränsle och vindkraft. Vattenfall deltar dessutom i nationella och europeiska forskningsprogram på områden som vågkraft, vätgas, bränsleceller, geotermisk kraft och solenergi.

Genom att ligga i framkant och driva på utvecklingen inom ramen för affärsmässighet kan Vattenfall bidra till en ekologiskt och ekonomiskt ut hållig utveckling. Det ligger i linje med företagets strategiska ambition Nummer Ett för miljön.

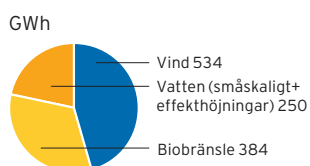
Förnybar energiproduktion i Norden

Installerad vindkraft

Genom det danska förvärvet mångdubblade Vattenfall sin installerade vindkraftseffekt i Norden under 2006. Kommande år blir ökningstakten fortsatt hög genom de investeringar som nu görs i bland annat Lillgrund.

Förnybar elproduktion

Vindkraften står för den största andelen av Vattenfalls förnybara elproduktion när man räknar bort den storskaliga vattenkraften.

Avkastning på Vattenfalls investeringar i förnybar produktion i Norden 2006

	Vind	Vatten	Värme	Totalt
Rörelseresultat, MSEK	61,5	117,1	253,2	431,7
Investeringar, MSEK	3 793,4	23,3	315,1	4 131,8
Anläggningstillgångar, MSEK	5 627,9	271,8	3 822,0	9 721,7
Avkastning på anläggningstillgångar, %	2,0	43,1	6,6	6,1

Vattenfalls förnybara energiproduktion i Norden¹ (GWh)

	2002	2003	2004	2005	2006
EI					
Vattenkraft (småskalig+ effekthöjningar)	156	150	211	214	250
Vindkraft	51	54	58	46	534
Biobränsle	525	503	497	547	384
Värme					
Biobränsle	4 020	3 844	4 506	4 577	4 138

1) "Förnybar energi" avser nystartad och befintlig elproduktion som berättigar till elcertifikat i Sverige och nystartad och befintlig elproduktion från anläggningar i övriga Norden som om de legat i Sverige varit berättigade till elcertifikat, samt nystartad och befintlig produktion av värme ur förnybara energikällor.

Flera vindkraftsparker till havs

Under de kommande åren kommer Vattenfalls vindkraftskapacitet öka kraftigt. Hösten 2007 börjar de första vindkraftverken i Lillgrund, utanför den skånska kusten, att snurra. Totalt blir det 48 vindkraftverk, som sammantaget kan generera el till 60 000 hushåll. Den totala investeringskostnaden för detta projekt är cirka 1,7 miljarder SEK.

Under året införlivades även 24% av produktionskapaciteten i de danska kraftföretagen Elsam/E2. I köpet ingick bland annat drygt 400 vindkraftverk med en total produktionskapacitet på 447 MW. Vattenfall planerar även att bygga ytterligare vindkraftsparker till havs, bland annat Kriegers Flak, Borkum West och Trolleboda (se karta).

Under 2006 har Vattenfall investerat 761 MSEK (650) i forskning och utveckling (FoU), varav 64 MSEK (56) avser FoU inom förnybar energi och 126 MSEK (61) avser övriga sätt att minska klimatpåverkande utsläpp av koldioxid från Vattenfalls verksamhet.

I Norden har Vattenfall ökat ambitionsnivån ytterligare under 2006. Fram till 2016 är ambitionen att elproduktionen från förnybara energikällor ska öka med 10 TWh i Sverige. Större delen av projekten rör vindkraft och totalt kan det handla om investeringar på cirka 40 miljarder SEK. Sommaren 2006 förlängde den svenska regeringen elcertifikatssystemet fram till 2030, en nödvändig förutsättning för att investeringarna ska bli lönsamma.

Tätposition inom vindkraftsutvecklingen

Under 2006 började Vattenfall bygga en vindkraftspark på Lillgrund, sju kilometer utanför den skånska kusten. Lillgrund är den största satsningen på vindkraft i Sverige och en av de största i Europa, och kommer att ge en produktion på 330 GWh per år. Anläggningen beräknas tas i drift 2007.

Vattenfall har också förvärvat rättigheterna att utveckla den svenska delen av Kriegers Flak, ett område i södra Öst-

ersjön, där möjlighet finns att bygga en av världens största vindkraftsparker. Totalt handlar det om cirka 130 vindkraftverk med en produktion på cirka 2 TWh per år. Även i Tyskland undersöker Vattenfall möjligheterna att bygga större vindkraftsparker till havs. Som ett första projekt planeras, tillsammans med partners, 12 stora vindkraftverk (cirka 5 MW/verk) i Borkum West i Nordsjön.

Under 2006 övertog Vattenfall dessutom 24% av produktionskapaciteten i de danska kraftföretagen Elsam/E2, vilket inkluderade mer än 447 MW vindkraft. Sammantaget är Vattenfall nu en av de större vindkraftsproducenterna i Europa med en total produktion på 0,6 TWh 2006.

Stora investeringar i biobränslebaserad produktion

Vattenfall har ett 90-tal biobränsleeldade värme- och kraftvärmeverk och är därmed en av världens största köpare och användare av biobränsle. Målet är att utnyttja biobränslen i så stor utsträckning som möjligt, ofta som huvudbränsle i en bränsemix, men även som enda bränsle. I koncernen pågår en kontinuerlig utveckling och optimering av pannorna för att öka verkningsgraden, minska korrosionsskadorna och få lägre utsläpp av till exempel kväveoxider.

Andelen bibränsleeldade verk ökar stadigt. I Sverige och Finland sker kontinuerligt en uppgradering av anläggningarna till ökad andel bibränsle och minskad andel fossila bränslen. I Tyskland och Polen pågår arbeten med att bygga om gamla anläggningar för att ändra energimixen och lägga till mer förnybart bränsle. Ett bra exempel är Zéránanläggningen i Warszawa i Polen där kol och bi-bränsle samkörs med lyckat resultat. I Danmark görs investeringar i Fynsverket och Amagerverket för att i båda fallen kunna elda mer halmbränsle.

Vattenfall gör också många stora nyinvesteringar inom bibränsleområdet. I Hamburg har vi byggt ett kraftvärmeverk som baseras på returträ och rivningsvirke och i tyska Sellessen nära Cottbus och i svenska Motala har kraftvärmeverk baserade på bibränsle invigts. I Danmark byggs för närvarande två kraftvärmeverk som ska drivas med halm.

Effektivare vattenkraft

Vattenkraft har en mycket viktig roll i den nordiska elproduktionen och står för cirka 50% av den totala elproduktionen i Norden. Vattenfall har drygt hundra vattenkraftverk i Norden – de flesta i Sverige – som ett normalår producerar cirka 33 TWh.

Vattenfalls många vattenkraftverk har gett gedigna kunskaper om hur vattenkraft kan produceras med minsta möjliga miljöpåverkan och hur nya forskningsrön och tekniska lösningar kan användas för att effektivisera dagens vattenkraftverk.

Vattenfall genomför stora investeringar inom vattenkraft. Målet med investeringarna är att säkra produktionen på lång sikt, förbättra miljöegenskaperna, minska underhållskostnaderna och öka produktionen.

I Tyskland driver Vattenfall sex vattenkraftverk och åtta pumpkraftverk. Pumpkraftverk används för att lagra energi för att jämna ut mellan perioder med låg och hög förbrukning. De är viktiga verktyg för att balansera den oregelbundna inmatningen av vindkraftsel i elsystemet.

Ökat fokus på energieffektivisering

Energieffektivisering är ett viktigt verktyg i arbetet för att få ned koldioxidutsläppen. EU har i ett så kallat green paper våren 2006 slagit fast målet att effektivisera energianvändningen 20% i medlemsländerna fram till 2020. Det motsvarar besparingar på många miljarder EUR per år. Åtgärderna handlar bland annat om energideklarationer i byggnader, ökad och mer riktad information och subventioner till energieffektiv teknik. Varje medlemsland ska dessutom genomföra nationella handlingsplaner kring energieffektivisering.

Såväl industrier som hushåll har stora pengar att tjäna på en effektivare energianvändning. Vattenfall erbjuder rådgivning kring energieffektivisering både till privatkunder och företagskunder.

Höjd effektivitet i industriernas energianvändning

Vattenfall vill bidra till att stärka sina kunders konkurrenskraft genom skräddarsydda lösningar inom energi- och processeffektivisering. I Norden har bland annat Holmen, Höganäs och Korsnäs anlitat Vattenfall för att se över energiförbrukningen. För kunderna innebär det att Vattenfall identifierar effektiviseringsåtgärder och utvärderar dem tillsammans med kunden. Därefter tas en lista med prioriterade effektiviseringsåtgärder fram.

Vid själva genomförandet har Vattenfall kunnat stå för finansieringen – projektering, inköp av teknisk utrustning, installation och drift – och sedan delas vinsten under några år. Kunden behöver varken satsa tid eller pengar, och kassaflödet i verksamheten påverkas således inte. Vattenfall erbjuder även att ta fram och implementera energiledningssystem i industrier.

Även i Tyskland erbjuder Vattenfall tjänster kring energieffektivisering. Ett exempel är Havelhöhe Hospital i Berlin, där Vattenfall installerade ny energiteknik för att minska åtgången av vatten, värme och el. Engångskostnaden var 900 000 EUR och värdet av den årliga energibesparingen blev 180 000 EUR. Åtgärden finansierar sig självt genom den stora besparing som sker. På motsvarande sätt har Vattenfall hjälpt staden Berlin att effektivisera runt 200 fastigheter under de senaste åren.

Vattenfall samarbetar även med kunderna i utformningen av lämpliga strategier och riskpolicyer när det gäller elavtal. Genom marknadsprissättning gynnas kunder som har möjlighet att reducera sin förbrukning när priset är högt, till exempel under höglasttider eller vid effekttoppar. Detta bidrar till ett effektivt utnyttjande av kraftsystemet.

Råd och tips till hushållskunder

Vattenfall ger fortlöpande råd till hushåll om hur de kan minska energiförbrukningen. Råden distribueras både på våra hemsidor, i informationsbroschyrer och genom Vattenfalls kundservice. Vattenfalls förhållningssätt i rådgivningen till kunderna är att elen som produkt i många fall förenklar vardagen och höjer livskvaliteten och att den ska användas på ett effektivt sätt.

I Vattenfalls publikationer, bland annat ”Energi till nytta och nöje”, ges handfasta tips på effektiviseringar. Bland annat beskrivs hur mycket el som hemmets olika hushållsapparater drar och hur kunden med små medel kan minska förbrukningen av hushållsel. Här beskrivs även hur uppvärmningen av bostaden påverkar elförbrukningen och hur hushållen själva har möjlighet att påverka den totala elkonsumention.

HÅLLBARHETSARBETE

Vattenfalls energilösningar ska möta kundernas krav och samtidigt bidra till en långsiktigt hållbar utveckling. Företagets mål är att skapa värde både ekonomiskt, socialt och miljömässigt.

Människan har under hela sin historia brottats med frågan om hur naturens resurser ska utnyttjas. Idag är människans utmaning inte längre att bemästra sin omgivning, utan snarare att hitta en hållbar balans mellan att använda och bevara våra naturresurser.

Det betyder också att omgivningens krav och förväntningar på energiföretagen förändrats. Vi måste ta steget från att enbart vara energiproducent till att även bli samhällsmedborgare. Allt vårt ingenjörsmässiga kunnande, hela vår ekonomiska styrka och vårt inflytande måste inriktas på att tillsammans med andra aktörer i samhället hitta en lösning på frågan om hur framtidens energiförsörjning ska kunna säkras och samtidigt bidra till en hållbar utveckling av samhället.

Vattenfalls tolkning av hållbar utveckling är densamma som Brundtland-kommissionens: samhällsutvecklingen ska kunna tillgodose dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov.

Vi har en holistisk syn och ser hållbar utveckling som en ständigt pågående process där både ekonomi, miljö och samhälle ingår. Vattenfall måste skapa värden för alla dessa dimensioner, där ekonomisk styrka är en förutsättning för att skapa värden inom de andra två dimensionerna.

Som ett av Europas största energiföretag har Vattenfall ett ansvar att tillhandahålla energilösningar som dels motsvarar våra kunders behov och dels bidrar till en hållbar samhällsutveckling.

Vattenfall har höga ambitioner och bidrar aktivt till en hållbar utveckling av samhället, både genom att bidra med vår kunskap och genom de beslut vi fattar. Vi driver våra anläggningar på bästa möjliga sätt och gör det vi kan för att ligga i framkant i utvecklingen. Att stödja en hållbar samhällsutveckling betyder att vi strävar efter att använda våra resurser effektivt och ansvarfullt, begränsar inverkan på natur och biologisk mångfald, och bidrar till bättre levnadsvillkor och hälsa för människan.

Det handlar om allt ifrån små förändringar för att bli effektivare i vårt dagliga arbete till stora investeringar som till exempel det koldioxidfria kraftverket (se sidan 4).

Det kommer alltid att vara nödvändigt att göra en avvägning mellan energiproduktion och miljöpåverkan, där acceptansnivån måste sättas i dialog med samhället.

För att kommunicera hur vi jobbar med hållbarhetsfrågor publicerar Vattenfall sedan tre år tillbaka en hållbarhetsredovisning. Den är ett viktigt verktyg för att föra en dialog med omvärlden om hur vi lever upp till de förväntningar som ställs på oss och om vår roll i samhället.

I rapporten för 2005 har sex teman valts ut för att spegla hur vi aktivt jobbar med frågor som är viktiga för utvecklingen av ett hållbart samhälle - klimatfrågan, kärnbränslefrågan, utmaningen om hur vi kan garantera en säker energiförsörjning, framtiden för fossila bränslen och utvecklingen av den europeiska elmarknaden.

Läs mer på www.vattenfall.com/csr

Vattenfalls hållbarhetsredovisning följer den mest använda standarden för hållbarhetsredovisning, nämligen riktlinjerna från Global Reporting Initiative (GRI). Riktlinjerna består av en uppsättning indikatorer som mäter företagets påverkan på miljö, samhälle och ekonomi. GRI är en oberoende institution vars uppgift är att ta fram och sprida riktlinjer för hållbarhetsredovisning globalt. Det är frivilligt för företag att följa riktlinjerna, som idag används av cirka 1 000 företag världen över. www.globalreporting.org

Tillväxt genom förvärv

DANMARK KNYTER SAMMAN KRAFTPRODUKTIONEN

Om man skulle se energimarknaden som ett pussel har ännu en viktig bit fogats in i Vattenfalls europeiska affär under 2006. Den 1 juli tog Vattenfall över 24% av produktionskapaciteten i de danska företagen Elsam och Energi E2 efter en uppgörelse med energiföretaget DONG.

Vattenfall erhöll fem kraftvärmeverk och över 400 vindkraftverk i utbyte mot aktier i Elsam.

– Den danska kraftvärmens och vindkraften kompletterar vattenkraften och kärnkraften i Sverige och kolkraften i Tyskland, säger Per Ebert, administrativ direktör på Vattenfall Danmark.

Årsproduktionen från anläggningarna är cirka 6 TWh el och 6 TWh värme per år.

– Vattenfall får både en större och jämnare elproduktion genom de danska anläggningarna. Men det är inte bara produktionen det handlar om. Vattenfall har även fått ta över den stora kompetens som finns i den här organisationen, konstaterar Per Ebert.

Den danska delen blir inte ett eget affärsområde utan ska organisatoriskt ingå i Vattenfall Norden inom enheterna för vindkraft, värmekraft och försäljning. Drygt 600 medarbetare i Elsam/Energi E2 gick över till sin nya arbetsgivare, Vattenfall, den 1 juli, och integrationen har gått väldigt smidigt.

– Det har inte varit några kulturkrockar. Dels är kulturskillnaderna mellan Danmark och Sverige små, dels är Vattenfall inget svenskt bolag längre utan ett internationellt företag, vilket skapat nya möjligheter för medarbetarna, säger Per Ebert.

Den danska verksamheten har visat mycket fina siffror under året – både när det gäller produktion och intäkter. Nu är målet att Vattenfall ska växa i Danmark. För närvarande pågår bland annat arbetet med att modernisera block 1 i Amagerverket i Köpenhamn. Dessutom byggs ett nytt kraftvärmeverk i Fyn, som ska drivas med halm. Anläggningen, som årligen kommer att förbruka 170 000 ton halm, ska stå klar 2009 och kommer att ha en kapacitet på 35 MW el och 84 MJ/s värme.

– Men innan dess lär nog ytterligare bitar att ha fogats in i Vattenfalls Europapussel, säger Per Ebert.

NORDEN: LÅGA VATTENNIVÅER OCH MINSKAD ELPRODUKTION

Förvärv av danska kraftverk och höga elpriser ökade omsättningen men resultatet försämrades något på grund av låga vattennivåer och produktionsbortfall i kärnkraften.

Omsättning och resultatutveckling

Den nordiska verksamheten utvecklades något sämre än föregående år, främst till följd av lägre nivåer i vattenmagasinen, betydande produktionsstopp i Forsmark och kraftigt ökade produktionskostnader. Rörelseresultatet exklusive jämförelsestörande poster minskade med 3,6% till 13 217 MSEK (13 704). Resultatet bör bedömas exklusive jämförelsestörande poster eftersom kompensation för stängningen av Barsebäck 2 på netto 3 057 MSEK bokfördes 2005. Omsättningen ökade dock med 17,1% till 49 205 MSEK (42 021)

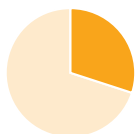
till följd av högre marknadspriser på el samt konsolidering av danska kraftvärme- och vindkrafttillgångar.

El- och värmeproduktion

En väl diversifierad produktionsportfölj är av stor vikt för att kunna hantera variationer i väder och marknadsförutsättningar. Vattenfalls produktion i Norden utgörs huvudsakligen av vattenkraft och kärnkraft men även avfall, biobränslen och fossila bränslen används. Under 2006 minskade elproduktionen i Norden med 4,9 TWh jämfört

Fakta

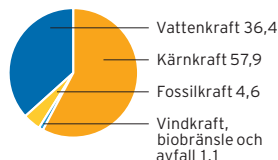
Andel av koncernens externa nettoomsättning, 33%

Andel av koncernens rörelseresultat exkl jämförelsestörande poster, 50%

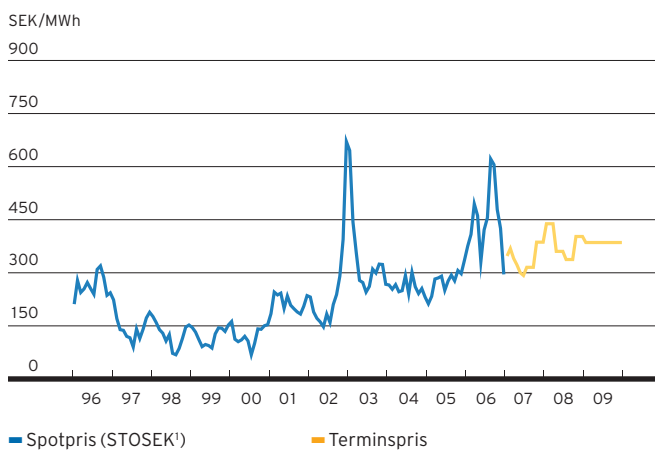

Produktionsmix, producerad el, %

Vattenfall är den ledande energikoncernen i Norden med en marknadsandel inom produktion på drygt 20%. Verksamheten omfattar Sverige och Finland där vi producerar, distribuerar och säljer både el och värme samt Danmark, där vi producerar el och värme. Vattenkraft och kärnkraft är basen i elproduktionen – men även vindkraft, biobränslen, avfall och fossila bränslen används. Elproduktionen kommer från sju kärnkraftreaktorer, ett hundratal vattenkraftverk, 500 vindkraftverk, 10 värmekraftverk samt 5 kraftvärmeverk. Vattenfall är den fjärde största värmeleverantören i Norden med 50 fjärrvärmeanläggningar och 140 färdigvärmeanläggningar. Företaget har cirka 1,3 miljoner nätkunder och närmare 950 000 elkunder (privatkunder, industrier och återförsäljande energibolag). Vi bedriver även entreprenadverksamhet för drift och underhåll av nät och vattenkraft, energikonsultation samt forskning och utveckling.

Svenska elpriser 1996–2009, månadssnitt

Källa: Nord Pool
Per 31 December 2006

1) Stockholms prisområde i SEK.

MSEK om inte annat anges

		2006	2005	Förändring, %
Nettoomsättning ¹	▲	49 205	42 021	17,1
Rörelseresultat	▼	13 287	16 794	-20,9
Rörelseresultat exkl. jämförelsestörande poster	▼	13 217	13 704	-3,6
Rörelsemarginal exkl. jämförelsestörande poster, %	▼	26,9	32,6	
Nettotillgångar	▲	81 687	77 190	5,8
Avkastning på nettotillgångar, %	▼	15,7	24,1	
Avkastning på nettotillgångar exkl. jämförelsestörande poster, %	▼	15,6	19,4	
Produktionskapacitet el, MW	▲	18 885	16 355	15,5
Produktionskapacitet värme, MW	▲	5 351	3 440	55,6
Elproduktion, TWh	▼	84,9	89,8	-5,5
Värmeproduktion, TWh	▲	8,5	7,3	16,4
Antal elkunder	▼	949 000	953 000	-0,4
Antal nätkunder	▲	1 294 000	1 291 000	0,2
Antal anställda, personår	▲	9 158	8 788	4,2

1) Varav extern nettoomsättning 2006: 48 235, 2005: 40 713.

med 2005. Vattenkraftproduktionen var 5,5 TWh lägre än 2005 på grund av låg tillrinning i vattenmagasinen under större delen av året. Kärnkraftproduktionen var 3,7 TWh lägre till följd av incidenten i Forsmark men även till följd av en brand i Ringhals kärnkraftverk och stängning av Barsebäck 2 den 31 maj 2005. Fossilkraft ökade med 3,9 TWh efter förvärvet av de danska kraftvärmeställningarna. Förvärvet innebar även att värmeproduktionen ökade med totalt 1,8 TWh.

I juli konsoliderades produktionstillgångarna från Vattenfalls förvärv i Danmark: fem kraftvärmeverk som producerar både el och värme samt ett flertal landbaserade vindkraftverk, och en av världens största havsbaserade vindkraftparker – Horns Rev. Samtliga anläggningar är mycket effektiva och bränslet som används i kraftvärmeverken är främst kol, men även halm, naturgas och en liten del olja. Vattenfall producerar cirka 6 TWh el i Danmark, vilket motsvarar 17,5% av den danska elförbrukningen, samt cirka 6 TWh värme, vilket motsvarar 17% av den danska värmeförbrukningen. Under året ökade bränslepriserna kraftigt, vilket tillsammans med ökade skatter innebar en belastning för värmeverksamheten. Resultatförsämringen begränsades dock av högre elpriser och att vi kunnat sänka våra kostnader. Dessutom blev skatten för avfallsförbränningen lägre än befarat.

Elnät

Resultatet inom elnätsverksamheten pressas av att regleringar ständigt ändras och inte ger möjlighet till en rimlig avkastning på investerat kapital. För att sänka kostnader och ta vara på synergieffekter i administration, kompetens och utvecklingsprojekt slogs elnätsverksamheterna i Finland och Sverige ihop i maj 2006. Under året har Vattenfall också arbetat hårt med att förbättra informationen vilket markant minskat problemen för våra kunder vid störningar.

Försäljning

Försäljningsverksamheten karaktäriseras av stark konkurrens och små marginaler. Olika undersökningar visar att kunderna inom alla kundgrupper blivit alltmer missnöjda. Det finns en generell misstro mot hela energibranschen – elpriserna upplevs vara för höga och kvaliteten på kundservice för låg. För att förbättra servicen och öka förtroendet arbetar Vattenfall bland annat med att omorganisera kundserviceorganisationen och med att utveckla unika produkter anpassade till individuella behov. I juni 2006 introducerades det så kallade Trygghetsavtalet som blivit en succé och gjort att nya kunder kommit till Vattenfall. (Läs mer på sidan 5).

Investeringar

Investeringarna i Norden har ökat de senaste tre åren, även bortsett från förvärvet i Danmark. Den största delen av ökningen har skett i produktionsverksamheten. Stora investeringar i elproduktion ökar utbudet i marknaden och bidrar indirekt till att hålla priserna nere. De beslutade investe-

ringsprogrammen för kärnkraft och vattenkraft kommer att öka den årliga produktionskapaciteten med 8,5 TWh. Vattenfall har ambitionen att öka produktionen från förnybara energikällor med cirka 10 TWh i Sverige, varav större delen vindkraft fram till 2016 (läs mer på sidan 30–31).

Möjligheten att bygga nya vattenkraftstationer undersöks också under förutsättning att miljö- och lönsamhetskrav kan mötas. Vattenfall investerar även stora summor för att förbättra leveranssäkerheten genom att förnya och upprusta elnäten. De pågående investeringsprogrammen i Sverige och Finland för att förbättra kvaliteten i elnäten och installera fjärravlästa elmätare kommer att omfatta drygt 3,5 miljarder SEK under 2007. Hittills har 571 000 kunder fått nya mätare installerade, varav 384 000 i Sverige och 187 000 i Finland.

Även inom värmeverksamheten har investeringarna ökat, bland annat genom den nya kraftvärmeproduktionen i Motala, förvärvet av produktionsanläggningen i Tavastehus samt förnyelsen av kraftvärmeverket i Uppsala.

Marknadsutveckling

Elpriserna fluktuerade kraftigt under 2006. Vintermånaderna karaktäriserades av kall väderlek. El- och råvarupriserna steg kraftigt till följd av en försämrad hydrologisk balans och mycket höga priser på CO₂-utsläppsrätter. I slutet av april blev det uppenbart att utsläppsrätter var överallokerade, vilket medförde att priset på utsläppsrätterna föll dramatiskt. Elpriserna följde snabbt efter, både på spot- och terminsmarknaden. Under sommarmånaderna steg elpriserna kraftigt igen på grund av stigande kol- och oljepriser, mycket varmt väder på kontinenten, allt svagare hydrologisk balans i Norden och kärnkraftsbortfall. Milt väder och kraftig nederbörd i samband med lägre oljepriser och lägre priser för utsläppsrätter under resterande delen av året medförde en fallande terminsmarknad och allt lägre spotpriser. Den hydrologiska balansen för Norden som helhet var i genomsnitt betydligt sämre under 2006 än året innan; i slutet av december visade den hydrologiska balansen ett överskott på 10,7 TWh jämfört med ett underskott på 3,7 TWh i slutet av 2005. I genomsnitt låg spotpriserna (SYSSEK²) på Nord Pool på 450 SEK/MWh under 2006, vilket är 65 % högre jämfört med föregående år (272 SEK/MWh). För det fjärde kvartalet låg medelpriset på 408 SEK/MWh jämfört med 306 SEK/MWh för motsvarande period i fjol.

Terminskontrakten för 2007 och 2008 stängde vid årets slut i Norden på 37,0 EUR/MWh respektive 42,3 EUR/MWh.

2) Nordiska systempriset i SEK.

Utmaningar för verksamheten i Norden

- Fortsatt god lönsamhetsutveckling.
- Ytterligare förstärka säkerhetsarbetet i kärnkraftsverksamheten.
- Expansion i Norden .
- Öka förtroendet för Vattenfall från samhälle och media.
- Nöjdare kunder.
- Aktivt medverka i utformning av ramar och villkor för vår verksamhet.
- Säkerställa tillgång till kompetens.

Aktiviteter utifrån Vattenfalls fem strategiska ambitioner

Lönsam tillväxt

- Säkerställa genomförande av investeringsprogram för kärnkraft och vattenkraft.
- Utveckla investeringsstrategier och planer för värmekraft och vindkraft.
- Säkerställa villkor för vattenkraft och förbättra villkor för att bygga ny vattenkraft.
- Fortsätta utvärdera möjligheter att öka kundbasen genom förvärv.
- Kombinera lågt pris och unika produkter med ett ökat användande av webblösningar.
- Öka andelen direktförsäljning.

Benchmark för branschen

- Effektivt implementera investeringsprogram inom produktion och distribution.
- Fortsätta integrationen av nätverksamheterna i Finland och Sverige.
- Utveckla ny långsiktig bränslestrategi för afärsenhet Värme.
- Ta fram nya produkter som reducerar risk och kostnad för försäljning till massmarknaden.
- Renodla IS/IT initiativ särskilt gällande SAP, mellan segment och länder.
- Fortsätta implementera shared service-konceptet.
- Implementera projektet "One IT infrastructure".

Nummer Ett för kunden

- Tillhandahålla elkraft till industrin och andra stora förbrukare för att stödja deras kort- och långsiktiga kapacitetsbehov och samtidigt erbjuda stabila och konkurrenskraftiga elpriser.
- Omorganisera kundservice så att Vattenfall blir ledande i Skandinavien när det gäller kvalitet för kunden och kostnadseffektivitet.
- Fortsätta implementera och kommunicera "Reko Fjärrvärme" i kombination med information om ny prispolicy.
- Göra kontakten med Vattenfall lättare för kunden genom att intensifiera samarbete och utveckla processer mellan olika enheter.
- Realisera kvalitetsförbättringar och kostnadsminskningar i SAP-plattformen.
- Fortsätta att installera fjärravläsningsbara elmätare.
- Fullfölja investeringar i kvalitetssäkring av elnäten i Sverige och Finland.

Nummer Ett för miljön

- Ökad produktion från förnybara energikällor och kärnkraft.
- Förorda och ansöka om plats för slutförvaring av använt kärnbränsle samt ansöka om licens för förvaringen.
- Minimera miljörisker vid att hantering av transformatorolja, impregnering av stolpar samt gas för isolering.
- Återvinning av material.
- Öka andelen biobränsle i värmeverken.

En attraktiv arbetsgivare

- Definiera vilken kompetens som efterfrågas i framtiden.
- Arbeta systematiskt med chefs- och kompetensförsörjning.
- Vidareutveckla kommunikationen kring Vattenfall som en attraktiv arbetsgivare, såväl internt som externt.
- Fortsätta det aktiva samarbetet med universitet och skolor för att skapa kontakter med unga potentiella medarbetare.
- Uppmuntra och underlätta intern rörlighet för att utveckla medarbetarnas kompetens.
- Säkerställa att ledningssystem innehållande strategi, processer, uppföljning och kontroll implementeras i hela organisationen.

TYSKLAND: EL- OCH VÄRME- PRODUKTIONEN LYFTE RESULTATET

Rörelseresultatet i Tyskland ökade med drygt 25%. Framför allt el- och värmeproduktionen utvecklades starkt. Affärsenheterna Transmission och Distribution påverkades dock negativt av den nya nätregleringen.

Omsättning och resultatutveckling

Vattenfalls tyska verksamhet utvecklades starkt under året. Nettoomsättningen ökade med 6,6% till 111 970 MSEK (104 995). Rörelseresultatet exklusive jämförelsestörande poster ökade med 25,7% till 12 886 MSEK (10 251). Ökningen av omsättning och resultat beror huvudsakligen på stigande elpriser, ett bättre utfall från den terminssäkrade elproduktionen och något högre produktionsvolym. Affärsenheten Gruvdrift och Elproduktion, som svarar för den absolut största delen av resultatet, förbättrade sitt rörelseresultat med 64% jämfört med 2005. Tilldelningen av CO₂-utsläppsrätter för den första handelsperioden låg i paritet med behovet och hade därför ingen negativ effekt på resultatet under året. Affärsenheten Försäljning förbättrade resultatet med 22%, till stor del genom minskade försäljnings- och administrationskostnader. Inom försäljningsverksamheten har arbetet fokuserats på att ytterligare

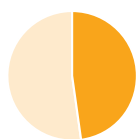
kundanpassa produktportföljen och förbättra servicen till kunderna. Affärsenheten Värme kunde öka sitt rörelseresultat med cirka 33% trots stagnerande värmevolym på grund av varm väderlek. Distributionsenheten uppvisade däremot en kraftig försämring med 56%. Efter beslut från nätmyndigheten Bundesnetzagentur tvingades Vattenfall sänka tarifferna för senare delen av året, vilket påverkade resultatet negativt. Till följd av det nya regelverket och beslutet från Bundesnetzagentur har distributionstillgångarna skrivits ned med 1 019 MSEK (110 MEUR). Även affärsenheten Transmission påverkades negativt av den nya nätregleringen.

El- och värmeproduktion

El- och värmeproduktionen var marginellt högre i Tyskland under 2006 jämfört med 2005. Produktionsanläggningarna hade överlag en mycket god tillgänglighet. Värmeproduk-

Fakta

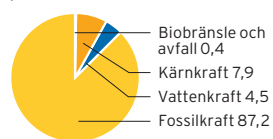
Andel av koncernens externa nettoomsättning, 48%

Andel av koncernens rörelseresultat exkl jämförelsestörande poster, 48%

Produktionsmix, producerad el, %

I Tyskland producerar, transiterar, distribuerar och säljer Vattenfall el och värme och är för närvarande landets tredje största elproducent och den största fjärrvärmeleverantören. Verksamheten innefattar brunkolsdagbrott i Lausitz, kraftverk i östra och norra Tyskland, transmissionsnätet i östra Tyskland samt region- och lokalnät i Berlin, Hamburg och Mecklenburg Vorpommern. Vattenfall driver ett flertal kraftvärmeverk och värmeverk, fyra stora brunkolseldade kraftverk, ett stenkolseldat kraftverk, åtta pumpkraftverk, samt fem gasturbin-driva kraftverk. Vattenfall är dessutom delägare i tre kärnkraftverk. Vattenfall har cirka 2,9 miljoner elkunder och 3,3 miljoner nätkunder, främst i Berlin och Hamburg. Vattenfall tillhandahåller ett brett utbud av energirelaterade tjänster.

MSEK om inte annat anges

		2006	2005	Förändring, %
Nettoomsättning ¹	▲	111 970	104 995	6,6
Rörelseresultat	▲	13 059	10 113	29,1
Rörelseresultat exkl. jämförelsestörande poster	▲	12 886	10 251	25,7
Rörelsemarginal exkl. jämförelsestörande poster, %	▲	11,5	9,8	
Nettotillgångar	▼	61 818	68 717	-10,0
Avkastning på nettotillgångar, %	▲	18,2	13,0	
Avkastning på nettotillgångar exkl. jämförelsestörande poster, %	▲	18,0	13,2	
Produktionskapacitet el, MW	▲	15 221	15 112	0,7
Produktionskapacitet värme, MW	▲	8 727	8 697	0,3
Elproduktion, TWh	▲	76,2	75,9	0,4
Värmeproduktion, TWh	▲	15,5	15,4	0,6
Antal elkunder	▼	2 861 000	2 916 000	-0,2
Antal nätkunder	▼	3 285 000	3 287 000	-0,1
Antal anställda, personår	▼	19 821	20 096	-1,4

1) Varav extern omsättning 2006: 69 905, 2005: 70 304.

tionen var dock väsentligt lägre i slutet av året på grund av den varma väderleken.

Investeringar

Att reducera växthusgaserna är en av våra största globala utmaningar och debatten om växthuseffekten tar allt större plats i tyska medier. Elproduktion från förnybara energikällor kommer sannolikt att öka i betydelse i framtiden och representera en större del av elproduktionen. Den tyska regeringen vill till exempel att energi från förnybara källor skall utgöra 25% av den tyska energiproduktionen år 2020, vilket innebär en fördubbling av dagens andel. Vattenfall utvärderar för närvarande de tekniska och ekonomiska förutsättningarna för att bygga havsbaserad vindkraft, bland annat genom att delta i utvecklingsprojektet Borkum West. Dessutom fortskrider pilotprojektet för ett kolkraftverk fritt från koldioxidutsläpp enligt plan. (Läs mer på sidan 4).

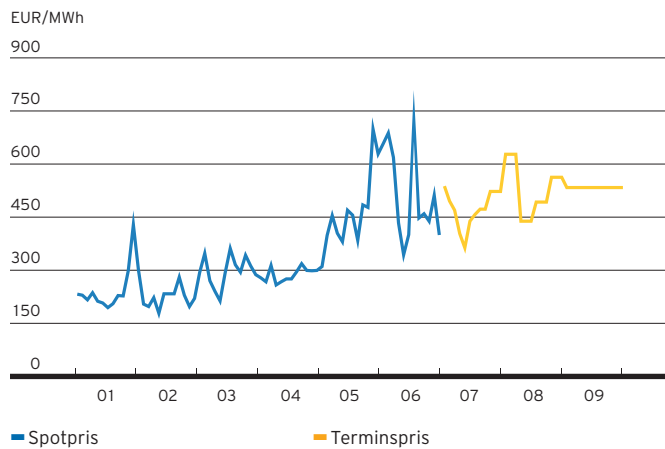
Brunkol och, i mindre utsträckning, kärnkraft kommer dock att förbli de viktigaste energikällorna för Vattenfall i Tyskland. Vattenfall, som redan driver världens mest avancerade brunkolskraftverk, kommer att fortsätta att öka verkningsgrader och den ekonomiska effektiviteten samt ytterligare satsa på utvecklingen av CO₂-fri teknik. Beslut har också tagits att bygga tre nya kraftverk. Det brunkolseldade kraftverket Boxberg i Sachsen kommer att byggas ut med 675 MW, varigenom kapacitetsutnyttjandet i närliggande dagbrott optimeras (läs mer på sidan 20). I Hamburg-Moorburg kommer ett stenkolseldat kraftvärmeverk med en kapacitet på 1 640 MW att byggas och i Rostock en avfallsförbränningsanläggning på 20 MW. Därutöver utvärderas ytterligare tillväxtpotentialer i Berlinområdet.

Marknadsutveckling

Prisutveckling

Kol- och oljepriserna låg på höga nivåer under hela 2006, som följd av den globala ekonomiska och politiska utvecklingen samt spekulationer på råvarubörserna. Under det fjärde kvartalet föll oljepriset till 68 USD vid årets slut. Priserna på el, gas och stenkol uppvisade en liknande trend. Efter att ha stigit till cirka 31 EUR/ton föll priserna på utsläppsrätter i slutet av april till cirka 14 EUR/ton, då det framkom att de faktiska utsläppen i Europa under 2005 var väsentligt lägre än vad som tidigare antagits. Elpriserna följde snabbt efter, både på spot- och terminsmarknaderna. I september föll priserna på utsläppsrätter ytterligare då det blev allt mer sannolikt att det inte kommer att bli någon brist på utsläppsrätter under den första handelsperioden, som

Tyska elpriser 2001–2009, månadssnitt

Källa: European Energy Exchange (EEX)
Per 31 December 2006

avslutas 2007. Genomsnittligt låg priset på utsläppsrätter under året på 18,2 EUR/ton. Den 29 november avvisade EU den tyska nationella allokeringssplanen för den andra handelsperioden 2008–2012. EU kräver nedskärningar med 6% till 453 miljoner ton/år och ett förbud mot att garantera framtida utsläppsrätter för nya anläggningar. Vid årets slut låg priset för utsläppsrätter för 2007 och 2008 på 6,5 EUR/ton respektive 18,3 EUR/MWh att jämföras med nivåerna i slutet av år 2005 på 18,5 EUR/ton respektive 18,3 EUR/ton.

På den tyska elbörsen EEX låg spotpriserna (base load) 2006 på i genomsnitt 50,8 EUR/MWh jämfört med 46,0 EUR/MWh under 2005. För det fjärde kvartalet var motsvarande priser 44,7 EUR/MWh respektive 60,0 EUR/MWh. Terminkontrakten för 2007 och 2008 stängde på 50,7 EUR/MWh respektive 56,2 EUR/MWh.

De höga spot- och terminspriserna ledde till intensiv debatt kring elpriserna och ökat politiskt tryck på energibolagen.

Politisk utveckling

Den politiska situationen i Tyskland karaktäriseras av en ökad benägenhet att införa regleringar på energimarknaden. Detta reflekteras inte bara i den tyska nätmyndigheten Bundesnetzagentur beslut att sänka nätoperatörernas nättariffer, utan även i flera nya förslag på hur energipolitiken i Tyskland bör utformas. Som exempel kan nämnas förslaget om att införa priskontroll. Den nya regeringen vidhåller också beslutet att successivt fasa ut kärnkraftsproduktionen.

Utmaningar för verksamheten i Tyskland

- Fortsätta växa genom framtida förvärv.
- Ytterligare förstärka säkerhetsarbetet i kärnkraftsverksamheten.
- Säkerställa lönsam gaseldad värme- och elproduktion samt ersätta äldre produktionsanläggningar.
- Möta den ökande konkurrensen på privat-kundsmarknaden.
- Bibehålla lönsamheten i elnäten trots nya regelverk.
- Ytterligare minska CO₂-utsläpp och öka andelen förnybar energi.
- Öka attraktionen som arbetsgivare och säkerställa rekryteringsprocessen.

Aktiviteter utifrån Vattenfalls fem strategiska ambitioner

Fortsatt lönsam tillväxt

- Bygga kraftverken Moorburg, Boxberg, Rostock och Rüdersdorf.
- Bygga fjärrvärmnät till Moorburg i Hamburg och utöka värmnätet i Berlin.
- Aktivt utvärdera affärsmöjligheter i samband med en privatisering av de kommunala energibolagen (Stadtwerke).
- Undersöka joint venture möjligheter för nya marknader.
- Utveckla aktiviteterna inom gasområdet för Vattenfall Trading Services och Försäljning.

Benchmark för branschen

- Projekt med syfte att effektivisera processer och uppnå best practice som spänner över affärsenheterna.
- Öka effektiviteten genom att sammanföra aktiviteter inom telekommunikation.
- Implementera projektet "One IT infrastructure".
- Värme: Kontinuerligt benchmarka med kommunala värmebolag samt undersöka om bränslespecifikationerna som används i kraftverken kan utökas och göras mer flexibla.
- Gruvdrift och elproduktion: Underhållsprogram för att garantera värdet på våra anläggningar.
- Nät: Se över alla kostnader samt optimera förvaltningen av tillgångar.
- Försäljning: Skapa en konkurrenskraftig organisation genom att ytterligare integrera middle office och controlling.
- Shared Service: Implementera serviceenhet och effektivisera administrativa processer.

Nummer Ett för miljön

- Fortsätta positionera Vattenfall som pionjär och ledande inom teknik för kraftverk fria från CO₂-utsläpp.
- Implementera ett pilotkraftverk fritt från CO₂-utsläpp vid Schwarze Pumpe anläggningen.
- Förvärva andel i det havsbaserade testområdet Borkum West (12 stycken 5 MW vindkraftverk) till en investeringskostnad på cirka 181 MEUR med implementering planerad under 2008.
- Analysera möjligheter att utöka aktiviteter inom havsbaserade vindkraftsprojekt.

Nummer Ett för kunden

- Anpassa produktportföljen efter förändrade kundbehov samt utvärdera att erbjuda både el- och gas, så kallade "dual-fuel" erbjudanden.
- Informera om Vattenfalls bidrag till miljövänliga lösningar.
- Tydlig positionering av Vattenfall som ett bolag som tillhandahåller nya miljövänliga, differentierade produkter.
- Rådgivning och information till kunder om energi.

En attraktiv arbetsgivare

- Säkerställa tidig och målinriktad kompetensplanering såväl som rekrytering och utveckling av unga medarbetare.
- Säkerställa att kunskap och erfarenhet bevaras från äldre medarbetare.
- Implementera åldersanpassade karriärvägar och undvika att befordra enligt senioritetsprincipen.
- Förbättra och utveckla koncernens traineeprogram.
- Utöka marknadsföring gentemot universitetet.

POLEN: FORTSATTA RESULTATFÖRBÄTTRINGAR

Rörelseresultatet ökade med nästan 17%. Värme och Distribution svarar för den största delen av resultatet. Försäljningsverksamheten pressades av lägre marginaler.

Omsättning och resultatutveckling

Vattenfall i Polen hade ett mycket bra år 2006. Omsättningen ökade med 6,8% till 9 449 MSEK (8 850). Rörelseresultatet exklusive jämförelsestörande poster ökade med 16,6% till 942 MSEK (808). Resultatet kommer till största delen från affärsenheten Värme som svarar för närmare två tredjedelar av rörelseresultatet. Något lägre värmevolym till följd av varmare väder kompenseras av bättre värmemetariffer och högre elpriser. Affärsenheten Distribution uppvisar en betydande resultatförbättring främst genom effektivisering av verksamheten, förbättrade bruttomargi-

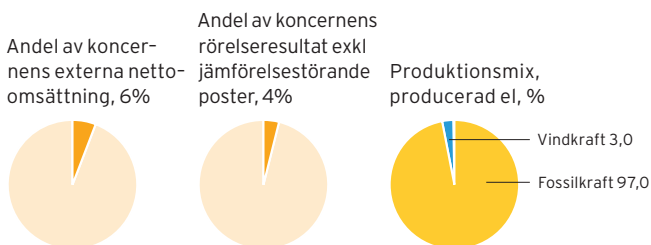
naler, lägre överföringsförluster samt lägre ”elstöder”.

Rörelseresultatet för försäljningsverksamheten minskade under året till följd av lägre marginaler. Försäljningspriserna som är reglerade har legat på samma nivå medan de marknadsbaserade börspriserna ökade kraftigt till följd av brist på förnybar energi och introduktionen av utsläppsrätter. Som en följd har stora industrikunder börjat köpa sin el direkt från producenterna.

El- och värmeproduktion

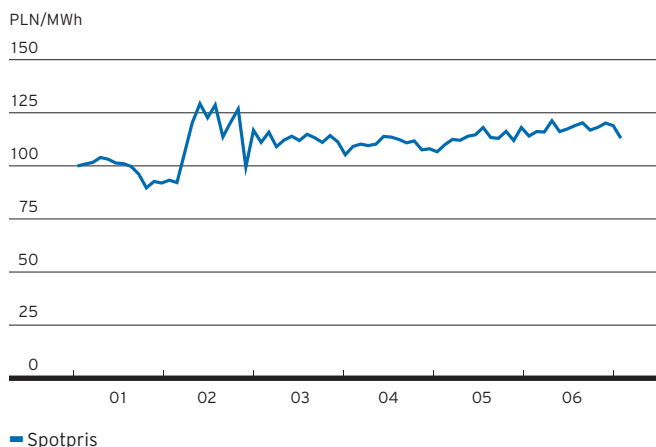
Producerad volym för värme och el var för året som helhet

Fakta

Sedan verksamheten i Polen inleddes år 2000 har Vattenfall aktivt deltagit i att forma den polska energimarknaden. Vattenfall deltog i en av de största affärerna till följd av privatiseringen av den polska energisektorn och förvärvade en majoritetsandel i Elektrociepłownie Warszawskie S.A. (EW), en av de största värmeleverantörerna i Europa och en ledande elproducent i Warszawa. År 2001 köpte Vattenfall också en andel i det första polska eldistributionsbolag som bjöds ut till försäljning av den polska regeringen – Górnoslaski Zakład Elektroenergetyczny (GZE) i södra Polen. GZE är ett av de största distributionsbolagen i landet och har mer än en miljon industri-, företags- och hushållskunder. Sedan den 1 januari 2006 agerar alla Vattenfallbolag på den polska marknaden under varumärket Vattenfall.

Polska elpriser 2001–2006, månadssnitt

— Spotpris
Källa: Gięda Energii SA
Per 31 December 2006

MSEK om inte annat anges		2006	2005	Förändring, %
Nettoomsättning ¹	▲	9 449	8 850	6,8
Rörelseresultat	▲	1 072	842	27,3
Rörelseresultat exkl jämförelsestörande poster	▲	942	808	16,6
Rörelsemarginal exkl jämförelsestörande poster, %	▲	10,0	9,1	
Nettotillgångar	▼	8 812	9 295	-5,2
Avkastning på nettotillgångar, %	▲	12,2	10,1	
Avkastning på nettotillgångar exkl jämförelsestörande poster, %	▲	10,7	9,7	
Produktionskapacitet el, MW	▲	1 008	981	2,8
Produktionskapacitet värme, MW	▼	4 986	4 996	-0,2
Elproduktion, TWh	▼	3,3	3,4	-0,3
Värmeproduktion, TWh	▼	11,2	11,4	-0,2
Antal elkunder	▲	1 107 000	1 104 000	0,3
Antal nätkunder	▲	1 108 000	1 104 000	0,4
Antal anställda, personår	▼	2 836	3 029	-6,4

1) Varav extern omsättning 2006: 8 981, 2005: 8 790.

Utmaningar för verksamheten i Polen

- Stärka marknadspositionen genom förvärv och utveckling av projekt såväl "brownfield" som "greenfield".
- Fortsätta strömlinjeforma aktiviteter för att bli benchmark vad gäller produktivitet och service.
- Anpassa organisationen till en avreglerad marknad inklusive juridisk separation av försäljning och nät samt anpassning av nuvarande system och processer för att underlätta nyanslutning och byte av elleverantör.
- Reducering av utsläppsnivåer enligt gällande EU direktiv.

Aktiviteter utifrån Vattenfalls fem strategiska ambitioner

Lönsam tillväxt

- Organisk tillväxt inom värme- och försäljningsverksamheten.
- Etablera en starkare närvaro inom produktion genom förvärv och/eller utveckling av projekt såväl "brownfield" som "greenfield".

Benchmark för branschen

- Fortsätta förbättra effektiviteten särskilt inom supportfunktioner.
- Fortsätta att förbättra den tekniska servicen inom nätverksamheten.
- Implementera projektet "One IT infrastructure".

Nummer Ett för kunden

- Anpassa nuvarande system och processer för att underlätta att öppna upp näten och möjliggöra byte av elleverantör.
- Stärka kundlojaliteten genom att bli benchmark inom kundservice och produktsortiment.
- Effektivisera kundrelationsprocessen i syfte att minska väntetider.

Nummer Ett för miljön

- Uppfylla miljöregler för utsläppsnivåer av damm, SO₂ och NO_x.
- Ändra bränslemix inom värmeverksamheten till att innehålla biobränslen (5% år 2012)
- Agera för att förbättra energieffektiviteten i Polen.

En attraktiv arbetsgivare

- Behålla en hög nivå av nöjda anställda och mäta detta med undersökningar som "My Opinion".
- Fortsätta att utveckla Human Resources genom att hela tiden utbilda och utveckla personal, erbjuda marknadsmässiga löner och implementera Vattenfalls kärnvärden.
- Utveckla Human Resources genom extern rekrytering.
- Ledarskap i linje med den managementkompetens som krävs.

marginellt lägre jämfört med 2005. Mot slutet av året var såväl värmeproduktionen som elproduktionen väsentligt lägre, huvudsakligen på grund av varmare väderlek.

Investeringar

Under året fortsatte affärsenheten Värme de medelfristiga investeringsprogrammen för att minska damm-, NO_x- och SO₂ utsläpp. Under de kommande tre åren kommer cirka 1 652 MSEK (700 MPLN) att investeras i värmeverksamheten för att fortsätta minska utsläppen och modernisera produktionsutrustningen. Inom eldistributionsverksamheten riktar sig investeringsprogrammen mot att förbättra kvaliteten i näten. I samband med förvärvet av GZE år 2001 och i tillägg till åtagandet om reinvesteringar, åtog sig Vattenfall att säkerställa att bolaget i februari år 2011 skall ha investerat 3 304 MSEK (1 400 MPLN) i tillväxtinvesteringar. Vid slutet av år 2006 uppgick beloppet för tillväxtinvesteringar i GZE till 151 MSEK (64,1 miljoner PLN).

Marknadsutveckling

Kolpriserna steg under året till följd av att polska gruvor ej kunde producera tillräckligt med kol med högt energinnehåll och i takt med att miljöregleringarna ökade, steg även priserna. Handel med CO₂-utsläppsrätter introducerades och osäkerheter kring allokering av utsläppsrätter i den andra handelsperioden (2008-2012) orsakade stora prISRÖRELSE. Likviditeten på den polska elbörsen (POLPX) är fortfarande låg jämfört med Nord Pool och EEX, särskilt på terminsmarknaden. Genomsnittspriset på POLPX under året var 3,3% högre än 2005; 117,3 PLN/MWh, jämfört med 113,5 PLN/MWh. Under året började Vattenfall Trading Services i Polen att ställa priser i el och CO₂- utsläppsrätter.

Värdeskapande

EFFEKTIVA KUNDPROCESSER STÄRKER RESULTATET

Varför stå i en lång kö när det räcker med att lyfta telefonen eller knappa in på Internet?

I Vattenfalls polska verksamhet har det skett en organisatorisk revolution de senaste åren – från intern byråkrati till centraliserade processer med kunden i fokus.

18 kundtjänstkontor har minskats till tre. I stället finns sedan 2003 ett Call Center som tar hand om praktiskt taget alla frågor som kontoren tidigare hjälpte till med.

– Kunderna ska inte behöva slussas runt mellan olika avdelningar när de ringer, utan kundkontaktarna ska vara smidiga och enkla enligt devisen: one issue – one customer contact, säger Grzegorz Lot, chef för Vattenfall Customer Services Poland, som startade den 1 januari 2006.

Bakom Grzegorz Lot sitter medarbetarna i Vattenfalls Call Center och svarar på frågor om kontrakt, flyttning, betalningar med mera.

– Alla våra kunder på elsidan – utom de allra största som har egna "key account managers" – kan nu ringa ett och samma nummer och direkt få svar på sina frågor, säger Grzegorz Lot.

Vattenfall Polen har outsourcat Call Center-funktionen till ett externt företag.

– Med sin erfarenhet och flexibilitet är det här det mest kostnadseffektiva sättet för oss. Många av våra tidigare medarbetare har dock fått anställning här, förklarar Grzegorz Lot.

Call Centret är bara ett exempel på administrativa funktioner som gjorts smidigare och effektivare. Ett annat exempel är posthanteringen av fakturor, där Vattenfall Polen kommer att spara 170 000 euro under 2007.

– Vi tittar kontinuerligt efter nya sätt att effektivisera. Tack vare besparingarna kan vi satsa på ytterligare åtgärder för att höja kvaliteten för kunderna.

På sikt ska kunderna sköta fler av sina ärenden själva via Internettjänster, men det är en bit kvar tills dessa tjänster har sjösatts. Men det är inte bara nya verktyg och tjänster som ska till – hela organisationen måste bli mer kundorienterad.

– Det handlar om att förändra attityder för att hela tiden tänka på kunden först. Vi går igenom alla processer och ser hur vi kan bli mer effektiva. Det här är bara början, säger Grzegorz Lot.

Medarbetare och kompetens

STRATEGISK KOMPETENSFÖRSÖRJNING SÄKRAR FRAMTIDENS TILLVÄXT

Konkurrensen om nya medarbetare ökar på arbetsmarknaden. För att klara en stabil tillväxt och skapa värde i alla led arbetar Vattenfall målmedvetet med att skapa en kultur och miljö som är utvecklande för medarbetarna. Strategin har gett resultat: under 2006 rankades Vattenfall som Sveriges bästa arbetsgivare i en stor undersökning bland akademiker.

Vattenfall kommer under den närmaste tioårsperioden att genomföra ett flertal stora investeringsprojekt. Samtidigt kommer ett betydande antal av nuvarande medarbetare gå i pension och konkurrensen om nya medarbetare förväntas öka på arbetsmarknaden. För att säkra kontinuerlig tillgång till den kompetens som behövs måste Vattenfall vara en arbetsgivare som kan attrahera och utveckla både nuvarande och framtida medarbetare. Detta är också en av de fem strategiska ambitioner som ligger till grund för koncernens värdeskapande arbete.

Strategisk kompetensförsörjning

Alla affärsenheter arbetar enligt en årlig strategisk kompetensförsörjningsprocess. Processen säkrar tillgång till den kompetens som koncernen behöver även i framtiden. Vilka framtida riskområden som Vattenfall måste fokusera på för att klara såväl verksamheten som de planerade investeringarna har identifierats. Investeringarna i ny teknik leder naturligt till krav på ny och annan kompetens. Men det innebär inte bara att befintliga medarbetare utvecklar sin kompetens utan också att nyrekryterade medarbetare måste vilja lära sig den gamla tekniken för att kunna driva och underhålla äldre anläggningar och att äldre medarbetare måste vara motiverade att dela med sig av sina kunskaper. Medarbetarna kommer också att ställas inför ökade krav på att hantera förändringar och integration av olika verksamheter. För att säkra kompetensförsörjningen arbetar vi med långsiktiga åtgärder till exempel i form av nya arbetssätt, nya former för kompetensutveckling och kunskapsöverföring, ledarskap som fokuserar på engagemang och arbetsprestationer samt hög effektivitet och kvalitet i rekryteringsprocessen.

Förstklassigt ledarskap

Ett förstklassigt ledarskap är av avgörande betydelse för Vattenfalls fortsatta framgång. Koncernens chefsförsörjningsprocess syftar till att säkerställa nuvarande och framtida ledarskap. Processen omfattar samtliga ledande och potentiellt ledande befattningshavare i koncernen.

Under 2006 har totalt 1 458 chefer och potentiella chefer utvärderats och haft en dialog med sin chef. Resultaten är

positiva, och under 2007 kommer vi fokusera på att ytterligare öka rörligheten, ledarskap vid förändringar samt att öka andelen kvinnliga chefer.

Utveckling av cheferna sker bland annat genom koncernens Vattenfall Management Institute (VMI). Inom VMI finns allt från grundläggande chefsutbildning för nytillträdda chefer till avancerade program på strategisk nivå för högsta ledningen. Vattenfalls andra internationella traineeprogram med deltagare från alla länder inom koncernen startade under hösten. Under 2007 kommer ett nytt internationellt rotationsprogram att påbörjas.

Löner och förmåner

Inom Vattenfall eftersträvar vi differentierade och individuella löner med tydliga inslag av belöning för visade resultat. För de medarbetare som har rörliga löner eller bonus finns koncernens mål för värdeskapande med som en viktig del. Modeller för flexibla löneformer utvecklas kontinuerligt och medarbetarna erbjuds till exempel pensionsförsäkringar, billeasing och andra förmåner i utbyte mot lön.

Sveriges bästa arbetsgivare

För att klara det framtida kompetensbehovet blir arbetsgivaraspekterna på Vattenfalls varumärke allt viktigare. Att bygga relationer med studenter har hög prioritet, till exempel erbjuds traineeprogram, lärlings- och praktikplatser och möjligheter att göra examensarbeten med mera. Men det handlar också om att delta i forskningsprojekt eller att ge ekonomiskt stöd till professurer och doktorander.

I Sverige blev Vattenfall 2006 rankad som "Sveriges bästa arbetsgivare" i en undersökning av Universum Communications där 22 000 unga akademiker bedömde sin egen arbetsgivare. Främst var det utvecklingsmöjligheter, möjlighet att påverka det egna arbetet och företagskulturen som värderades högst.

Utvecklingsdialog ger engagerade medarbetare

My Opinion är Vattenfalls årliga medarbetarundersökning som stödjer en kontinuerlig förbättring av hela organisationen. Det viktigaste steget i processen är att alla chefer tillsammans med sina medarbetare diskuterar resultaten och gör en åtgärdsplan för vilka områden som behöver förbättras.

Efter fem år är undersökningen nu väl etablerad i koncernen. Under 2006 hade mer än 30 000 medarbetare möjlighet att delta och svars-

frekvensen var 72% – den högsta hittills. Samtidigt har resultaten inom många områden förbättrats. Särskilt stora framsteg kan noteras inom de områden som flest arbetsgrupper har fokuserat på i sina åtgärdsplaner: "Mål och feedback" (+6 procentenheter), "Balans mellan arbete och privatliv" (+3), "Ledarskap" (+3), "Samarbete" (+2) och "Företagets ledning" (+2).

Process för chefsutveckling inom koncernen

Identifiering	Utvärdering	Genomgång	Utveckling
Inom koncernen sker en systematisk genomgång för att hitta framtidens chefer och utveckla de befintliga cheferna. 217 högre chefer samt 519 potentiella kandidater till dessa befattningar har identifierats.	Samtliga personer utvärderas baserat bland annat på följande kriterier: måluppfyllelse, Vattenfalls ledarskapskriterier, medarbetarnas bedömning av ledarskapet, språkkunskaper samt den egna potentialen.	En gång om året görs en genomgång med respektive affärschef av samtliga personer som ingår i processen. Slutligen görs en genomgång av respektive Business Group tillsammans med koncernchefen. Totalt genomfördes 24 genomgångar under 2006.	Samtliga deltagare i processen har en individuell utvecklingsplan som kan omfatta byte av befattning, ledarutvecklingsprogram, mentorprogram etc. Utvecklingsplaner för vissa utvalda personer görs tillsammans med koncernfunktion HR.

Chefer och potentiella chefer i Vattenfall

Utmaningar

- En process för ledarförsörjning och -utveckling som gör att Vattenfall har förstklassiga chefer på alla nivåer.
- Strategier och processer för kompetensförsörjning som leder till att Vattenfall har rätt kompetens på rätt plats i organisationen.
- En prestationsinriktad kultur och organisation baserade på tydliga principer för beslutsfattande och som stimulerar till engagemang bland medarbetarna.
- En säker, hälsosam och inspirerande arbetsmiljö som gör det möjligt för alla medarbetare att utvecklas.
- Löner och belöningsmodeller som bidrar till värdeskapande och belönar prestation, fokuserar på potential och innehåller flexibla lösningar.

Utfall 2006

- Vattenfall rankat som Sveriges bästa arbetsgivare i Universum Communications undersökning bland unga akademiker som bedömde sin egen arbetsgivare.
- Stora framsteg inom flera viktiga områden enligt den årliga medarbetarundersökningen, till exempel mål och feedback, balans mellan arbete och privatliv samt ledarskap.
- I Tyskland har ett gemensamt kollektivavtal slutits för enheterna inom kärnverksamheten.
- 1 458 chefer och potentiella chefer har utvärderats och haft en dialog med sin chef.
- Cirka 300 deltagare på de koncerngemensamma ledarutvecklingsprogrammen.
- Uppstart av Vattenfall Business Institute som erbjuder koncerngemensamma program inom bland annat controlling, inköp, HR och för specialister.

Mål 2007

- Start av ett nytt internationellt rotationsprogram för cirka 200 Young Potentials.
- Ökad andel kvinnliga chefer inom varje Business Group.
- Bibehållen hög intern rörlighet bland chefer.
- Start av ett nytt koncept för specialister som skall ge effektivare användning av deras kunskaper inom koncernen och möjligheter till kompetensutveckling.
- Start av ett treårsprogram med målet att minska antalet arbetsolyckor med 20% till slutet av 2009.

BOLAGSSTYRNING FÖR VÄRDESKAPANDE

Bästa läsare,

Moderbolaget i koncernen, Vattenfall AB, ägs helt och hållet av svenska staten. Därmed är det svenska folket, företrätt av Sveriges riksdag, som ytterst är Vattenfalls ägare.

Med den nyckelroll som ett ledande energiföretag har i samhället, är det centralt för Vattenfall att medborgarna känner förtroende för Vattenfall som företag och för den verksamhet vi bedriver. Vattenfalls förmåga att attrahera kunder påverkas i hög grad av företagets anseende. Vi är medvetna om att förtroendet för energibranschen allt som oftast sviktar, och att det riktas återkommande kritik mot Vattenfall och andra energiföretag för att vi inte alltid klarar att tillmötesgå kraven på låga elpriser, avbrottsfri elförsörjning och energiproduktion utan negativa miljökonsekvenser. Det är därför en viktig uppgift för både Vattenfalls styrelse och ledning att visa att vi ser hela samhället som vår uppdragsgivare och att vår verksamhet och våra kunskaper verkligen motsvarar samhällets och kundernas behov.

I styrelsen har frågan om kärnkraftssäkerhet behandlats. Händelserna vid Forsmarks kärnkraftverk och den efterföljande rapporteringen i media har gjort allmänheten uppmärksam på det arbete som bedrivs vid våra kärnkraftverk. Att kraftverken måste drivas med säkerheten som högsta prioritet förblir en självklarhet. Som huvudägare till kärnkraftsanläggningarna Forsmark och Ringhals har Vattenfall ett ansvar som styrelsen tar på största allvar. Styrelsen har tillsatt en säkerhetskommitté, där jag själv är ordförande, som noggrant följer säkerhetsarbetet och rapporterar till styrelsen. Säkerhetskommitténs arbete fokuserar på att säkerhetsrutiner följs och att företagskulturen främjar säkerhetsarbetet. Allmänhetens rätt till förtroende för kärnkraftverkens säkra drift måste uppfyllas.

Klimatfrågan avgörande för energiföretagen

Under de senaste åren har det blivit alltmer uppenbart att klimatpåverkan är den långsiktigt största utmaningen att hantera för energiföretagen. Utsläppen av växthusgaser, framför allt koldioxid, värmer upp jordens atmosfär, och förbränning av fossila bränslen är den främsta orsaken till dessa utsläpp. Vattenfall arbetar sedan flera år målmedvetet för att bidra till en radikal minskning av växthusgasutsläppen, dels genom ambitiösa tekniska utvecklingsprogram, dels genom opinionsbildning. Vid Vattenfalls bolagsstämma 2005 förtydligades Vattenfalls ansvar inom detta område med ett tillägg till bolagsordningen, som föreskriver: "Vattenfall ska inom ramen för kravet på affärsmässighet vara det ledande företaget i omställningen till en ekologiskt och ekonomiskt uthållig svensk energiförsörjning". För styrelsen har arbetet med denna omställning hög prioritet och Vattenfalls ambition är att vara pådrivande i utvecklingen mot en mer miljöanpassad energiproduktion.

Hög lönsamhet och ökad aktieutdelning

För att kunna vara ett långsiktigt och ansvarstagande företag på energimarknaden krävs god och uthållig lönsamhet. Därför är det positivt att Vattenfall även för 2006 kan rapportera en ny toppnotering när det gäller det ekonomiska resultatet. Den goda resultatnivå som upprätthållits under de senaste åren gör att Vattenfall, utan att riskera den finansiella stabiliteten, kan genomföra de stora investeringsprogram som bl.a. ökar produktionskapaciteten, stärker leveranssäkerheten, minskar koldioxidutsläppen och satsar mer på förnybar energi.

Vattenfall bidrar dock inte bara till samhällsekonomin genom energileveranser och investeringar för framtida produktion, utan också via aktieutdelning direkt till den svenska statskassan. Utdelningen till svenska staten ska vara marknadsmässig och ett nytt utdelningsintervall har fastställts som innebär att 40–60% av vinsten ska delas ut. För att möjliggöra Vattenfalls framtida investeringar har ägaren, staten, valt att låta huvuddelen av vinsten stanna i bolaget. Vattenfalls utdelning till svenska staten enligt styrelsens förslag blir i år 7,5 miljarder kronor och det är med stor glädje styrelsen kan konstatera att Vattenfall därmed noterar ett för koncernen nytt utdelningsrekord. Som jämförelse skulle beloppet mer än väl täcka Utbildningsdepartementets årliga anslag till grundutbildningen vid universiteten i Uppsala, Lund, Göteborg och Stockholm samt vid de tekniska högskolorna KTH och Chalmers.

Under året har elpriserna fortsatt att vara höga, vilket gynnat elproducenter som Vattenfall. Omvärldens negativa reaktioner har dock inte gått oss förbi. Våra kunder uttrycker oro över ökade energikostnader. Vi förstår denna oro och delar den till stor del. Orsakerna bakom prisökningen är i huvudsak två: stigande marknadspriser på primärbränslen som kol, olja, gas och biobränslen men även höga priser på utsläppsrätter för koldioxid. De högre elpriserna leder också till ökade investeringar i ny elproduktion, i teknik som är mycket renare än den som finns i äldre anläggningar. Detta är ju också ett av syftena med utsläppshandeln.

Långsiktig strategidiskussion

Klimatfrågan har varit en av de viktiga frågor som styrelsen har arbetat med under 2006. Minst lika viktig är den strategiska diskussionen om hur vi bäst ska förverkliga Vattenfalls vision – att vara ett ledande europeiskt energiföretag med god tillväxt och lönsamhet. Strategin lades fast av styrelsen för fyra år sedan och under ett flertal möten i höstas behandlades den ingående. Styrelsen kunde konstatera att de huvudsakliga marknadstrender som ledde Vattenfall till en tillväxtstrategi fortfarande är aktuella idag och att bolaget utvecklats mycket positivt sedan dess, med förvärvet i Danmark som den största enskilda händelsen. Samtidigt

noterar vi vissa utvecklingar som blivit mer betydelsefulla än vad vi trodde 2003, till exempel klimatpolitikens påverkan på elpriset, eller vissa länders ambitioner att skydda sina nationella bolag från uppköp. Sammanfattningsvis ligger vår tillväxtstrategi fast och vår väg att nå Vattenfalls vision tar hänsyn både till den föränderliga omvärlden och till förändringarna i vårt företag.

Uppskattad öppen årsstämma

Den svenska regeringen utövar en långsiktig och aktiv ägarförvaltning med värdeskapande som övergripande mål. Regeringen uppmuntrar de statliga bolagen att hålla öppna årsstämmor med möjlighet för allmänheten att närvara och i anslutning till stämman ställa frågor direkt till företagsledningen. Denna princip har anammats av Vattenfall, som sedan 2005 via annonser i press och på företagets webbplats bjuder in till helt öppna årsstämmor. Detta har varit ett uppskattat initiativ som gett upphov till intressanta frågeställningar och diskussioner med privatpersoner, ombud för organisationer och folkvalda riksdagsledamöter.

Inom Näringsdepartementet finns enheten för statligt ägande, som ansvarar för styrningen av de statligt ägda företagen. Likt andra företagsägare har Näringsdepartementets ägarenhet ett antal styrmedel till sitt förfogande och arbetar aktivt med frågor som styrelsesammansättning, revision och genomlysning av företagets verksamhet.

För att tydliggöra statens syn i vissa frågor och för att uppnå enhetlighet bland de förvaltade bolagen har regeringen fattat beslut om riktlinjer avseende extern ekonomisk rapportering, anställningsvillkor för ledande befattningshavare och incitamentsprogram för anställda. Dessutom har regeringen identifierat vissa särskilda policyfrågor av stor vikt där företag med statligt ägande ska agera föredömligt. Det gäller bland annat jämställdhet, miljö, mångfald, arbetsmiljö samt företagets roll i samhället. För att främja tydlighet och enhetlighet i ansvars- och informationsfrågor i de statliga företagen har Näringsdepartementet utarbetat ett förslag till stöd för styrelserna vid upprättande och revidering av arbetsordningar och för handläggningen av vissa informationsfrågor.

Förbättringsåtgärder efter utvärdering

Vattenfall AB lyder under samma lagar som svenska privatägda företag och följer i tillämpliga delar de rekommendationer och normer som gäller för bolag noterade på Stockholmsbörsen. Svensk kod för bolagsstyrning (Koden) är en del av regeringens ramverk för ägarförvaltningen. Vattenfall tillämpar Koden och ser den som ett av flera viktiga regelverk för extern rapportering och kommunikation.

I linje med ambitionerna i Koden har Vattenfall under 2006 genomfört en utvärdering av styrelsearbetet. Styrelsen

har låtit göra en grundlig genomlysning av styrelsens rutiner och beslutsordning. Rapporten pekade på förbättringsbehov avseende bland annat styrelsens hantering av successionen inom ledningsgruppen, ersättningen till företagsledningen och rutiner för krishantering. Med utgångspunkt från rapporten har styrelsen fattat en rad beslut i syfte att ytterligare förbättra och effektivisera styrelsearbetet. Rutinerna för arbetet med successionsfrågor har formaliserats i arbetsordningen och blivit en stående punkt i styrelsens augustisammanträde. Ett ersättningsutskott har inrättats för att bereda frågan om ersättning till ledningen och styrelsen avhåller regelbundna riskhanteringsseminarier.

Dag Klackenbergh

Dag Klackenbergh
Styrelsens ordförande

STYRNING AV VERKSAMHETEN OCH BESLUTSFATTANDE

Tillämpning av Koden och bolagsstyrningsrapportens innehåll

Vattenfall tillämpar Svensk kod för bolagsstyrning (Koden) och ser den som ett av flera viktiga styrande regelverk för extern rapportering och kommunikation. Nedan lämnas information om bolagsstyrning enligt Koden beträffande räkenskapsåret 2006. Om uppgifterna redan finns i årsredovisningen lämnas informationen i form av en hänvisning.

Allmänt om koncernens ledningssystem

Koncernen styrs med fokus på värdeskapande och långsiktiga övergripande mål och krav för de operativa enheterna Business Groups och Business Units. Business Groups föreslår kortsiktiga mål för varje Business Unit som sedan godkänns av VD och koncernledningen.

För att säkerställa att Vattenfall utvecklas i önskad riktning och lever upp till etiska och legala krav har VD etablerat ett ledningssystem, Group Management System, (GMS). Ledningssystemet utgör även en beskrivning av hur koncernen styrs. GMS finns tillgängligt för alla anställda på koncernens intranät.

Ledningssystemet består av ett antal byggstenar (se bild av ledningssystemet nedan). Styrningen utgår ifrån affärsidé

och vision, koncerngemensam uppförandekod och företagsfilosofi, samt koncernens policyer inom viktiga områden. Ledningssystemet är dokumenterat i styrdokument, vilka utgörs av koncernpolicyer, koncerninstruktioner och övriga dokument. Koncernpolicyer anger intentioner för agerande i frågor av vikt för koncernen. Koncerninstruktioner ger en mer detaljerad och operativ kontroll och fastslår bindande bestämmelser.

I instruktionen ”Roller och ansvarsfördelning” definieras beslutsföra och grundläggande roller inom koncernen.

”Principer för beslutsfattande och delegering” som även innehåller gällande delegeringar från VD till Business Group-chefer, koncernstabschefer och Group Shared Service-chefer, är en annan central instruktion.

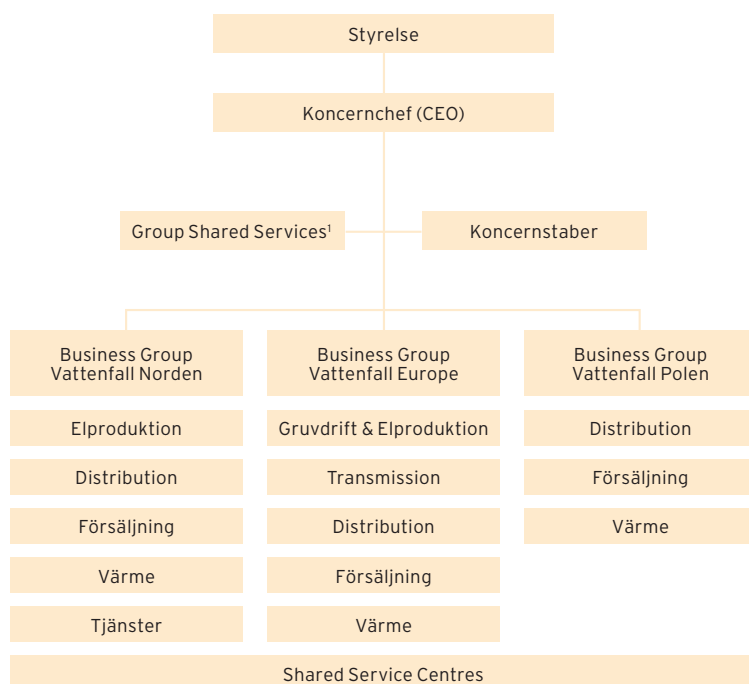
Koncernens ledningsprocesser för strategisk planering, affärsplanering och uppföljning är centrala styrverktyg för koncernledningen.

Koncernstaberna ansvarar för att föreslå, utveckla och följa upp koncernpolicyer och koncerninstruktioner. Koncernens kvalitetsfunktion är sammanhållande för ledningssystemet. Både koncernens kvalitetschef och miljöchef måste godkänna alla koncernpolicyer och koncerninstruktioner innan de slutgiltigt fastställs. Alla styrdokument föredras i koncernledningen för godkännande.

All verksamhet i Vattenfall är skyldig att följa ledningssystemets styrdokument. Därför har varje Business Group ett kompletterande ledningssystem som är anpassat till verksamhetens detaljerade krav. Internrevisionen ansvarar för att kontrollera efterlevnaden av koncernens ledningssystem.

Vattenfalls organisation

Ledningssystemets byggstenar

1) Vattenfall Trading Services, Vattenfall Treasury, Vattenfall Insurance och Vattenfall Research and Development AB.

Avvikelser från Koden

På följande punkter avviker Vattenfalls styrning beträffande räkenskapsåret 2006 från de krav som finns i Koden:

Kodkrav	Beskrivning	Kommentar
1.1.2 Aktieägares initiativrätt	Information till aktieägare på hemsidan	Information om årsstämman lämnas på hemsidan. Pga. ägarstrukturen är dock bestämmelsen ej direkt tillämplig.
1.1.3 Anmälan till bolagsstämma	Anmälan via e-post eller hemsida	Pga. ägarstrukturen är bestämmelsen ej tillämplig.
1.4.4 Ordförandens roll	Aktieägares rätt ställa frågor på stämman	Vid årsstämman 2006 arrangerade Vattenfall en öppen frågestund för allmänheten. Dessutom har riksdagsledamöter rätt att ställa frågor i samband med stämman. Pga. ägarstrukturen är dock bestämmelsen ej direkt tillämplig.
2.1.1 Valberedningens utseende	Kriterier för valberedning	Nomineringsprocessen följer svenska statens ägarpolicy. Information om processen finns på Vattenfalls hemsida.
2.1.2 Valberedningens sammansättning	Minst tre ledamöter	Nomineringsprocessen följer svenska statens ägarpolicy. Information om processen finns på Vattenfalls hemsida.
2.1.3 Offentliggörande och information	Namnen på ledamöterna i valberedningen	Nomineringsprocessen följer svenska statens ägarpolicy. Information om processen finns på Vattenfalls hemsida.
2.2.1 Valberedningens förslag till ledamöter och arvode	Valberedningens förslag till ledamöter, ordförande samt fördelning av arvode	Förslag lämnas i kallelsen. Nomineringsprocessen följer svenska statens ägarpolicy.
2.2.2 Valberedningens underlag till förslag	Valberedningen gör kravprofil	Nomineringsprocessen följer svenska statens ägarpolicy. Information om processen finns på Vattenfalls hemsida.
4.2.1 Ersättningsutskott	Ledamöterna skall vara oberoende i förhållande till bolaget	I utskottet ingår en Vattenfallanställd ledamot, som icke är stämموald styrelseledamot. Detta för att arbetstagarorganisationerna skall ges möjlighet att medverka i utskottet.
4.2.3 Aktie- och aktiekursrelaterade incitamentsprogram	Ska beslutas på stämma	Ej tillämpligt, eftersom Vattenfall inte är börsnoterat.

Organisation och processer

Vattenfalls organisationsmodell baseras på värdekedjan för el; produktion, transmission, distribution och försäljning och för värme; produktion, distribution och försäljning. VD, som tillika är koncernchef, leder koncernens affärsverksamhet och förvaltning i enlighet med den svenska aktiebolagslagen och styrelsens anvisningar. Rapportering och uppföljning av den operativa verksamheten sker med full transparens i redovisning, kontroll, lönsamhet och värdeskapande.

Vattenfalls verksamhet delas in i tre kategorier ur styrningssynpunkt:

- Affärsverksamheten som sköts av Business Groups och deras Business Units inom definierade geografiska områden. De styrs som profit centers.
- Staber som stödjer sina respektive ledningsgrupper. De styrs som cost centers.
- Shared Service-enheter som tillhandahåller tjänster som stödjer deras kunders strävan – interna affärsenheter och andra – att optimera sin verksamhet. Shared service verksamheterna bedrivs enligt självkostnadsprincipen och styrs av de interna kunderna. Shared Service-enheter finns både på koncernnivå (Group Shared Service) och på Business Group-nivå.

Ett antal för koncernen viktiga styrprocesser har etablerats. Varje process leds av en processägare, vanligtvis en medlem av koncernledningen, som ansvarar för att processen utvecklas. För närvarande finns följande koncernprocesser:

Process	Processägare
Strategi- och affärsplanering	chefen för Koncernstrategier
Rapportering och uppföljning	chefen för Ekonomi och Finans
Riskhantering	chefen för Ekonomi och Finans
Förvärv	chefen för Juridik och Förvärv
Investeringar	chefen för Ekonomi- och Finans
Kommunikation	chefen för Kommunikation
Chefsutveckling	chefen för Human Resources
Capacity management	chefen för Capacity Management

Strategi- och affärsplaneringsprocessen resulterar i årliga strategi- och affärsplaner. I denna process analyseras, utvärderas och bedöms strategiska frågor med beslut i koncernledningen om urval, formuleringar och prioriteringar. Strategiplaneringen innefattar både koncernens långsiktiga verksamhet och dess finansiella resultat.

Årligen utarbetas en femårig Strategisk plan för beslut av Vattenfalls styrelse.

Med utgångspunkt från direktiven i den Strategiska planen tar Business Groups och Business Units fram treåriga affärsplaner som slutgiltigt godkänns av koncernledningen. Affärsplanerna för påföljande kalenderår fastställs av styrelsen.

Styrande affärsetik

Vattenfalls kärnvärden är:

Öppenhet, Effektivitet och Ansvarstagande.

Styrelsen godkände 2005 Vattenfalls koncerngemensamma uppförandekod (Code of Conduct) och företagsfilosofi som slår fast att alla medarbetare ska följa och arbeta enligt Vattenfalls kärnvärden, policyer och koncerninstruktioner. Bestämmelserna i Code of Conduct konkretiseras i övriga delar av ledningssystemet, bland annat i instruktionerna rörande allmänna juridiska och affärsetiska principer respektive konkurrensfrågor. Ytterligare information om styrande affärsetik

lämnas i Vattenfalls hållbarhetsredovisning (Corporate Social Responsibility Report) som kan laddas ner eller beställas från Vattenfalls hemsida (www.vattenfall.com).

Styrelsens sammansättning och arbete

Uppgift och arbetsfördelning i styrelsen

Ordförandens uppgifter följer den svenska aktiebolagslagen och styrelsens arbetsordning. Ordföranden leder styrelsens arbete och ansvarar för att övriga ledamöter får erforderlig information. Ordföranden medverkar vid behov vid viktigare externa kontakter.

Styrelsen fastställer årligen en arbetsordning, baserad på det stöddokument för arbetsordning i statliga bolag som Näringsdepartementets ägarenhet utfärdat. Arbetsordningen reglerar, utöver obligatoriska punkter enligt aktiebolagslagen, bland annat ordförandens uppgifter, informationen till styrelsen, formerna för styrelsemötena samt utvärderingen av styrelsens och VDs arbete.

Vilka ärenden som ska behandlas av styrelsen följer i huvudsak av aktiebolagslagen och styrelsens arbetsordning. Styrelsens främsta uppgifter, förutom att utse VD och vice VD, är att fastställa verksamhetens strategiska inriktning, godkänna större investeringar, förvärv och väsentliga förändringar av koncernens organisation samt fastställa centrala policyer och instruktioner. Därtill ska styrelsen följa den ekonomiska utvecklingen och har det yttersta ansvaret för intern kontroll och riskhantering.

Styrelseprocess för riskhantering

Operativ riskhantering regleras i koncerninstruktioner med särskilt fokus på risker inom energi- och råvaruhandel samt finans-, försäkrings- och kreditriskområdet. Styrelsen beslutar om övergripande riskmandat för koncernen inom alla dessa områden. De operativa riskerna följs upp och avrapporteras löpande inom respektive Business Group. Styrelsen får vid varje möte information om koncernens finansiella ställning varvid utestående garantier och risker rapporteras. Två gånger om året avrapporteras också resultatet av tidigare beslutade investeringar för uppföljning. Styrelsen har även ett årligt riskhanteringsseminarium med en djupare genomlysning av koncernens finansiella och operationella risker.

Chefen för Ekonomi och Finans (CFO) har det övergripande ansvaret för koncernens finansverksamhet och riskhantering och säkerställer att verksamheten följer koncernens styrande dokument på området. För att assistera CFO i dessa frågor har en riskkommitté tillsatts vars huvudsakliga uppgift är att säkerställa kvalitativ riskhantering i koncernen genom att exempelvis godkänna riskhanteringsmetoder, säkerställa enhetliga rutiner för riskhantering och riskrapportering samt föreslå mandat och limiter. Sedan 2003 utför koncernen även en årlig miljöriskutvärdering som koordineras av koncernens miljöchef. Resultatet presenteras för koncernledningen och Vattenfalls riskkommitté. Miljöriskhanteringen koordineras med övrig riskhantering. För närmare beskrivning av Vattenfalls risker och riskhantering, se årsredovisningen sidorna 66–69 och koncernens Not 34.

Styrelsens sammansättning

Vattenfalls styrelse består av åtta, av årsstämman utsedda, ledamöter samt tre ledamöter och tre suppleanter som utsetts av arbetstagarorganisationer. Ingen person från företagsledningen ingår i styrelsen. Av styrelsens ledamöter är tre kvinnor, två är utländska medborgare. Ledamöternas genomsnittsalder är 54 år.

Vid årsstämman 2006 omvaldes: Maarit Aarni-Sirviö, Christer Bådholm, Dag Klackenberg, Peter Lindell, Hans-Olov Olsson, Lone Fønss Schröder och Anders Sundström samt nyvaldes Greta Fossum till ordinarie ledamöter. Dag Klackenberg utsågs av stämman till styrelsens ordförande. Arbetstagarorganisationerna har utsett ledamöterna Carl-Gustaf Angelin, Johnny Bernhardsson, Ronny Ekwall och suppleanterna Lars Carlsson, Stig Lindberg och Per-Ove Lööv. I enlighet med svenska statens ägarpolicy är VD inte längre ledamot i styrelsen. För ytterligare uppgifter om styrelsens ledamöter hänvisas till årsredovisningen sidan 58–59.

Styrelsens arvode

Arvode bestäms av årsstämman. För information om styrelsens arvode 2006 hänvisas till årsredovisningen, koncernens Not 44.

Styrelsens oberoende

Svenska statens ägarpolicy anger att nomineringar till styrelsen offentliggörs enligt Kodens riktlinjer, dock redogörs inte för oberoende i förhållande till större aktieägare. Av ledamöterna är Dag Klackenberg, Maarit Aarni-Sirviö, Christer Bådholm, Greta Fossum, Peter Lindell, Hans-Olov Olsson, Lone Fønss Schröder och Anders Sundström oberoende i förhållande till bolaget och bolagsledningen.

Tillsättning av styrelse

För de av svenska staten helägda företagen tillämpas enhetliga och gemensamma principer för en strukturerad nomineringsprocess som för dessa bolag ersätter Kodens regler om tillsättning av styrelseledamöter och revisorer. Nomineringsprocessen drivs och koordineras av enheten för statligt ägande inom Näringsdepartementet. En arbetsgrupp analyserar kompetensbehovet utifrån respektive styrelses sammansättning, bolagets verksamhet och aktuella situation. Därefter inleds rekryteringsarbetet om rekryteringsbehov föreligger. Urvalet av ledamöter kommer från en bred rekryteringsbas.

Gjorda nomineringar offentliggörs enligt Kodens riktlinjer.

Beskrivning av styrelsens arbete

Styrelsemötena följer i huvudsak en i arbetsordningen uppgjord plan. Denna föreskriver att sju ordinarie möten ska hållas varje år. Utöver de ordinarie mötena kallas styrelsen till ytterligare möten om behov uppkommer. Enligt arbetsordningen ska minst ett möte varje år hållas på annan plats än huvudkontoret. Under 2006 hölls ett möte i Köpenhamn varvid styrelsen besökte lokala anläggningar och fick fördjupad information om den verksamhet Vattenfall förvärvat i Danmark.

Arbetsordningen stipulerar att bland annat följande ärenden ska finnas på agendan en gång per år:

- Koncernens strategiska plan.
- Koncernens totala riskexponering.
- Säkerhets- och miljöfrågor inom kärnkraften.
- Personalfrågor inom koncernen, inklusive möjlighet att attrahera och behålla kompetens.
- Forsknings- och utvecklingsaktiviteter inom koncernen.

Härutöver rapporteras vid varje möte:

- Under rubriken "Affärsläget" viktigare affärshändelser sedan förra mötet.
- Koncernens finansiella situation.

Investeringar följs upp och analyseras av styrelsen tre år efter att dessa beslutats av styrelsen. Styrelsen håller dessutom ett antal styrelseseminarier varje år. Vid dessa seminarier får styrelsen mer detaljerad information och diskuterar Vattenfalls långsiktiga utveckling, strategi, konkurrenssituation och riskhantering.

Styrelsen har under 2006 sammanträtt elva gånger, inklusive det konstituerande mötet. Nedan följer en sammanställning av mötena med angivande av några av de viktiga frågor som behandlades.

Frågor behandlade av styrelse utsedd av 2005 års bolagsstämma

Mötesdatum	Fokus och viktiga frågor som avhandlades
Extra styrelsemöte den 31 januari 2006	<ul style="list-style-type: none"> • Förförvärsärende • Investeringar i tyska nätverksamheten
Styrelsemöte den 7 februari 2006	<ul style="list-style-type: none"> • Bokslutskommuniké
Styrelsemöte den 22 februari 2006	<ul style="list-style-type: none"> • Årsbokslut, årsredovisning och revisionsberättelse • Kreditriskmandat • Chefsplanering och utveckling • Vattenfalls FoU-verksamhet • Rapport om bolagsstyrning respektive intern kontroll • Förförvärsärende
Styrelsemöte den 26 april 2006	<ul style="list-style-type: none"> • Vattenfalls tremånadersrapport • Utvärdering av styrelse och VD • Ekonomiska mål för Vattenfall AB • Ändrad bolagsordning

Frågor behandlade av styrelse utsedd av 2006 års årsstämma

Mötesdatum	Fokus och viktiga frågor som avhandlades
Konstituerande styrelsemöte den 27 april 2006	<ul style="list-style-type: none"> • Styrelsens arbetsordning • Ledamöter och arbetsordning i revisionskommitté • Investeringar inom den tyska verksamheten
Styrelsemöte den 17 maj 2006	<ul style="list-style-type: none"> • Finansinstruktion samt instruktion för hantering av energi- och råvarurisker • Uppföljning av investeringar gjorda under det första halvåret 2003 • Investeringssärende Uppsala elnät • Plan för förnybar energi • Allmän uppdatering beträffande förvärv • Aktuella förvärsärenden

Styrelsemöte den 26 juli 2006	<ul style="list-style-type: none"> • Vattenfalls halvårsrapport • Inrättande av ersättningsutskott
Styrelsemöte den 31 augusti 2006	<ul style="list-style-type: none"> • Datum för årsstämma 2007 • Information rörande kärnkraftverket i Forsmark • Betalningsrutiner i koncernen • Plan för förnybar energi – vindkraftsatsningen • Uppföljning av investeringar gjorda under det andra halvåret 2003 • Förförvärsärende • Investeringar inom tyska verksamheten • Strategisk plan • Personalfrågor inom koncernen • Rapport från revisionskommittén
Styrelsemöte den 24 oktober 2006	<ul style="list-style-type: none"> • Initiativet "Curbing Climate Change" • Miljöstrategi • Genomgång av mediabiliden av Vattenfallkoncernen lokalt och internationellt • Investeringssärenden • Investering inom den danska verksamheten • Information rörande kärnkraftverket i Forsmark • Förförvärsärenden
Styrelsemöte den 30 oktober 2006	<ul style="list-style-type: none"> • Vattenfalls niomånadersrapport
Styrelsemöte den 11 december 2006	<ul style="list-style-type: none"> • Frågor om säkerhet och miljö inom koncernens kärnkraftsverksamhet • Årlig uppföljning av investeringsprogram inom vatten- och kärnkraft i Norden • Investeringsprogram för vindkraft i Norden • Aktuella investeringsärenden • Godkännande av affärsplaner, avseende 2007, och investeringsbudget • Rapport från revisionskommittén • Metod för utvärdering av styrelsens arbete

Styrelseledamöternas närvaro

	Styrelse utsedd av 2005 års bolagsstämma				Styrelse utsedd av 2006 års årsstämma						
	060131	060207	060222	060426	060427	060517	060726	060831	061024	061030	061211
Maarit Aarni-Sirviö	–	X	–	X	X	X	X	X	X	X	X
Christer Bådholm	X	X	X	X	X	X	–	X	X	X	X
Greta Fossum					X	X	X	X	X	X	X
Lars G Josefsson	X	X	X	X							
Dag Klackenbergh	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Peter Lindell	–	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Hans-Olov Olsson	X	–	–	X	–	X	X	–	X	–	X
Lone Fønss Schrøder	X	–	X	–	X	X	X	–	X	–	X
Anders Sundström	–	X	–	X	X	X	X	X	X	–	X
Carl-Gustaf Angelin	X	X	X	X	X	X	–	X	X	X	X
Johnny Bernhardsson	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Ronny Ekwall	X	X	X	X	X	X	X	X	X	–	X
Lars Carlsson*	X	X	X	X	X	X	X	–	X	X	X
Stig Lindberg*	X	X	X	X	X	–	X	X	X	X	X
Per-Ove Lööv*	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

X Närvarande – Ej närvarande

*) Suppleanter

Utvärdering av styrelsens och VDs arbete

Styrelsen utvärderar styrelsearbetet och VD särskilt en gång per år. Utvärderingen sker under ledning av ordföranden och avrapporteras till styrelsen. Den senaste utvärderingen

skedde vid styrelsemötet den 26 april 2006 och avsåg 2005 års styrelsearbete. Utvärderingen avseende 2006 års styrelsearbete pågår och avrapporteras vid styrelsens möte i oktober 2007.

Kommittéer och utskott

Revisionskommitté

Revisionskommittén är ett utskott inom styrelsen som har inrättats för att öka kännedom om insyn och kontroll av företags redovisning, ekonomiska rapportering och riskhantering. Revisionskommittén har ett särskilt ansvar för arbetet med Kodens tillämpning och framtagande av föreskrivna rapporter. Vid revisionskommitténs möten rapporterar bolagets revisorer sina iakttagelser i samband med revision. Ingen formell beslutanderätt har delegerats till kommittén, eftersom kommittén utgör ett utskott av styrelsen.

Styrelsen utsåg 2006 följande personer till ledamöter i revisionskommittén: Peter Lindell, Christer Bådholm och Lone Fønss Schröder samt bland icke stämмоvalda ledamöter styrelsesuppleanten Per-Ove Lööv. Beträffande ersättningar till kommitténs ledamöter, se Årsredovisningen, koncernens Not 44.

Revisionskommittén bereder styrelsens arbete med att kvalitetssäkra bolagets finansiella rapportering.

Styrelsen har antagit en arbetsordning för kommittén. Kommittén rapporterar sitt arbete till styrelsen genom att mötesanteckningar skickas till styrelsen samt när så erfordras via redogörelser vid styrelsesammanträden.

Revisionskommittén har under 2006 haft fyra sammanträden. Vid samtliga möten har revisorerna varit närvarande och redogjort för sina iakttagelser vid granskningen av helårsbokslut och den översiktliga granskningen av halvårsbokslutet. Revisorerna avrapporterade sin bokslutsgranskning till hela styrelsen vid ordinarie styrelsemöte den 22 februari 2006.

Nedan redovisas respektive ledamöts närvaro vid revisionskommitténs möten:

Närvarande ledamöter vid

Revisionskommitténs möten under 2006

	060127	060424	060822	061130
Peter Lindell	X	X	X	X
Christer Bådholm	X	X	X	X
Lone Fønss Schröder	X	X	–	–
Per-Ove Lööv (facklig representant)	X	X	X	X

Nomineringskommitté

Det finns ingen nomineringskommitté i Vattenfall AB. Av stycket "Tillsättning av styrelse" på sidan 52 framgår närmare hur nomineringen till styrelsen sker.

Ersättningskommitté

Styrelsen har år 2006 inrättat en ersättningskommitté för beredning av löpande frågor om ersättning till ledande befattningshavare.

Kommittén handlägger frågor avseende årlig lönerevision och övriga anställningsvillkor avseende VD.

Därutöver följs marknadsmässigheten beträffande löner och ersättning för samtliga vice VD samt för cheferna för koncernfunktionerna. Kommittén går igenom aktuella ersättningar, fasta och rörliga löner och i förekommande fall ytterligare ersättningar, inklusive pensionsvillkor av betydelse till samtliga nämnda befattningshavare. Kommittén bereder frågor rörande principer för löner och ersättningar.

Följande personer utsågs av styrelsen till ledamöter i ersättningskommittén: Dag Klackenborg, Anders Sundström och Maarit Aarni-Sirviö samt bland icke stämмоvalda styrelseledamöter Johnny Bernhardsson. Personaldirektören samt ställföreträdande personaldirektören är föredragande i utskottet.

Ersättningskommittén har antagit en arbetsordning för sitt arbete. Kommittén rapporterar sitt arbete till styrelsen genom att kommitténs ordförande informerar styrelsen om utskottets ställningstaganden. Styrelsen skall dock i sin helhet ta ställning till anställning av VD och besluta om anställningsvillkoren.

Ersättningskommittén har under 2006 haft ett sammanträde, den 31 augusti, varvid samtliga ledamöter var närvarande.

Ersättningar till ledande befattningshavare

Styrelsen har godkänt ett program enligt svenska regeringens riktlinjer om ersättningar och incitamentsprogram till ledande befattningshavare. Programmet omfattar samtliga anställda i Sverige och gäller från och med 2005. Vattenfalls internrevisorer går varje år igenom och verifierar att dessa riktlinjer följs. Resultatet av genomgången avrapporteras till styrelsen.

I enlighet med riktlinjerna har VD inte någon rörlig lönedel. Övriga chefer och anställda i Sverige har inte högre rörlig lönedel än vad som motsvarar två månadslöner per år eller 16,7% av den normala fasta lönen. För vissa chefer gäller även att den normala fasta lönen kan minskas med 16,7% beroende på resultat. I övriga länder gäller lokal praxis. Utgångspunkten är som hittills koncernens långsiktiga värdeskapande. Gemensamt för alla är koncernmålet. Vidare mäts den egna enhetens samt individuella resultat.

Skattepliktiga ersättningar och förmåner samt pensionskostnader för styrelseordförande, styrelseledamöter, VD och andra ledande befattningshavare beskrivs närmare i Årsredovisningen, koncernens Not 44.

Säkerställande av kvalitet i finansiell rapportering

Styrelsen har i den särskilda rapporten om intern kontroll, se sidan 55, redogjort för strukturen för den interna kontrollen i de finansiella rapporteringsrutinerna.

Arbetet inom revisionskommittén utgör en del av denna styrelsekontroll, där externa och interna revisorer redogör för sina iakttagelser för de styrelseledamöter som är ledamöter i revisionskommittén. Vid samtliga revisionskom-

mittémöten under 2006 har externrevisionen bland annat redogjort för iakttagelser rörande koncernens helårs- och halvårsbokslut. Vid dessa möten representeras internrevisionen vid Vattenfall av dess chef, som även avrapporterar denna enhets iakttagelser till revisionskommittén. För 2007 planeras minst två möten mellan alla styrelsens ledamöter och de externa revisorerna.

I samband med planeringsarbetet för den årliga revisionen sker diskussioner mellan de externa revisorerna och internrevisionen gällande Vattenfalls risksituation.

Revisorer

På bolagsstämman 2004 utsågs revisionsbolaget Ernst & Young AB till revisorer med auktoriserade revisorn Lars Träff som huvudansvarig revisor. Valet skedde för perioden fram till bolagsstämman 2008. Lars Träff har innehaft uppdraget som huvudansvarig revisor sedan ordinarie bolagsstämman år 1997. Vid sidan av Vattenfall har Lars Träff revisionsuppdrag i bland annat följande bolag: Lantmännen, Swedbank, JM, Observer, Ticket och TV4. Lars Träff har inga uppdrag i bolag som påverkar hans oberoende som revisor i Vattenfall.

Riksrevisionen har förordnat auktoriserade revisorn Per Redemo fram till bolagsstämman 2008. Han har innehaft uppdraget sedan 2004. Per Redemo är förordnad revisor i följande bolag: Vattenfall AB, Green Cargo AB, Sveriges Radio AB och Sveriges Utbildningsradio AB samt ansvarig revisor i följande myndigheter/affärsverk: Skatteverket, CSN, Finansinspektionen och Statens Järnvägar. Per Redemo har inga uppdrag i bolag som påverkar hans oberoende som revisor i Vattenfall.

Revisorerna är närvarande och avrapporterar vid styrelsens möte avseende årsredovisningen samt möter Vattenfalls VD och CFO vid ett antal tillfällen under året. Dessutom har revisorerna fortlöpande kontakt och möten med styrelsens revisionskommitté. I de fall mer omfattande konsultinsatser ska göras av de valda revisorerna, ska uppdraget först behandlas och godkännas av revisionskommittén. Koncernens revisionskostnader beskrivs närmare i årsredovisningen, koncernens Not 47 samt i moderbolagets Not 39.

Konsultationerna från Ernst & Young AB under 2004-2006 har främst gällt skatte- och redovisningsfrågor.

Revision av bolagsstyrningsrapporten

Bolagsstyrningsrapporten och beskrivningen nedan av den interna kontrollen avseende finansiell rapportering har inte granskats av bolagets revisorer.

Styrelsens rapport om intern kontroll avseende den finansiella rapporteringen

Denna rapport har upprättats i enlighet med avsnitt 3.7.2 i Svensk kod för bolagsstyrning (Koden). Här lämnas en beskrivning av de västenligaste internkontrollrutinerna som rör den finansiella rapporteringen. Med hänvisning till uttalande från Kollegiet för svensk bolagsstyrning innehåller beskrivningen inget uttalande från styrelsen hur väl

rutinerna fungerat under året och de har inte granskats av bolagets revisorer.

Ramverken som omger styrelsen utgörs, förutom av relevant lagstiftning, också av svenska statens ägarpolicy och Koden.

Styrelsen godkände 2005 Vattenfalls koncerngemensamma uppförandekod som uttrycker förväntan på alla medarbetares åtagande att följa Vattenfalls företagsfilosofi, uppförandekod, kärnvärden, policyer och regler.

Den formella beslutsordningen i koncernen utgår från den ansvarsfördelning mellan styrelse och VD som styrelsen fastställt i sin arbetsordning. Koncernens ledningssystem beslutas huvudsakligen av koncernledningen och innehåller bland annat koncerninstruktioner för beslutsfattande, delegering och attesträtt, styrning av dotterbolag, riskhantering och intern kontroll.

Reglerna kring och utfallet av koncernens process för riskbedömning och riskhantering behandlas årligen av styrelsen. Styrelsen har utsett en revisionskommitté med uppgift att bland annat bedöma omfattning och inriktning av koncernens riskhantering. Koncernens riskhantering och rapportering samordnas av en riskkommitté under ledning av chefen för Ekonomi och Finans, Vattenfalls CFO.

Styrelsen erhåller månatligen ekonomiska rapporter och vid varje styrelsesammanträde behandlas moderbolagets och koncernens ekonomiska situation.

Ett arbete pågår inom koncernen för att komplettera Vattenfalls ledningssystem med en fullständig beskrivning av hur den interna kontrollen är uppbyggd och fungerar med avseende på den finansiella rapporteringen. Ledningssystemet utgör plattformen för den interna kontrollen på samtliga enheter inom koncernen. En process kommer att utvecklas för att på ett systematiskt sätt utföra och dokumentera de kontroller som görs inom olika områden för att säkerställa riktigheten i den finansiella rapporteringen. I det arbetet kommer risker och kontrollkrav i de olika affärsprocesserna att definieras på ett likartat sätt inom koncernen. Koncernledningens kommunikation om vikten av en god intern kontroll är en viktig del i detta arbete. Ledningens interna kommunikationskanaler utgörs främst av intranät och förekommande chefskonferenser samt av de regelbundna uppföljningsmöten som sker om det ekonomiska utfallet.

STYRELSE

Dag Klackenber, född 1948 är styrelseordförande och invaldes i styrelsen år 2001. Dag är utbildad civilekonom vid Handelshögskolan i Stockholm samt har en jur. kand från Stockholms Universitet. Efter att ha avslutat UD:s aspirantutbildning 1974, innehade han flera olika poster inom UD fram till 1993 då han blev expeditiionschef med ställning som ambassadör, en post som han hade fram till år 2001. Dag är för närvarande VD för Svensk Handel, styrelseordförande i Handelsbanken, Regionbank Mellansverige samt styrelseledamot i Atrium-Ljungberg-Gruppen AB.

Maarit Aarni-Sirviö, född 1953 är ledamot och invaldes i styrelsen år 2003. Maarit har en magister i teknisk kemi samt en magister i företags ekonomi från Helsingfors Tekniska Högskola. Hon har sedan 1977 haft olika befattningar inom Borealis Group och är för närvarande Vice President för ett av Borealis åtta affärsområden. Hon är styrelseledamot i Borealis Polymers Oy, Finland samt i Rautaruukki Oy i Finland.

Carl-Gustaf Angelin, född 1951 är arbetstagarledamot för CF och invaldes i styrelsen år 2003. Carl-Gustaf är civilingenjör från Kungliga Tekniska Högskolan i Stockholm. Mellan åren 1977 och 1988 var han verksam inom AB Svenska Fläktfabriken och därefter har han haft flera olika befattningar inom Vattenfallkoncernen. För närvarande arbetar han på Försäljning Norden med Risk Management.

Johnny Bernhardsson, född 1952 är arbetstagarledamot för Sif och invaldes i styrelsen år 1995. Johnny har en ingenjörutbildning kompletterad med ekonomisk påbyggnad från TBV. Han har varit verksam i olika befattningar inom Vattenfallkoncernen sedan 1970.

Christer Bådholm, född 1943 är ledamot och invaldes i styrelsen år 2002. Christer är civilingenjör från Chalmers Tekniska Högskola i Göteborg och har också en utbildning inom företags- och koncernledning från IFL samt i International Management från MiL. Han har lång erfarenhet som VD från olika bolag inom transportbranschen bland annat från ABV södra regionen, NCC Intl. AB, ABB Traction AB, Adtrans GmbH, samt Bombardier Transportation GmbH. Sedan 2002 bedriver han egen konsultverksamhet. Christer är även styrelseledamot i Green Cargo AB, Metronet Rail Ltd, Icomera AB samt styrelseordförande i Bombardier Transportation Sweden AB.

Lars Carlsson, född 1951 är arbetstagarledamot för Sif och suppleant och invaldes i styrelsen 1991. Lars har en ingenjörutbildning från Katrineholms tekniska skola. Han har sedan 1972 varit verksam i olika befattningar inom Vattenfallkoncernen.

Ronny Ekwall, född 1953 är arbetstagarledamot för SEKO och invaldes i styrelsen år 1999. Ronny är elingenjör från Stora Kopparbergs praktiska yrkesskola. Under åren 1969–1977 var han verksam inom Stora Kopparberg som 1:e montör och efter det har han arbetat som montör inom Vattenfallkoncernen.

Greta Fossum, född 1947 är ledamot och invaldes i styrelsen vid årsstämman 2006. Greta är civilingenjör och teknisk licentiat från Kungliga Tekniska Högskolan i Stockholm samt teknologie hedersdoktor vid Umeå Universitet. Mellan åren 1974 och 2000 arbetade hon som avdelningschef och forskningschef på Modo Forskning och Utveckling i Örnsköldsvik och för närvarande är hon direktör på Skogsindustrierna med ansvar för forskningspolitiska frågor. Greta är styrelseledamot i Innovationsbron Umeå, Marcus Wallenberg Foundation, Allehanda Media AB och Tryckteknisk Forskning AB samt ledamot av Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien, IVA.

Lars G Josefsson, född 1950 har varit styrelseledamot sedan år 2001. Han är för närvarande koncernchef i Vattenfall och vid årsstämman den 27 april 2006 beslutades att han från och med detta datum ej längre skulle ingå i Vattenfalls styrelse. För närmare beskrivning av Lars Josefssons bakgrund se sidan 58, Koncernledningen

Stig Lindberg, född 1946 är arbetstagarledamot för Ledarna och suppleant. Han invaldes i Styrelsen år 1990. Stig är teknisk ingenjör och har varit verksam som arbetsledare inom Kraftbyggarna Entreprenad AB, Ringhals AB samt sedan 1995 inom Vattenfallkoncernen.

Peter Lindell, född 1972 är ledamot och invaldes i styrelsen år 2002. Peter har en magister i statskunskap från Lunds Universitet samt en ekonomexamen från London School of Economics. Under åren 1998 till 2000 arbetade Peter som journalist på Bloomberg News och har därefter arbetat som analytiker och bolagsförvaltare på Näringsdepartementet med ansvar för Vattenfall AB, SOS Alarm Sverige AB samt för AB Svensk Bilprovning. Peter ingår även i styrelserna för dessa bolag.

Per-Ove Lööv född 1961 är arbetstagarledamot för SEKO och suppleant och invaldes i styrelsen år 1999. Per-Ove har en utbildning i företagsekonomi från Luleås Tekniska Högskola samt en ingenjörutbildning från Midskogsskolan i Luleå. Per-Ove har varit verksam i olika befattningar inom Vattenfallkoncernen sedan 1987.

Hans-Olov Olsson född 1941 är ledamot och invaldes i styrelsen år 2004. Hans-Olov har en magister i statskunskap från Göteborgs Universitet samt har även läst information management på handelshögskolan i Göteborg. Under åren 1966–1974 innehade Hans-Olov flera olika befattningar inom Volvo Lastvagnar. Efter det tillbringade han några år som projektledare på Volvo Car Corp. i USA vilket följdes av en post som General Manager på Volvo Dalslandverken mellan åren 1977–1981. Hans-Olov har sedan haft olika chefsbefattningar inom marknadsföring och försäljning inom Volvokoncernen i Japan, Europa och USA. Åren 2000–2005 var han VD för Volvo Personvagnar AB. Hans-Olov är för närvarande marknadschef på Ford Motor Company och styrelseordförande i Volvo Personvagnar AB.

Lone Fønss Schrøder, född 1960 är ledamot och invaldes i styrelsen år 2003. Hon har en magister i juridik från Köpenhamns Universitet samt en magister i bolagsekonomi från Handelshögskolan i Köpenhamn. Under åren 1982–2003 var Lone verksam i ledande befattningar inom A.P. Möller-Maersk A/S och sedan 2003 är hon VD för Wallenius Lines AB. Lone är även styrelseledamot i DSB och Yara ASA, styrelseordförande i Bioneer A/S, WWL A/S samt vice styrelseordförande i Aker ASA.

Anders Sundström, född 1952 är ledamot och invaldes i styrelsen år 2004. Anders är samhällsvetare från Umeå Universitet. Han har varit verksam som kommunalråd i Piteå kommun 1980–1994, ordförande för socialdemokraterna i Norrbotten 1989–1999, ingått i socialdemokraternas partistyreelse samt verkställande utskott under åren 1990–2005. Anders har även innehaft ett antal ministerposter i Sveriges regering så som arbetsmarknadsminister 1994–1996, näringsminister 1996–1998, socialminister 1998. Under åren 1999–2002 var han VD för Sparbanken Nord. Anders är för närvarande VD för Folksam Liv och Folksam Sak, styrelseordförande för Luleå Tekniska Universitet samt styrelseledamot i Boliden AB och Falck A/S.

Dag Klackenbergh

Lars G Josefsson

Johnny Bernhardsson

Lone Fønss Schrøder

Maarit Aarni-Sirviö

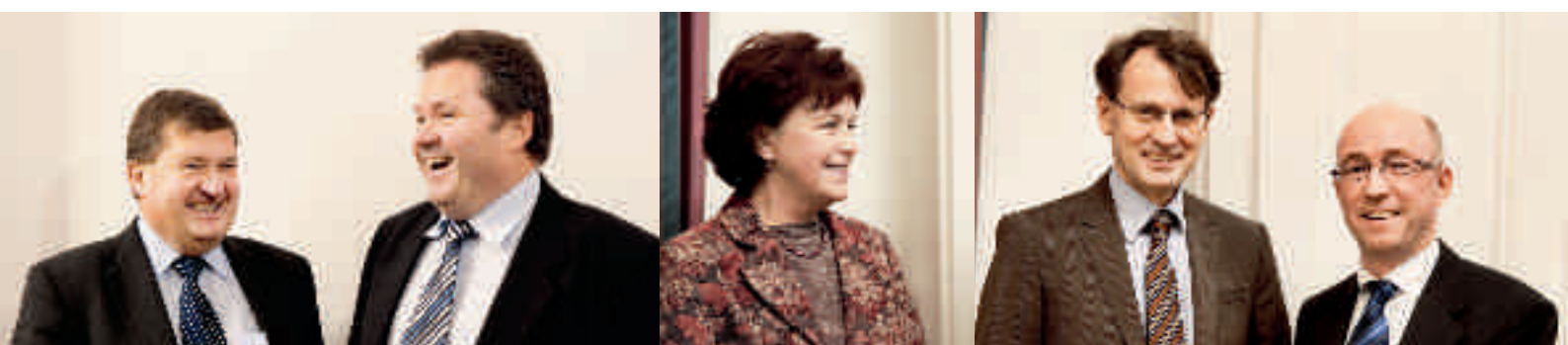
Lars Carlsson

Stig Lindberg

Peter Lindell

Carl-Gustaf Angelin

Hans-Olov Olsson

Christer Bådholm

Ronny Ekwall

Greta Fossum

Anders Sundström

Per-Ove Lööv

KONCERNLEDNING

Lars G Josefsson, född 1950 är verkställande direktör och koncernchef sedan år 2000. Lars är civilingenjör från Chalmers Tekniska Högskola i Göteborg och började sin karriär på Ericsson år 1974. Där innehade han flera olika chefsbefattningar fram till 1993 bland annat inom Radar-sektionen och Surface Sensor Division. Mellan åren 1993–1997 var Lars VD för Schrack Telecom AG i Wien och därefter VD för Celcius fram till år 2000. Lars är styrelseledamot i Böhler Uddeholm AG, IVAs Näringslivsråd och ESKOM Holdings Ltd samt ordförande i Tysk-Svenska Handelskammaren. Lars hade vid årsskiftet inga väsentliga aktieinnehav i företag med vilka Vattenfall har affärsförbindelser.

Matts Ekman, född 1946 är förste vice VD och chef för koncernstab Ekonomi och Finans sedan år 2000. Matts är civilekonom från Lunds Universitet samt har en MBA i Finance och International Business från University of California, Berkeley. Mellan åren 1972–1980 var Matts verksam inom Gränges AB i olika befattningar inom Finans. Därefter var han Finansdirektör för Electrolux AB fram till år 2000. Matts är styrelseordförande i handelshuset Ekman Co AB, styrelseledamot i Investment AB Öresund, Spendrup Invest AB och Profoto AB samt medlem av Advisory Board för CALYON Stockholm Branch.

Jan Erik Back, född 1961 tillträdde som förste vice VD och chef för koncernstab Ekonomi och Finans i Januari 2007. Jan Erik efterträder Matts Ekman som gick i pension i december 2006. Jan Erik är civilekonom från Uppsala Universitet och började sin karriär på Handelsbanken 1987. Mellan 1987 och 1998 innehade Jan Erik flera olika positioner inom penningmarknad, utlandsrörelsen och den centrala ekonomiavdelningen. Jan Erik började 1998 på Skandia som koncernredovisningschef och utsågs senare också till koncerncontroller. År 2002 tillträdde han som Ekonomi- och finansdirektör och därefter också till vice VD, en position han innehade till hösten 2006.

Dr Klaus Rauscher, född 1949 är vice VD i Vattenfall AB sedan år 2003 och chef (Vorstandsvorsitzender) för Vattenfall Europe AG sedan år 2002. Klaus är doktor i juridik från Universitet Erlangen. Mellan åren 1975–1988 innehade han flera olika chefsbefattningar på Bayerische Staatskanzlei och Bayerische Staatsministerium der Finanzen i München. Därefter var Klaus verksam som direktör i Bayerische Landesbank i München fram till 1991. Efter det blev han medlem i företagsledningen (Vorstand) i Bayerische Landesbank i München fram till år 2001.

Hans von Uthmann, född 1958 är vice VD i Vattenfall AB och chef för Vattenfall Norden sedan år 2003. Hans har läst vid Handelshögskolan i Stockholm. Mellan åren 1984–1994 arbetade Hans i olika chefsbefattningar inom Shell-koncernen. Därefter var han verksam som chef för affärs- och strategikonsulting inom Shell International i London fram till år 1996 då han tillträdde som VD för AB Svenska Shell. År 2000 blev Hans VD och koncernchef för Duni AB, en post som han innehade fram till år 2003. Hans är styrelseledamot i Svenskt Näringsliv, DF AB och Fryshuset, vice ordförande i Svensk Energi samt ordförande i EFA.

Lennart Billfalk, född 1946 är direktör och chef för koncernstab Koncernstrategier sedan år 1998. Lennart är civilingenjör från Chalmers Tekniska Högskola i Göteborg samt doktor i vattenbyggnad från Kungliga Tekniska Högskolan i Stockholm. Mellan åren 1971–1973 arbetade Lennart som konsult för Scandinavian Engineering Corporation i Algeriet. Därefter var han verksam som forskningsingenjör fram till 1979 dels för River and Harbour Laboratory i Trondheim i Norge dels för Vattenfalls laboratorium i Älvkarleby. 1979 tillträdde Lennart som chef för Vattenfalls vattenkraftsdivision i Älvkarleby och 1982 som direktör för hela verksamheten. Mellan åren 1990 och 1992 arbetade Lennart som VD för Vattenfall Utveckling och efter det som VD för Elforsk fram till 1998. Därefter blev han chef för Koncernstrategier på Vattenfall. Lennart är styrelseordförande i Elforsk AB.

Ann-Charlotte Dahlström, född 1952 är direktör och chef för koncernstab Human Resources sedan år 2001. Ann-Charlotte har en fil. kand från Stockholms Universitet och har genomgått flera ledarskapsutbildningar. Innan Ann-Charlotte kom till Vattenfall har hon arbetat som personalchef och personaldirektör på bland annat Stockholms Läns Landsting, Ericsson samt SE-Banken. Ann-Charlotte är styrelseledamot i Etikakademin och EFA.

Mats Fagerlund, född 1950 är direktör och chef för koncernstab Juridik och Förvärv sedan år 1992 samt sedan år 2003 medlem i Vorstand för Vattenfall Europe AG och chef för affärsområdena Distribution och Transmission inom Vattenfall Europe. Mats har en jur kand. från Stockholms Universitet. Han har bland annat arbetat som företagsjurist på Ahlsell AB 1985–1987 och som chefsjurist på Ericsson, en post som han innehade fram till 1992 då han började som chefsjurist på Vattenfall AB.

Tuomo Hatakka, född 1956 är vice VD i Vattenfall AB sedan 2005 och chef för Vattenfall Polen sedan 2004. Tuomo har en ekonomutbildning från Helsinki Schools of Economics and Business Administration och Instituto de estudios superiores de la empresa i Barcelona i Spanien. Han har bland annat varit verksam som chef för Bain Company i London, direktör och partner för Company Assistant, Ltd i Warszawa, Vice President och partner i Enterprise Investors i Warszawa samt verkställande direktör i Elektrim Kable SA i Warszawa.

Knut Leman, född 1950 är direktör och chef för koncernstab Kommunikation sedan år 2000. Knut är diplomerad marknadsekonom från DIHM samt har en journalist- och PR utbildning från Skurups Folkhögsskola. Innan Knut kom till Vattenfall var han verksam som informationsdirektör för Volvo AB mellan åren 1991–1997 och därefter informationsdirektör för Bure Equity AB fram till år 2000. Knut är styrelseledamot i Sveriges Marknadsförbund.

Alf Lindfors, född 1946 var direktör och chef för Elproduktion Norden och medlem av koncernledningen fram till juni 2006 då han gick i pension.

Hans von Uthmann

Jan Erik Back

Lennart Billfalk

Matts Ekman

Lars G Josefsson

Dr Klaus Rauscher

Mats Fagerlund

Ann-Charlotte Dahlström

Knut Leman

Tuomo Hatakka.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Styrelsen och verkställande direktören för Vattenfall AB (publ) organisationsnummer 556036-2138, får härmed avge årsredovisning och koncernredovisning för 2006, omfattande sidorna 60–110.

Koncernens verksamhet och struktur

Vattenfall agerar i alla delar av värdekedjan för el; produktion, transmission, distribution och försäljning. Vattenfall bedriver också energihandel och brunkolsbrytning samt producerar, distribuerar och säljer värme. Vattenfalls vision är att vara ett ledande europeiskt energiföretag. Huvuddelen av verksamheten ligger i Sverige, Danmark, Finland, Tyskland och Polen och de primära segmenten är Norden, Tyskland och Polen. Antalet elkunder uppgår till cirka 6 miljoner inklusive dem i delägda bolag. Koncernen har drygt 32 000 anställda. Vattenfall AB ägs till 100% av svenska staten. Styrelsen har sitt säte i Stockholm.

Året i korthet

- Nettoomsättningen ökade med 12,9% till 145 815 MSEK (129 158).
- Rörelseresultatet minskade med 1,9% till 27 049 MSEK (27 571); exklusive jämförelsestörande poster¹ ökade rörelseresultatet med 8,5% till 26 676 MSEK (24 585).
- Årets resultat minskade med 3,2% till 19 858 MSEK (20 518); exklusive jämförelsestörande poster ökade årets resultat med 12,1% till 19 472 MSEK (17 364).
- Avkastningen på eget kapital uppgick till 19,1% (23,2); exklusive jämförelsestörande poster till 18,7% (19,4).
- Avkastningen på nettotillgångar uppgick till 16,6% (17,8); exklusive jämförelsestörande poster till 16,3% (15,8).
- Kassaflödet före finansieringsverksamheten uppgick till 19 560 MSEK (728).
- Investeringarna uppgick till 17 220 MSEK (24 497), varav tillväxtinvesteringar 5 191 MSEK (14 415) och förnyelseinvesteringar 12 029 MSEK (10 082).
- Nettoskulden minskade med 14 936 MSEK till 49 407 MSEK från 64 343 MSEK den 31 december 2005.

1) Jämförelsestörande poster:

Jämförelsestörande poster år 2006 uppgick till 373 MSEK och utgjordes av realisationsvinster/förluster i aktier och andra anläggningstillgångar.

Jämförelsestörande poster år 2005 utgjordes främst av ersättning/nedskrivningskostnader för stängningen av Barsebäck 2 på netto 3 057 MSEK.

El- och värmeproduktion 2006 jämfört med 2005

Elproduktionen minskade med 2,7% till 164,5 TWh (169,1). Vattenkraftproduktionen minskade med 13,8% till 34,3 TWh (39,8) på grund av låg vattentillgång under större delen av året. Kärnkraftproduktionen minskade med 6,3% till 55,2 TWh (58,9) främst på grund av en störning i Forsmarks

kärnkraftverk samt att Barsebäck 2 stängdes den 31 maj 2005. Fossilkraft ökade med 5,3% till 73,6 TWh (69,9) och vindkraftproduktionen ökade med 500,0% till 0,6 TWh (0,1). Elproduktionen baserad på biobränsle och avfall ökade med 75,0% till 0,7 TWh (0,4). Värmeproduktionen ökade med 3,2% till 35,2 TWh (34,1). Ökningen i såväl fossilkraft, vindkraft som värmeproduktion är i huvudsak hänförliga till förvärvade danska kraftvärme- och vindkrafttillgångar, vilka konsoliderades av Vattenfall från och med 1 juli 2006. För mer information om Vattenfalls el- och värmeproduktion, se sidan 114–115.

Viktiga händelser 2006:

Första kvartalet

Ökade produktionskatter i Sverige

1 januari 2006 höjdes fastighetsskatten på vattenkrafttillgångar och skatten på installerad kärnkraftkapacitet. För Vattenfall innebär detta höjda årliga kostnader med cirka 1,7 miljarder SEK.

Varumärket Vattenfall introduceras i Tyskland och Polen

Den 1 januari 2006 bytte Vattenfalls tyska dotterbolag Bewag och HEW samt de polska dotterbolagen EW och GZE namn till Vattenfall. Detta är ett viktigt steg i uppbyggandet av ”Ett Vattenfall” och införandet av ett gemensamt sammanhållet varumärke för hela Vattenfall, vilket ger bättre möjlighet för organisationen att internt och externt samverka och agera som en stark europeisk aktör.

Inlösen av minoritetsandelar i Tyskland

I mars 2006 beslutades på en extra bolagsstämma i Vattenfall Europe AG att lösa in minoritetsägarnas aktier, totalt 3,19% av samtliga aktier. Vattenfalls bud uppgår till 42,77 EUR per aktie vilket motsvarar totalt cirka 276 MEUR (cirka 2,5 miljarder SEK).

Stark fokusering på klimatfrågorna

Vattenfall presenterade rapporten ”Curbing Climate Change”. Rapporten diskuterar ett förslag till modell för global minskning av koldioxidutsläppen förenat med ett gynnsamt klimat för investeringar i kostnadseffektiv och klimatvänlig teknik. Vattenfalls engagemang i klimatfrågan har väckt stor uppmärksamhet med mycket positivt gensvar.

Andra kvartalet

Första spadtaget tas för bygget av världens första kolkraftverk fritt från koldioxidutsläpp

I maj inleddes byggandet av Vattenfalls pilotanläggning för

ett brunkolseldat kraftverk fritt från koldioxidutsläpp, världens första i sitt slag. Anläggningen byggs i anslutning till Vattenfalls kolkraftverk Schwarze Pumpe i östra Tyskland, till en investeringssumma på omkring 600 MSEK. Idrifttagning beräknas ske 2008.

Öppen årsstämma och reviderade finansiella mål för Vattenfall

Den 26 april höll Vattenfall sin andra öppna årsstämma. Efter den formella delen gavs möjlighet för allmänheten att ställa frågor direkt till Vattenfalls styrelseordförande och verkställande direktör. Hela stämman direktsändes via internet. Stämman beslutade om delvis nya finansiella mål för Vattenfall:

- Avkastningskravet 15% på eget kapital behålls, men ska i fortsättningen beräknas på genomsnittligt eget kapital i stället för ingående eget kapital.
- Det tidigare rätetäckningskravet baserat på rörelseresultatet ändrades till ett krav på kassaflöde efter förnyelseinvesteringar inom ett målintervall på 3,5–4,5 gånger.
- Utdelningspolicyn ändrades från att motsvara en utdelningsandel på en tredjedel av årets resultat till ett målintervall på 40–60%.
- Målet att upprätthålla en kreditrating på lägst A3 och A- från Moody's respektive Standard & Poor's behålls.

Kraftigt ökade framtida investeringar

Vattenfall tillkännagav i april ett investeringsprogram på 104 miljarder SEK för femårsperioden 2006–2010, varav 54 miljarder i Tyskland, 42 miljarder i Norden och 8 miljarder i Polen. I Tyskland planeras två stora kraftverk. Ett stenkolsbaserat kraftvärmeverk i Hamburg, Moorburg, på 1 640 MW med idrifttagning år 2012 till en total investeringssumma på drygt 16 miljarder SEK. I östra Tyskland planeras brunkolskraftverket Boxberg 2 på 675 MW med idrifttagning 2011 till en total investeringssumma på drygt 7 miljarder SEK.

I maj presenterade Vattenfall en plan för ökade investeringar i förnybar elproduktion i Sverige. Ambitionen är att öka årlig produktion av förnybar energi med 10 TWh fram till år 2016. Denna ambition beräknas sammanlagt uppgå till närmare 40 miljarder SEK.

Succé för Vattenfalls nya Trygghetsavtal

Vattenfall lanserade i juni ”Trygghetsavtalet”, ett treårigt fastprisavtal med tillhörande omteckningsrätt. Trygghetsavtalet skyddar kunden mot stigande elpriser under tre år, samtidigt som omteckningsrätten ger kunden möjlighet att välja ett nytt treårigt avtal till lägre pris, om elpriserna sjunker. Både befintliga och nya kunder har upptäckt att Trygghetsavtalet är marknadens absolut bästa erbjudande.

Tredje kvartalet

Överenskommelsen mellan Vattenfall och danska DONG slutförs

Den 1 juli överfördes enligt avtal mellan Vattenfall och DONG, cirka 24% av den sammanlagda produktionskapaci-

teten i de danska bolagen Elsam A/S och Energi E2 A/S till Vattenfall i utbyte mot Vattenfalls aktiepost på 35,3% i Elsam A/S och andelen i I/S Avedøre 2. De övertagna tillgångarna utgörs huvudsakligen av kraftvärmeverk och vindkraftverk. Genom övertagandet ökar Vattenfalls årliga produktionsvolym med cirka 6 TWh el och 6 TWh värme.

Störningar i Forsmark orsakar omfattande bortfall av kärnkraftproduktion

Den 25 juli snabbstoppades reaktor 1 i Forsmarks kärnkraftverk. Snabbstoppet orsakades av en kortslutning i ett ställverk utanför kärnkraftverket. En komplicerad serie av händelser följde och visade på ett antal brister i anläggningens elförsörjning och säkerhetssystem. Detta ledde till stor medial uppmärksamhet och för att bemöta allmänhetens frågor klagade Statens Kärnkraftinspektion (SKI) i september: ”Händelsen har inte medfört några skador på den drabbade reaktorn. Kontrollrumspersonalen har agerat i enlighet med sina instruktioner. Kylning av reaktorhärden var hela tiden under kontroll och någon risk för radioaktiva utsläpp som en följd av det inträffade fanns inte”.

För att kunna medge återstart krävde SKI ett antal säkerhetsåtgärder på Forsmark 1 och även Forsmark 2, som var avstängd för årlig revision när incidenten skedde. Den 28 september medgav SKI återstart av båda reaktorerna. Samtidigt gjorde dock SKI bedömningen att ”Forsmarks Kraftgrupp AB har visat på brister i säkerhetsledning och styrning av verksamheten”. Återstarten av Forsmark 2 försenades dock på grund av ett läckage i reaktorinneslutningen och brister i kontrolldokumentationen. Efter reparationer och dokumentationsgranskning av reparationsarbetena medgav SKI återstart den 24 oktober. Vattenfall som huvudägare i Forsmark har tagit händelserna i Forsmark på allra största allvar. Med anledning av det inträffade har en noggrann översyn gjorts och säkerhetsarbetet i samtliga Vattenfalls kärnkraftverk förstärks. I februari 2007 begärde Forsmark hos miljödepartementet en inspektion av FN:s kärnkraftorgan IAEA. Händelsen orsakade ett produktionsbortfall på 2,3 TWh. Det totala inkomstbortfallet blev cirka 1,4 miljarder SEK, varav Vattenfalls andel (66%) är cirka 0,9 miljarder SEK.

Tyska nätmyndigheten beslutar om kraftiga tariffsänkningar

I juni erhöll Vattenfall ett beslut från den tyska nätmyndigheten, Bundesnetzagentur med krav på kraftiga sänkningar av tarifferna för transmissionsverksamheten. Efter det att Vattenfall överklagat beslutet, underkände tysk domstol i juli myndighetens krav på retroaktiva tariffsänkningar. I september och oktober meddelade Bundesnetzagentur sitt beslut beträffande tariffsänkningar för Vattenfalls distributionsnät i Berlin och Hamburg samt för dotterbolaget Wemags nät i norra Tyskland.

Till följd av det nya regelverket för elnätverksamhet och Bundesnetzagenturs beslut att sänka Vattenfalls distributionstariffer, har Vattenfalls distributionsnättillgångar, efter

genomförd test för nedskrivning, så kallad "impairment test", skrivits ned med 1 019 MSEK (110 MEUR). Beslutet avseende transmissionstarifferna gäller till utgången av 2006 medan besluten avseende distributionstarifferna gäller till utgången av 2007.

Ratingutsikterna ändras från positiva till stabila

Både Moody's och Standard & Poor's ändrade sin "outlook" från positiv till stabil. Aktuell rating för långfristig upplåning är A2 från Moody's och A- från Standard & Poor's. För kortfristig upplåning är motsvarande rating P-1 respektive A-2.

Fjärde kvartalet

Myndigheterna lämnar klartecken för investering i tyska Boxberg

I december erhöles myndigheternas tillstånd att uppföra brunkolskraftverket Boxberg 2 i östra Tyskland. Anläggningen, som får en kapacitet på 675 MW, beräknas tas i drift år 2011. Den höga verkningsgraden reducerar såväl bränslebehovet som koldioxidutsläppen till väsentligt lägre nivåer än befintliga brunkolskraftverk. Investeringssumman uppgår till drygt 7 miljarder SEK.

Tyska nätmyndigheten godkänner höjning av transmissionstarifferna för 2007.

Nätmyndigheten, Bundesnetzagentur, godkände en höjning av transmissionstarifferna med 26% för år 2007 jämfört med tariffen för 2006.

Väsentliga strukturförändringar

Den enskilt största strukturaffären var fullföljandet av av-

talet med danska DONG A/S enligt vilket Vattenfall erhöles tillgångar, främst i form av kraftvärmeverk och vindkraftverk, i utbyte mot i huvudsak aktieposten om 35,3% i danska Elsam A/S och andelen i I/S Avedøre 2. Värdet av förvärvade nettotillgångar uppgår till 13 307 MSEK medan värdet av avyttrade tillgångar uppgår till 12 621 MSEK. Nettoinvesteringen uppgår således till 686 MSEK. Ytterligare detaljer om denna affär och om övriga avyttringar 2006 framgår av tabellen i koncernens Not 3 på sidan 83.

Personal

(Antal anställda, personår)	2006	2005	Förändring,%
Danmark	319	5	-
Finland	554	546	+ 1,5
Polen	2 851	3 031	-5,9
Sverige	8 558	8 350	+ 2,5
Tyskland	19 936	20 199	-1,3
Övriga länder	90	100	-9,1
Totalt	32 308	32 231	0,2

Ökningen i Danmark förklaras av förvärvet av danska kraftvärme- och vindkrafttillgångar per 1 juli 2006. På helårsbasis motsvarar detta ca 630 personår. Ökningen i Sverige förklaras av de omfattande investeringsprogrammen för förnyelse av Vattenfalls produktionsanläggningar. Minskningen i Polen och Tyskland är ett resultat av rationaliseringsarbete.

Forskning och utveckling (FoU)

Inom ramen för Vattenfalls fem huvudstrategier: Lönsam tillväxt, Benchmark för branschen, Nummer Ett för miljön, Nummer Ett för kunden, samt En attraktiv arbetsgivare bedriver koncernen Forskning och Utveckling (FoU). Under

Specifikation av investeringar 2006 och 2005

MSEK	Norden		Tyskland		Polen		Övrigt		Elimineringar		Totalt	
	2006	2005	2006	2005	2006	2005	2006	2005	2006	2005	2006	2005
Elproduktion												
Vattenkraft	1 092	819	104	97	-	-	-	-	-	-	1 196	915
Kärnkraft	2 765	2 140	164	167	-	-	-	-	-	-	2 929	2 307
Fossilkraft	338	-	2 235	1 803	-	-	-	-	-	-	2 573	1 803
Förnyelsebar energi	703	18	555	254	-	-	-	-	-	-	1 258	272
Övrigt	191	223	188	186	-	-	-	-	-	-	379	409
Summa elproduktion	5 089	3 200	3 246	2 507	-	-	-	-	-	-	8 335	5 707
Värme												
Värme	486	657	895	546	334	487	-	-	-	-	1 715	1 690
Förnyelsebart	22	-	45	203	-	-	-	-	-	-	67	203
Övrigt	8	17	115	116	-	-	-	-	-	-	123	134
Summa värme	516	674	1 055	866	334	487	-	-	-	-	1 905	2 027
Elnät												
Elnät	3 352	2 502	1 364	1 297	303	267	-	-	-	-	5 019	4 067
Övrigt	288	240	426	79	-	-	-	-	-	-	714	318
Summa elnät	3 640	2 742	1 790	1 376	303	267	-	-	-	-	5 733	4 385
Förvärv (aktier)	1 725	10 484	93	56	11	3	1	1 184	-1 687	-19	143	11 709
Förvärv nettotillgångar Danmark	540	-	-	-	146	-	-	-	-	-	686	-
Övrigt (exkl. Förvärv)	234	331	121	268	51	55	13	16	-1	-	418	670
Totalt	11 744	17 432	6 305	5 072	845	812	14	1 200	-1 688	-19	17 220	24 497
Procent av totala investeringar	68,2	71,2	36,6	20,7	4,9	3,3	0,1	4,9	-9,8	-0,1	100,0	100,0

Kommentar: Av de totala investeringarna år 2006 stod förnyelseinvesteringar i anläggningar för 70% (12 029 MSEK) och fördelade sig enligt följande; Norden 6 853 MSEK, Tyskland 4 574 MSEK, Polen 600 MSEK och Övrigt 2 MSEK. Tillväxtinvesteringarna stod för 30% (5 191 MSEK)

varav 686 MSEK utgjorde nettoinvestering till följd av affären mellan Vattenfall och DONG. I övrigt fördelade sig tillväxtinvesteringarna enligt följande; Norden 2 518 MSEK, Tyskland 1 731 MSEK, Polen 245 MSEK och Övrigt 11 MSEK.

2006 satsade Vattenfall 761 MSEK (650) på FoU. Av detta avser 349 MSEK (325) Vattenfalls andel av arbetet med att utveckla en säker och godkänd metod för slutförvaring av utbränt kärnbränsle, vilket bedrivs i dotterbolaget SKB. 64 MSEK (56) avser FoU inom förnybar energi och 126 MSEK (61) avser övriga sätt att minska klimatpåverkande utsläpp av koldioxid från Vattenfalls verksamhet.

Räknat som andel av koncernens omsättning motsvarar kostnaderna för FoU cirka 0,5% (0,5), vilket är i paritet med Vattenfalls konkurrenter. Andelen kan förefalla låg vid jämförelse med andra branscher, men då bör man beakta att Vattenfall är ett teknikanvändande, snarare än ett produktutvecklande företag.

Vattenfalls tillväxtstrategi innebär bland annat att Vattenfall planerar stora investeringar i nya anläggningar. Att öka värdet och minska riskerna med dessa är ett viktigt mål för koncernens FoU. Till exempel startas flera utvecklingsprojekt inom vindkraft-FoU där ny teknik prövas innan den omsätts i större skala. Detta som förberedelse för kommande investeringar i stora havsbaserade vindkraftparker.

I ambitionen att vara en Benchmark för branschen ligger målet att driva anläggningar och verksamheten alltmer effektivt, avseende såväl utnyttjande av bränsle som drift- och underhållskostnader och kapitalanvändning. Många FoU-projekt har som mål att öka effektiviteten genom minskade kostnader. Till exempel utvecklas metoder och kunskap för att kunna utnyttja billigare kategorier av biobränsle i värmeproduktion, utan att detta leder till problem med driften, som till exempel korrosion.

Vår tids största miljöutmaning är klimatfrågan. Klimatfrågan upptar mycket av Vattenfalls arbete för att vara Nummer Ett för miljön. Vattenfalls klimatstrategi omfattar fyra delar: ökad produktion från anläggningar med låga koldioxidutsläpp, inklusive förnybar energi och kärnkraft, ökad effektivitet i produktionsanläggningar och nät, projektet 'Det koldioxidfria kraftverket' samt att aktivt verka för ett globalt handelssystem med utsläppsrätter för koldioxid. FoU är en hörnsten i de tre första delarna.

Vattenfall investerar i nya och befintliga anläggningar som bygger på förnybara energikällor, framför allt vattenkraft, biobränslen och vindkraft. Men koncernen bedriver även FoU inom andra förnybara kraftslag, som kan få ökad betydelse i kraftsystemet i framtiden, till exempel vågkraft.

En hel del av den energi som produceras i kraftverk används i interna processer eller försvinner som förluster vid överföring och distribution. Om dessa förluster kan minskas elimineras också motsvarande utsläpp. Som nämnts ovan, bedrivs många projekt för att öka effektiviteten i anläggningar och system.

'Det koldioxidfria kraftverket', är en viktig del av arbetet för att vara Nummer ett för miljön. Detta program, som sträcker sig över många år, går ut på att, tillsammans med utrustningstillverkare och andra partner, skala upp och demonstrera kostnadseffektiv teknik för att kunna fånga in

den koldioxid som bildas vid förbränning av bland annat brunkol. Som ett viktigt steg på vägen byggs en pilotanläggning med den så kallade oxyfueltekniken i anslutning till Vattenfalls kraftverk i tyska Schwarze Pumpe.

Viktiga kundkrav på Vattenfalls verksamhet är konkurrenskraftiga priser, god tillgänglighet och enkelhet, överblickbarhet och förutsägbarhet vid fakturering, kontakter med kundservice, med mera. FoU är en del även av strategin Nummer Ett för kunden. Effektivitet och låga produktionskostnader är nödvändiga förutsättningar för att hålla nere marknadspriserna. FoU för effektivitet är således viktigt även för detta.

För att öka tillgängligheten i eldistributionen ersätter Vattenfall allt fler luftledningar med jordkabel. Parallellt med detta bedrivs FoU för att snabbt och effektivt kunna lokalisera eventuella fel på kablar och därigenom minimera avbrotten när fel uppstår. Detta är betydligt svårare än för luftledning, eftersom kabeln befinner sig under mark.

Vattenfall investerar miljardbelopp i nya elmätare. FoU-projekt bedrivs för att kunna utnyttja mätarna för nya funktioner, till nytta för kunderna.

Som en del i sin kompetensförsörjning bedriver Vattenfall ett omfattande FoU-samarbete med universitet och högskolor inom olika nyckelområden i samtliga länder där Vattenfall har verksamhet. Genom att stödja universitetsforskning av hög kvalitet inom till exempel kärnkraft, vattenkraft och elkraft säkerställs god kvalitet på undervisningen inom dessa områden. Det bidrar också till att Vattenfall uppfattas som En attraktiv arbetsgivare, den femte huvudstrategin.

Miljöpåverkan i koncernen

Koncernen bedriver tillståndspliktig verksamhet enligt respektive nationell lagstiftning i Sverige, Finland, Danmark, Tyskland och Polen. Betydande sådan verksamhet är produktion av el och värme samt i Tyskland även utvinning av brunkol i fyra öppna dagbrott.

Koncernen bedriver betydande nätverksamhet; distribution av el enligt koncession i Sverige, Finland, Tyskland och Polen samt transmission i Tyskland. Koncernen bedriver också egen järnvägsverksamhet i Tyskland.

Den största miljöpåverkan från Vattenfallkoncernens verksamhet sker vid produktion av el och värme samt i Tyskland vid brytning av brunkol i öppna dagbrott.

Den huvudsakliga miljöpåverkan från kärnkraftverken är uppkomst av radioaktivt avfall och från förbränningsanläggningar utsläpp till luft av klimatpåverkande koldioxid och försurande ämnen. Den huvudsakliga miljöpåverkan från vattenkraft-, vindkraft- och nätverksamheterna samt dagbrotten för utvinning av brunkol är markanvändning. Annan miljöpåverkan är produktion av avfall och fasta restprodukter och användning av vatten för kylning i kraftverk.

Den samlade miljöpåverkan från verksamheten under 2006 är i stort oförändrad i förhållande till föregående år. Trender i miljöpåverkan mellan två år överskuggas av fluktuerande energibehov beroende på främst utomhusklimat

och samhällsekonomi. Sett över ett längre tidsperspektiv syns trenden tydligare. De specifika utsläppen (koldioxid per kWh) har i den verksamhet som Vattenfall äger idag minskat med 30% sedan 1990, både för el och värme. Utsläpp av andra föroreningar har minskat ännu mer. Ambitionen är att fortsätta att minska utsläppen.

Elproduktion sker i flera stora och små vattenkraftverk, kärnkraftblock, vindkraftverk samt i förbränningsanläggningar. Några av vattenkraftverken är så kallade pumpkraftverk. Koncernen äger även andelar i det tyska kärnkraftverket Stade, som togs ur drift 2003 samt har del av ansvar för det nedlagda svenska kärnkraftverket i Barsebäck.

Värmeproduktion sker i flera stora och medelstora förbränningsanläggningar i framförallt Tyskland, Danmark och Polen men även i Sverige och Finland. I Tyskland planeras ett nytt brunkolseldat kraftverksblock för elproduktion vid ett befintligt kraftverk. Det nya brunkolsbaserade kraftverksblocket kommer att innebära återupptagen brytning av brunkol i dagbrott där verksamheten för närvarande ligger nere. Erforderliga tillstånd för återupptagen brytning finns. I Berlin och Hamburg planeras nya stenkolseldade kraftvärmeanläggningar som ersättning för befintligt respektive tidigare nedlagt kraftverk. Under 2006 påbörjades uppförandet av en pilotanläggning för avskiljning av fossil koldioxid i Tyskland. Pilotanläggningen kommer att tas i drift 2008. Avskild koldioxid avses lagras permanent i berggrunden. Såväl kraftverk och kraftvärmeverk kräver tillstånd enligt tysk lagstiftning. Tillstånd för pilotanläggningen erhöles under 2006.

I Öresund påbörjades uppförandet av 48 vindkraftverk till havs under 2006. Anläggningen kommer enligt planerna att tas i drift under 2007. När verksamheten är tagen i drift kommer Vattenfall att ha mer än fördubblat antalet vindkraftverk och ökat produktionen av el från vindkraft 7 gånger från 54 GWh till 370 GWh. Tillstånd för anläggningen enligt miljöbalken erhöles under 2005. Detta tillstånd har överklagats av tredje part. Ytterligare en havsbaserad vindkraftpark om 128 vindkraftverk planeras vid Kriegers Flak i södra Östersjön.

Polens inträde i EU under 2004 innebär att landet har anpassat sin nationella miljölagstiftning till EU:s. Detta innebär att Vattenfalls tillståndspliktiga anläggningar i Warszawa är föremål för omprövning under kommande år enligt gällande övergångsregler för befintliga anläggningar. Förberedelser pågår i syfte att säkerställa att de nya reglerna kommer att uppfyllas i tid.

Sveriges riksdag har fastställt 15 TWh som mål till år 2015 för utbyggnad av vindkraft och annan förnybar energi. Ägaren har fastställt att Vattenfall skall verka för att detta mål förverkligas. I en bilaga till bolagsordningen anges att bolaget borde kunna svara för minst 5 TWh till 2010.

Moderbolaget bedriver tillståndspliktig verksamhet enligt miljöbalken i Sverige. Denna utgörs i huvudsak av förbränningsanläggningar för el- och värmeproduktion samt vindkraftverk.

I moderbolaget finns 46 tillstånds- och anmälningsplik-

tiga anläggningar för el- och värmeproduktion varav 37 är tillståndspliktiga. I moderbolaget finns också 49 vindkraftturbiner vilka är uppförda både enskilt och i grupp. Vindkraftverken är uppförda på sådant sätt att 10 anläggningar är tillståndspliktiga och resten anmälningspliktiga. I moderbolaget finns också vattenkraftverk med tillhörande vattenreglering som är prövningspliktiga utanför miljöbalkens lagrum. Moderbolaget bedriver fiskodling vid 4 tillståndspliktiga anläggningar.

9 mindre värmeanläggningar i moderbolaget är föremål för omprövning av villkor under 2007, för ytterligare en väntas slutligt besked. Företagets resultat och ställning är inte beroende av utfallet av dessa prövningar.

Även koncernens svenska dotterbolag bedriver tillståndspliktig verksamhet enligt miljöbalken. Forsmarks Kraftgrupp AB och Ringhals AB producerar el i kärnkraftverk. SKB driver anläggning för slutförvar av låg- och medelaktivt avfall i Forsmark och mellanlager av använt bränsle i Oskarshamn. I flera dotterbolag, produceras el och värme huvudsakligen i förbränningsanläggningar. I svenska dotterbolag bedriver koncernen nätverksamhet för distribution av el enligt koncession.

Enligt regeringsbeslut stängdes Barsebäck 2 den 31 maj 2005. Arbetet med att avveckla verksamheten vid Barsebäckverket påbörjades under 2005 och kommer successivt att fortsätta så snart de radiologiska förutsättningarna medger och erforderliga tillstånd erhållits. E.ON Sverige AB är ansvarig för avveckling och rivning enligt energiprognoisen 1998 mellan Vattenfall, dåvarande Sydkraft, och svenska staten.

Vid kärnkraftverken och vattenkraftverken pågår projekt i syfte att höja effekten i befintliga anläggningar. Arbetet med miljöprövning för effekthöjning vid dotterbolagen Ringhals AB och Forsmarks Kraftgrupp AB har fortsatt under 2006.

Produktionen av el i vatten- och kärnkraftverk är liksom nätverksamheten en väsentlig del i moderbolaget och den svenska verksamheten. Produktionen av el i vattenkraftverk bedrivs huvudsakligen inom moderbolaget. Övriga verksamheter som utgör väsentlig del av verksamheten bedrivs huvudsakligen i dotterbolag.

Personalfrågor

Kompetensutveckling

Vattenfall arbetar enligt en årlig strategisk kompetensförsörjningsprocess för att säkra att företaget även i framtiden har tillgång till den kompetens som behövs i verksamheten. Den årliga processen, som används i hela organisationen, kopplar affärsplanerna med framtida kompetensbehov. Gapanalyser och handlingsplaner görs. Kompetensutveckling sker huvudsakligen i det dagliga arbetet och genom deltagande i olika projekt. Utöver detta genomförs utvecklingsaktiviteter på både koncernnivå och lokal nivå. På koncernnivå finns gemensamma ledarutvecklingsprogram. Syftet med programmen är att sprida kunskap om koncernens strategier, värderingar och främja en gemensam förståelse

för Vattenfalls företagsfilosofi och ledarskapskriterier. Målet är att stödja cheferna i deras ledarroll och i deras personliga utveckling samt att stimulera nätverksbyggande i en internationell miljö. Programmen riktar sig till chefer på olika nivåer. Dessutom erbjuds ett antal koncerngemensamma funktionsinriktade program.

Personalomsättning

Personalomsättningen, definierad som antalet medarbetare som lämnat sin anställning inom koncernen på eget initiativ eller på grund av arbetsbrist i relation till antalet medarbetare, var 2006 2,4%.

Kollektivavtal

Medbestämmanderätten regleras huvudsakligen på landsnivå och bygger på respektive lands arbetsmarknadslagar. Inom samtliga Business Groups och på koncernnivå samverkar Vattenfall med personalrepresentanter och fackliga organisationer. På koncernnivå sker samverkan främst via European Works Council, EWC-Vattenfall. Kollektivavtal tecknas lokalt i respektive land efter behov. Under 2006 tecknades ett gemensamt kollektivavtal för enheterna inom den tyska kärnverksamheten.

Hållbarhetsredovisning

Vattenfall publicerar varje år en Hållbarhetsredovisning (CSR-rapport) enligt principerna för GRI (Global Reporting Initiative). Målet med denna rapport är att ge en balanserad bild av Vattenfalls insatser med avseende på miljö, samhälle och ekonomi. För mer information se årsredovisningen sidan 33.

Moderbolaget

Moderbolaget Vattenfall AB:s räkenskaper upprättas enligt Swedish GAAP, dvs i enlighet med Årsredovisningslagen, och Redovisningsrådets Rekommendation (RR 32:05) om Redovisning för juridiska personer. Vattenfall AB tillämpar även undantagsregeln avseende IAS 39 enligt RR 32:06.

Finansiella instrument redovisas till anskaffningsvärde.

Omsättningen uppgick till 33 049 MSEK (26 843). Ökningen förklaras av högre prisnivåer.

Resultatet före bokslutsdispositioner och skatt uppgick till 16 106 MSEK (6 168). Ökningen förklaras i huvudsak av utdelning från Ringhals AB avseende ersättningen för Barsebäck 2 på cirka 4,1 miljarder SEK och cirka 2,6 miljarder SEK avseende kurseffekter för säkring av investeringar i utländska bolag.

Investeringar under perioden uppgick till 2 364 MSEK (13 052). Kassa, bank och liknande tillgångar uppgick till 181 MSEK (2 360). Medel på koncernkonto som förvaltas av Vattenfall Treasury AB uppgick till 30 965 MSEK (30 892).

Styrelsearbetet under 2006

Styrelsemötena följer i huvudsak en i arbetsordningen uppgjord plan. Denna föreskriver att sju ordinarie möten ska hållas varje år. Utöver de ordinarie mötena kallas styrelsen

till ytterligare möten om behov uppkommer. Enligt arbetsordningen ska minst ett möte varje år hållas på annan plats än huvudkontoret. Under 2006 hölls ett möte i Köpenhamn varvid styrelsen besökte lokala anläggningar och fick fördjupad information om den verksamhet Vattenfall förvärvat i Danmark.

Styrelsen har under 2006 sammanträtt elva gånger, inklusive konstituerande mötet. Styrelsen utvärderar styrelsearbetet särskilt en gång per år. Styrelsen inrättade under 2006 inom sig en ersättningskommitté för beredning av löpande frågor om ersättning till ledande befattningshavare. Ersättningskommittén har under 2006 haft ett sammanträde. Inom styrelsen finns även en revisionskommitté, som under 2006 haft fyra sammanträden. Vid samtliga möten har Vattenfall AB:s revisorer närvarit och redogjort för bland annat boksluts- och delårsgranskning. För vidare information om styrelsearbetet se Bolagsstyrningsrapporten, sidorna 48–55.

Utsikter för 2007

Den enskilt viktigaste faktorn för Vattenfalls resultat är, förutom tillgängligheten i produktionsanläggningarna, marknadspriserna på el. Dessa fluktuerade mycket kraftigt under 2006. I Norden påverkas priserna till stor del av den så kallade hydrologiska balansen, som vid utgången av 2006 uppvisade ett överskott på 10,7 TWh jämfört med ett underskott på 3,7 i slutet av 2005. Genom att Vattenfall till betydande del terminssäkrar den framtida elproduktionen utjämnas marknadsprisernas inverkan på resultatet. I Sverige kan nätregleringsmyndighetens tillämpning av den så kallade nätnyttomodellen leda till ett betydande intäktsbortfall inom elnätverksamheten och otillräcklig lönsamhet för investeringarna i elnäten. Dock höjdes i slutet av 2006 nätnyttomodellens parameter för kapitalkostnaden vilket, allt annat lika, bör leda till väsentligt lägre krav på tariffsänkningar. I Tyskland har, som tidigare meddelats, nätmyndigheten beslutat om kraftiga sänkningar för distributionstarifferna för 2007 medan beslutet om transmissionstarifferna medger en höjning i förhållande till 2006 års tariffer. Handelssystemet för koldioxidutsläpp, vars första handelsperiod löper ut 2007 bedöms inte ge någon negativ effekt på Vattenfall under 2007.

Förslag till vinstdisposition

Se sidan 110.

Händelser efter balansdagen

Bolagets bedömning är att inga väsentliga händelser har inträffat efter balansdagen som borde kvalificera för beskrivning under denna rubrik.

RISKER OCH RISKHANTERING

Vattenfalls verksamhet är exponerad för ett flertal risker. För att möta dessa risker har Vattenfall etablerat en organisation och en riskhanteringsprocess som bygger på följande beståndsdelar:

- Gemensam definition av riskerna.
- Identifiering av var i koncernen riskerna uppstår.
- Tillförlitliga metoder för mätning av riskerna.
- Effektiv hantering av hanterbara risker.
- Rapportering enligt fastlagda rapporteringsrutiner.
- Styrning enligt fastlagd strategi och beslutat regelverk.

Riskmandat och struktur för riskhanteringen

Styrelsen har det övergripande ansvaret för internkontroll och riskhantering inom Vattenfall. Vattenfalls styrelse har i sin tur tilldelat Vattenfalls ledning ett riskmandat. Ledningen fördelar detta mandat till Vattenfalls enheter enligt en delegeringsstruktur. Varje enhet hanterar sin egen risk och har utrymme att röra sig inom sitt respektive mandat. Utfallet inom enheterna följs upp löpande och rapporteras till verkställande ledningen av en oberoende riskkontrollfunktion – Group Risk Control, som också ansvarar för övervakningen av koncernens totala riskmandat. Group Risk Control ansvarar även för kartläggning av risker i verksamheten och godkänner modeller och mätmetoder för hanteringen av dessa risker.

Riskkommittén

Koncernens riskhantering samordnas av en riskkommitté (VRC) under ledning av CFO. Kommitténs uppgift är att granska principer och mandat samt att godkänna riskinstruktioner.

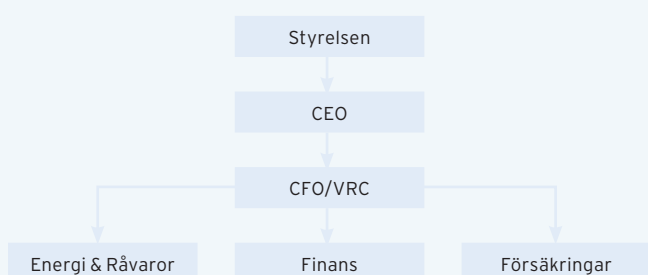
Risker inom Vattenfall

Politiska risker, operationella risker, miljörisker och legala risker är generella och finns hos samtliga enheter i koncernen. Försäkringsbara risker hanteras centralt av Vattenfall Insurance. De mer specifika riskerna redovisas på sidan 67 i respektive del av värdekedjan. Finansiella risker redovisas i koncernens Not 34.

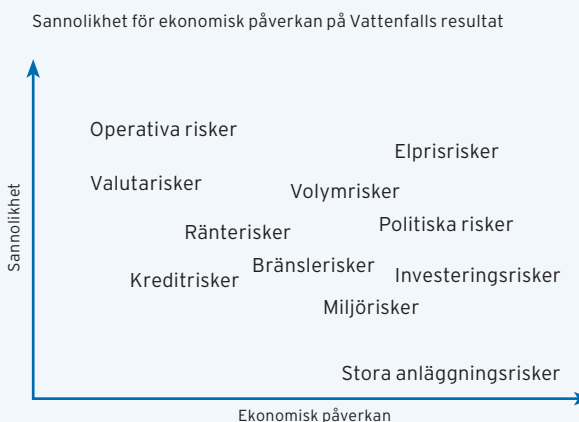
Elprisrisk

Elprisrisk är den risk som har störst betydelse för Vattenfalls resultat.

Riskorganisation

Risker i Vattenfalls verksamhet

En risk som har stor sannolikhet att påverka Vattenfalls resultat är elprisrisken. Den nettoposition som företaget har är till viss del säkrad med finansiella kontrakt. För den del som är osäkrad kan en prisörelse med 10% för Tyskland och Norden förändra resultatet för de närmaste tre åren med cirka 10 miljarder SEK. Skulle den säkrade delen öka, ökar också säkerheten i utfallet (resultatet). Under året har terminskontrakten för 2007, 2008 och 2009 rört sig 39%, 25% respektive 24% i Norden och motsvarande kontrakt för Tyskland har rört sig 21%, 22% respektive 22%. Bränsleprisrisker påverkar till största delen Vattenfall indirekt genom påverkan på elpriset. Den direkta effekten av en höjning av kolpriserna som påverkar produktionskostnaderna är marginell då de flesta av Vattenfalls koleldade anläggningar använder brunkol från egna gruvor. Vad beträffar valutarisker så hänförs de i huvudsak till omräkningsexponeringen i eget kapital i andra valutor än SEK, se beskrivning under avsnittet valutarisk, koncernens Not 34, sidan 94. Där beskrivs också ränteriskerna. Anläggningsrisker beskrivs på sidan 68.

Priset på el styrs av tillgång och efterfrågan. En viktig faktor för efterfrågan är temperaturen, exempelvis ger kallare temperatur i Norden större efterfrågan på grund av ökat uppvärmningsbehov och höga sommartemperaturer i kontinentala Europa ger större efterfrågan till följd av ökat behov av luftkonditionering. Andra viktiga faktorer för efterfrågan är industrikonjunktur och bränslepriser. Tillgången varierar och styrs av tillgänglig kapacitet. Till exempel varierar tillgänglig kapacitet i Norden främst med nederbörden och därmed tillgången på vattenkraft. I kontinentala Europa varierar tillgången på tillgänglig kapacitet bland annat på grund av oregelbunden inmatning av vindkraft.

Ett nytt pris för varje timme sätts där utbud och efterfrågan möts. Under huvuddelen av året och på alla Vattenfalls marknader är elproduktionen och därmed produktionskostnaden beroende av fossila bränslen. Därför påverkas elpriset av priset på bland annat utsläppsrätter för koldioxid, marknadspriset på olja, naturgas eller stenkolk. Elprisrisken för Vattenfall är också en risk i väder (temperatur och nederbörd), priset på olja, naturgas, stenkolk och utsläppsrätter av koldioxid. En kontinuerlig analys av dessa områden är viktigt för att framgångsrikt kunna hantera elprisrisken.

För att värdera elprisriskerna inom Elproduktion simulerar Vattenfall ett förväntat elspotutfall. Prognoser på förväntad produktion utarbetas som sedan ligger till grund för hur stor del som ska prissäkras. Vattenfall säkrar sin produktion och försäljning med hjälp av de fysiska och finansiella terminskon-

Riskhantering längs värdekedjan

Nedan visas exempel på var riskerna finns längs Vattenfalls värdekedja. Politiska risker, operationella risker, miljörisker och legala risker är generella och finns hos samtliga enheter i koncernen. I värdekedjan anges dessa risker där risken att de uppstår är störst.

Produktion	Handel	Försäljning	Nät
<p>Elprisrisk Resultatrisk på grund av förändringar i marknadspris på el.</p> <p>Anläggningsrisk Vattenfalls produktionsanläggningar kan skadas på grund av tillbud och haverier som i regel också medför avbrottskostnader.</p> <p>Bränsleprisrisk Förlustrisker på grund av förändringar i marknadspriset på det bränsle Vattenfall använder i sina produktionsanläggningar. Mätning och hantering sker inom respektive produktionsenhet.</p> <p>Miljörisker och miljöskulder Med miljörisker avses sannolikheten för olyckor och brister i verksamheten och deras påverkan på miljön. Med miljöskulder avses identifierade miljöproblem där krav på åtgärder kan förväntas.</p>	<p>Prisområdesrisk Prisområdesrisker uppstår då priset på el skiljer sig mellan olika geografiska områden, på grund av brist på överföringskapacitet mellan områdena. Denna risk styrs centralt och hanteras av Vattenfall Trading Services.</p> <p>Elprisrisk Förlustrisker på grund av förändringar i marknadspriset på den el som Vattenfall bedriver fysisk och finansiell handel i.</p> <p>Kreditrisk Förlustrisker till följd av att motparten i en transaktion inte uppfyller sina åtaganden.</p> <p>Valutarisk Valutarisk avser risken för negativ påverkan på koncernens resultat- och balansräkning till följd av förändrade valutakurser.</p>	<p>Elprisrisk Resultatrisk på grund av förändringar i marknadspris på den el som säljs till kund.</p> <p>Kreditrisk Kreditrisk uppstår exempelvis i transaktioner med kunder och definieras som risken att motparten inte fullgör sina åtaganden. Mätning och hantering av kreditrisker sker inom respektive försäljningsenhet.</p> <p>Volymrisk Definieras som en avvikelser i levererade volymer jämfört med förväntade volymer till kund. Det beror på förändringar i temperatur och konjunkturella förändringar. För att mäta volymriskerna använder sig Vattenfall av simuleringsmodeller.</p>	<p>Nätförlustrisk Nätförlustrisken beror på variationer i produktion och last i näten på kort och lång sikt. Risken består av att det inte går att förutsäga hur stora variationerna blir. Mätning och hantering av nätförlustrisker sker inom respektive enhet.</p> <p>Anläggningsrisk Risker för skador på Vattenfalls transmissions- och distributionsnät.</p> <p>Politisk risk Risken för ekonomiska förluster till följd av politiska beslut.</p> <p>Miljörisker och miljöskulder Med miljörisker avses sannolikheten för olyckor och brister i verksamheten och deras påverkan på miljön. Med miljöskulder avses identifierade miljöproblem där krav på åtgärder kan förväntas.</p> <p>Kreditrisk Kreditrisk uppstår exempelvis i transaktioner med kunder och definieras som risken att motparten inte fullgör sina åtaganden. Mätning och hantering av kreditrisker sker inom respektive affärsenhet.</p>

trakt för el som finns på marknaden. Sådan prissäkring görs med beaktande av likviditeten i marknaden för olika tidsperioder. Koncernen prissäkrar enligt givna mandat på i huvudsak tre års sikt. I vissa fall är affärsupplägget så att det är kunden som tar elprisrisken inom försäljningsverksamheten.

Affärsenheternas prissäkringar mot Vattenfalls olika marknader sker via Vattenfall Trading Services som prissäkrar sig på den externa marknaden såsom den nordiska elbörsen Nord Pool och den tyska elbörsen European Energy Exchange (EEX).

De till affärsenheterna utdelade mandaten reglerar hur stor elprisrisk som är acceptabel. Exponeringen följs upp mot mandaten på daglig basis. För att mäta elprisriskerna tillämpar Vattenfall bland annat Value at Risk (VaR), Profit at Risk (PaR) och olika former av stresstester.

Prisområdesrisk

Prisområdesrisker uppstår då priset på el skiljer sig mellan olika geografiska områden. Vattenfalls prisområdesrisk styrs centralt och hanteras av Vattenfall Trading Services. Prisområdesrisken hanteras genom prissäkring i respektive område där

leverans sker. I Norden tillhandahåller elbörsen Nord Pool finansiella instrument, så kallade områdeswapar, genom vilka prisområdesrisken kan hanteras. Vattenfall Trading Services är även market maker på Nord Pool. Genom detta åtagande tryggs en likviditet i dessa finansiella instrument och Vattenfall bidrar också till att sprida riskerna för andra aktörer.

Volymrisk

Volymrisk är avvikelser i förväntade och faktiskt levererade volymer till kund. Vattenfall hanterar volymriskerna genom att förbättra och utveckla prognoser över förbrukning av el. Ett annat sätt är att ta det i beaktande i villkoren vid kontraktsskrivning med kund eller att inkludera risken i prissättningen mot kund.

Bränsleprisrisk

Mätning och hantering av bränsleprisrisker sker inom respektive produktionsenhet. Bränslepriserna påverkas bland annat av makroekonomiska faktorer. Vattenfall hanterar bränsleprisriskerna genom prognostisering och analyser av prisutvecklingen. Finansiella och fysiska instrument för exempelvis

stenkol och olja används för att jämna ut resultatet över tid. De flesta av Vattenfalls koleldade anläggningar använder dock brunkol från egna gruvor. För den koleldade elproduktionen sker prissäkring av el och kol samordnat för att säkra marginalen. Uran används som bränsle i Vattenfalls kärnkraftverk. Risken är dock begränsad, då uranbränsle utgör en relativt liten del av produktionskostnaden.

Kreditrisk

För att hantera och begränsa kreditriskerna använder sig Vattenfall av extern ratinginformation i de fall sådan finns och annars interna modeller för att fastställa motpartens kreditvärdighet. Limiter sätts per motpart vilka utvärderas kontinuerligt. Exponeringar följs upp mot kreditlimit på daglig basis. Om det är nödvändigt krävs ytterligare creditsäkerheter in exempelvis i form av moderbolags- eller bankgarantier. I de fall ramavtal används, medger dessa nettoberäkningar av skulder och fordringar mot samma motpart. I de fall Vattenfall har mer än ett ramavtal med samma motpart eftersträvas ett så kallat Master Netting Agreement för att kunna nettoberäkna skulder och fordringar även när olika råvaror handlas, exempelvis el, kol och gas. Då kontrakten handlas på marknadsplatser som Nord Pool eller EEX med central motpartsclearing uppstår risken mot marknadsplatsen.

Investeringsrisk

Vattenfall är ett mycket kapitalintensivt företag och har därför ett omfattande investeringsprogram på 134 miljarder 2007-2011 (se sidan 17).

Inför varje investeringsbeslut görs en riskanalys. Genom att simulera olika utfall vid förändringar av exempelvis pris, kostnad, förseningar och kalkylränta bedöms riskerna för den enskilda investeringen.

Elproduktion Norden har exempelvis en stor investeringsportfölj för upprustning och förnyelse av kärnkraft-, vattenkraft- och dammbestånd, vilket har ställt ökade krav på en systematisk riskhantering.

Stora planerade investeringar i Tyskland är exempelvis det brunkoldeldade kraftverket Boxberg (675 MW) och det stenkolseldade kraftvärmeverket Moorburg (2x820 MW), med en sammanlagd investeringssumma på omkring 23 miljarder SEK. Bränsleprisprognoser, elprisprognoser, pris på utsläppsrätter för koldioxid, fjärrvärmepriser, investeringskostnad, drift- och underhållskostnader och övriga kostnader måste kalkyleras in i riskanalysen. Känslighetsanalyser på en mängd pris- och kostnadsscenarioer har genomförts. Risken i dessa två investeringar minskar genom att Vattenfall har egen brunkolsbrytning vid Boxberg och värmeunderlag vid Moorburg.

I slutet av 2005 skapades en koncerngemensam funktion, Capacity Management, med fokus på tillväxtområden som el och värmeproduktion, för att säkerställa att kapital investeras på ett sätt som långsiktigt maximerar det ekonomiska värdet. Förutom en strategisk investeringsinriktning "roadmap" hålls en lista på prioriterade investeringsprojekt kontinuerligt uppdaterad, framförallt för att ge koncernledningen vägled-

ning i investeringsbeslutsprocessen. Projekten rangordnas enligt ett antal huvudkriterier: stödjande av Vattenfalls övergripande strategiska inriktning, konsekvenser för befintlig produktionsportfölj, riskprofil och lönsamhet.

Anläggningsrisk

Vattenfalls största försäkringsbara risker är förknippade med driften av kraft- och värmeproducerande anläggningar. Vattenfalls produktionsanläggningar kan skadas på grund av tillbud och haverier som i regel också medför avbrottskostnader.

Genom skadeförebyggande åtgärder, gott underhåll, utbildning och goda administrativa rutiner minimeras anläggningsriskerna.

Anläggningsförsäkringar

I möjligaste mån skyddar försäkringar koncernen mot större ekonomisk skada. Kärnkraftverken i Sverige har försäkringsskydd för egendomsskada genom EMANI, ett europeiskt ömsesidigt försäkringsbolag. Nordiska Kärnförsäkringspoolen deltar i detta försäkringsprogram i Sverige och utfärdar också atomansvarsförsäkring. Den tyska atomansvarsrisken försäkras av den tyska atompoolen samt av det ömsesidiga åtagandet mellan tyska kärnkraftoperatörer.

Vattenfall Insurance, ett captivebolag, utfärdar egendoms- och avbrottsförsäkring för övriga anläggningar till svenska och tyska affärsenheter och bolag. Koncernens bolag i Finland och Polen är försäkrade på respektive lokal försäkringsmarknad.

Transmissions- och distributionsnäten för el är oförsäkrade, med undantag för transformatorstationer och ställverk. Anledningen är främst att dessa risker generellt är undantagna hos alla försäkringsgivare. Vattenfall bedriver ett kontinuerligt arbete för att göra elnätet mindre sårbart.

I Sverige gäller ett strikt och obegränsat ansvar för skador på tredje man orsakat av dammhaveri. Vattenfall tecknar därför, tillsammans med landets övriga vattenkraftoperatörer, en dammansvarsförsäkring som ianspråktar all tillgänglig kapacitet på försäkringsmarknaden.

Vattenfall Reinsurance S.A. i Luxemburg återförsäkrar en del av Vattenfall Insurances försäkringsåtaganden. Genom skalfördelar och direkt tillgång till den internationella återförsäkringsmarknaden kan de totala försäkringskostnaderna hållas låga.

Nätförlustrisk

Närförlustrisken beror på variationer i produktion och last i näten på kort och lång sikt. Mätning och hantering av nätförlustrisker sker inom respektive enhet. Risken hanteras genom noggrann uppföljning av utfall i förhållande till prissäkrade volymer. Vid avvikelser som bedöms vara bestående ändras volymmålet för pågående prissäkringar för framtida perioder. Dessutom övervägs för innevarande period om tilläggsköp ska göras.

Politisk risk

Politisk risk definieras som den affärsrisk som kan uppstå till följd av politiska beslut. Exempel på detta är prisreglering inom eldistribution och transmission, osäkerhet vid en ny politisk majoritet eller förändringar av finanspolitik. I samband med förvärv och andra investeringar hanteras denna typ av risker genom justering av kalkylräntan.

En annan typ av politisk risk utgörs av förändringar i de regelverk som rör energibranschen. Det kan röra sig om förändrade skatter, miljöavgifter, förändringar i hur naturliga monopol regleras och politiska målsättningar om energisystemets sammansättning. Denna typ av risk är svårare att förutse och gardera sig mot. Därför bedriver Vattenfall en aktiv omvärldsbevakning och håller kontakt med beslutsfattare på alla relevanta marknader. Vattenfall ingår också i nationella och internationella branschorganisationer.

Operationell risk

Med operationell risk avses risken att fel eller brister i företagets administrativa rutiner leder till ekonomiska eller förtroendemässiga förluster.

De operationella riskerna kan bland annat delas in i:

- Administrativa risker – risken för förluster på grund av brister i ansvarsfördelning, kompetens, rapporteringsrutiner, riskmättnings- och värderingsmodeller samt kontroll- och uppföljningsrutiner.
- Juridiska risker – risken för förluster till följd av att avtal inte kan fullföljas på grund av bristfällig dokumentation, motpart som inte haft rätt att ingå avtal eller osäkerheter i avtalets giltighet.
- IT-risker – risken för förluster till följd av brister i IT-systemen.

För att begränsa de operationella riskerna inom Vattenfall ansvarar varje affärsenhet för att det finns väl dokumenterade rutiner, tillförlitliga IT-system och en tillfredsställande internkontroll. För mer information om internkontroll, se sidan 55.

Miljörisker

Miljöriskerna delas in i tre kategorier – miljöskulder, förväntade miljöskulder och miljörisker. Med miljöskulder avses miljöproblem som har identifierats i produktionsanläggning, installation eller verksamhet och där krav på åtgärder uppkommit genom skärpt lagstiftning, inskränkta tillstånd eller nya krav enligt företagets miljöpolicy. Förväntade miljöskulder är sådana som påverkas av sannolika framtida förändringar i krav och lagar. Miljörisker bestäms i termer om sannolikheten för olyckor och brister i verksamheten i kombination med deras påverkan på miljön.

Arbetet att löpande förebygga och kontrollera riskerna sker till stor del lokalt och bygger på den kunskap och erfarenhet som finns inom koncernens enheter. Affärsenheterna ansvarar för att identifiera och uttrycka risker och skulder enligt ovan. Genom denna riskinventering ökar vi möjlig-

heterna att analysera och ta beslut om insatser som reducerar koncernens miljöpåverkan.

Konsekvenserna av en miljörisk kan till exempel innefatta:

- Saneringskostnader.
- Påverkan på Vattenfalls varumärke.
- Opinion och politik som leder till försvårad tillståndsprocess och produktionsbegränsningar.

Affärsenheternas rapportering avseende miljöskulder innefattar bland annat följande områden:

- Förorening av luft, vatten och mark.
- Oljefyllda kablar med blykapsling.
- Kvicksilver i elektrisk utrustning och rökgaser.
- Isoleringar i elektrisk utrustning.
- Asbest i värmekraftverk och kraftvärmeverk.
- Magnetiska fält från transformatorer och kraftledningar.

Miljöskulderna kartläggs och analyseras för att fatta beslut om åtgärd. För närvarande pågår åtgärdsprogram för Vattenfalls vattenkraftverk i Sverige och Vattenfalls verksamheter i Polen. Vattenfall ser framförhållning på området som ett sätt att långsiktigt stärka koncernens konkurrenskraft. I de tyska bolagen finns medel reserverade för sanering av förorenade markområden och åtgärdsplaner har utarbetats i samråd med berörda myndigheter.

Parallellt förs ett tvärfunktionellt arbete med samordning på koncernövergripande nivå för att klarlägga och fastställa gemensam metodik och tillämpade principer. De huvudsakliga syftena är att säkerställa att bedömningar görs så oberoende av individ som möjligt, att befrämja utbyte av kunskaper, samt att tydligare koppla miljörisarbetet till koncernens övergripande riskhantering.

En av Vattenfalls och energisektorns stora utmaningar är att minska utsläppen av klimatpåverkande gaser från fossileldade kraftverk och i alla verksamhetens aktiviteter. Samhällets företrädare ägnar frågan stort intresse och Vattenfall behandlar den utifrån ett integrerat riskperspektiv där både tekniska och politiska aspekter ingår. Vattenfall har bland annat initierat ett projekt för storskalig separation och lagring av koldioxid och söker aktivt efter kostnadseffektiva interna reduktionsalternativ bland alla relevanta gaser och i alla verksamhetens delar.

Finansiella risker

Koncernens finansiella risker hanteras i huvudsak av Vattenfall Treasury AB, koncernens internbank och finansstab. Syftet med finansverksamheten är att hantera koncernens finansiella risker på ett kostnadseffektivt sätt. Koncernenheternas lån, placeringar och valutahandel sker till övervägande del genom Vattenfall Treasury AB och till mindre del hos Vattenfall Europe AG. Koncernens likviditet centraliseras via så kallade koncernkontosystem. Positionstagning i spekulativt syfte sker i begränsad omfattning inom fastställda risklimit. För närmare beskrivning och kvantifiering av finansiella risker, se koncernens Not 34.

KONCERNENS RESULTATRÄKNING

Belopp i MSEK, 1 januari – 31 december	Not	2006	2005
Nettoomsättning	5, 6	145 815	129 158
Kostnader för sålda produkter ¹	7	-106 857	-93 636
Bruttoresultat		38 958	35 522
Övriga rörelseintäkter	8	2 319	5 397
Försäljningskostnader	9	-5 734	-5 844
Administrationskostnader	9	-7 806	-6 639
Forsknings- och utvecklingskostnader	9	-765	-651
Övriga rörelsekostnader	10	-1 257	-748
Andelar i intresseföretags resultat	6, 22	1 334	534 ⁷
Rörelseresultat²	6, 11, 12, 13, 46, 47	27 049	27 571⁷
Finansiella intäkter ³	14	3 839	3 810
Finansiella kostnader ⁴	15	-5 363	-5 221
Resultat före skatter⁵		25 525	26 160⁷
Skatter	16	-5 667	-5 642 ⁷
Årets resultat⁶		19 858	20 518
Hänförbart till			
Aktieägare i moderbolaget		18 729	19 235
Minoritetsintressen	17	1 129	1 283
Summa		19 858	20 518
Resultat per aktie			
Antal aktier i Vattenfall AB, tusental		131 700	131 700
Resultat per aktie, SEK		142,21	146,05
Utdelning, MSEK		7 500 ⁸	5 800
Utdelning per aktie, SEK		56,95 ⁸	44,04
Tilläggsinformation			
Resultat före avskrivningar (EBITDA)		43 166	42 383
Finansiella poster, netto exkl diskonterings effekter hänförbara till avsättningar samt avkastning från Kärnavfallsfonden		-1 618	-1 440
1) Varav avskrivningar och nedskrivningar		-15 007	-14 290
2) Varav avskrivningar och nedskrivningar		-16 117	-14 812
2) Vari ingår jämförelsestörande poster avseende:			
realisationsvinster/förluster		373	-71
stängning av Barsebäck 2		-	3 057
3) Vari ingår avkastning från Kärnavfallsfonden		2 106	2 089
4) Vari ingår diskonterings effekter hänförbara till avsättningar exkl avsättningar för pensioner		-2 012	-2 060
5) Vari ingår jämförelsestörande poster avseende:			
realisationsvinster/förluster		384	-63
stängning av Barsebäck 2		-	3 057
6) Vari ingår jämförelsestörande poster enligt ovan justerat med skatteeffekt		386	3 154
7) Dessa värden är korrigerade jämfört med tidigare publicerad information i Vattenfalls årsredovisning för 2005. Se koncernens Not 2, Redovisningsprinciper.			
8) Föreslagen utdelning			

Kommentarer

Nettoomsättning och resultat

Nettoomsättningen ökade med 12,9% till 145 815 MSEK (129 158). Omsättningen ökade trots väsentligt lägre kärnkraft- och vattenkraftproduktion vilket förklaras av högre elmarknadspriser samt konsolideringen av förvärvade kraftvärme- och vindkrafttillgångar i Danmark.

Kostnader för sålda produkter ökade med 14,1% till 106 857 MSEK (93 636) och beror främst på högre elmarknadspriser vilket ökat kostnaden för inköpt kraft. Även ökad fastighetsskatt på vattenkrafttillgångar och skatt på installerad kärnkraftkapacitet, högre bränslekostnader samt nedskrivning av nättillgångar i Tyskland bidrog till ökningen.

Avskrivningarna ökade med 3,9% till 14 574 MSEK (14 026). Se koncernens Not 13. Under 2006 ändrades avskrivningsperioden för koncernens svenska kärnkraftverk från 25 till 40 år vilket minskade avskrivningarna på dessa kärnkraftverk med 505 MSEK.

Minskningen i posten övriga rörelseintäkter beror främst på att ersättningen från svenska staten på brutto 4 100 MSEK avseende framtida produktionsbortfall till följd av stängningen av Barsebäck 2, bokfördes år 2005.

Andelar i intresseföretags resultat förbättrades till 1 334 MSEK (534). Detta förklaras främst av Elsam A/S, 359 MSEK och de delägda tyska kärnkraftsbolagen, 357 MSEK.

Rörelseresultatet minskade med 1,9% till 27 049 MSEK (27 571) vilket bland annat förklaras av högre svenska produktionsskatter på ca 1 700 MSEK, avsättningar av engångskaraktär på 1 445 MSEK och nedskrivningar på 1 568 MSEK. Nettoeffekten av högre uppnådda priser och lägre produktionsvolym uppgick till cirka 6 500 MSEK. År 2005 påverkades rörelseresultatet positivt av ersättningen från svenska staten på netto 3 057 MSEK avseende stängningen av Barsebäck 2.

Exklusive jämförelsestörande poster (i huvudsak ersättningen för stängningen av Barsebäck 2 på netto 3 057 MSEK, vilken bokfördes år 2005) ökade rörelseresultatet med 8,5% till 26 676 MSEK (24 585). Denna ökning är främst hänförlig till Tyskland och förklaras av högre elmarknadspriser, ett bättre utfall från den terminssäkrade elproduktionen och något högre produktionsvolym.

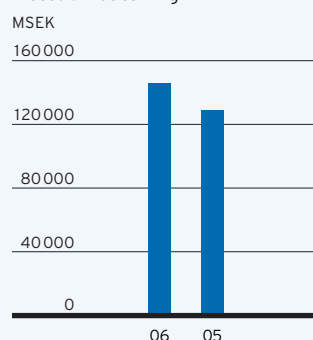
Rörelseresultatets fördelning på Vattenfalls marknader (primära och sekundära segment) framgår av koncernens Not 6.

Finansnettot uppgick till -1 524 MSEK (-1 411), en försämring med 8,0%. Försämringen beror främst på lägre intäkt avseende värdeförändring vid omvärdering av derivat. Räntenettet var i stort sett oförändrat jämfört med år 2005. I genomsnitt uppgick räntenettet till -165 MSEK per månad (-166).

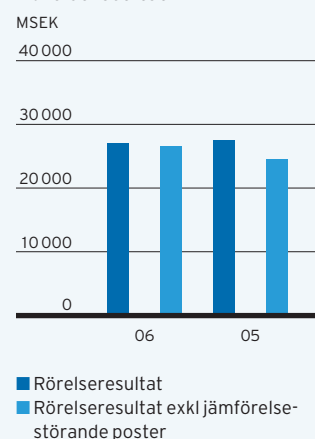
Ränteintäker/kostnader samt erhållen/betald ränta fördelar sig enligt följande:

	2006	2005	% förändring
Ränteintäkter	1 341	980	36,8
Räntekostnader	3 317	2 967	11,8
Erhållen ränta	1 054	875	20,5
Betald ränta	2 927	2 230	31,3

Nettoomsättning

Rörelseresultat

Skatter var i stort sett oförändrade med 5 667 MSEK (5 642). Effektiv skattesats enligt resultaträkningen uppgick till 22,2% (22,0).

Årets resultat minskade med 3,2% till 19 858 MSEK (20 518); exklusive jämförelsestörande poster ökade resultatet med 12,1% till 19 472 MSEK (17 364)

Avkastningen på eget kapital minskade till 19,1% (23,2); exklusive jämförelsestörande poster till 18,7% (19,4). Avkastningen på nettotillgångar minskade till 16,6% (17,8); exklusive jämförelsestörande poster ökade den till 16,3% (15,8).

Segment

Koncernens verksamhet indelas i primära och sekundära segment. Primära segment är de geografiska områdena Norden, Tyskland och Polen samt Övrigt.

Sekundära segment är rörelsegrenarna Elproduktion, Elmarknad, Elnät, Värme samt Övrig verksamhet. För redovisning av omsättning och rörelseresultat för primära och sekundära segment hänvisas till koncernens Not 6. För kommentarer om omsättning och resultat samt nyckeltal för de primära segmenten Norden, Tyskland och Polen se sidorna 36-43.

KONCERNENS BALANSRÄKNING

Belopp i MSEK	Not	2006-12-31	2005-12-31
Tillgångar	6		
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar	18	4 260	5 267
Materiella anläggningstillgångar	19	201 328	189 016
Förvaltningsfastigheter	20	936	1 256
Andelar i intresseföretag	22	12 126	23 421
Andra aktier och andelar	23	1 254	747
Andelar i den svenska Kärnavfallsfonden	24	23 321	21 403
Skattefordran aktuell skatt, långfristig	16	1 241	-
Andra långfristiga fordringar	25	5 620	4 285
Uppskjuten skattefordran	16	1 807	14 569
Summa anläggningstillgångar		251 893	259 964
Omsättningstillgångar			
Varulager	26	9 384	7 314 ¹
Immateriella tillgångar: utsläppsrätter	27	746	-
Kundfordringar och andra fordringar	28	32 499	37 947
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	29	4 338	4 459
Skattefordran aktuell skatt	16	2 138	1 310
Kortfristiga placeringar	30	7 534	8 025
Kassa, bank och liknande tillgångar	31	14 634	6 049
Summa omsättningstillgångar		71 273	65 104
Summa tillgångar		323 166	325 068
Eget kapital och skulder			
Eget kapital hänförbart till ägare i moderbolaget			
Aktiekapital		6 585	6 585
Omräkningsreserv		1 467	2 949
Reserv för kassaflödessäkring		-5 811	-10 388
Balanserade vinstmedel inkl årets resultat		94 348	81 419 ¹
Summa eget kapital hänförbart till ägare i moderbolaget		96 589	80 565¹
Eget kapital hänförbart till minoritetsintressen		11 085	10 344
Summa eget kapital		107 674	90 909¹
Långfristiga skulder	6		
Hybridkapital (Capital Securities)	32, 34	8 911	9 268
Andra räntebärande skulder	33, 34	46 868	59 865
Räntebärande avsättningar	35	45 364	42 976
Avsättningar för pensioner	36	16 877	17 432
Uppskjuten skatteskuld	16	29 875	39 927 ¹
Andra ej räntebärande skulder	37	2 320	2 425
Summa långfristiga skulder		150 215	171 893¹
Kortfristiga skulder	6		
Leverantörsskulder och andra skulder	38	27 676	33 906
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	39	14 367	12 040 ¹
Skatteskuld aktuell skatt	16	3 585	2 075
Räntebärande skulder	40	15 796	9 530
Räntebärande avsättningar	35	3 853	4 715
Summa kortfristiga skulder		65 277	62 266
Summa eget kapital och skulder		323 166	325 068

1) Dessa värden är korrigerade jämfört med tidigare publicerad information i Vattenfalls årsredovisning för 2005.

Se sidan 76–77, Koncernens förändring i eget kapital och koncernens Not 2 Redovisningsprinciper.

Se vidare information om koncernens ställda säkerheter (Not 41), eventualförpliktelser (Not 42) och åtaganden enligt konsortialavtal (Not 43).

Kommentarer

Tillgångar

Summa anläggningstillgångar minskade med 3,1% eller med 8 071 MSEK till 251 893 MSEK (259 964). Materiella anläggningstillgångar ökade med 12 312 MSEK till följd av övertagna danska kraftvärme- och vindkraftstillgångar. Andelar i intresseföretag minskade med 11 295 MSEK till 12 126 MSEK genom överlåtelsen av aktieinnehavet i Elsam A/S till DONG i utbyte mot kraftvärme- och vindkraftstillgångar. Andelar i den svenska kärnavfallsfonden ökade med 1 918 MSEK. Uppskjuten skattefordran minskade kraftigt med 12 762 MSEK till 1 807 MSEK huvudsakligen på grund av kvittning mot uppskjuten skatteskuld.

Omsättningstillgångarna ökade med 9,5% eller med 6 169 MSEK till 71 273 MSEK (65 104). Varulager ökade med 2 070 MSEK huvudsakligen på grund av förvärvade tillgångar i Danmark.

Kortfristiga placeringar, kassa, bank och liknande tillgångar ökade med 8 094 MSEK till sammanlagt 22 168 MSEK (14 074) vilket motsvarar 10,9% (10,9) av omsättningen. Ökningen förklaras främst av ett starkt kassaflöde. 3 077 MSEK (motsvarande 340 MEUR) utgör Vattenfall Europe's andel av ansvarsöverenskommelsen (Solidarvereinbarung) mellan de tyska kärnkraftsoperatörerna avseende åtagande enligt den tyska atomansvarighetslagen.

Utöver kortfristiga placeringar, kassa, bank och liknande tillgångar på 22 168 MSEK disponerade Vattenfall per den 31 december 9 421 MSEK (17 752) i bekräftade kreditfaciliteter samt 10 059 MSEK (10 198) i övriga kreditfaciliteter.

Sammantaget minskade balansomslutningen med 0,6% till 323 166 MSEK (325 068).

Eget kapital och skulder

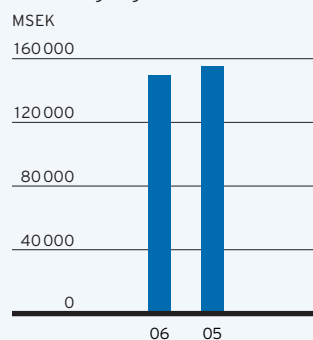
Koncernens riskkapital, det vill säga eget kapital hänförbart till dels ägare i moderbolaget dels till minoritetsintressen, ökade med 18,4% till 107 674 MSEK (90 909). Eget kapital hänförbart till ägare i moderbolaget ökade med 19,9% medan eget kapital hänförbart till minoritetsintressen ökade med 7,2%. Soliditeten ökade till 33,3% (28,0). Reserv för kassaflödessäkring förändrades med 4 577 MSEK till -5 811 MSEK (-10 388). Denna post förklaras i kommentaren till koncernens förändring i eget kapital på sidan 77.

Totala långfristiga skulder minskade med 12,3% eller 21 678 MSEK till 150 215 MSEK (171 893). Uppskjuten skatteskuld minskade kraftigt med 10 052 MSEK till 29 875 MSEK (39 927). Detta förklaras huvudsakligen av kvittning mot uppskjuten skattefordran. För närmare detaljer om skatter och avsättningar, se koncernens Not 16, 35 och 36.

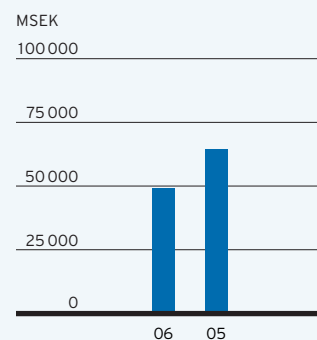
Totala räntebärande skulder ökade med 9,0% till 71 575 MSEK (78 663). Här ingår 8 911 MSEK (9 268) så kallat hybridkapital, Capital Securities, vilka emitterades i juni 2005. Ratinginstituten klassificerar dessa Capital Securities till större delen som eget kapital (Moody's 75% och Standard & Poor's 50%). I totala räntebärande skulder ingår även 10 951 MSEK (13 731) avseende lån från Vattenfalls minoritetsägda tyska kärnkraftbolag. 4 956 MSEK (4 640) avser lån från minoritetsdelägare i bl a Vattenfalls svenska kärnkraftverk. Koncernens nettoskuld minskade med 23,2% till 49 407 MSEK (64 343).

Nettoskuldssättningsgraden uppgick den 31 december 2006 till 0,46, jämfört med 0,71 per den 31 december 2005. För närmare detaljer om fördelningen av lånen på olika lånetyper se koncernens Not 33 och 34.

Nettotillgångar

Nettoskuld

Tilläggsinformation

Nettotillgångar

Belopp i MSEK	2006-12-31	2005-12-31
Norden	81 687	77 190
Tyskland	61 818	68 717
Polen	8 812	9 295
Övrigt ¹	-4 405	-2 034
Eliminerings	2 053	2 069
Summa nettotillgångar	149 965	155 237

Nettotillgångar, vägt medelvärde

1) Inkluderar Energihandel, Finansverksamhet och Övriga koncernfunktioner.

Nettoskuld

Belopp i MSEK	2006-12-31	2005-12-31
Hybridkapital (Capital Securities)	-8 911	-9 268
Andra räntebärande skulder ¹	-62 664	-69 395
Kassa, bank och liknande tillgångar	14 634	6 049
Kortfristiga placeringar	7 534	8 025
Lån till minoritetsägare i utländska dotterbolag	-	246
Summa nettoskuld	-49 407	-64 343

1) Varav lån från minoritetsägda tyska kärnkraftbolag.

KONCERNENS KASSAFLÖDESANALYS

Belopp i MSEK, 1 januari – 31 december	Not	2006	2005
Den löpande verksamheten			
Internt tillförda medel (FFO) ¹		35 673	31 386
Kassaflöde från förändringar av rörelsetillgångar och rörelseskulder		-466	-6 963
Kassaflöde från den löpande verksamheten		35 207	24 423
Investeringsverksamheten			
Investeringar ²		-16 534	-24 497
Försäljningar ³		1 720	785
Nettoinvestering till följd av affären mellan Vattenfall och DONG	3	-686	-
Kassa, bank och liknande tillgångar i förvärvade/sålda bolag		-147	17
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-15 647	-23 695
Kassaflöde före finansieringsverksamheten		19 560	728
Finansieringsverksamheten			
Förändringar i kortfristiga placeringar		161	-25
Förändring av lån till minoritetsägare i utländska dotterbolag		242	3 864
Upptagna lån		8 187	1 562
Amortering av skuld		-13 495	-9 667
Emission av hybridkapital (Capital Securities)		-	9 248
Tillskott från minoritet		55	-
Utbetald utdelning till aktieägare		-5 892	-5 778
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-10 742	-796
Årets kassaflöde		8 818	-68
Kassa, bank och liknande tillgångar			
Kassa, bank och liknande tillgångar vid årets början		6 049	5 916
Årets kassaflöde		8 818	-68
Valutakursdifferenser		-233	201
Kassa, bank och liknande tillgångar vid årets slut		14 634	6 049
Tilläggsinformation			
Kassaflöde före finansieringsverksamheten		19 560	728
Finansieringsverksamheten			
Utbetald utdelning till aktieägare		-5 892	-5 778
Tillskott från minoritet		55	-
Kassaflöde efter utdelning		13 723	-5 050
Analys av förändring i nettoskuld			
Nettoskuld vid årets början		-64 343	-55 411
Övergångseffekt vid tillämpning av nya redovisningsregler (IAS 39)		-	-584
Kassaflöde efter utdelning		13 723	-5 050
Förändringar till följd av värdering till verkligt värde		1 458	-10
Förvärvade räntebärande skulder till följd av affären mellan Vattenfall och DONG		-2 893	-
Valutakursdifferenser på nettoskulden		2 648	-3 288
Nettoskuld vid årets slut		-49 407	-64 343
Fritt kassaflöde		23 178	14 341

1) Internt tillförda medel

Belopp i MSEK	2006	2005
Årets resultat	19 858	20 518
Avskrivningar	14 574	14 026
Nedskrivningar	1 568	1 029
Återförda nedskrivningar	-25	-243
Ej utdelad andel i intresseföretags resultat	-666	-121
Orealiserade poster relaterade till derivat	4 404	-1 154
Orealiserade kursvinster	-1 808	-694
Orealiserade kursförluster	199	804
Realisationsvinster	-752	-403
Realisationsförluster	352	467
Nedskrivningar, aktier	4	13
Förändring av räntefordringar	-481	-306
Förändring av ränteskulder	478	896
Förändring av skatteskulder	-333	-52
Förändring av Kärnavfallsfonden	-1 918	-1 956
Förändring av avsättningar	219	-1 438
Summa	35 673	31 386

Betald ränta uppgick till 2 927 MSEK (2 230) och erhållen ränta till 1 054 MSEK (875). Betald skatt uppgick till 6 000 MSEK (5 853). Erhål- len utdelning uppgick till 706 MSEK (639).

2) Investeringar

Belopp i MSEK	2006	2005
Förvärv av koncernföretag	-126	-1 384
Investeringar i intresseföretag och andra långfristiga värdepappersinnehav	-17	-10 344
Investeringar i immateriella anläggningstillgångar	-586	-602
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	-15 801	-12 164
Investeringar i förvaltningsfastigheter	-4	-3
Summa	-16 534	-24 497

3) Försäljningar

Belopp i MSEK	2006	2005
Försäljning av aktier och andelar	834	397
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar	2	5
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	884	383
Summa	1 720	785

Kommentarer

Kassaflödet från den löpande verksamheten ökade med 44,2% till 35 207 MSEK (24 423). Internt tillförda medel (FFO) ökade med 13,7% till 35 673 MSEK (31 386) medan rörelsekapitalförändringen uppgick till -466 MSEK (-6 963). Den negativa rörelsekapitalförändringen 2005 förklaras främst av att ersättningen från svenska staten för stängningen av Barsebäck 2 på brutto 4 100 MSEK bokades som en fordran år 2005. Dessutom gjordes under 2005 en deponering i tysk bank på cirka 2 400 MSEK avseende inlösen av minoritetsägarnas aktier (så kallad squeeze-out) i det tyska dotterbolaget Vattenfall Europe AG. Ersättningen för Barsebäck 2 utbetalas i fyra rater under åren 2006–2009. Ytterligare förklaringar till den starka ökningen av kassaflödet från den löpande verksamheten är högre elpriser motsvarande 4,2 miljarder SEK samt 3,1 miljarder SEK genom en förbättring av så kallade "margin calls" hos den tyska elbörsen EEX.

Fritt kassaflöde, det vill säga kassaflödet från den löpande verksamheten minus förnyelseinvesteringar ökade med 61,6% till 23 178 MSEK (14 341). Kassaflödet före finansieringsverksamheten ökade kraftigt till 19 560 MSEK (728) vilket beror på väsentligt lägre tillväxtinvesteringar under 2006. På årsstämman 2006 ändrades definitionen och målintervall för Vattenfalls räntetäckningsgrad. Från och med 2006 baseras målet på kassaflöde efter förnyelseinvesteringar i förhållande till räntekostnader, i stället för det tidigare målet som baserades på rörelseresultatet. För exakt definition, se sidan 111. För målintervall och utfall se sidan 3.

Investeringsverksamheten

Summa investeringar minskade med 29,7% till 17 220 MSEK (24 497).

Förnyelseinvesteringarna ökade med 19,3% till 12 029 MSEK (10 082) medan tillväxtinvesteringarna minskade med 64,0% till 5 191 MSEK (14 415). Förnyelseinvesteringarna, i huvudsak underhållsinvesteringar, fördelade sig 2006 enligt följande; Norden 6 853 MSEK, Tyskland 4 574 MSEK, Polen 600 MSEK och Övrigt 2 MSEK. Av tillväxtinvesteringarna utgör 686 MSEK nettoinvestering till följd av affären mellan Vattenfall och DONG. Värdet på av Vattenfall köpta tillgångar och aktier uppgår till 13 307 MSEK medan värdet på tillgångar överlätna till DONG (huvudsakligen aktier i Elsam A/S och andelen i I/S Avedöre 2) uppgår till 12 621 MSEK. I övrigt fördelade sig tillväxtinvesteringarna enligt följande; Norden 2 518 MSEK, Tyskland 1 731 MSEK, Polen 245 MSEK och Övrigt 11 MSEK.

Försäljning av tillgångar uppgick till 1 720 MSEK (785), därav aktier 834 MSEK (397). Aktieförsäljningarna utgörs i huvudsak av icke strategiska aktieinnehav i hel- och delägda bolag utanför kärnverksamheten. Dessutom överläts cirka 4% av aktierna i Ringhals AB till E.ON Sverige, som en del i avtalet rörande stängningen av Barsebäck 2. Se koncernens Not 3, sidan 83.

Investeringsprogram 2007–2011

För femårsperioden 2007–2011 planerar Vattenfall att investera 134 miljarder SEK, varav 57 i Norden, 71 i Tyskland och 6 i Polen. Största delen av investeringarna, 102 miljarder, planeras inom produktion, 31 miljarder inom nätverksamheten och resterande 1 miljard inom övrig verksamhet.

Finansieringsverksamheten

Totala räntebärande skulder, inklusive hybridkapital (Capital Securities), minskade med 9,0% till 71 575 MSEK (78 663). Ratinginstituten klassificerar hybridkapitalet (Capital Securities) till stor del som eget kapital (Moody's 75% och Standard & Poor's 50%). För mer information om Hybridkapital (Capital Securities) se koncernens Not 32, sidan 93. Under 2006 återbetalades lån på sammanlagt 13 495 MSEK medan nyupplåning gjordes med 8 187 MSEK. Nyupplåningen gjordes i huvudsak i form av ett antal långfristiga private placements under Vattenfalls EMTN-program, till mycket fördelaktiga villkor. En av dessa emissioner har en löptid på hela 30 år.

Koncernens nettoskuld minskade med 23,2% till 49 407 MSEK (64 343).

Per den 31 december uppgick den genomsnittliga räntebindningstiden till 3,3 år (3,4) och den genomsnittliga återstående löptiden för nettoskulden till 6,6 år (6,6). Exklusive Hybridkapital (Capital Securities) uppgår den genomsnittliga räntebindningstiden till 2,6 år och den genomsnittliga löptiden till 6,2 år. All publik upplåning sker genom Vattenfall Treasury AB under garanti från Vattenfall AB.

KONCERNENS FÖRÄNDRING I EGET KAPITAL

Belopp i MSEK	Hänförbart till ägare i moderbolaget				Summa	Hänförbart till minoritetsintressen	Summa eget kapital
	Aktiekapital	Omräkningsreserv	Reserv för kassaflödes-säkring	Balanserade vinstmedel inkl årets resultat			
Utgående balans 2004	6 585	821	-	65 588	72 994	10 114	83 108
Justering av balanserade vinstmedel ¹	-	-	-	2 443	2 443	-	2 443
Övergångseffekt vid tillämpning av nya redovisningsregler (IAS 39)	-	2	-264	-154	-416	-24	-440
Kassaflödessäkringar:							
Förändringar av verkligt värde	-	-	-14 174	-	-14 174	-250	-14 424
Upplöst mot resultaträkningen	-	-	-936	-	-936	-	-936
Överfört till anskaffningsvärdet på säkrad post	-	-	-277	-	-277	-	-277
Skatt hänförlig till poster som redovisats direkt mot eget kapital	-	-	5 263	-	5 263	110	5 373
Valutasäkring av utländskt eget kapital	-	-1 639	-	-	-1 639	-	-1 639
Omräkningsdifferenser	-	3 765	-	-	3 765	291	4 056
Resultat, netto, redovisat direkt mot eget kapital	-	2 126	-10 124	-	-7 998	151	-7 847
Årets resultat	-	-	-	19 235	19 235	1 283	20 518
Årets totala intäkter och kostnader	-	2 126	-10 124	19 235	11 237	1 434	12 671
Utdelning till aktieägare	-	-	-	-5 600	-5 600	-178	-5 778
Koncernbidrag till minoritet, netto efter skatt	-	-	-	-	-	-119	-119
Ägarförändringar	-	-	-	-	-	-976	-976
Förskjutning inom eget kapital	-	-	-	-93	-93	93	-
Utgående balans 2005	6 585	2 949	-10 388	81 419	80 565	10 344	90 909
Kassaflödessäkringar:							
Förändringar av verkligt värde	-	-	-1 606	-	-1 606	-50	-1 656
Upplöst mot resultaträkningen	-	-	8 717	-	8 717	109	8 826
Överfört till anskaffningsvärdet på säkrad post	-	-	-56	-	-56	-4	-60
Skatt hänförlig till poster som redovisats direkt mot eget kapital	-	-	-2 478	-	-2 478	-49	-2 527
Valutasäkring av utländskt eget kapital	-	1 856	-	-	1 856	-	1 856
Omräkningsdifferenser	-	-3 338	-	-	-3 338	-265	-3 603
Resultat, netto, redovisat direkt mot eget kapital	-	-1 482	4 577	-	3 095	-259	2 836
Årets resultat	-	-	-	18 729	18 729	1 129	19 858
Årets totala intäkter och kostnader	-	-1 482	4 577	18 729	21 824	870	22 694
Utdelning till aktieägare	-	-	-	-5 800	-5 800	-92	-5 892
Koncernbidrag från minoritet, netto efter skatt	-	-	-	-	-	114	114
Ägarförändringar	-	-	-	-	-	-151	-151
Utgående balans 2006	6 585	1 467	-5 811	94 348	96 589	11 085	107 674

KONCERNENS NOTER

(Belopp i MSEK där inte annat anges.)

1) Omprövningsbeslut av Skatteverket

Vattenfall AB har tidigare varit föremål för en omfattande skatterevision som behandlade Vattenfalls övergång från affärsverk till aktiebolag 1992. Länsrätten och Kammarrätten har efter överklaganden i domar slagit fast att Riksdagens beslut vid bolagiseringen av Vattenfall inte tog tillräcklig hänsyn till gällande skattelagstiftning. En konsekvens av detta har enligt omprövningsbeslut blivit att Vattenfall AB:s startbalansräkning korrigerats varvid koncernens uppskjutna skatteskuld har minskat med 2 443 MSEK med en motsvarande ökning av koncernens Balanserade vinstmedel i eget kapital.

Aktiekapital:

Per den 31 december 2006 omfattade det registrerade aktiekapitalet 131 700 000 aktier till kvotvärdet 50 SEK.

Omräkningsreserv:

Omräkningsreserven innefattar alla valutakursdifferenser som uppstår vid omräkning av finansiella rapporter från utländska verksamheter som har upprättat sina rapporter i annan valuta än den som koncernens rapporter presenteras i. Vidare består omräkningsreserven av valutakursdifferenser som uppstår vid omvärdering av skulder som upptagits som säkringsinstrument av nettoinvesteringar i utländska verksamheter.

Reserv för kassaflödessäkring:

Reserven för kassaflödessäkring innehåller huvudsakligen orealiserade värden av el-derivat som används för prissäkring av framtida försäljning.

Balanserade vinstmedel inklusive årets resultat:

I balanserade vinstmedel inklusive årets resultat ingår intjänade vinstmedel i moderbolaget och dess dotterbolag, intresseföretag och joint ventures.

Innehåll

Not	Sidan
1 Företagsinformation	78
2 Redovisningsprinciper	78
3 Förvärvat och avyttrad verksamhet	83
4 Valutakurser	84
5 Nettoomsättning	84
6 Upplysninger om segment	84
7 Kostnader för sålda produkter	85
8 Övriga rörelseintäkter	85
9 Kostnader för försäljning, administration samt forskning och utveckling	85
10 Övriga rörelsekostnader	85
11 Avskrivningar	85
12 Nedskrivningar och återförda nedskrivningar	85
13 Rörelsens kostnader fördelade på kostnadslag	86
14 Finansiella intäkter	86
15 Finansiella kostnader	86
16 Skatter	86
17 Minoritetsintressen	87
18 Immateriella anläggningstillgångar	87
19 Materiella anläggningstillgångar	88
20 Förvaltningsfastigheter	89
21 Aktier och andelar ägda av moderbolaget Vattenfall AB samt av andra koncernföretag	89
22 Andelar i intresseföretag	90
23 Andra aktier och andelar	91
24 Andelar i den svenska Kärnavfallsfonden	92
25 Andra långfristiga fordringar	92
26 Varulager	92
27 Immateriella tillgångar: utsläppsrätter	92
28 Kundfordringar och andra fordringar	92
29 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	92
30 Kortfristiga placeringar	93
31 Kassa, bank och liknande tillgångar	93
32 Hybridkapital (Capital Securities)	93
33 Andra räntebärande skulder (långfristiga)	93
34 Finansiella risker	93
35 Räntebärande avsättningar	95
36 Avsättningar för pensioner	96
37 Andra ej räntebärande skulder (långfristiga)	97
38 Leverantörsskulder och andra skulder	97
39 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	97
40 Räntebärande skulder (kortfristiga)	97
41 Ställda säkerheter	97
42 Eventualförpliktelser (ansvarsförbindelser)	97
43 Åtaganden enligt konsortialavtal	98
44 Medelantal anställda och personalkostnader	98
45 Kön fördelning bland ledande befattningshavare	100
46 Leasing	100
47 Upplysninger om revisionsarvoden med mera	101
48 Upplysninger om närstående	101
49 Väsentliga uppskattningar och bedömningar	101
50 Händelser efter balansdagen	101

Not 1 Företagsinformation

Koncernredovisning och bokslutskommuniké för Vattenfall AB för 2006 har godkänts för publicering enligt styrelsebeslut från den 7 februari 2007. Årsredovisning har godkänts enligt styrelsebeslut från den 7 mars 2007. Moderbolaget Vattenfall AB är ett aktiebolag med säte i Sverige och med adressen 162 87 Stockholm. Koncernens balansräkning och resultaträkning skall föreläggas på årsstämman.

Koncernens huvudsakliga verksamhet beskrivs i koncernens Not 6, Upplysningar om segment.

Not 2 Redovisningsprinciper

Överensstämmelse med normgivning och lag

Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) utgivna av International Accounting Standards Board (IASB) samt tolkningsuttalanden från International Financial Reporting Interpretations Committee (IFRIC) så som de har godkänts av EU-kommissionen för tillämpning inom EU. Här i inkluderas även International Accounting Standards (IAS) utgivna av IASBs föregångare International Accounting Standards Committee (IASC) samt tolkningsuttalanden från IFRICs föregångare Standing Interpretations Committee (SIC).

Vidare har Redovisningsrådets rekommendation RR 30:05 – Kompletterande redovisningsregler för koncerner, tillämpats. RR 30:05 specificerar de tillägg till IFRS upplysningskrav som krävs enligt den svenska årsredovisningslagen.

Värderingsgrunder

Tillgångar och skulder är redovisade till anskaffningsvärden, förutom de finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde. Finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde består av derivatinstrument samt finansiella tillgångar som värderas till verkligt värde via resultaträkningen.

Funktionell valuta och rapporteringsvaluta

Funktionell valuta är valutan i respektive ekonomisk miljö där de i koncernen ingående bolagen bedriver sina verksamheter.

Moderbolagets funktionella valuta är svenska kronor som även utgör rapporteringsvalutan för moderbolaget och för koncernen. Detta innebär att de finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor (SEK). Om inte annat anges är samtliga belopp avrundade till närmaste miljon svenska kronor (MSEK).

Bedömningar och uppskattningar

Upprättandet av de finansiella rapporterna i enlighet med IFRS kräver att företagsledningen och styrelsen gör bedömningar och uppskattningar samt gör antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Uppskattningarna och antagandena är baserade på historiska erfarenheter och ett antal andra faktorer som under rådande förhållanden synes vara rimliga. Resultatet av dessa uppskattningar och antaganden används sedan för att fastställa de redovisade värdena på tillgångar och skulder som inte annars framgår tydligt från andra källor. Det slutliga utfallet kan komma att avvika från resultatet av dessa uppskattningar och bedömningar.

Uppskattningarna och antagandena ses över regelbundet. Effekterna av ändringar i uppskattningar redovisas i den period ändringen görs om ändringen endast påverkat denna period, eller i den period ändringen görs och framtida perioder om ändringen påverkar både aktuell period och framtida perioder.

Bedömningar gjorda av företagsledningen och styrelsen vid tillämpningen av IFRS som har en betydande inverkan på de finansiella rapporterna och gjorda uppskattningar som kan medföra väsentliga justeringar i påföljande års finansiella rapporter beskrivs närmare i koncernens Not 49.

Ändrade redovisningsprinciper och definitioner

De nedan angivna redovisningsprinciperna för koncernen har tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i koncernens finansiella rapporter. Koncernens redovisningsprinciper har tillämpats konsekvent på rapportering och konsolidering av dotterbolag och intresseföretag.

I koncernens resultaträkning redovisas från och med 2006 som "Andelar av intresseföretags resultat" koncernens andel av intresseföretagets redovisade resultat efter skatt, i förekommande fall justerat för eventuella avskrivningar, nedskrivningar eller upplösningar av förvärvade över- respektive undervärden. Tidigare redovisades koncernens andel av intresseföretagets redovisade skattekostnader som ingående i koncernens skattekostnad. Samtliga perioder före 2006 har omräknats enligt ny princip.

I årsbokslut 2006 har redovisningsprincipen för utsläppsrätter ändrats till att inköpta utsläppsrätter redovisas som immateriella tillgångar under omsättningstillgångar till anskaffningskostnad medan utsläppsrätter som erhållits gratis från respektive lands myndighet tas upp till noll kronor. I samband med gjorda koldioxidutsläpp uppstår ett åtagande att leverera in utsläppsrätter till respektive lands myndighet. Endast i de fall då gratis erhållna utsläppsrätter inte täcker detta åtagande redovisas en kostnad och en skuld. Skulden värderas till det värde som den förväntas regleras med. Under tidigare perioder har utsläppsrätter som erhållits gratis vid anskaffningstidpunkten redovisats till verkligt värde som varulager och som ett statligt bidrag i balansräkningen, medan inköpta utsläppsrätter har redovisats som varulager till anskaffningskostnad. Det statliga bidraget har intäktsförts under året och i takt med att koldioxid släppts ut har en kostnad respektive en skuld för åtagande att leverera utsläppsrätter redovisats. Skulden har värderats på basis av varulagertillgången. Effekter i tidigare perioder av ovan nämnda förändrade redovisningsprincip för utsläppsrätter innebär att balansomslutningen för Vattenfallkoncernen har minskats med 5 353 MSEK per 31 december 2005, 27 782 MSEK per 31 mars 2006, 20 437 MSEK per 30 juni 2006 samt 20 576 MSEK per 30 september 2006. Bruttoresultat och rörelseresultat påverkas inte av denna nya redovisningsprincip.

Vid beräkning av nyckeltalet Avkastning på eget kapital tillämpas från och med 2006 ett medelvärde av periodens egna kapital. Tidigare har samma nyckeltal baserats på periodens ingående egna kapital. Tidigare perioder har omräknats enligt ny princip.

Nya IFRS och tolkningar som ännu inte börjat tillämpas

Ett antal nya standarder, ändringar i standarder samt tolkningsuttalanden som godkänts av EU träder ikraft först fr.o.m. räkenskapsåret 2007 och har inte tillämpats vid upprättandet av dessa finansiella rapporter.

IFRS 7 – Finansiella instrument: Upplysningar och sammanhängande ändringar i IAS 1 – Utformning av finansiella rapporter, ställer krav på utökade upplysningar om den betydelse för företagets finansiella ställning och resultat som finansiella instrument har samt kvalitativa och kvantitativa upplysningar om risks karaktär och omfattning. IFRS 7 och sammanhängande ändringar i IAS 1 kommer att medföra utökade ytterligare upplysningar i koncernens finansiella rapporter för år 2007 med avseende på koncernens finansiella instrument.

IFRIC 7 – Applying the Restatement Approach under IAS 29 Reporting in Hyperinflationary Economies, tar sikte på hur IAS 29 skall tillämpas när en ekonomi första gången klassificeras som hyperinflationär och i synnerhet redovisningen av uppskjuten skatt. IFRIC 7 ska tillämpas fr.o.m. räkenskapsåret 2007 men bedöms inte få några effekter på koncernens finansiella rapporter.

IFRIC 8 – Scope of IFRS 2 Share-based Payment, tar sikte på redovisningen av aktiebaserade betalningar i de fall vissa eller samtliga de varor eller tjänster som företaget mottar inte specifikt kan identifieras. IFRIC 8 ska tillämpas retroaktivt i koncernens finansiella rapporter för år 2007. Vattenfall berörs för närvarande inte av IFRIC 8.

IFRIC 9 – Reassessment of Embedded Derivatives, fastställer att en ny bedömning av huruvida inbäddade derivat skall skiljas från värdavtalet får göras endast om värdavtalet ändras. IFRIC 9 ska tillämpas fr.o.m. räkenskapsåret 2007 men bedöms inte få några väsentliga effekter på koncernens finansiella rapporter.

IFRIC 10 – Interim Financial Reporting and Impairment, förbjuder återföring av en nedskrivning som gjorts i en tidigare delårsperiod avseende goodwill, en investering i ett egetkapitalinstrument eller i en finansiell tillgång som redovisas till anskaffningsvärde. IFRIC 10 ska tillämpas i koncernens finansiella rapporter för år 2007. Uttalandet ska tillämpas framåttrikt från den tidpunkt koncernen först började tillämpa nedskrivningsreglerna i IAS 36 respektive värderingsreglerna i IAS 39, d.v.s. vad avser goodwill den 1 januari 2004 och vad avser finansiella instrument den 1 januari 2005. Eftersom inga sådana återföringar ägt rum får uttalandet inga effekter på koncernens finansiella rapporter.

Upplysningar om segment

Ett segment är en redovisningsmässigt identifierbar del av koncernen som antingen tillhandahåller produkter och tjänster (rörelsegränar), eller produkter och tjänster inom en viss ekonomisk omgivning (geografiskt område), som är utsatta för risker och möjligheter som skiljer sig från andra segment. Upplysningar om segment (se koncernens Not 6) lämnas för koncernen.

Indelning i kortfristiga och långfristiga tillgångar och skulder

En tillgång klassificeras som en omsättningstillgång när den främst innehas för handelsändamål eller förväntas bli realiserad inom tolv månader efter balansdagen eller om den utgörs av kassa, bank och liknande tillgångar såvida den inte omfattas av restriktioner vad gäller att bytas eller användas för att reglera en skuld minst tolv månader efter balansdagen.

Alla andra tillgångar klassificeras som anläggningstillgångar.

En skuld klassificeras som en kortfristig skuld när den främst innehas för handelsändamål eller förväntas bli reglerad inom tolv månader efter balansdagen eller att koncernen inte har en ovillkorad rättighet att senarelägga skuldens reglering i minst tolv månader efter balansdagen.

Alla andra skulder klassificeras som långfristiga skulder.

Konsolideringsprinciper

Dotterbolag

Dotterbolag är företag där moderbolaget Vattenfall AB direkt eller indirekt innehar mer än 50% av rösterna eller på annat vis har ett bestämmande inflytande. Bestämmande inflytande innebär en rätt att utforma ett företags finansiella och operativa strategier i syfte att erhålla ekonomiska fördelar.

Förvärvade dotterbolag och andra förvärvade rörelser redovisas enligt förvärvsmetoden. Metoden innebär att förvärv av ett dotterbolag betraktas som en transaktion varigenom koncernen indirekt förvärvat dotterbolagets tillgångar och övertar dess skulder och eventualförpliktelser. Genom en förvärvsanalys i anslutning till rörelseförvärvet fastställs anskaffningsvärdet för andelarna eller rörelsen samt det verkliga värdet av förvärvade identifierbara tillgångar samt övertagna skulder och eventualförpliktelser. Uppskjuten skatt beaktas på övervärden. Skillnaden mellan anskaffningsvärdet för dotterbolagsaktierna och det verkliga värdet av förvärvade tillgångar, övertagna skulder och eventualförpliktelser utgör koncernmässig goodwill.

I en situation där ett dotterbolag förvärvas i flera steg upprättas en förvärvsanalys även för varje förvärvstransaktion som sker före det att ett bestämmande inflytande erhålls. Det redovisade värdet av goodwill utgör summan av de goodwillvärden som beräknas för varje delförvärv.

Dotterbolagets finansiella rapporter, vilka upprättas enligt koncernens redovisningsprinciper, tas in i koncernredovisningen från och med förvärvstidpunkten till det datum då det bestämmande inflytandet upphör.

Avvecklad verksamhet redovisas skild från kvarvarande verksamhet om den avvecklade verksamheten uppgår till väsentliga belopp.

Intresseföretag

Intresseföretag är de företag för vilka koncernen har ett betydande inflytande, men inte ett bestämmande inflytande, över den driftsmässiga och finansiella styrningen, vanligtvis genom andelsinnehav mellan 20 och 50% av röstetalet. Från och med den tidpunkt som det betydande inflytandet erhålls redovisas andelar i intresseföretag enligt kapitalandelsmetoden i koncernredovisningen. Kapitalandelsmetoden innebär att det i koncernen redovisade värdet på aktierna i intresseföretagen motsvaras av koncernens andel i intresseföretagens egna kapital samt koncernmässig goodwill och andra eventuella ej avskrivna värden på koncernmässiga över- och undervärden. Erhållna utdelningar från intresseföretaget minskar investeringens redovisade värde.

Vid förvärv av ett intresseföretag görs en förvärvsanalys motsvarande den som görs vid rörelseförvärv. Identifierbara övervärden behandlas på motsvarande sätt som övervärden vid rörelseförvärv. Om intresseföretagets redovisade förluster överstiger det redovisade värdet på andelarna i koncernen reduceras andelarnas värde till noll. Avräkning för förluster sker även mot fordringar utan säkerhet, vilka till sin ekonomiska innebörd utgör del av ägarföretagets nettoinvestering i intresseföretaget. Överskjutande förluster redovisas inte såvida inte koncernen har lämnat garantier för att täcka förluster uppkomna i intresseföretaget. Kapitalandelsmetoden tillämpas fram till den tidpunkt när det betydande inflytandet upphör.

Joint ventures

Joint ventures är redovisningsmässigt de verksamheter för vilka koncernen genom samarbetsavtal med en eller flera parter har ett gemensamt bestämmande inflytande över den driftsmässiga och finansiella styrningen. I koncernredovisningen konsolideras innehav i joint ventures enligt kapitalandelsmetoden.

Transaktioner som elimineras vid konsolidering

Koncerninterna fordringar och skulder, intäkter och kostnader samt vinster eller förluster som uppkommer från koncerninterna transaktioner mellan koncernföretag, elimineras i sin helhet vid upprättandet av koncernredovisningen.

Vinster som uppkommer från transaktioner med intresseföretag och joint ventures elimineras i den utsträckning som motsvarar koncernens ägarandel i företaget. Förluster elimineras på samma sätt som vinster, men endast i den utsträckning det inte finns någon indikation på nedskrivningsbehov.

Utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan till den valutakurs som gäller på transaktionsdagen. På balansdagen räknas monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta om till den funktionella valutan till den valutakurs som då gäller. Valutakursdifferenser som uppstår vid omräkningarna redovisas i resultaträkningen.

Utländska verksamheters finansiella rapporter

Tillgångar och skulder i utlandsverksamheter, inklusive goodwill och andra koncernmässiga över- och undervärden, omräknas till svenska kronor till den valutakurs som råder på balansdagen. Intäkter och kostnader i utlandsverksamheter omräknas till svenska kronor med en genomsnittskurs. Omräkningsdifferenser som uppstår vid valutaomräkning av utlandsverksamheter redovisas direkt mot eget kapital under rubriken Omräkningsreserv.

För Vattenfallkoncernen viktigare valutakurser använda i boksluten framgår av koncernens Not 4.

Intäktsredovisning

Försäljning av produkter och utförande av tjänsteuppdrag

Nettoomsättningen omfattar försäljningsintäkter från den ordinarie verksamheten. Rörelsens intäkter redovisas vid leveranstidpunkten exklusive mervärdesskatt och punktskatter.

För tjänste- och konsultuppdrag tillämpas successiv vinstavräkning, det vill säga intäkter och kostnader redovisas i förhållande till färdigställandegraden. Färdigställandegraden fastställs efter förhållandet mellan nedlagda kostnader på balansdagen och beräknade totala kostnader. I de fall förluster befaras reserveras dessa omgående.

Hysesintäkter

Hysesintäkter redovisas linjärt i resultaträkningen över avtalsperioden.

Statliga bidrag

Bidrag redovisas till verkligt värde när det föreligger rimlig säkerhet att bidraget kommer att erhållas och att koncernen kommer att uppfylla de villkor som är förknippade med bidraget.

Bidrag knutna till en anläggningstillgång reducerar anläggningens redovisade värde.

Bidrag som avser att täcka kostnader periodiseras i resultaträkningen över samma perioder som kostnaderna.

Rörelsekostnader

Operationell leasing

Betalningar avseende operationella leasingavtal redovisas i resultaträkningen linjärt över leasingperioden. Operationell leasing definieras nedan under rubriken Materiella anläggningstillgångar/Leasing.

Finansiella intäkter och kostnader

Finansiella intäkter

Finansiella intäkter består av ränteintäkter på bankmedel, fordringar och räntebärande värdepapper, avkastning från Kärnavfallsfonden, utdelningsintäkter, valutakursdifferenser samt positiva värdeförändringar

Fortsättning Not 2

på finansiella placeringar och derivatinstrument som används inom den finansiella verksamheten.

Ränteintäkter inkluderar periodiserade belopp av transaktionskostnader och eventuella rabatter, premier och andra skillnader mellan det ursprungliga värdet av fordran och det belopp som erhålls vid förfall. Ränteintäkter redovisas i takt med att de intjänas. Beräkningen sker på basis av underliggande tillgångs avkastning enligt effektivräntemetoden.

Utdelningsintäkt redovisas när rätten att erhålla betalning fastställs.

Finansiella kostnader

Finansiella kostnader består av räntekostnader på lån, diskonterings-effekter hänförliga till avsättningar exklusive avsättningar för pensioner, valutakursdifferenser samt negativa värdeförändringar på finansiella placeringar och derivatinstrument som används inom den finansiella verksamheten. Med diskonteringseffekter avses här den periodiska förändringen av nuvärdet som återspeglar att utbetalningstidpunkten kommer närmare i tiden.

Emissionskostnader och liknande direkta transaktionskostnader för att uppta lån periodiseras över lånets löptid enligt effektivräntemetoden.

Lånekostnader direkt hänförliga till investeringsprojekt i anläggningstillgångar redovisas ej som finansiell kostnad utan inräknas i anläggningstillgångens anskaffningsvärde under uppförandeperioden.

Leasingavgifter för finansiella leasingavtal fördelas mellan räntekostnad och amortering på den utestående skulden. Räntekostnaden fördelas över leasingperioden så att varje redovisningsperiod belastas med ett belopp som motsvarar en fast räntesats för den under respektive period redovisade skulden. Variabla avgifter kostnadsförs i de perioder de uppkommer.

Finansiella tillgångar och skulder

Allmänna principer

Valutakursvinster och -förluster avseende rörelserelaterade fordringar och skulder i utländsk valuta redovisas i rörelseresultatet medan valutakursvinster och -förluster avseende övriga fordringar och skulder i utländsk valuta redovisas i finansnettot.

För finansiella instrument som handlas på organiserade finansmarknader fastställs det verkliga värdet till den kurs som gäller när marknaden stänger på balansdagen. Denna princip gäller även för att fastställa verkligt värde för noterade finansiella instrument som handlas bilateralt (OTC-handel). För onoterade finansiella instrument fastställs verkligt värde genom diskontering av bedömda framtida kassaflöden.

Finansiella tillgångar

Finansiella tillgångar klassificeras i olika kategorier, beroende på avsikten med förvärvet av den finansiella tillgången. Klassificeringen bestäms vid ursprunglig anskaffningstidpunkt.

Likvidsredovisning tillämpas för avistaköp och avistaförsäljningar av finansiella tillgångar.

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen

I denna kategori klassificeras tillgångar som innehas för handelsändamål, vilket innebär att avsikten är att de ska avyttras på kort sikt.

Derivatinstrument klassificeras alltid i denna kategori, utom i de fall de klassificerats som säkringsinstrument, varvid säkringsredovisning tillämpas (se nedan). Tillgångarna omvärderas löpande till verkligt värde med värdeförändringar redovisade i resultaträkningen.

I denna kategori ingår kassa, bank och liknande tillgångar, samt omedelbart tillgängliga tillgodohavanden hos banker och motsvarande institut samt kortfristiga likvida placeringar med en ursprunglig löptid understigande tre månader. Kategorin inkluderar även kortfristiga placeringar, vars ursprungliga löptid överstiger tre månader.

Lånefordringar och kundfordringar

Lånefordringar och kundfordringar är finansiella tillgångar med fasta betalningar eller betalningar som går att fastställa till belopp. Fordringarna uppkommer då bolaget tillhandahåller pengar, varor och tjänster direkt till kredittagaren utan avsikt att bedriva handel i fordringsrätterna. Även förvärvade fordringar innefattas. Värdering görs till upplupet anskaffningsvärde. Med upplupet anskaffningsvärde avses det värde till vilket en finansiell tillgång eller skuld värderas när den initialt bokas upp

på balansräkningen, med avdrag för eventuella återbetalningar, och med tillägg eller avdrag för periodisering av eventuell skillnad mellan det initialt bokförda beloppet och återbetalningsbeloppet.

Kundfordringar redovisas till det belopp varmed de förväntas inflyta, efter avdrag för osäkra fordringar, som bedömts individuellt. Nedskrivning av kundfordringar redovisas i rörelsens kostnader. Kundfordringar har kort förväntad löptid, och värderas därför till nominellt belopp utan diskontering.

Andra aktier och andelar

Avser aktier och andelar för vilka marknadsnoteringar ej förekommer, och där ett verkligt värde inte går att fastställa. Värdering görs till ursprungligt anskaffningsvärde, i vissa fall med beaktande av ackumulerade nedskrivningar.

Finansiella skulder

I enlighet med IAS 39 har bolagets finansiella skulder klassificerats i olika kategorier, beroende på avsikten med förvärvet av den finansiella tillgången. Klassificeringen bestäms vid ursprunglig anskaffningstidpunkt.

Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen

I denna kategori klassificeras derivatinstrument, utom i de fall de klassificerats som säkringsinstrument, varvid säkringsredovisning tillämpas (se nedan). Värdering görs löpande till verkligt värde med värdeförändringar redovisade i resultaträkningen.

Andra finansiella skulder

I denna kategori redovisas räntebärande och ej räntebärande finansiella skulder som inte innehas för handelsändamål. Värdering görs till upplupet anskaffningsvärde.

Långfristiga skulder har en återstående löptid överstigande ett år, medan skulder med kortare löptid redovisas som kortfristiga. Leverantörsskulder har kort förväntad löptid, och värderas därför till nominellt belopp utan diskontering.

Skulder som ingår i ett säkringssamband redovisas enligt de principer som beskrivs nedan.

Derivatinstrument

Bolaget använder olika typer av derivatinstrument (terminer, optioner och swapar) för att säkra olika finansiella risker, främst ränterisker, valutarisker och elprisrisker.

Derivatinstrument med positivt marknadsvärde redovisas i balansräkningen under posten Kundfordringar och andra fordringar medan derivatinstrument med negativt marknadsvärde redovisas under posten Leverantörsskulder och andra skulder.

Derivatinstrument redovisas till verkligt värde på balansdagen. Värdeförändringar redovisas på olika sätt beroende på om derivatinstrumentet klassificerats som säkringsinstrument eller ej. I de fall där säkringsredovisning ej tillämpas redovisas värdeförändringen i resultaträkningen i den period då den uppstår. Baserat på syftet med kontraktet redovisas värdeförändringen antingen i rörelseresultatet eller som finansiell intäkt/kostnad.

Vattenfall har med ett antal stora kunder tecknat avtal, med inbäddade derivat, det vill säga som innehåller villkor som innebär att kontraktens värde påverkas på samma sätt som om ett fristående derivat hade tecknats. Dessa kontrakt är långa, väsentligen längre än tillgängliga marknadsnoteringar och det längsta kontraktet löper t o m 2019.

I avtal med kund kan priset ha kopplingar till prisutvecklingen på andra råvaror än el och indirekt även till valutakursförändringar, eftersom de aktuella råvarupriserna noteras i utländsk valuta. I sådana kontrakt har inbäddade derivat, enligt IAS 39, ansetts föreligga. Mot bakgrund av kontraktens utformning i allmänhet och kontraktens längd i synnerhet, samt det faktum att tillförlitliga marknadsnoteringar endast finns tillgängliga för en period motsvarande 27 månader framåt i tiden, har Vattenfall gjort bedömningen att ett tillförlitligt värde inte kan fastställas på den del av dessa inbäddade derivat som avser perioden bortom april 2009.

Säkringsredovisning

Säkringsredovisning tillämpas för derivatinstrument som ingår i ett dokumenterat säkringssamband. För att säkringsredovisning ska kunna

tillämpas krävs att det finns en entydig koppling mellan säkringsinstrumentet och den säkrade posten. Vidare krävs att säkringen effektivt skyddar den risk som är avsedd att säkras, att effektiviteten löpande kan visas vara tillräckligt hög genom effektivitetsmätning och att säkringsdokumentation har upprättats. Hur värdeförändringen redovisas i dessa fall beror på vilken typ av säkring som ingåtts.

Kassaflödessäkringar

För derivatinstrument som utgör säkringsinstrument i en kassaflödes-säkring gäller att den effektiva delen av värdeförändringen redovisas i eget kapital, medan den ineffektiva delen redovisas direkt i resultaträkningen. Den del av värdeförändringen som redovisas i eget kapital förs sedan över till resultaträkningen i den period då den säkrade posten påverkar resultaträkningen. I de fall där den säkrade posten avser en framtida transaktion, som senare aktiveras som en icke-finansiell tillgång eller skuld i balansräkningen (exempelvis vid säkring av framtida inköp av anläggningstillgångar i utländsk valuta) förs den del av värdeförändringen som redovisas i eget kapital över till och inkluderas i anskaffningsvärdet för tillgången eller skulden.

Om förutsättningarna för säkringsredovisning inte längre är uppfyllta, förs de ackumulerade värdeförändringar som redovisats i eget kapital över till resultaträkningen i den senare period då den säkrade posten påverkar resultaträkningen. Värdeförändringar från och med den dag då förutsättningarna för säkringsredovisning upphör redovisas direkt i resultaträkningen. Om den säkrade transaktionen inte längre förväntas inträffa överförs säkringsinstrumentets ackumulerade värdeförändringar omedelbart från eget kapital till resultaträkningen.

Kassaflödessäkringar används huvudsakligen i följande fall: i) när elterminer används för säkring av elprisrisk i framtida inköp och försäljning, ii) när valutaterminer används för säkring av valutarisk i framtida inköp och försäljning i utländsk valuta, och iii) när ränteswapar används för att ersätta upplåning till rörlig ränta med fast ränta.

Säkringar av verkligt värde

Vid säkring av verkligt värde tillämpas säkringsredovisning då säkringsåtgärden avser en post som normalt redovisas till upplupet anskaffningsvärde. Säkringsredovisningen innebär i sådana fall att den säkrade risken i den säkrade posten redovisas till verkligt värde med värdeförändringen i resultaträkningen.

Säkring av verkligt värde används primärt i de fall där ränteswapar använts för säkring av ränterisk i upplåning till fast ränta.

Säkringar av nettoinvesteringar

För derivatinstrument och lån i utländsk valuta som utgör säkringsinstrument i en säkring av nettoinvesteringar gäller att den effektiva delen av värdeförändringen redovisas i eget kapital, medan den ineffektiva delen redovisas direkt i resultaträkningen. De värdeförändringar som redovisas i eget kapital överförs till resultaträkningen vid den senare tidpunkt då den utländska verksamheten avyttras.

Säkring av nettoinvesteringar används i huvudsak då valutaterminer och lån i utländsk valuta använts för att säkra valutarisken i bolagets investeringar i utländska dotterbolag.

Immateriella anläggningstillgångar

Aktiverade utgifter för utveckling

Utgifter för utveckling, där forskningsresultat eller annan kunskap tillämpas för att åstadkomma nya eller förbättrade produkter eller processer, redovisas som en tillgång i balansräkningen från den tidpunkt då produkten eller processen bedöms komma att bli tekniskt och kommersiellt användbar och företaget har tillräckliga resurser att fullfölja utvecklingen och därefter använda eller sälja den immateriella tillgången. Det redovisade värdet inkluderar utgifter för material, direkta utgifter för löner och indirekta utgifter som alla kan hänföras till tillgången. Övriga utgifter för utveckling redovisas i resultaträkningen som kostnad när de uppkommer. I balansräkningen redovisade utvecklingskostnader är upptagna till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar.

Utgifter för forskning som syftar till att erhålla ny vetenskaplig eller teknisk kunskap redovisas som kostnad då de uppkommer.

Goodwill

Goodwill representerar skillnaden mellan anskaffningsvärdet för ett

rörelseförvärv och det verkliga värdet vid förvärvstidpunkten av förvärvade tillgångar, övertagna skulder samt eventualförpliktelser. Skillnadsbeloppet är anskaffningsvärdet för goodwill.

Goodwill värderas till anskaffningsvärde med avdrag för eventuella ackumulerade nedskrivningar. Goodwill är ej föremål för avskrivning utan testas årligen för nedskrivningsbehov. Goodwill som uppkommit vid förvärv av intresseföretag inkluderas i det redovisade värdet för Andelar i intresseföretag.

Övriga immateriella anläggningstillgångar

Övriga immateriella anläggningstillgångar såsom koncessioner, patent, licenser, varumärken och liknande rättigheter samt hyresrätter, gruvrätter och liknande rätter som förvärfas av koncernen redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar.

Tillkommande utgifter

Tillkommande utgifter för aktiverade immateriella anläggningstillgångar redovisas som en tillgång i balansräkningen endast då de ökar de framtida ekonomiska fördelarna för den specifika tillgången till vilka de hänförs. Alla andra utgifter kostnadsförs när de uppkommer.

Avskrivningsprinciper

Avskrivningar redovisas i resultaträkningen linjärt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod, såvida inte nyttjandeperioden är obegränsad. Bedömda nyttjandeperioder är oförändrade jämfört med föregående år och beskrivs i koncernens Not 18, Immateriella anläggningstillgångar. Bedömning av en tillgångs restvärde och nyttjandeperiod görs årligen.

Materiella anläggningstillgångar

Ägda tillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas som tillgång i balansräkningen om det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar kommer att komma bolaget till del och anskaffningsvärdet för tillgången kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Som materiella anläggningstillgångar redovisas byggnader och mark, maskiner och andra tekniska anläggningar samt inventarier, verktyg och installationer. Dessa tillgångar värderas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar samt nedskrivningar.

I anskaffningsvärdet ingår inköpspriset samt kostnader direkt hänförliga till tillgången för att bringa den på plats och i skick för att utnyttjas i enlighet med syftet med anskaffningen. Exempel på direkt hänförliga kostnader som ingår i anskaffningsvärdet är kostnader för leverans och hantering, installation, lagfarter och konsulttjänster. Lånekostnader direkt hänförliga till investeringsprojekt i anläggningstillgångar inräknas i anläggningstillgångens anskaffningsvärde under uppförandeperioden.

Inom kärnkraftsverksamheten i Tyskland och Sverige ingår i anskaffningsvärdet ett vid anskaffningstidpunkten beräknat nuvärde för uppskattad utgift för nedmontering och bortforsling av anläggningen samt återställande av den plats där anläggningen varit belägen. Vidare inbegriper åtagandet omhändertagande och slutförvaring av i anläggningen använt radioaktivt material.

På motsvarande sätt ingår för gruvverksamheten i Tyskland i anskaffningsvärdet ett vid anskaffningstidpunkten beräknat nuvärde för uppskattad utgift för åtaganden om återställande av mark.

Motsvarande nuvärdeberäknade uppskattade utgifter redovisas initialt som avsättning.

Leasing

Leasing klassificeras antingen som finansiell eller operationell leasing. Finansiell leasing föreligger då de ekonomiska riskerna och förmånerna som är förknippade med ägandet i allt väsentligt är överförda till leaseta- garen, om så ej är fallet är det fråga om operationell leasing.

Förhyrda tillgångar

Tillgångar som förhyrs enligt finansiella leasingavtal redovisas som tillgång i koncernens balansräkning. Förpliktelsen att betala framtida leasingavgifter redovisas som lång- respektive kortfristig skuld. De leasade tillgångarna avskrivs linjärt över den kortare av leasingperioden eller nyttjandeperioden medan leasingbetalningarna redovisas som ränta och amortering av skulderna.

Fortsättning Not 2

Operationell leasing innebär att leasingavgiften i normalfallet kostnadsförs linjärt över leasingperioden.

Uthyrda tillgångar

Tillgångar som hyrs ut enligt finansiella leasingavtal redovisas ej som materiella anläggningstillgångar då riskerna förenade med ägandet förts över på leasetagaren. Istället bokförs en finansiell fordran avseende de framtida minimileaseavgifterna.

Tillgångar som hyrs ut enligt operationella leasingavtal redovisas som materiella anläggningstillgångar som skrivs av.

Tillkommande utgifter

Tillkommande utgifter läggs till anskaffningsvärdet endast om det är sannolikt att de framtida ekonomiska fördelar som är förknippade med tillgången kommer att komma företaget till del och anskaffningsvärdet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Alla andra tillkommande utgifter redovisas som kostnad i den period de uppkommer.

Avgörande för bedömningen när en tillkommande utgift läggs till anskaffningsvärdet är om utgiften avser utbyten av identifierade komponenter, eller delar därav, varvid sådana utgifter aktiveras. Även i de fall ny komponent tillskapats läggs utgiften till anskaffningsvärdet. Eventuella oavskrivna redovisade värden på utbytta komponenter, eller delar av komponenter, utranteras och kostnadsföres i samband med utbytet. Reparationer kostnadsföres löpande.

Avskrivningsprinciper

Avskrivningar redovisas i resultaträkningen linjärt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. Koncernen tillämpar komponentavskrivning vilket innebär att komponenternas bedömda nyttjandeperiod ligger till grund för avskrivningen. Bedömda nyttjandeperioder är oförändrade jämfört med föregående år för samtliga anläggningstillgångar utom för koncernens svenska kärnkraftverk där nyttjandeperioden fr o m 2006 förlängts från 25 år till 40 år. Bedömda nyttjandeperioder beskrivs i koncernens Not 19, Materiella anläggningstillgångar.

Bedömning av en tillgångs restvärde och nyttjandeperiod görs årligen. Mark och fallrätter är ej föremål för avskrivning.

Förvaltningsfastigheter

Förvaltningsfastigheter är fastigheter som innehåser i syfte att erhålla hyresintäkter eller värdestegring eller en kombination av dessa båda syften.

Förvaltningsfastigheter redovisas i balansräkningen till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar samt nedskrivningar. Avskrivning sker linjärt och en bedömning av en tillgångs restvärde och nyttjandeperiod görs årligen.

Varulager

Kärnbränsle, fossila bränslen samt material och reservdelar

Dessa varulager värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet. Nettoförsäljningsvärdet är det uppskattade försäljningspriset i den löpande verksamheten, efter avdrag för uppskattade kostnader för färdigställande och för att åstadkomma en försäljning.

Förbrukning av kärnbränsle beräknas som värdet av minskningen av energiinnehållet i bränslepatronerna och baserar sig på anskaffningskostnaden för varje enskild laddning.

Anskaffningsvärdet för varulager beräknas genom tillämpning av först in, först ut-metoden (FIFU) och inkluderar utgifter som uppkommit vid förvärvet av lagertillgångarna.

Värdet av den energi som finns lagrad i form av vatten i vattenkraftens regleringsmagasin redovisas inte som tillgång.

Immateriella tillgångar: utsläppsrätter

Från 2005 gäller ett handelssystem inom EU som syftar till att minska utsläppen av växthusgasen koldioxid. Berörda anläggningar har inom ramen för detta system, utan vederlag, eller till ett pris understigande verkligt värde, från respektive lands myndigheter erhållit så kallade utsläppsrätter.

Inköpta utsläppsrätter redovisas som immateriella tillgångar under omsättningstillgångar till anskaffningskostnad medan utsläppsrätter som erhållits gratis från respektive lands myndighet tas upp till noll kronor. I samband med gjorda koldioxidutsläpp uppstår ett åtagande att

leverera in utsläppsrätter till respektive lands myndighet. Endast i de fall då gratis erhållna utsläppsrätter inte täcker detta åtagande redovisas en kostnad och en skuld. Skulden värderas till det värde som den förväntas regleras med.

Nedskrivningar

Löpande under året bedöms om det föreligger en indikation på att en tillgång kan ha minskat i värde. Om någon sådan indikation finns beräknas tillgångens återvinningsvärde. För goodwill och andra immateriella tillgångar med obegränsad nyttjandeperiod samt för immateriella tillgångar som ännu ej är färdiga för användning beräknas återvinningsvärdet årligen.

Om det inte går att fastställa väsentligen oberoende kassaflöden till en enskild tillgång ska vid prövning av nedskrivningsbehov tillgångarna grupperas till den lägsta nivå där det går att identifiera väsentligen oberoende kassaflöden (en så kallad kassagenererande enhet). En nedskrivning redovisas när en tillgångs eller kassagenererande enhets redovisade värde överstiger återvinningsvärdet. En nedskrivning belastar resultaträkningen.

Nedskrivning av tillgångar hänförliga till en kassagenererande enhet fördelas i första hand till goodwill. Därefter görs en proportionell nedskrivning av övriga tillgångar som ingår i enheten.

Beräkning av återvinningsvärdet

Återvinningsvärdet är det högsta av verkligt värde med avdrag för försäljningskostnader och nyttjandevärdet. Vid beräkning av nyttjandevärdet diskonteras framtida kassaflöden med en diskonteringsfaktor som beaktar riskfri ränta och den risk som är förknippad med den specifika tillgången. För en tillgång som inte genererar kassaflöden oberoende av andra tillgångar beräknas återvinningsvärdet för den kassagenererande enhet till vilken tillgången hör.

Återföring av nedskrivningar

Nedskrivningar av finansiella tillgångar som redovisas till upplupet anskaffningsvärde återförs om en senare ökning av återvinningsvärdet objektivt kan hänföras till en händelse som inträffat efter det att nedskrivningen gjordes.

Nedskrivningar på goodwill återförs aldrig.

Nedskrivningar på andra tillgångar återförs om det har skett en förändring i de antaganden som låg till grund för beräkningen av återvinningsvärdet.

En nedskrivning återförs endast till den utsträckning tillgångens redovisade värde efter återföring inte överstiger det redovisade värde som tillgången skulle ha haft om någon nedskrivning inte hade gjorts.

Ersättningar till anställda

Avgiftsbestämda pensionsplaner

Avgiftsbestämda planer är planer för ersättningar efter avslutad anställning enligt vilka fastställda avgifter betalas till en separat juridisk enhet. Någon rättslig eller informell förpliktelse att betala ytterligare avgifter finns ej i det fall den juridiska enheten inte har tillräckliga tillgångar för att betala alla ersättningar till de anställda. Avgifter till avgiftsbestämda pensionsplaner redovisas som en kostnad i resultaträkningen i den period de avser.

Förmånsbestämda pensionsplaner

Förmånsbestämda planer är andra planer för ersättningar efter avslutad anställning än avgiftsbestämda planer. Koncernens förpliktelse avseende förmånsbestämda pensionsplaner beräknas separat för varje plan enligt den så kallade Projected Unit Credit Method genom en beräkning av den ersättning som de anställda intjänat genom sin anställning i både innevarande och tidigare perioder. Bedömda framtida lönejusteringar beaktas. Nettoförpliktelsen utgörs av diskonterat nuvärde av summa intjänade och beräknade framtida ersättningar reducerat med det verkliga värdet på eventuella förvaltningstillgångar. Diskonteringsräntan är räntan på balansdagen på en förstklassig företagsobligation med en löptid som motsvarar koncernens pensionsförpliktelser. När det inte finns en aktiv marknad för sådana företagsobligationer används istället marknadsräntan på statsobligationer med en motsvarande löptid.

När ersättningarna i en plan förbättras, redovisas den andel av den

ökade ersättningen som hänför sig till de anställdas tjänstgöring under tidigare perioder som en kostnad i resultaträkningen linjärt fördelad över den genomsnittliga perioden tills ersättningarna helt är intjänade. Om ersättningen är fullt ut intjänad redovisas en kostnad i resultaträkningen direkt.

För aktuariella vinster och förluster tillämpas den så kallade korridorregeln. Aktuariella vinster och förluster uppkommer som effekter av ändringar i aktuariella antaganden. Korridorregeln innebär att den del av de ackumulerade aktuariella vinsterna och förlusterna som överstiger 10% av det största av förpliktelseernas nuvärde och förvaltningstillgångarnas verkliga värde redovisas i resultatet med början året efter de uppkommer över den förväntade genomsnittliga återstående tjänstgöringstiden för de anställda som omfattas av planen. I övrigt beaktas inte aktuariella vinster och förluster.

När beräkningen leder till en tillgång för koncernen begränsas det redovisade värdet på tillgången till nettot av oredovisade aktuariella förluster och oredovisade kostnader för tjänstgöring under tidigare perioder och nuvärdet av framtida återbetalningar från planen eller minskade framtida inbetalningar till planen.

Andra avsättningar än avsättningar för pensioner

En avsättning redovisas i balansräkningen när koncernen har en legal eller informell förpliktelse som en följd av en inträffad händelse, och det är troligt att ett utflöde av ekonomiska resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen samt en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras. Där effekten av när i tiden betalning sker är väsentlig, beräknas avsättningar genom diskontering av det förväntade framtida kassaflödet till en räntesats före skatt som återspeglar aktuella marknadsbedömningar av pengars tidsvärde och de risker som är förknippade med skulden. Diskonteringsräntan återspeglar inte sådana risker som beaktats i de uppskattade framtida kassaflödena.

Skatter

Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatter redovisas i resultaträkningen utom då underliggande transaktion redovisas direkt mot eget kapital varvid tillhörande skatteeffekt redovisas i eget kapital.

Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen. Härei inkluderas även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Följande temporära skillnader beaktas inte; för temporär skillnad som uppkommit vid första redovisningen av goodwill, första redovisningen av tillgångar och skulder som inte är rörelseförvärv och vid tidpunkten för transaktionen inte påverkar vare sig redovisat eller skattepliktig resultat. Vidare beaktas inte heller sådana temporära skillnader hänförliga till aktier eller andelar i dotterbolag eller intresseföretag som inte förväntas bli återförda inom överskådlig framtid. Värderingen av uppskjuten skatt baserar sig på hur redovisade värden på tillgångar eller skulder förväntas bli realiserade eller reglerade. Uppskjuten skatt beräknas med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen.

Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att kunna utnyttjas. Värdet på uppskjutna skattefordringar reduceras när det inte längre bedöms sannolikt att de kan utnyttjas.

Eventualförpliktelser (ansvarsförbindelser)

En eventualförpliktelse redovisas när det finns ett möjligt åtagande som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräfts endast av en eller flera osäkra framtida händelser eller när det finns ett åtagande som inte redovisas som en skuld eller avsättning på grund av att det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas.

Not 3 Förvärvad och avyttrad verksamhet

Den 1 juli 2006 överfördes tillgångar, skulder, personal med mera mellan Vattenfall och danska DONG A/S. Tillgångar, främst i form av kraftvärmeverk och vindkraftverk överfördes till Vattenfall från Elsam A/S och Energi E2 A/S (dotterbolag till DONG A/S) i utbyte mot i huvudsak Vattenfalls aktiepost i Elsam A/S och Vattenfalls andel i I/S Avedøre 2.

Merparten av tillgångarna förvärvades direkt av Vattenfall A/S i Danmark (till 100% ägt av Vattenfall AB) varvid anläggningar, aktieinnehav och rörelsekapital och finansiering övertogs. Samtidigt förvärvades aktier i nuvarande Kentish Flats Ltd (100%), Vattenfall Vindkraft Sverige AB (100%) och Vattenfall Wolin-North Sp.z.o.o (100%).

Förvärvet av dotterbolagen har redovisats enligt anskaffningsvärdemetoden, såsom definierad i IFRS 3 – Rörelseförvärv. På sätt som föreskrivs under denna metod har Vattenfall allokert den totala köpeskillingen, för både förvärvade tillgångar och bolag, till förvärvade tillgångar och övertagna skulder baserat på deras verkliga värden. De verkliga värdena har fastställts genom att tillämpa vedertagna principer och metoder.

Värdet av övertagna tillgångar uppgår till 13 307 MSEK. Efter avyttringar (i huvudsak Vattenfalls aktiepost i Elsam A/S och andelen i I/S Avedøre 2) värderade till 12 621 MSEK, uppgår nettoinvesteringen per förvärvsdatum till 686 MSEK. Värderingen av förvärvade tillgångar och skulder, är preliminär i avvaktan på slutlig genomgång av förvärvet.

Rörelseresultatet hänförligt till förvärvade verksamheter uppgick till 430 MSEK andra halvåret 2006. Information om rörelseresultatet för helåret 2006 är ej tillgängligt för Vattenfall. Detsamma gäller för i sål-jande bolag redovisade värden för övertagna tillgångar och skulder.

Nedanstående tabell visar övertagna tillgångar och skulder så som de tagits in i koncernredovisningen vid förvärvsdatumet (MSEK).

Förvärvade tillgångar och skulder

Immateriella anläggningstillgångar	2 046
Materiella anläggningstillgångar	13 917
Andra anläggningstillgångar	586
Varulager	1 174
Kassa, bank och liknande tillgångar	39
Andra omsättningstillgångar	1 249

Summa tillgångar 19 011

Avsättningar	1 203
Räntebärande långfristiga skulder	1 434
Andra långfristiga skulder	1 170
Räntebärande kortfristiga skulder	1 460
Andra kortfristiga skulder	437

Summa skulder 5 704

Förvärvade nettotillgångar 13 307

Kassaflödeseffekter

Förvärvade nettotillgångar	13 307
Värdet av avyttrade tillgångar	12 621

Nettoinvestering 686

Förvärvad kassa, bank och liknande tillgångar	39
---	----

Netto kassautflöde vid förvärvstidpunkten 647

Fortsättning sidan 84

Fortsättning Not 3

Andra företag än ovanstående vilka varit föremål för avyttring (större avyttringar).

	Månad	Bolag	Förändring %	Ny ägarandel %	Överlåtelsesumma, MSEK
Norden	Mars	Ringhals AB, Sverige	-4	70	91
	December	Bodens Energi AB, Sverige	-40	-	110
Tyskland	Mars	Enoplan GmbH	-62	-	19
	April	Energie Südwest AG	-51	-	342
	Juni	Compania Electrica de Sochagota S.A.E.S.P, Colombia	-25	-	180
	Augusti	AVG Abfall und Verwertungs GmbH	-20	-	79
	Augusti	TVF Thyssen VEAG Flächenrecycling GmbH	-50	-	13

Not 4 Valutakurser

För Vattenfallkoncernen viktigare valutakurser använda i boksluten:

Land	Valuta	Medelkurser		Balansdagskurser	
		2006	2005	2006-12-31	2005-12-31
Euro	EUR	9,2617	9,2812	9,0500	9,4300
Danmark	DKK	1,2418	1,2456	1,2135	1,2640
Norge	NOK	1,1516	1,1559	1,0945	1,1760
Polen	PLN	2,3769	2,3062	2,3600	2,4400
USA	USD	7,3794	7,4455	6,8700	7,9530

Not 5 Nettoomsättning

	2006	2005
Omsättning inklusive punktskatter varor (elektricitet, värme, gas etc.) utförande av tjänsteuppdrag	145 313	129 866
Punktskatter	-4 628	-5 533
Nettoomsättning	145 815	129 158

Not 6 Upplysningar om segment

Koncernens verksamhet bedrivs huvudsakligen inom tre geografiska områden. Dessa primära segment är Norden, Tyskland och Polen. Därutöver finns ett segment Övrigt i vilket ingår Energihandel, Finansverksamhet och Övriga koncernfunktioner. Segmentet Norden innefattar huvudsakligen verksamheter i Norden men inkluderar även verksamheter i Baltikum, Nederländerna och Storbritannien. De primära segmenten utgörs av områden baserade på var tillgångarna är lokaliserade.

Rörelseresultatet för det primära segmentet Övrigt inkluderar marknadsvärdeförändringar för elhandel vilka redovisas av Energihandel fram till att beloppen realiserar. När beloppen realiserar påverkas andra segment.

Som rörelsesegment (sekundära segment) fördelas koncernens verksamhet på Elproduktion, Elmarknad (försäljning och energihandel), Elnät (transmission och distribution av el) och Värme (produktion, distribution och försäljning av värme). I övrig verksamhet ingår Vattenfalls Finansverksamhet och Övriga koncernfunktioner. Rörelseresultatet för det sekundära segmentet Elmarknad inkluderar marknadsvärdeförändringar för elhandel vilka redovisas av Energihandel fram till att beloppen realiserar. När beloppen realiserar påverkas huvudsakligen segment Elproduktion.

Leveranser av el mellan segment sker till marknadsmässiga priser. För tjänster mellan segment tillämpas till övervägande del självkostnadspris men i vissa fall tillämpas marknadsmässiga priser.

Primära segment

2006	Norden	Tyskland	Polen	Övrigt	Elimineringar	Summa
Extern nettoomsättning	48 235	69 905	8 981	18 694	-	145 815
Försäljning mellan segment	970	42 065	468	44 218	-87 721	-
Summa	49 205	111 970	9 449	62 912	-87 721	145 815
Rörelseresultat (EBIT)	13 287	13 059	1 072	-413	44	27 049
Rörelseresultat (EBIT) exkl jämförelsestörande poster	13 217	12 886	942	-413	44	26 676
Tillgångar	154 005	165 596	18 127	122 823	-137 385	323 166
Skulder	130 413	98 672	11 859	111 929	-137 381	215 492
Nettotillgångar	81 687	61 818	8 812	-4 405	2 053	149 965
Investeringar	11 744	6 305	845	14	-1 688	17 220
Avskrivningar	4 372	9 423	728	51	-	14 574
Nedskrivningar	196	1 368	4	-	-	1 568
Återförda nedskrivningar	-	25	-	-	-	25
Andelar i intresseföretags resultat	550	771	-	13	-	1 334
2005¹	Norden	Tyskland	Polen	Övrigt	Elimineringar	Summa
Extern nettoomsättning	40 712	70 304	8 790	9 352	-	129 158
Försäljning mellan segment	1 309	34 691	60	35 211	-71 271	-
Summa	42 021	104 995	8 850	44 563	-71 271	129 158
Rörelseresultat (EBIT)	16 794	10 113	842	-178	-	27 571
Rörelseresultat (EBIT) exkl jämförelsestörande poster	13 704	10 251	808	-178	-	24 585
Tillgångar	137 671	173 982	17 302	106 427	-110 314	325 068
Skulder	108 204	113 004	11 540	111 689	-110 278	234 159
Nettotillgångar	77 190	68 717	9 295	-2 034	2 069	155 237
Investeringar	17 432	5 072	812	1 200	-19	24 497
Avskrivningar	4 203	9 123	656	44	-	14 026
Nedskrivningar	599	350	80	-	-	1 029
Återförda nedskrivningar	-	237	6	-	-	243
Andelar i intresseföretags resultat	189	347	-	-2	-	534

Sekundära segment

2006	Elproduktion	Elmarknad	Elnät	Värme	Övrigt	Elimineringar	Summa
Extern nettoomsättning	34 169	73 992	36 571	14 833	1 598	-15 348	145 815
Försäljning mellan segment	41 096	19 774	15 003	8 429	5 701	-90 003	-
Summa	75 265	93 766	51 574	23 262	7 299	-105 351	145 815
Rörelseresultat (EBIT)	19 762	355	3 947	4 130	-1 145	-	27 049
Rörelseresultat (EBIT) exkl jämförelsestörande poster	19 776	169	3 985	4 251	-1 505	-	26 676
Tillgångar	210 100	29 993	83 104	43 443	136 635	-180 109	323 166
Investeringar	20 532	94	6 001	2 138	6 499	-18 044	17 220
2005 ¹	Elproduktion	Elmarknad	Elnät	Värme	Övrigt	Elimineringar	Summa
Extern nettoomsättning	14 470	62 786	36 207	14 101	1 594	-	129 158
Försäljning mellan segment	42 944	10 476	14 606	6 824	5 684	-80 534	-
Summa	57 414	73 262	50 813	20 925	7 278	-80 534	129 158
Rörelseresultat (EBIT)	19 751	1 172	5 288	3 494	-2 134	-	27 571
Rörelseresultat (EBIT) exkl jämförelsestörande poster	16 742	1 171	5 373	3 540	-2 241	-	24 585
Tillgångar	196 836	32 899	80 448	47 191	124 248	-156 554	325 068
Investeringar	5 818	269	4 776	2 605	13 178	-2 149	24 497

1) Vissa värden är korrigerade jämfört med tidigare publicerad information i Vattenfalls årsredovisning för 2005. Se koncernens Not 2, Redovisningsprinciper.

Not 7 Kostnader för sålda produkter

Direkta kostnader inkluderar produktionskatter och avgifter med 5 341 MSEK (4 198) samt fastighetsskatter med 1 152 MSEK (597). I kostnaderna ingår även räntedelen i pensionskostnaden, netto efter avdrag för förväntad avkastning på förvaltningstillgångarna med 461 MSEK (498).

Not 8 Övriga rörelseintäkter

Övriga rörelseintäkter innefattar realisationsvinster vid försäljning av anläggningstillgångar, rörelserelaterade valutakursvinster, hyresintäkter samt försäkringsersättningar.

För år 2005 ingår här även den ersättning för framtida produktionsbortfall uppgående till 4 100 MSEK som Vattenfall erhållit för stängningen av Barsebäck 2.

Not 9 Kostnader för försäljning, administration samt forskning och utveckling

I kostnaderna ingår räntedelen i pensionskostnaden, netto efter avdrag för förväntad avkastning på förvaltningstillgångarna med 311 MSEK (295).

Not 10 Övriga rörelsekostnader

Övriga rörelsekostnader innefattar huvudsakligen realisationförluster vid försäljning av anläggningstillgångar, rörelserelaterade valutakursförluster samt avvecklings- respektive omstruktureringskostnader.

Not 11 Avskrivningar

Avskrivningar på immateriella anläggningstillgångar, materiella anläggningstillgångar och förvaltningsfastigheter fördelas i resultaträkningen enligt följande:

	2006	2005
Kostnader för sålda produkter	13 843	13 496
Försäljningskostnader	303	167
Administrationskostnader	405	343
Forsknings- och utvecklingskostnader	4	1
Övriga rörelsekostnader (förvaltningsfastigheter)	19	19
Summa	14 574	14 026

Avskrivningar på immateriella anläggningstillgångar ingår ovan i Kostnad för sålda varor med 415 MSEK (521). Försäljningskostnader 137 MSEK (0) samt i Administrationskostnader med 194 MSEK (141).

Not 12 Nedskrivningar och återförda nedskrivningar

Nedskrivningar av immateriella anläggningstillgångar, materiella anläggningstillgångar och förvaltningsfastigheter fördelas i resultaträkningen enligt följande:

	2006	2005
Kostnader för sålda produkter	1 191	992
Försäljningskostnader	193	-
Administrationskostnader	2	11
Övriga rörelsekostnader (förvaltningsfastigheter)	182	26
Summa	1 568	1 029

Följande större nedskrivningar ingår i:

Kostnader för sålda produkter

Under 2006 erhöll Vattenfall ett beslut från den tyska nätmyndigheten Bundesnetzagentur beträffande tarifferänkningar för transmissions- och distributionsverksamheterna. Dessa kommande intäktsbortfall gav starka indikationer på behov av ett test av det redovisade värdet av involverade tillgångar. Ett nedskrivningstest har genomförts för respektive kassagenererande enhet.

Det redovisade värdet på de kassagenererande enheterna har jämförts mot ett beräknat nettonuvärde baserat på framtida utgående kassaflöden. Detta har resulterat i nedskrivningar uppgående till 1 019 MSEK för distributionsverksamheterna.

Diskonteringsräntan för näten uppgår till 4% efter skatt, medtaget den speciella risksituationen för reglerade verksamheter.

Försäljningskostnader

Utvecklingen av ett nytt kundhanteringssystem har inneburit högre utgifter än kalkylerat. De framtida vinster det nya systemet skulle generera väger inte upp dessa högre utgifter. Nedskrivningar har därför belastat rörelseresultatet med 192 MSEK.

Förvaltningsfastigheter

Varje förvaltningsfastighet, bestående av mark och byggnad, har jämförts mot ett uppskattat marknadsvärde minskat med försäljningskostnader. Detta har resulterat i nedskrivningar om 182 MSEK av förvaltningsfastigheter i östra Tyskland och för enstaka förvaltningsfastigheter i Berlin.

Fortsättning sidan 86

Fortsättning Not 12

Återförda nedskrivningar av immateriella anläggningstillgångar, materiella anläggningstillgångar och förvaltningsfastigheter fördelas i resultaträkningen enligt följande:

	2006	2005
Kostnader för sålda produkter	23	198
Försäljningskostnader	-	43
Administrationskostnader	2	-
Övriga rörelsekostnader (förvaltningsfastigheter)	-	2
Summa	25	243

Not 13 Rörelsens kostnader fördelade på kostnadsslag

	2006	2005
Personalkostnader	19 249	18 664
Avskrivningar	14 574	14 026
Nedskrivningar av anläggningstillgångar	1 568	1 029
Återförda nedskrivningar av anläggningstillgångar	-25	-243
Rörelsens andra kostnader inkl insatsvaror	87 053	74 042
Summa	122 419	107 518

Not 14 Finansiella intäkter

	2006	2005
Utdelningar	73	66
Ränteintäkter hänförliga till placeringar mm	1 341	980
Avkastning från Kärnavfallsfonden	2 106	2 089
Netto värdeförändring vid omvärdering av derivat	272	545
Netto värdeförändring vid omvärdering av andra finansiella tillgångar	35	117
Realisationsvinster vid försäljningar av aktier och andelar	12	13
Summa	3 839	3 810

Not 15 Finansiella kostnader

	2006	2005
Räntekostnader hänförliga till lån mm	3 317	2 967
Diskonterings effekter hänförliga till avsättningar	2 012	2 060
Valutakursdifferenser, netto	25	171
Nedskrivningar av aktier och andelar	7	17
Realisationsförluster vid försäljningar av aktier och andelar	2	6
Summa	5 363	5 221

Se även koncernens Not 9 samt Not 11 avseende räntedelar hänförliga till avsättningar för pensioner.

Not 16 Skatter

Resultat före skatter exklusive andelar i intresseföretags resultat uppgick till:

	2006	2005
Sverige	10 443	15 298
Övriga länder	13 748	10 328
Summa	24 191	25 626

Den redovisade skattekostnaden fördelas enligt följande:

	2006	2005
Aktuell skatt		
Periodens aktuella skatter:		
Sverige	1 668	2 248
Övriga länder	5 578	4 421
Justering av aktuella skatter hänförlig till tidigare perioder:		
Sverige	-103	392
Övriga länder	-1 127	-900
Uppskjuten skatt		
Sverige	1 251	819
Övriga länder	-1 600	-1 338
Summa	5 667	5 642

Skillnaden mellan nominell svensk skattesats och effektiv skattesats förklaras på följande sätt:

%	2006	2005
Svensk inkomstskattesats	28,0	28,0
Skillnad i skattesats i utländsk verksamhet	4,8	3,3
Justering av skatt hänförlig till tidigare perioder, ändrad skattelagstiftning	-5,0	-
Justering av skatt hänförlig till tidigare perioder, övrigt	0,3	-1,9
Ändrade skattesatser	-	0,7
Ej avdragsgilla kostnader och ej skattepliktiga intäkter, netto	-5,4	-8,5
Nedskrivning av goodwill	-	0,3
Övrigt	-0,5	0,1
Effektiv skattesats¹	22,2	22,0
Skattesats, aktuell skatt²	24,9	24,0

¹ Skattekostnad enligt koncernens resultaträkning i förhållande till resultatet före skatter exklusive andelar i intresseföretags resultat.

² Skattekostnad enligt koncernens resultaträkning exklusive uppskjuten skatt i förhållande till resultatet före skatter exklusive andelar i intresseföretags resultat.

Accumulerade skattemässiga underskottsavdrag fördelas sig enligt följande:

	2006	2005
Sverige	13	19
Övriga länder	627	2 205
Summa	640	2 224

Minskningen i redovisade belopp förklaras av att underskottsavdrag utnyttjats under 2006.

Underskottsavdragen förfaller enligt följande:

	2006
2007	182
Ingen tidsbegränsning	458
Summa	640

Långfristig skattefordran för aktuell skatt har uppstått efter ändrad lagstiftning i Tyskland (December 2006) som medfört att under åren 2002–2005 innehållen skatte kredit, från tidigare upphävda regler angående skatt på utdelning, nu kan återfås utan villkor om vidareutdelning. Den frisläppta skatte krediten kommer att utbetalas under åren 2008–2017 och representeras i balansräkningen av ett diskonterat värde. Som en effekt av ändringen i lagstiftning har resultaträkningen för 2006 som justering av aktuella skatter hänförlig till tidigare perioder krediterats med 1 241 MSEK.

Uppskjuten skattefordran respektive uppskjuten skatteskuld hänförs sig till balansposter enligt följande:

	2006	2005
Uppskjuten skattefordran		
Anläggningstillgångar	3 208	3 016
Omsättningstillgångar	1 096	530
Eget kapital	-	5 704
Långfristiga skulder	6 296	5 274
Kortfristiga skulder	1 609	-171
Underskottsavdrag	66	216
Kvittning av uppskjuten skatteskuld	-10 468	-
Summa	1 807	14 569

	2006	2005	Uppskjuten skatteskuld (förändringar under 2006)	
Uppskjuten skatteskuld				
Anläggningstillgångar	32 436	32 533	Ingående balans	39 927
Kortfristiga fordringar	2 235	52	Förvärvade bolag	734
Eget kapital	-	141	Periodens avsättningar/upplösningar, netto	622
Långfristiga skulder	4 309	4 664	Avyttrade bolag	-18
Kortfristiga skulder	1 363	2 537	Omräkningsdifferenser	-922
Kvittning av uppskjuten skattefordran	-10 468	-	Kvittning av uppskjuten skattefordran	-10 468
Summa	29 875	39 927	Utgående balans	29 875

Uppskjuten skattefordran (förändringar under 2006)

Ingående balans	14 569
Förvärvade bolag	403
Periodens avsättningar/upplösningar, netto	-2 383
Avyttrade bolag	-2
Omräkningsdifferenser	-312
Kvittning av uppskjuten skatteskuld	-10 468
Utgående balans	1 807

Not 17 Minoritetsintressen

	2006	2005
Minoritetens andel i resultat före skatter	1 503	1 422
Minoritetens andel i skatter	-374	-139
Summa	1 129	1 283

Not 18 Immateriella anläggningstillgångar

	Aktiverade utgifter för utveckling		Goodwill		Koncessioner och liknande rättigheter med begränsad livslängd		Hyresrätter, gruvrätter och liknande rättigheter med begränsad livslängd		Summa	
	2006	2005	2006	2005	2006	2005	2006	2005	2006	2005
Anskaffningsvärden										
Ingående anskaffningsvärde	1 307	814	451	243	3 250	2 931	4 428	4 212	9 436	8 200
Förvärvade bolag	-	-	-	180	-	135	-	-	-	315
Investeringar	110	426	-	-	122	159	354	17	586	602
Försäljningar/Utrangeringar	-	-	-	-	-205	-43	-1	-4	-206	-47
Omklassificeringar	-	31	-	-	-135	-22	-	38	-135	47
Sålda bolag	-	-	-	-	-71	-3	-	-	-71	-3
Omräkningsdifferens	-36	36	-16	28	-72	93	-157	165	-281	322
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	1 381	1 307	435	451	2 889	3 250	4 624	4 428	9 329	9 436
Akkumulerade avskrivningar enligt plan¹										
Ingående avskrivningar	-484	-274	-	-	-2 125	-1 885	-1 174	-892	-3 783	-3 051
Årets avskrivningar	-277	-197	-	-	-245	-238	-224	-227	-746	-662
Försäljningar/Utrangeringar	-	-	-	-	199	40	1	-	200	40
Omklassificeringar	-59	3	-	-	67	15	-	-17	8	1
Sålda bolag	-	-	-	-	44	3	-	-	44	3
Omräkningsdifferens	25	-16	-	-	50	-60	45	-38	120	-114
Utgående ackumulerade avskrivningar	-795	-484	-	-	-2 010	-2 125	-1 352	-1 174	-4 157	-3 783
Nedskrivningar										
Ingående nedskrivningar	-	-	-183	-	-19	-17	-525	-317	-727	-334
Årets nedskrivningar	-193	-	-	-180	-3	-	-	-205	-196	-385
Omklassificeringar	-	-	-	-	2	-	-	-	2	-
Sålda bolag	-	-	-	-	-	-1	-	-	-	-1
Omräkningsdifferens	-	-	7	-3	1	-1	1	-3	9	-7
Utgående nedskrivningar	-193	-	-176	-183	-19	-19	-524	-525	-912	-727
Utgående planenligt restvärde	393	823	259	268	860	1 106	2 748	2 729	4 260	4 926
Förskott till leverantörer									-	341
Summa									4 260	5 267

1) Bedömda nyttjandeperioder är för Aktiverade utgifter för utveckling 3-4 år, för Koncessioner etc 3-30 år samt för Hyresrätter, gruvrätter etc 3-50 år.

Avtalsenliga åtaganden om förvärv av immateriella anläggningstillgångar uppgår per 31 december 2006 till 7 MSEK.

Not 19 Materiella anläggningstillgångar

	Byggnader och mark ¹		Maskiner och andra tekniska anläggningar		Inventarier, verktyg och installationer		Pågående nyanläggningar ²		Summa	
	2006	2005	2006	2005	2006	2005	2006	2005	2006	2005
Anskaffningsvärden										
Ingående anskaffningsvärde ³	68 306	65 378	353 960	333 986	9 019	8 784	7 366	7 081	438 651	415 229
Förvärvade bolag	-	28	4 306	185	-	19	85	-	4 391	232
Investeringar ⁴	2 607	431	13 236	2 476	776	530	11 365	8 727	27 984	12 164
Aktiverade/Återförda framtida utgifter för återställande etc	723	1 298	366	1 596	-	-	-1	-	1 088	2 894
Omföring från pågående nyanläggningar	649	1 088	6 578	7 133	105	67	-7 332	-8 288	-	-
Försäljningar/Utrangeringar	-1 151	-1 918	-5 608	-3 857	-498	-683	-121	-156	-7 378	-6 614
Andra omklassificeringar	35	46	-7	80	-14	11	128	-124	142	13
Sålda bolag	-99	-119	-788	-140	-59	-28	-1	-1	-947	-288
Omräkningsdifferenser	-1 727	2 074	-10 675	12 501	-282	319	-122	127	-12 806	15 021
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	69 343	68 306	361 368	353 960	9 047	9 019	11 367	7 366	451 125	438 651
Ackumulerade avskrivningar enligt plan⁵										
Ingående avskrivningar	-31 338	-30 378	-208 346	-193 758	-7 472	-7 274	-	-	-247 156	-231 410
Förvärvade bolag	-	-6	-189	-26	-	-15	-	-	-189	-47
Årets avskrivningar	-1 686	-1 638	-11 548	-11 135	-575	-571	-	-	-13 809	-13 344
Försäljningar/Utrangeringar	875	1 674	5 290	3 558	473	662	-	-	6 638	5 894
Andra omklassificeringar	50	-20	-5	30	6	-18	-	-	51	-8
Sålda bolag	76	29	534	95	46	7	-	-	656	131
Omräkningsdifferenser	795	-999	6 195	-7 110	234	-263	-	-	7 224	-8 372
Utgående ackumulerade avskrivningar	-31 228	-31 338	-208 069	-208 346	-7 288	-7 472	-	-	-246 585	-247 156
Nedskrivningar										
Ingående nedskrivningar	-943	-877	-2 030	-1 604	-61	-51	-10	-9	-3 044	-2 541
Förvärvade bolag	-	-10	-	-37	-	-	-	-	-	-47
Årets nedskrivningar	-99	-167	-1 090	-443	-1	-8	-	-	-1 190	-618
Årets återförda nedskrivningar	24	146	1	95	-	-	-	-	25	241
Omföring från pågående nyanläggningar	-2	-	-	-	-	-	2	-	-	-
Försäljningar/Utrangeringar	33	116	16	28	-	-	-	-	49	144
Andra omklassificeringar	-38	-106	-	5	-	-	-	-	-38	-101
Omräkningsdifferenser	39	-45	90	-74	2	-2	-	-1	131	-122
Utgående nedskrivningar	-986	-943	-3 013	-2 030	-60	-61	-8	-10	-4 067	-3 044
Utgående planenligt restvärde	37 129	36 025	150 286	143 584	1 699	1 486	11 359	7 356	200 473	188 451
Förskott till leverantörer									855	565
Summa									201 328	189 016

1) I anskaffningsvärden för byggnader och mark ingår anskaffningsvärde för mark och fallrätter uppgående till 13 961 MSEK (14 247), vilka inte är föremål för avskrivning.

2) Under året har ränta under byggnadstid aktiverats med 75 MSEK (7). Genomsnittlig ränta för år 2006 är 4,3%.

3) Erhållna statliga bidrag, ingående balans, uppgår till 4 760 MSEK (4 409). Ackumulerade aktiverade räntor ingår i anskaffningsvärdet för byggnader med 648 MSEK (573).

4) Under året erhållna statliga bidrag uppgår till 76 MSEK (66).

5) Bedömda nyttjandeperioder är för Vattenkraftanläggningar 5–40 år, för Värme- och Värmekraftanläggningar 5–40 år, för Eldistribution och –transmissionsledningar 5–35 år, för Gruvverksamhet 5–20 år, för Kontorsutrustning 5–10 år samt för Kontors- och lagerfastigheter samt verkstäder 25–50 år.

Den förlängda nyttjandeperioden för koncernens svenska kärnkraftverk har inneburit att 2006 års avskrivningar har minskat med 505 MSEK jämfört med tidigare bedömningar.

Taxeringsvärden (avser svenska fastigheter)

	2006	2005
Byggnader	86 505	92 579
Mark	25 382	25 501
Summa	111 887	118 080

Taxeringsvärden åsätts inte ledningar och transformatorstationer.

Avtalsenliga åtaganden om förvärv av materiella tillgångar uppgår per 31 december 2006 till 8 532 MSEK.

Not 20 Förvaltningsfastigheter

	2006	2005
Anskaffningsvärden		
Ingående anskaffningsvärde	2 505	2 499
Investeringar	4	3
Försäljningar/Utrangeringar	-178	-59
Omklassificeringar	-12	-53
Omräkningsdifferenser	-94	115
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	2 225	2 505
Akkumulerade avskrivningar enligt plan¹		
Ingående avskrivningar	-564	-540
Årets avskrivningar	-19	-20
Försäljningar/Utrangeringar	66	18
Omklassificeringar	-56	3
Omräkningsdifferenser	24	-25
Utgående ackumulerade avskrivningar	-549	-564
Nedskrivningar		
Ingående nedskrivningar	-685	-679
Årets nedskrivningar	-182	-26
Årets återförda nedskrivningar	-	2
Försäljningar/Utrangeringar	61	24
Omklassificeringar	37	26
Omräkningsdifferenser	29	-32
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-740	-685
Utgående planenligt restvärde	936	1 256
Uppskattat marknadsvärde	1 156	1 594

1) Bedömda nyttjandeperioder för förvaltningsfastigheter är 25–50 år.

Förvaltningsfastigheter omfattar 156 (180) fastigheter belägna i Berlin, Hamburg och i östra Tyskland. Det uppskattade marknadsvärdet har definierats som det belopp till vilket nämnda fastigheter skulle kunna överlåtas mellan kunniga parter som är oberoende av varandra och som har ett intresse av att transaktionen genomförs. Marknadsvärderingen har till största delen gjorts av Vattenfalls egna värderingsmän. Hyresintäkter från externa kunder uppgick till 110 MSEK (114). Direkta kostnader för nämnda fastigheter uppgick till 355 MSEK (248) av vilka 176 MSEK (82) är relaterade till fastigheter vilka inte genererat hyresintäkter.

Avtalsenliga förpliktelser att köpa, uppföra eller exploatera en förvaltningsfastighet eller att utföra reparationer, underhåll eller förbättringar uppgår per 31 december 2006 till 9 MSEK.

Not 21 Aktier och andelar ägda av moderbolaget Vattenfall AB samt av andra koncernföretag

Aktier och andelar ägda av moderbolaget Vattenfall AB

Koncernföretag	Organisations-nummer	Säte	Antal aktier 2006	Andel i % 2006	Bokfört värde 2006
Norden					
Bergeforsens Kraft AB	556044-8887	Sundsvall	3 240	60	3
Energibolaget Botkyrka-Salem Försäljn. AB	556014-7406	Botkyrka	23 988	100	35
Forsaströms Kraft AB	556010-0819	Åtvidaberg	400 000	100	48
Forsmarks Kraftgrupp AB	556174-8525	Östhammar	198 000	66	198
Försäkrings AB Vattenfall Insurance	516401-8391	Stockholm	200 000	100	200
Gotlands Energi AB	556008-2157	Gotland	112 500	75	13
Produktionsbalans PBA AB	556425-8134	Stockholm	4 800	100	5
Ringhals AB	556558-7036	Varberg	248 572	70	379
Svensk Kärnbränslehantering AB ¹	556175-2014	Stockholm	360	36	0
Svenska Kraftbyggarna Entreprenad AB	556333-2468	Luleå	38 000	100	46
Säffle Årjäng Energi AB	556499-8689	Säffle	8 000	100	22
Vattenfall Bränsle AB	556440-2609	Stockholm	100	100	96
Vattenfall A/S	21 311 332	Köpenhamn	10 040 000	100	12 878
Vattenfall Business Services Nordic AB	556439-0614	Stockholm	100	100	10
Vattenfall Fastigheter AB	556438-5952	Sundsvall	100	100	120
Vattenfall Inlandskraft AB	556528-2562	Jokkmokk	3 000	100	4
Vattenfall Oy	1071366-1	Helsingfors	10 000	100	1 483
Vattenfall Power Consultant AB	556383-5619	Stockholm	12 500	100	15
Vattenfall Power Management AB	556573-5940	Stockholm	6 570	100	6
Vattenfall Eldistribution AB	556417-0800	Stockholm	8 000	100	11
Vattenfall Research & Development AB	556390-5891	Älvkarleby	14 000	100	17
Vattenfall Service Nord AB	556242-0959	Luleå	10 000	100	1
Vattenfall Service Syd AB	556417-0859	Trollhättan	16 000	100	18
Vattenfall Treasury AB (publ)	556439-0606	Stockholm	500	100	6
Vattenfall Vindkraft Sverige AB	556581-4273	Stockholm	2 500	100	71
Vattenfall Vindkraft Kriegers Flak AB	556622-5941	Stockholm	1 000	100	129
Vattenfall Vindkraft Lillgrund AB	556550-1292	Malmö	219 919	100	125
Vattenfall Vindkraft Trolleboda AB	556644-2595	Malmö	1 000	100	5
Vattenfall Vätter El AB	556528-3180	Motala	100	100	291
Västerbergslagens Elnät AB	556565-6864	Ludvika	1 518	51	2
Västerbergslagens Energi AB	556565-6872	Ludvika	7 590	51	8
Västerbergslagens Kraft AB	556194-9784	Ludvika	89 726	58	19
Västerbergslagens Värme AB	556565-6856	Fagersta	5 566	51	6

Fortsättning sidan 90

Fortsättning Not 21

Koncernföretag	Organisations- nummer	Säte	Antal aktier 2006	Andel i % 2006	Bokfört värde 2006
Tyskland					
Vattenfall Deutschland GmbH	(HRB) 62659	Hamburg	2	100	18 868
Vattenfall Europe AG ²	HRB 86854	Berlin	77 456 046	38	10 828
Polen					
Vattenfall Heat Poland SA	38 440	Warszawa	18 377 346	75	3 240
Vattenfall Distribution Poland SA	RHB 9861	Gliwice	936 184	75	5 271
Vattenfall Poland Sp.z.o.o	270 893	Warszawa	10 000	100	5
Vattenfall Trading Services Sp.z.o.o	969-1406-317	Rejonowy	80 000	100	9
Övriga länder					
Kentish Flats Ltd	4 130 301	London	25 000 000	100	1 196
Vattenfall Estonia OÜ	10142764	Tallinn	100	100	6
Vattenfall Reinsurance S.A.	(B) 49528	Luxemburg	13 000	100	13
Övriga företag					9
Summa					55 715

1) Koncernbolag äger ytterligare 20 % via Forsmarks Kraftgrupp AB.

2) Vattenfall AB och andra koncernbolag äger totalt cirka 97% (97) via Vattenfall Deutschland GmbH:s innehav.

Större aktieinnehav ägda av andra koncernföretag än moderbolaget Vattenfall AB.

Vid beräkning av ägarandel har hänsyn tagits till minoritetsägande i respektive ägarbolag.

	Säte	Andel i % 2006
Norden		
Barsebäck Kraft AB, Sverige	Malmö	70
Pamilo Oy, Finland	Uimaharju	100
Vattenfall Indalsälven AB, Sverige	Bispgården	74
Vattenfall Sähköntuotanto Oy, Finland	Helsingfors	100
Vattenfall Verkkö Oy, Finland	Helsingfors	100
Tyskland		
Fernheizwerk Märkisches Viertel GmbH	Berlin	97
Fernheizwerk Neukölln AG	Berlin	73
Kernkraftwerk Brunsbüttel GmbH & Co. oHG	Hamburg	65
Koros GmbH & Co. KG	Köln	95
Kraftwerke Schwarze Pumpe GmbH	Spremberg	97
Müllverwertung Borsigstrasse GmbH	Hamburg	83
MVR Müllverwertung Rugenberger		
Damm GmbH & Co. KG	Hamburg	53
Vattenfall Europe AG	Berlin	97
Vattenfall Europe Berlin AG & Co. KG		
(tidigare Bewag AG & Co. KG)	Berlin	97
Vattenfall Europe Distribution Berlin GmbH	Berlin	97
Vattenfall Europe Distribution Hamburg GmbH	Hamburg	97
Vattenfall Europe Generation AG & Co. KG	Cottbus	97
Vattenfall Europe Hamburg AG (tidigare Hamburgische Electricitäts-Werke AG)	Hamburg	97
Vattenfall Europe Mining AG	Cottbus	97
Vattenfall Europe Nuclear Energy GmbH	Hamburg	97
Vattenfall Europe Sales GmbH	Hamburg	97
Vattenfall Europe Transmission GmbH	Berlin	97
Vattenfall Europe Waste to Energy GmbH	Hamburg	97
Vattenfall Trading Services GmbH	Hamburg	97
WEMAG AG	Schwerin	78
Polen		
Nieruchomosci EWSA Grupa Vattenfall	Warszawa	75
Vattenfall Wolin-North Sp.z.o.o	Szczecin	75

Not 22 Andelar i intresseföretag

	2006	2005
Ingående balans	23 421	12 286
Investeringar	-	10 325
Nyemission och aktieägartillskott	13	18
Försäljningar	-11 315	-2
Omklassificeringar	-	-4
Resultatandelar och utdelningar	666	-38
Omräkningsdifferenser	-659	836
Utgående balans	12 126	23 421

Aktier och andelar i intresseföretag ägda av moderbolaget Vattenfall AB eller av andra koncernföretag.

	Organisations- nummer	Säte	Antal aktier 2006	Andel i % 2006	Bokfört värde Koncernen 2006	Bokfört värde Moderbolaget 2006
Intresseföretag ägda av moderbolaget Vattenfall AB						
Norden						
Gulsele AB, Sverige	556001-1800	Sollefteå	84 000	35	338	332
Luleå Energi AB, Sverige	556139-8255	Luleå	54 000	30	217	3
PiteEnergi AB, Sverige	556330-9227	Piteå	70 000	50	200	7
Plusenergi AB, Sverige	556572-4696	Göteborg	50 000	50	178	171
Preem Gas AB, Sverige	556037-2970	Stockholm	750	30	8	6
SwePol Link AB, Sverige	556530-9829	Stockholm	96 000	16	15	1
Intresseföretag ägda av andra koncernbolag än moderbolaget Vattenfall AB						
Tyskland						
ENSO Strom AG	HRB 965	Dresden	436 926	29	979	–
GASAG Berliner Gaswerke AG	HRB 44343	Berlin	8 100 000	32	3 187	–
Kernkraftwerk Krümmel GmbH & Co. oHG	HRB 15033	Hamburg		50	3 916	–
Kernkraftwerk Stade GmbH & Co. oHG	HRB 12163	Hamburg		33	932	–
Kernkraftwerk Brokdorf GmbH & Co. oHG	HRB 17623	Hamburg		20	1 742	–
Städtische Werke AG	HRB 2150	Kassel	121 148	25	390	–
Övriga företag					24	–
Summa					12 126	520

Koncernmässiga värden avseende av Vattenfall ägd andel av intäkter, resultat, tillgångar och skulder i intresseföretag:

	Intäkter 2006	Resultat 2006	Tillgångar 31 dec. 2006	Skulder 31 dec. 2006
Intresseföretag ägda av moderbolaget Vattenfall AB				
Gulsele AB, Luleå Energi AB, PiteEnergi AB, Plusenergi AB, Preem Gas AB och SwePol Link AB	2 128	49	1 680	1 083
Intresseföretag ägda av andra koncernbolag än moderbolaget Vattenfall AB				
GASAG Berliner Gaswerke AG	3 456	223	7 091	5 240
Kernkraftwerk Krümmel GmbH & Co. oHG, Kernkraftwerk Stade GmbH & Co. oHG och Kernkraftwerk Brokdorf GmbH & Co. oHG	1 755	371	17 403	10 567
Övriga företag	2 388	165	3 187	1 834
Summa	9 727	808	29 361	18 724

Not 23 Andra aktier och andelar

	2006	2005
Ingående balans	747	2 448
Investeringar	581	8
Nyemission och aktieägartillskott	–	1
Försäljningar	–32	–61
Omklassificeringar	–1	–51
Omklassificeringar till dotterbolag	–	–1 667
Nedskrivningar	–4	–13
Omräkningsdifferenser	–37	82
Utgående balans	1 254	747

Fortsättning sidan 92

Fortsättning Not 23

	Andeli % 2006	Bokfört värde Koncernen 2006	Bokfört värde Moderbolaget 2006
Aktier och andelar ägda av moderbolaget Vattenfall AB			
Norden			
Jämtkraft AB, Sverige	20 ¹	23	23
Metrima AB, Sverige	4	6	6
Solibro AB, Sverige	18	3	3
Övriga företag		3	3
Övriga länder			
Eutilia, Nederländerna	8	3	3
Aktier och andelar ägda av andra koncernbolag än moderbolaget Vattenfall AB			
Tyskland			
EHA Energie Handels Gesellschaft mbH & Co KG	50	13	–
GNS Gesellschaft für Nuklear-Service GmbH	6	23	–
Stadtwerke Eilenburg GmbH	49	51	–
Stadtwerke Parchim GmbH	15	27	–
Stadtwerke Rostock AG	12	363	–
Stadtwerke Wittenberge GmbH	23	25	–
Övriga företag		92	–
Övriga länder/företag			
Asikkalan Voima Oy, Finland	50	9	–
Ensteds Havn I/S, Danmark	50	564	–
Terki Oy, Finland	20	12	–
Åtvidabergs Fjärrvärme AB, Sverige	50	10	–
ELINI, Nederländerna	22 ²	27	–
Summa		1 254	38

1) Röstandelen är 16%.

2) Röstandelen är 14%.

Not 24 Andelar i den svenska kärnavfallsfonden

	2006	2005
Ingående balans	21 403	19 447
Inbetalningar	501	528
Utbetalningar	–689	–661
Avkastning	2 106	2 089
Utgående balans	23 321	21 403

Enligt svensk lag (1984:3) om kärnteknisk verksamhet har den som har tillstånd att i Sverige inneha eller driva en kärnteknisk anläggning skyldighet att på ett säkert sätt riva anläggningen, ta hand om använt bränsle och annat radioaktivt avfall samt att bedriva nödvändig forskning och utveckling. Tillståndsinnehavaren skall också svara för finansieringen av omhändertagandet etc.

Genom lag (1992:1537 senast ändrad 1995:1544) om finansiering av framtida utgifter för använt kärnbränsle med mera säkras finansieringen genom att tillståndsinnehavaren betalar en produktionsbaserad avgift. Avgiften betalas till Kärnavfallsfonden som förvaltar inbetalda medel. Fonden ersätter reaktorägaren för dennes kostnader i takt med att skyldigheterna enligt lag (1984:3) fullgörs. Enligt uppgörelser mellan svenska staten, Vattenfall AB och E.ON Sverige AB skall fondmedel för Ringhals AB hanteras genom Vattenfall AB och medlen för Barsebäck Kraft AB genom E.ON Kärnkraft Sverige AB

Marknadsvärdet på Vattenfallkoncernens andelar i Kärnavfallsfonden den 31 december var 23 981 MSEK (23 889).

Som framgår av koncernens Not 35 uppgår avsättningarna för framtida utgifter för återställning etc för den svenska kärnkraftsverksamheten till 18 668 MSEK (18 149).

Eventualförpliktelser (ansvarsförbindelser) hänförliga till den svenska kärnavfallsfonden beskrivs i koncernens Not 42.

Not 25 Andra långfristiga fordringar

	Fordringar hos intresseföretag		Andra fordringar	
	2006	2005	2006	2005
Ingående balans	2 249	1 860	2 036	5 896
Nyttillkomna fordringar	46	2	8 194	185
Erhållna betalningar	–1 791	–52	–4 979	–3 962
Nedskrivningar	–	–	–4	–5
Sålda bolag	–36	–3	–21	–
Omklassificeringar	–	380	–42	–233
Omräkningsdifferenser	–	62	–32	155
Utgående balans	468	2 249	5 152	2 036
Specifikation av fordringar:				
	2006	2005	2006	2005
Långfristiga räntebärande fordringar	60	2 152	3 680	473
Långfristiga icke ränte- bärande fordringar	408	97	1 472	1 563
Summa	468	2 249	5 152	2 036

Not 26 Varulager

	2006	2005
Kärnbränsle		3 710
Material och reservdelar		2 263
Fossila bränslen		2 231
Övrigt		1 180
Summa		9 384
		7 314

Varor i lager som redovisats som en kostnad under år 2006 uppgår till 20 019 MSEK. Nedskrivning av varulager uppgår till 200 MSEK.

**Not 27 Immateriella tillgångar:
utsläppsrätter**

Avser inköpta utsläppsrätter. Se koncernens Not 2, Redovisningsprinciper.

	2006
Ingående balans	–
Under året inköpta utsläppsrätter	950
Nedskrivningar	–204
Utgående balans	746

Not 28 Kundfordringar och andra fordringar

	2006	2005
Kundfordringar	18 084	16 758
Fordringar hos intresseföretag	1 622	478
Övriga fordringar	7 423	11 244
	27 129	28 480
Derivat med positivt marknadsvärde	5 370	9 467
Summa	32 499	37 947

**Not 29 Förutbetalda kostnader och
upplupna intäkter**

	2006	2005
Förutbetalda försäkringskostnader	9	37
Förutbetalda kostnader, övrigt	919	501
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter, el	1 623	2 132
Upplupna intäkter, övrigt	1 787	1 789
Summa	4 338	4 459

Not 30 Kortfristiga placeringar

	2006	2005
Räntebärande placeringar	6 670	7 243
Aktier	864	782
Summa	7 534	8 025

Not 31 Kassa, bank och liknande tillgångar

	2006	2005
Kassa och bank	3 343	4 850
Räntebärande placeringar	11 291	1 199
Summa	14 634	6 049

Not 32 Hybridkapital (Capital Securities)

Vattenfall emitterade i juni 2005 Hybridkapital (Capital Securities) vilket redovisas som räntebärande långfristig skuld. Dessa Capital Securities löper med evig löptid och är efterställda Vattenfalls övriga låneinstrument. Någon återbetalningsskyldighet föreligger ej men avsikten är att lånet skall återbetalas. Röntan är fast för den första tioårsperioden och därefter rörlig. Räntebetalning är villkorad av bland annat Vattenfalls möjlighet att lämna utdelning till aktieägare samt att utfallet av nyckeltalet "Gränsvärde för kassaflödesräntetäckningsgrad" (Interest Coverage Trigger Ratio) skall uppgå till minst 2,5.

	2006	2005
Ingående balans	9 268	–
Ursprungligt lånebelopp	–	9 248
Periodisering av underkurs	16	9
Omräkningsdifferenser	–373	11
Utgående balans	8 911	9 268

Nyckeltalet "Gränsvärde för kassaflödesräntetäckningsgrad" (Interest Coverage Trigger Ratio) beräknas enligt följande:

	2006	2005
Internt tillförda medel	35 673	31 386
Betald ränta	2 927	2 230
Internt tillförda medel plus betald ränta (a)	38 600	33 616
Räntekostnader (b)	3 317	2 967
Gränsvärde för kassaflödesräntetäckningsgrad (a/b)	11,64	11,33

Not 33 Andra räntebärande skulder (långfristiga)

	2006	2005
Obligationslån	30 908	38 808
Skulder till kreditinstitut	7 416	7 300
Skulder till minoritetsägare	4 644	4 003
Skulder till intresseföretag	2 973	9 052
Övriga skulder	927	702
Summa	46 868	59 865

Av ovanstående skulder förfaller följande belopp till betalning efter mer än fem år: Obligationslån 13 049 MSEK (15 572), Skulder till kreditinstitut 3 477 MSEK (3 579), Skulder till minoritetsägare 4 494 MSEK (3 827) samt Övriga skulder 147 MSEK (138).

Not 34 Finansiella risker**Finansiella risker**

Koncernens finansiella risker hanteras i huvudsak av Vattenfall Treasury AB, koncernens internbank och finansstab. Syftet med finansverksamheten är att hantera koncernens finansiella risker på ett kostnadseffektivt sätt.

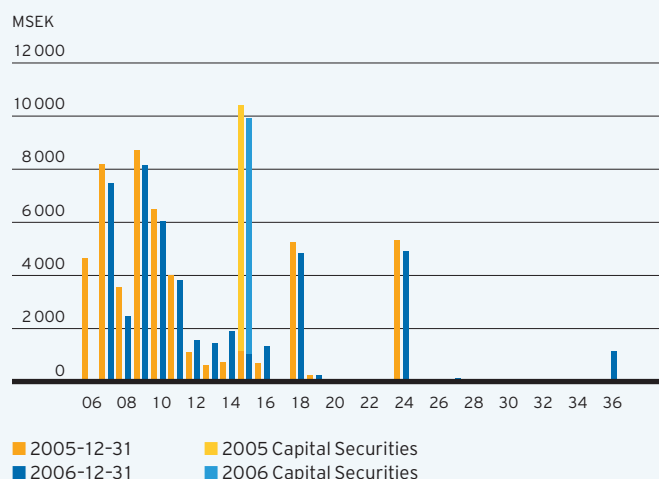
Koncernens låne-, placeringar och valutahandel sker till övervägande del genom Vattenfall Treasury AB och till mindre del hos Vattenfall Europe AG. Koncernens likviditet centraliseras via så kallade koncernkontosystem. Positionstagning i spekulativt syfte sker i begränsad omfattning inom fastställda risklimit.

Finansieringsrisk

Finansieringsrisken minimeras genom en jämn förfallostruktur och en lång genomsnittlig återstående löptid på låneportföljen. Förfallostrukturen på Vattenfalls lån framgår av diagrammet nedan. Den genomsnittliga återstående löptiden uppgick per den 31 december till 6,2 år (6,0) exkl Capital Securities samt lån från minoritetsägare och intresseföretag. Målet är att den ska överstiga 5 år.

För att säkerställa kapitaltillgänglighet och flexibilitet har koncernen flera typer av låneprogram. För närvarande finns två certifikatprogram, två MTN-program (medium term note) samt ett polskt låneprogram. Därutöver förfogar Vattenfall över bekräftade kreditfaciliteter motsvarande cirka 9,4 miljarder SEK (17,8).

Koncernens mål för den kortfristiga kapitaltillgängligheten är att medel motsvarande lägst 10% av koncernens omsättning, och minst motsvarande kommande 90 dagars låneförfall, ska finnas tillgängligt i form av likvida medel eller bekräftade kreditfaciliteter. Vattenfalls kreditbetyg för lång- respektive kortfristig upplåning är A-/A-2 från Standard & Poor 's samt A2/P-1 från Moody's. Vattenfalls mål är att ur kreditvärderingssynpunkt behålla en rating på Single A nivå.

Förfallostruktur i låneportföljen¹

1) Exklusive lån från minoritetsägare och intresseföretag.

Låneprogram och kreditfaciliteter

Låneprogram	Rambelopp	Valuta	Förfall	Utnyttjad andel, %	Bokförd
					extern skuld
Låneprogram					
Företagscertifikat	15 000	SEK		–	–
Euro Commercial Paper	2 000	USD		40	–
Medium Term Note	10 000	SEK		8	849
Euro Medium Term Note	6 000	USD		69	36 472
Polish Commercial Paper	1 000	PLN		–	–

Bekräftade kreditfaciliteter

Revolving Credit Facility ¹	1 000	EUR	2013	–	–
Checkräkningskrediter	371	SEK		–	–

Övriga kreditfaciliteter

Checkräkningskrediter och övriga kreditlinor	10 216	SEK		2	–
Summa					37 321

1) Back-up facilitet för kortfristig upplåning.

Fortsättning sidan 94

Fortsättning Not 34

Lån av benchmark-karaktär

Typ	Valuta	Belopp	Kupong, %	Förfall
Euro Medium Term Note	EUR	500	6,125	2007
Euro Medium Term Note	EUR	650	6,000	2009
Euro Medium Term Note	EUR	500	6,000	2010
Euro Medium Term Note	EUR	500	5,000	2018
Euro Medium Term Note	EUR	500	5,375	2024

Ränterisk

Ränterisker i koncernens låneportfölj mäts med duration, vilken vid årsskiftet uppgick till 2,6 år (2,5) exkl Capital Securities samt lån från minoritetsägare och intresseföretag. Durationen tillåts variera 12 månader över och under en normtid på 2,5 år. För att justera durationen i upplåningen används bland annat ränteswappar, ränteterminer och optioner.

Återstående räntebindningstid för låneportföljen

Exkl Capital Securities samt lån från minoritetsägare och intresseföretag. Nominellt belopp.

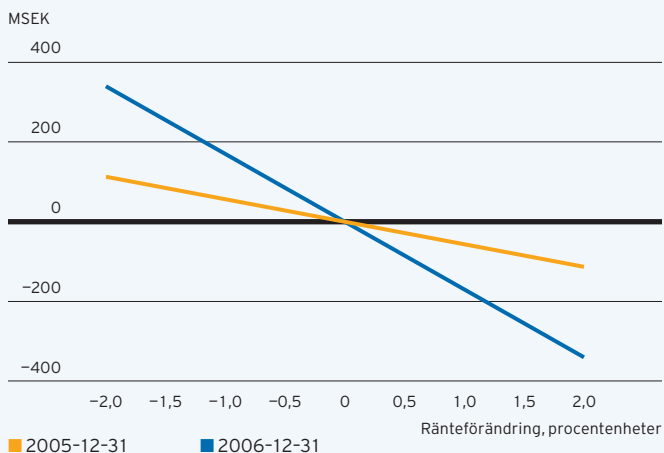
	SEK	EUR	Övriga	Summa
< 3 mån	-17 197	-7 539	166	-24 570
3 mån-1 år	8 365	1 377	-	9 742
1 år-5 år	31 632	25 542	1 227	58 401
> 5 år	2 050	1 639	-	3 689
Summa	24 850	21 019	1 393	47 262
Genomsnittlig finansieringsränta, %	4,4	3,5	4,3	4,0

Återstående räntebindningstid för låneportföljen

Exkl Capital Securities samt lån från minoritetsägare och intresseföretag. Nominellt belopp.

	Skuld	Derivat	Summa
< 3 mån	6 056	-30 626	-24 570
3 mån-1 år	7 180	2 562	9 742
1 år-5 år	19 694	38 707	58 401
> 5 år	13 511	-9 822	3 689
Summa	46 441	821	47 262

Räntekänslighet, exkl Capital Securities samt lån från minoritetsägare och intresseföretag

Diagrammet visar hur ränteförändringar påverkar koncernens räntekostnader under en 12-månadersperiod givet koncernens räntebindningsstruktur.

Valutarisk

Valutarisk avser risken för negativ påverkan på koncernens resultat- och balansräkning till följd av förändrade valutakurser. Vattenfall exponeras för valutarisker genom valutakursförändringar av framtida betalningsflöden – så kallad transaktionsexponering – samt i omvärderingen av nettotillgångar i utländska dotterbolag, så kallad omräknings-exponering (eller balansexponering).

Koncernens mål vid hanteringen av valutarisker är att minimera valutakurseffekterna med hänsyn tagen till säkringskostnader och skatteaspekter. Valutaexponeringen i upplåningen elimineras med hjälp av räntevalutaswappar, i syfte att undvika resultatpåverkande valutakursdifferenser.

Låneportföljen uppdelad per valuta

Inkl lån från minoritetsägare och intresseföretag men exkl Capital Securities. Nominellt belopp.

Ursprunglig valuta	Skuld	Derivat	Summa
DKK	1 388	-	1 388
CZK	164	-164	-
EUR	46 951	-14 929	32 022
HKD	679	-679	-
JPY	3 440	-3 440	-
NOK	383	-383	-
PLN	6	-	6
SEK	7 627	22 134	29 761
USD	1 718	-1 718	-
Summa	62 356	821	63 177

Koncernen har en begränsad transaktionsexponering då större delen av produktion, distribution och försäljning av energi sker på respektive bolags lokala marknad. I den nordiska verksamheten uppstår merparten av transaktionsexponeringen i EUR vid prissäkring av el på framförallt Nord Pool. Valutaexponeringen säkras med hjälp av valutatermins-kontrakt. I den tyska verksamheten uppstår transaktionsexponering främst i USD i samband med bränsleinköp. Även här hanteras valutaris-ken med hjälp av valutaterminer.

Koncernens rörelseintäkter/-kostnader fördelade per valuta i %

Valuta	Intäkter	Kostnader
EUR	63	67
SEK	29	23
PLN	6	7
DKK	2	2
USD	-	1
Summa	100	100

Värdena är beräknade utifrån en statistisk sammanställning av externa rörelseintäkter/-kostnader. Förändringar i lager samt investeringar ingår inte i sammanställningen. Koncernens enheter ska valutasäkra den kontrakterade transaktionsexponeringen när den överstiger motvärde 10 MSEK. Valutasäkringen sker genom Vattenfalls treasuryenhet, där valutariskerna hanteras inom en fastställd risklimit för räntor och valutor. Koncernens policy beträffande omräkningsexponering är att eget kapital säkras fullt ut med vissa restriktioner och beaktande av skatteeffekter. En förändring av valutakurserna med 5% skulle påverka koncernens egna kapital med cirka 2 390 MSEK (1 570). Hanteringen av omräkningsexponeringen beskrivs i koncernens Not 2, Redovisningsprinciper under rubrikerna Derivatinstrument respektive Säkringsredovisning.

Omräkningsexponering

Valuta	Eget kapital	Säkring efter skatt	Nettoexponering efter skatt
EUR	62 462	37 581	24 881
PLN	15 118	-	15 118
DKK	12 892	5 365	7 527
Övriga	393	194	199
Summa	90 865	43 140	47 725

Kreditrisk

Koncernen exponeras för kreditrisker i samband med elhandel, placeringar och derivatavtal. Koncernens policy är att i första hand använda likvida medel för att återbetala lån. Resterande likviditet placeras dels kortfristigt för att hantera de dagliga variationerna i koncernens likvidflöden och dels långfristigt. Koncernens långfristiga placeringsportfölj avser att säkerställa legala krav på kapitaltillgänglighet vid kärnkraftsdrift i Tyskland. Placeringar sker i enlighet med fastställt placeringsreglemente i motparter med låg kreditrisk. Andelen aktier får maximalt uppgå till 30% av tillgångarna i den långfristiga placeringsportföljen. Per den 31 december uppgick andelen aktier till 23% (20). Placeringsarnas genomsnittliga räntesats var 3,9% (3,4) och den genomsnittliga durationen 3,3 år (2,8).

Kreditriskerna hanteras inom ramen för fastställda limiter baserade på extern kreditvärdering eller intern kreditbedömning.

Limiterna sätts per motpart som utvärderas kontinuerligt. Exponeringar följs upp mot kreditlimiter på daglig basis. Innan långfristiga avtal ingås krävs ramavtal som exempelvis ISDA, FEMA och EFET. I Nor-

den avräknas huvuddelen av de finansiella elkontrakten mot Nord Pool och större delen av kreditrisken uppstår således mot marknadsplatsen. I Tyskland sker på motsvarande sätt prissäkring mot EEX, även om OTC-handel mellan bilaterala motparter också är vanligt.

Kreditrisker

Typ av instrument	Exponering
Elderivat positiva marknadsvärden	2 229
Elderivat settlementrisker	1 775
Ränte- och valutaderivat positiva marknadsvärden	1 912
Räntebärande placeringar inkl större banktillgodohavanden	18 524
Aktier	864
Summa	25 304

Exponeringen i ränte- och valutaderivat med hänsyn tagen till netting enligt ISDA avtal eller motsvarande uppgår till 1 912 MSEK (2 724). Brutto uppgår exponeringen till 3 649 MSEK (5 196).

Not 35 Räntebärande avsättningar

	Långfristig del		Kortfristig del		Summa	
	2006	2005	2006	2005	2006	2005
Avsättningar för framtida utgifter för kärnkraft	26 078	25 919	280	154	26 358	26 073
Avsättningar för framtida utgifter för gruvidrift och andra miljörelaterade åtgärder/åtaganden	9 452	8 074	843	962	10 295	9 036
Personalrelaterade avsättningar för annat än pensioner	3 642	3 980	1 045	1 293	4 687	5 273
Avsättningar för skattemässiga och juridiska processer	5 014	3 437	1 488	2 062	6 502	5 499
Övriga avsättningar	1 178	1 566	197	244	1 375	1 810
Summa	45 364	42 976	3 853	4 715	49 217	47 691

För räntebärande avsättningar har en diskonteringsränta på 5,0% (5,0) använts. Se vidare koncernens Not 49.

Avsättningar för framtida utgifter för kärnkraft:

Vattenfalls kärnkraftsproducenter i Sverige och Tyskland har ett legalt åtagande att vid produktionsslut, nedmontera och forsla bort kärnkraftsanläggningen samt återställa den plats där kärnkraftsanläggningen är belägen. Vidare inbegriper åtagandet omhändertagande och slutförvaring av i anläggningen använt radioaktivt bränsle och annat radioaktivt material. I avsättningarna inkluderas framtida utgifter för hantering av låg- och medelaktivt avfall.

För den svenska verksamheten förväntas med nuvarande antaganden cirka 87% av avsättningarna resultera i utbetalningar senare än år 2016. Resterande 13% förväntas resultera i utbetalningar relativt jämt fördelat under perioden 2007–2016. Nuvarande planer för avveckling av den tyska kärnkraftsverksamheten innebär att cirka 92% av avsättningarna kommer att resultera i kassaflöden efter år 2008. För år 2007 respektive år 2008 beräknas utbetalningar motsvarande cirka 4% per år av avsättningarna.

Avsättningar för framtida utgifter för kärnkraft (förändringar under 2006)

	Sverige	Tyskland	Summa
Ingående balans	18 149	7 924	26 073
Periodens avsättningar	433	40	473
Diskonteringseffekter	888	360	1 248
lanspråktaga avsättningar	-802	-301	-1 103
Återförda avsättningar	-	-5	-5
Omräkningsdifferenser	-	-328	-328
Utgående balans	18 668	7 690	26 358

Avsättningar för framtida utgifter för gruvidrift och andra miljörelaterade avsättningar:

Avsättningar görs för återställande av mark och andra förpliktelser förknippade med koncernens tillstånd att bedriva brunkolsbrytning i Tyskland. Avsättningar görs även för miljörelaterade åtgärder/åtaganden inom övrig av koncernen bedriven verksamhet.

Enligt nu gällande bedömningar kommer cirka 79% av avsättningarna att resultera i kassaflöden senare än år 2009. För år 2007 beräknas utbetalningar motsvarande 8% av avsättningarna medan utbetalningar

för resterande cirka 13% av avsättningarna uppskattas bli relativt jämt fördelade över åren 2008–2009.

Avsättningar för gruvidrift etc (förändringar under 2006)

Ingående balans	9 036
Förvärvade bolag	696
Periodens avsättningar	1 317
Diskonteringseffekter	395
lanspråktaga avsättningar	-387
Återförda avsättningar	-368
Omräkningsdifferenser	-394
Utgående balans	10 295

Personalrelaterade avsättningar för annat än pensioner:

Avsättningar görs för kommande utgifter relaterade till övertalighet i form av avgångsvederlag och andra utgifter för varslad personal. Cirka 22% av de avsättningar som gjorts förväntas resultera i utbetalningar under 2007 och med cirka 35% under år 2008 och 2009. Däremot med cirka 43% relativt jämt fördelade över åren 2010–2021.

Personalrelaterade avsättningar för annat än pensioner (förändringar under 2006)

Ingående balans	5 273
Periodens avsättningar	817
Diskonteringseffekter	203
lanspråktaga avsättningar	-1 070
Återförda avsättningar	-299
Avytttrade bolag	-17
Omräkningsdifferenser	-220
Utgående balans	4 687

Fortsättning sidan 96

Fortsättning Not 35

Avsättningar för skattemässiga och juridiska processer:

Avsättningar görs för eventuella framtida utgifter för skatter föranleda av pågående skatterevisorer samt för pågående legala tvister och processer. Häri ingår avsättningar relaterade till pågående legala processer avseende intrång för ledningsdragnings på mark i östra Tyskland.

Cirka 33% av avsättningar för skattemässiga och juridiska processer förväntas resultera i utbetalningar under åren 2007–2008. Resterande avsättningar beräknas resultera i kassaflöden under åren 2009–2011 (59%) och 8% därefter.

Avsättningar för skattemässiga och juridiska processer (förändringar under 2006)

Ingående balans	5 499
Periodens avsättningar	1 744
Diskonteringseffekter	-5
Ianspråktaga avsättningar	-302
Omklassificerade avsättningar	-4
Återförda avsättningar	-171
Avyttrade bolag	-3
Omräkningsdifferenser	-256
Utgående balans	6 502

Övriga avsättningar:

I övriga avsättningar ingår bland annat avsättningar för förlustkontrakt, omstrukturering samt avsättningar för garantiåtaganden.

Cirka 14% av avsättningarna beräknas resultera i utbetalningar under år 2007 och cirka 66% under år 2008–2010 samt 20% därefter.

Övriga avsättningar (förändringar under 2006)

Ingående balans	1 810
Förvärvade bolag	73
Periodens avsättningar	161
Diskonteringseffekter	19
Ianspråktaga avsättningar	-288
Återförda avsättningar	-335
Avyttrade bolag	-3
Omräkningsdifferenser	-62
Utgående balans	1 375

Not 36 Avsättningar för pensioner**Allmänt**

Vattenfalls pensionsförpliktelser i koncernens svenska och tyska bolag är till övervägande del förmånsbestämda pensionsåtaganden. Pensionsplanerna innehåller främst ålderspension, invaliditetsskydd och familjeskydd. Fondernas tillgångar, förvaltningstillgångarna, värderas till marknadsvärden. Dessutom finns pensionsplaner i dessa och övriga länder som är avgiftsbestämda.

Pensionsåtaganden beräknas på aktuariella grunder enligt den så kallade Projected Unit Credit Method. Aktuariella vinster och förluster resultatförs jämt fördelat över de anställdas återstående anställningstid i den utsträckning den totala vinsten eller förlusten per plan faller utanför en korridor motsvarande 10% av det högsta av antingen pensionsåtagandet eller verkliga värdet av förvaltningstillgångarna för respektive plan.

Svenska pensionsplaner

De svenska pensionsplanerna är ett tillägg till landets socialförsäkringssystem vilka är resultatet av överenskommelser mellan arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer. I stort sett alla anställda i Vattenfall i Sverige omfattas av en i huvudsak förmånsbestämd pensionsplan, ITP-Vattenfall. I pensionsplanen garanteras medarbetaren en pension som är en bestämd andel av dennes lön. Förmånerna tryggs i en Pensionsstiftelse, genom avsättningar i balansräkningen eller genom försäkringspremier.

Vattenfalls åtaganden för ålderspension och familjepension för tjänstemän i Sverige tryggs genom en försäkring i Alecta. Enligt ett uttalande från Redovisningsrådets Akutgrupp, URA 42, är detta en förmånsbestämd plan som omfattar flera arbetsgivare. Liksom tidigare år har Vattenfall inte haft tillgång till sådan information som gör det möjligt att redovisa denna plan som en förmånsbestämd plan. Pensionsplanen en-

ligt ITP som tryggs genom en försäkring i Alecta redovisas därför som en avgiftsbestämd plan. Årets avgifter för pensionsförsäkringar som är tecknade i Alecta uppgår till 136 MSEK (130). Alectas överskott kan fördelas till försäkringstagarna och/eller de försäkrade. Vid utgången av 2006 uppgick Alectas överskott i form av den kollektiva konsolideringsnivån till 144% (128). Den kollektiva konsolideringsnivån utgörs av marknadsvärdet på Alectas tillgångar i procent av försäkringsåtagandena beräknade enligt Alectas försäkringstekniska beräkningsantaganden, vilka inte överensstämmer med IAS 19.

Tyska pensionsplaner

Planerna i Tyskland är baserade på kollektiva och affärsmässiga överenskommelser. Väsentliga förmånsbestämda planer i Tyskland finns för anställda i bolagen Vattenfall Europe Berlin (fd Bewag) och Vattenfall Europe Hamburg (fd HEW).

Vattenfall Europe Berlin har två pensionsplaner vilka är finansierade genom Pensionskasse der Bewag, ett ömsesidigt försäkringsbolag. Kassan är finansierad genom medel från Vattenfall Europe Berlin och från de anställda. Den ena planen har bedömts vara en avgiftsbestämd plan och redovisas som sådan då förmånen är avhängig av inbetald premie och Pensionskassans ekonomiska situation. För anställda som påbörjade sin anställning före 1 januari 1984 finns ett tilläggsavtal som ger anställda som arbetar fram till pensioneringen upp till 80% av den pensionsberättigade lönen. Hälften av den lagstadgade pensionen och hela förmånen från Pensionskasse der Bewag, inklusive överskottet, krediteras det garanterade beloppet. Förpliktelserna för Vattenfall Europe Berlin innehåller hela pensionsåtagandet. Förvaltningstillgångar hänförliga till anställda som påbörjade sin anställning före 1 januari 1984 redovisas som förvaltningstillgångar vilka marknadsvärderas. Pensionsåtaganden för anställda i Vattenfall Europe Hamburg består huvudsakligen av bolagets åtaganden till personal anställd före 1 april 1991 och som varit anställda i minst 10 år. Summan av ålderspension, lagstadgad pension och pension från andra uppgår normal till maximalt 65% av den pensionsgrundande lönen.

Förmånsbestämda pensionsplaner

	2006	2005
Nuvärde av ofonderade förpliktelser	17 028	19 049
Nuvärde av helt eller delvis fonderade förpliktelser	18 619	18 566
Nuvärde av förpliktelser	35 647	37 615
Verkligt värde på förvaltningstillgångar	15 977	16 248
Nuvärde av nettoförpliktelser	19 670	21 367
Oredovisade aktuariella vinster (+)/ förluster (-) på förpliktelser	-3 128	-4 474
Oredovisade aktuariella vinster (+)/ förluster (-) på förvaltningstillgångar	335	539
Avsättningar för pensioner	16 877	17 432

Förändringar i förpliktelser

	2006	2005
Ingående balans	37 615	32 313
Utbetalda ersättningar	-1 681	-1 592
Kostnaden för tjänstgöring	612	550
Skilnad mellan förväntad och verklig avkastning (aktuariell vinst (+) eller förlust (-))	-1 201	3 392
Räntekostnad innevarande år	1 523	1 639
Omräkningsdifferenser	-1 221	1 313
Utgående balans	35 647	37 615

Förvaltningstillgångarnas förändringar

	2006	2005
Ingående balans	16 248	14 972
Utbetalda ersättningar	-400	-388
Förväntad avkastning	751	847
Skilnad mellan förväntad och verklig avkastning (aktuariell vinst (+) eller förlust (-))	-205	349
Omräkningsdifferenser	-417	468
Utgående balans	15 977	16 248

Förvaltningstillgångarna består av följande

	2006	2005
Egetkapitalinstrument	4 586	3 992
Skuldinstrument	9 579	10 524
Fastigheter	559	600
Övrigt	1 253	1 132
Summa	15 977	16 248

Historisk information

	2006	2005	2004
Nuvärde av förpliktelser	35 647	37 615	32 313
Verkligt värde på förvaltningstillgångar	15 977	16 248	14 972
Nuvärde av nettoförpliktelser	19 670	21 367	17 341

Koncernen uppskattar att 1 241 MSEK blir betald till förmånsbestämda planer under 2007.

Pensionskostnader

	2006	2005
Förmånsbaserade planer:		
Kostnad avseende tjänstgöring under innevarande år	547	470
Räntekostnad	1 523	1 639
Förväntad avkastning på förvaltningstillgångar	-751	-846
Kostnad avseende tjänstgöring under tidigare år	60	73
Övrigt	57	60
Summa kostnad för förmånsbestämda planer	1 436	1 396
Kostnad för avgiftsbestämda planer	444	294
Summa pensionkostnader	1 880	1 690

Pensionskostnader redovisas i följande rader i resultaträkningen:

	2006	2005
Kostnad för sålda produkter	1 123	1 063
Försäljningskostnader	153	152
Administrationskostnader	559	447
Forsknings- och utvecklingskostnader	45	28
Summa pensionskostnader	1 880	1 690

Vid beräkningen av pensionsförpliktelserna har följande aktuariella antaganden använts (procent):

	2006	2005
Diskonteringsränta	3,75–4,50	3,75–4,25
Förväntad avkastning på förvaltningstillgångar	4,35–5,25	4,35–5,25
Framtida årliga löneökningar	2,5–3,5	2,5–3,5
Framtida årliga pensionsökningar	1,0–2,5	2,0

Not 37 Andra ej räntebärande skulder (långfristiga)

Av den totala skulden på 2 320 MSEK (2 425) förfaller 1 411 MSEK (1 256) till betalning efter mer än fem år.

Not 38 Leverantörsskulder och andra skulder

	2006	2005
Förskott från kunder	225	1 335
Leverantörsskulder	10 189	9 393
Skulder till intresseföretag	1 051	982
Övriga skulder	3 388	3 210
	14 853	14 920
Derivat med negativt marknadsvärde	12 823	18 986
Summa	27 676	33 906

Not 39 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2006	2005
Upplupna personalrelaterade kostnader	3 263	3 199
Upplupna kostnader, utsläppsrätter	442	302
Upplupna kostnader, anslutningsavgifter	455	254
Upplupna kärnkraftrelaterade avgifter och skatter	61	62
Upplupna kostnadsräntor	1 619	1 560
Upplupna kostnader, övrigt	2 982	1 968
Förutbetalda intäkter och upplupna kostnader, el	3 919	3 220
Förutbetalda intäkter, övrigt	1 626	1 475
Summa	14 367	12 040

Not 40 Räntebärande skulder (kortfristiga)

	2006	2005
Obligationslån	6 412	3 008
Skulder till kreditinstitut	831	1 028
Skulder till minoritetsägare	312	635
Skulder till intresseföretag	7 985	4 679
Övriga skulder	256	180
Summa	15 796	9 530

Not 41 Ställda säkerheter

	2006	2005
För egna skulder och avsättningar		
Skulder till kreditinstitut:		
Fastighetsinteckningar	1 173	6
Spärrade medel som säkerhet för handel på energibörser	40	2 246
Spärrade medel som säkerhet för inlösen av minoritetsaktier	2 913	2 629
Övrigt	3	2
Summa	4 129	4 877

Not 42 Eventualförpliktelser (ansvarförbindelser)

	2006	2005
Borgensåtaganden	6 539	1 256
Övriga eventualförpliktelser	11 071	9 738
Kärnavfallsfonden i Sverige	5 643	5 377
Summa	23 253	16 371
Andra eventualförpliktelser		
Ersättnings- och frikraftleveranser:		
Engrosleveranser		
Antal förpliktelser	13	13
Effekt MW	223	223
Energileveranser TWh/år	0,9	0,9

I en del älvär finns för flera kraftstationer gemensamma regleringsanläggningar. Ägarerna till kraftstationerna har betalningsskyldigheter för sin del av regleringskostnaderna.

Enligt svensk lag har Vattenfall strikt obegränsat ansvar för skador mot tredje man till följd av dammhaverier. Tillsammans med övriga vattenkraftproducenter i Sverige har Vattenfall en ansvarsförsäkring, vars ersättningsbelopp är begränsat till maximalt 7 000 MSEK för denna typ av skador.

Som ett led i koncernens affärsverksamhet förekommer utöver angivna ansvarsförbindelser garantier för fullgörande av olika kontraktssliga åtaganden.

Vattenfall AB har lämnat garantier uppgående till 4 978 MSEK för vissa intresseföretags deponeringar av medel hos Vattenfall Treasury AB.

Vattenfall har i sin tyska verksamhet under åren 1999 och 2000 genomfört leasingtransaktioner på kraftanläggningar. Underlag för transaktionerna är nyttjanderätten i kraftanläggningarna som hyrs ut till ame-

Fortsättning Not 42

rikanska motparter i s.k. huvudleasor på maximalt 99 år och därefter hyrs tillbaka på 24 år, så kallade underleasor. Vattenfall har efter underleasornas upphörande rätt att återfå nyttjanderätten via en köpoption. Hyrorna från de amerikanska motparterna har erhållits i förskott och har deponerats hos finansiella institutioner med hög kreditvärdighet för erläggande av leasingbetalningarna inklusive optionsbeloppen enligt underleasorna. Nettobeloppet mellan erhållna hyresbetalningar och depositionerna har netto redovisats vid avtalens ingående. I de fall leasetagarna eller underliggande kunder fallerar under leasingavtalen är detta förenat med avvecklingskostnader som kommer att belasta Vattenfall. På balansdagen uppgick dessa åtaganden till maximalt 1 329 MSEK (1 392), vilket belopp är inkluderat i de redovisade ansvarsförbindelserna.

Vattenfall har i sin svenska verksamhet under år 2003 och 2005 genomfört leasingtransaktioner på kraftanläggningar. Underlag för transaktionerna är sale- & leasebackaffärer där kraftanläggningarna som sålits till franska motparter hyrs tillbaka på 15 år. Vattenfall har efter leasingavtalens upphörande rätt att köpa anläggningarna via köpoptioner. Försäljningsintäkterna från de franska motparterna har deponerats hos finansiella institutioner med hög kreditvärdighet för erläggande av leasingbetalningarna inklusive optionsbelopp. I de fall Vattenfall önskar förtidlösa leasingavtalen är detta förenat med kostnader som kommer att belasta Vattenfall. På balansdagen uppgick dessa kostnader till maximalt 92 MSEK (97).

I Tyskland är ansvaret för aktörer som driver kärnanläggningar o begränsat. Det obligatoriska försäkringsbeloppet för samtliga aktörer tillsammans är 2 500 MEUR. Skadepremier upp till 256 MEUR täcks genom den tyska Atomförsäkringspoolen. Skadepremier överstigande 256 MEUR upp till maximalt 2 500 MEUR täcks ytterst genom en gemensam ansvarsövertenskommelse (Solidarvereinbarung) mellan de tyska kärnkraftverkens ägare. Vattenfallkoncernens andel av denna ansvarsövertenskommelse utgör fr.o.m. 2007-01-01 cirka 170 MEUR (170) per skada och innebär ett åtagande att hålla likvida medel tillgängliga motsvarande den dubbla summan, 340 MEUR (340).

Vattenfall AB och Vattenfall Europe AG har som säkerhet för dotterbolaget Vattenfall Europe Trading GmbH:s energihandel utställt garantier till

ett totalt värde av 967 MEUR (852). På balansdagen var dessa garantier ianspråktagna med 380 MEUR (390) motsvarande 3 436 MSEK (3 679) vilket belopp är inkluderat i de redovisade ansvarsförbindelserna.

Kärnkraftsföretagen skall enligt lag ställa säkerheter till staten (Kärnavfallsfonden) för att garantera att tillräckliga medel finns för betalningen av de framtida kostnaderna för avfallshanteringen. Säkerheterna har formen av borgensförbindelser utställda av ägarna till kärnkraftsföretagen. Säkerheterna skall täcka dels avgiftsmedel för det fall att respektive reaktor skulle drivas kortare tid än 25 år, dels eventuell brist på fondkapital för det fall fondbehållningen skulle visa sig vara otillräcklig för att riva och avveckla reaktorerna och för att ta hand om det använda kärnbränslet.

Vattenfall AB har som säkerhet för dotterbolagen Forsmarks Kraftgrupp AB och Ringhals AB utställt garantier till ett sammanlagt värde av 5 643 MSEK (5 377) för att täcka risken att de befintliga medlen i Kärnavfallsfonden på sikt skulle kunna visa sig vara otillräckliga. Två typer av garantier har utställts. Den ena garantin avser att täcka det beslutade avgiftsbehovet för de avgifter som ännu inte betalats in inom den så kallade intjänandetiden (25 års drift). Den andra garantin avser framtida kostnadsökningar som beror på oplanerade händelser. Båda belopp är erhållna ur en sannolikhetsbaserad riskanalys där det förra beloppet är ansatt så att det tillsammans med idag fonderade medel med 50% sannolikhet (medianvärdet) skall ge full kostnadstäckning. Det senare beloppet utgör i princip det tillägg som erfordras för att motsvarande sannolikhet skall uppgå till 90%.

Not 43 Åtaganden enligt konsortialavtal

Utbyggnad av produktionsanläggningar inom kraftindustrin sker ofta inom samägda företag. Varje ägare ges därvid genom konsortialavtal rätt till elkraft i proportion till sin ägarandel samtidigt som ägarna ikläder sig skyldighet att, oavsett kraftproduktion, svara för samtliga kostnader i företaget efter samma fördelning.

Vattenfalls samverkan i värmeföretag och andra företag innebär oftast ansvar för kostnadstäckning i proportion till ägarandel.

Vattenfall bär det fulla ekonomiska ansvaret för SwePol Link till och med juli 2020.

Not 44 Medelantal anställda och personalkostnader

Medelantal anställda	2006			2005		
	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa
Sverige	6 588	1 970	8 558	6 459	1 891	8 350
Danmark ¹	271	48	319	5	-	5
Finland	352	202	554	341	205	546
Tyskland	15 269	4 667	19 936	15 532	4 667	20 199
Polen	2 169	682	2 851	2 297	734	3 031
Övriga länder	74	16	90	80	20	100
Summa	24 723	7 585	32 308	24 714	7 517	32 231

Personalkostnader	2006	2005
Löner och andra ersättningar	13 799	13 371
Sociala kostnader	5 450	5 293
(varav pensionskostnader) ²	(2 136)	(2 115)
Summa	19 249	18 664

1) Vattenfall Danmark ingår i koncernen fr o m 1 juli 2006.

2) Av pensionskostnader avser 77 MSEK (80) gruppen verkställande direktörer, vice verkställande direktörer och tidigare verkställande direktörer och vice verkställande direktörer. Koncernens utestående pensionsförpliktelser till dessa uppgår till 463 MSEK (423).

Löner och andra ersättningar	2006			2005		
	Styrelseledamöter och verkställande direktörer ¹	Övriga anställda	Summa	Styrelseledamöter och verkställande direktörer ¹	Övriga anställda	Summa
Sverige	48	3 633	3 681	66	3 397	3 463
Danmark	-	162	162	-	4	4
Finland	5	223	228	4	213	217
Tyskland	89	9 132	9 221	81	9 135	9 216
Polen	21	478	499	19	443	462
Övriga länder	-	8	8	-	9	9
Summa²	163	13 636	13 799	170	13 201	13 371

Sociala kostnader	2006	2005
Sverige	1 975	1 838
Danmark	15	1
Finland	58	52
Tyskland	3 297	3 304
Polen	102	96
Övriga länder	3	2
Summa	5 450	5 293

1) Med styrelseledamöter och verkställande direktörer avses även styrelsesuppleanter och vice verkställande direktörer samt tidigare styrelseledamöter, styrelsesuppleanter, verkställande direktörer och vice verkställande direktörer.

2) I summa löner och andra ersättningar till styrelseledamöter och verkställande direktörer ingår tantiem med 32 MSEK (41).

Förmåner till Vattenfall AB:s styrelseledamöter och ledande befattningshavare

TSEK	Styrelsesarvode och grundlön 2006 inklusive semesterersättning	Bilförmån och övriga ersättningar 2006	Pensionskostnader 2006	Beräknad rörlig ersättning avseende 2006 att utbetalas 2007
Dag Klackenborg, Styrelsens ordf.	431	–	–	–
Maarit Aarni-Sirviö, Ledamot	215	–	–	–
Carl-Gustaf Angelin, Ledamot	43	–	–	–
Johnny Bernhardtsson, Ledamot	43	–	–	–
Christer Bådholm, Ledamot	267	–	–	–
Ronny Ekwall, Ledamot	43	–	–	–
Greta Fossum, Ledamot (fr o m 27 april 2006)	145	–	–	–
Peter Lindell, Ledamot	267	–	–	–
Hans-Olov Olsson, Ledamot	215	–	–	–
Lone Fønss Schrøder, Ledamot	267	–	–	–
Anders Sundström, Ledamot	215	–	–	–
Lars Carlsson, Suppleant	43	–	–	–
Stig Lindberg, Suppleant	43	–	–	–
Per-Ove Lööv, Suppleant	56	–	–	–
Lars G Josefsson, VD, Koncernchef	7 802	109	5 731	–
Matts Ekman, 1:e vice VD, CFO	3 862	75	2 075	636
Jan Erik Back (fr o m 14 dec 2006), 1:e vice VD och CFO fr o m 1 jan 2007	154	–	–	–
Hans von Uthmann, Vice VD	4 207	68	670	696
Klaus Rauscher, Vice VD	8 104	49	5 354	3 473
Tuomo Hatakka, Vice VD	2 329	109	699	775
Alf Lindfors, Direktör (fram till 31 juli 2006)	2 746	53	3 868	–
Mats Fagerlund, Direktör	4 075	1 263	1 958	4 075
Lennart Billfalk, Direktör	2 765	63	602	452
Ann-Charlotte Dahlström, Personaldirektör	2 779	78	2 029	456
Knut Leman, Kommunikationsdirektör	2 340	94	2 044	384
Summa	43 456	1 961	25 030	10 947

Styrelsen

Under 2006 har till styrelsens ordförande utgetts ett arvode med 431 TSEK (413) och till övriga ledamöter arvoden med sammanlagt 1 693 TSEK (1 576) fördelat enligt tabellen ovan.

Till de fyra ledamöterna i den inom styrelsen inrättade revisionskommittén har dessutom utgetts arvode med 52 TSEK (50) vardera för de som inte är anställda i Vattenfall och med 13 TSEK (13) till den arbetstagarledamot som under 2006 haft detta uppdrag. Beloppen är inkluderade i tabellen ovan under rubriken styrelsearvode.

Koncernchefen

Lars G Josefsson, som är koncernchef och tillika verkställande direktör i Vattenfall AB, har för 2006 uppburit lön och annan ersättning, inklusive värdet av bilförmån, med sammanlagt 7 911 TSEK (7 313). Från och med 2005 har koncernchefen inte någon rörlig lönedel.

Lars G Josefsson, som är född 1950, har 60 år som ordinarie pensionsålder. Tjänstepension kommer då att utgå med 65% av den då aktuella lönen till 65 års ålder. Därefter utgår pensionsförmåner motsvarande ITP-planen. Därutöver utgår komplettering med 32,5% av den del av lönen som överstiger 30 basbelopp. Den sistnämnda kompletteringen är tidsbegränsad fram till 80 års ålder. Efter 76 års ålder avträpas denna med en femtedel varje följande år för att upphöra helt vid 80

års ålder. Pensionsåtagandet täcks med löpande premiebetalningar till försäkringsbolag. Förmånerna är oantastbara, dvs ej villkorade av framtida anställningar. Koncernchefen har vid uppsägning från Vattenfalls sida rätt till avgångsvederlag motsvarande maximalt 24 månadslöner. Avgångsvederlaget kan dock längst utgå till avtalad pensionsålder. Avgångsvederlagets storlek ska beräknas med utgångspunkt i den fasta lön som gäller vid tiden för uppsägningen. Vid ny anställning eller inkomst från annan förvärvsverksamhet ska avgångsvederlaget reduceras med belopp motsvarande ny inkomst eller annan förmån under den aktuella perioden. Avgångsvederlag utbetalas månadsvis.

Övriga ledande befattningshavare

För övriga ledande befattningshavare som ingått i koncernledningen, sammanlagt 10 personer (10), har summan av löner och andra ersättningar, inklusive värdet av bilförmåner, uppgått till 35 213 TSEK (30 162).

För 1:e vice verkställande direktören Matts Ekman har en premiebestämd pensionslösning gällt med pensionsålder 60 år.

För Dr. Klaus Rauscher gäller från och med 2006 en pensionsförmån på 3,34% av den fasta lönen, vilken förmån intjänas årligen.

För Tuomo Hatakka gäller en premiebestämd lösning.

För övriga inom koncernledningen har flertalet möjlighet till pension från 60 år och för anställda efter 2003-10-01 från 62 år. För dem med

Fortsättning Not 44

möjlighet från 60 år gäller att mellan 60–65 år utgår 70% av den fasta lönen. Rörlig lön är inte pensionsgrundande för pensionen mellan 60 och 65 år. Från 65 år gäller ITP-planen med en utfyllnad av pensionen, så kallad förlängning. Förlängningen görs med 32,5% av den del av pensionsmedförande lönen som överstiger 20 basbelopp. Pensionsmedförande lön är grundlön och årliga rörliga lönedelar enligt ITP. Tjänstepensionen från 65 år blir mellan 44–49% av den fasta lönen.

I fall då pension från 62 år gäller, två stycken, tillämpas i ett fall ITP med så kallad förlängning med 32,5% på lönedelar över 30 basbelopp. Vidare är då genomsnittet av de senaste fem årens fasta löner pensionsgrundande, medan rörlig lön inte är pensionsgrundande. Pensionen från 62 år blir cirka 40% av den fasta lönen.

I det andra fallet gäller en premiebestämd lösning. Samtliga pensionsförmåner är oantastbara, det vill säga ej villkorade av framtida anställning. För dessa övriga med förmånsbestämd lösning inom koncernledningen betalades premier inom intervallet 170–185 TSEK till Alecta och för ITP-K. Resten av pensionskostnaden, den största delen, är en försäkringsteknisk beräknad kostnad, som består av ITP-skulden och den årliga förändringen av kapitalvärdet för de delar som ligger utöver ITP. Detta skuldföres och tryggas genom Vattenfalls Pensionsstiftelse.

I två fall gäller alternativ ITP (så kallad tiotaggarlösning) varvid premier betalas i stället för att skuldföra motsvarande belopp. Därtill kommer så kallad förlängning utöver ITP som nämnts ovan.

För dessa befattningshavare gäller att vid uppsägning från bolagets sida utgår utöver lön under avtalad uppsägningstid, 6 månader, ett avgångsvederlag på 18 månadslöner, vilket utbetalas månadsvis och med avräkning mot belopp motsvarande ny inkomst, under den aktuella perioden. Dr. Klaus Rauschers samt Tuomo Hatakkas anställningar gäller dock för viss tid enligt kontrakt.

Berednings- och beslutsprocess

Styrelsen har år 2006 inrättat en ersättningskommitté för beredning av löpande frågor om ersättning till ledande befattningshavare. Kommittén handlägger frågor avseende årlig lönerrevision och övriga anställningsvillkor avseende VD. Vidare bereder kommittén principer för löner och ersättningar för koncernledningsmedlemmarna. Kommittén rapporterar sitt arbete till styrelsen genom att kommitténs ordförande, som är styrelsens ordförande, informerar styrelsen om utskottets ställningstaganden. Styrelsen ska dock i sin helhet ta ställning till anställning av VD och besluta om anställningsvillkoren. (Se även sidan 54).

Incitamentsprogram

Mot bakgrund av regeringens riktlinjer om ersättningar till ledande befattningshavare och incitamentsprogram har Vattenfall AB:s styrelse antagit ett program som från och med 2005 gäller den svenska delen av verksamheten och alla anställda i Sverige.

I enlighet med regeringens riktlinjer så har koncernchefen inte någon rörlig lönedel. Beträffande övriga chefer och anställda så har ingen högre rörlig lönedel än vad som motsvarar två månadslöner per år, eller 16,7% av den normala fasta lönen. För vissa chefer gäller även att den normala fasta lönen kan minskas med 16,7% beroende på resultat. Den maximala nivån för flertalet anställda är i genomsnitt normalt cirka 17 TSEK per år.

Utgångspunkten är som hittills koncernens långsiktiga värdeskapande¹. Gemensamt för alla är koncernmålet. Vidare mäts egen enhets/ eget resultat.

Även i övriga länder används koncernmålet för värdeskapande, i avtal om rörlig lön för högre chefer och övriga anställda i förekommande fall.

1) Värdeskapande = Den positiva förändringen avseende rörelseresultatet minus avkastningskravet på genomsnittliga nettotillgångar, där kravet satts till 11%.

Not 45 Könsfördelning bland ledande befattningshavare

	Kvinnor, %		Män, %	
	2006	2005	2006	2005
Könsfördelning bland styrelseledamöter	10	10	90	90
Könsfördelning bland övriga ledande befattningshavare	13	11	87	89

Not 46 Leasing**Leasingkostnader**

Utrustning som koncernen hyr genom finansiell leasing och som redovisas som materiella anläggningstillgångar utgörs av:

	2006	2005
Maskiner/Inventarier		
Anskaffningsvärde	157	256
Akkumulerade avskrivningar enligt plan	-38	-61
Nedskrivningar	-	-37
Planenligt restvärde	119	158

Framtida betalningsåtaganden per 31 december 2006 för leasingkontrakt och hyreskontrakt fördelar sig enligt följande:

	Finansiell leasing, nominellt	Finansiell leasing, nuvärde	Operationell leasing
2007	37	34	530
2008	27	25	459
2009	27	23	420
2010	27	21	391
2011	41	31	367
2012 och senare	480	414	1 616
Summa	639	548	3 783

Årets kostnader för leasing av tillgångar för koncernen uppgick till 534 MSEK (630).

Vissa större leasingengagemang beskrivs ytterligare i koncernens Not 42, Eventualförpliktelser (ansvarsförbindelser).

Leasingintäkter

Vissa koncernföretag äger och driver energianläggningar åt kund. Intäkten från kund består av två delar, en fast del för täckande av kapitalkostnader och en rörlig del baserad på mängden levererad media.

Anläggningarna klassificeras enligt gängse principer, baserat på den fasta intäktsdelen för leasing.

Anskaffningsvärdet av tillgångar redovisade under Operationell leasing uppgick per 31 december 2006 till 2 047 MSEK (2 049). Akkumulerade avskrivningar uppgick till 841 MSEK (762) och ackumulerade nedskrivningar till 30 MSEK (30).

Framtida betalningar för denna typ av anläggningar fördelar sig enligt följande:

	Finansiell leasing	Operationell leasing
2007	11	171
2008	11	161
2009	11	147
2010	10	123
2011	10	102
2012 och senare	81	371
Avgår: Finansiella intäkter	-45	-159
Summa	89	916

Not 47 Upplysningar om revisionsarvodet med mera

	2006	2005
Lagstadgad revision		
Ernst & Young ¹	29	23
PricewaterhouseCoopers ²	11	10
BDO ²	8	12
Riksrevisionen	1	1
Övriga	1	1
Summa	50	47
Övriga arvoden		
Ernst & Young ³	19	15
PricewaterhouseCoopers ⁴	10	13
BDO (Tyskland)	9	5
Övriga	2	-
Summa	40	33

- 1) Utöver moderbolagets revisionskostnader om 8 MSEK (7) avser kostnaderna revision av bolag i Sverige, Danmark, Finland, Tyskland och Polen.
- 2) Beloppen avser revision av främst tyska bolag.
- 3) Av koncernens arvodesbelopp är 11 MSEK (8) hänförliga till verksamheterna i Tyskland och Polen.
- 4) Av koncernens arvodesbelopp är 8 MSEK (11) hänförliga till verksamheten i Tyskland.

Not 48 Upplysningar om närstående

Vattenfall AB ägs till 100% av svenska staten. Vattenfallkoncernens produkter och tjänster erbjuds staten, statliga myndigheter och statliga bolag i konkurrens med andra leverantörer och på normala kommersiella villkor. På motsvarande sätt köper Vattenfall AB och dess koncernbolag produkter och tjänster från statliga myndigheter och bolag till marknadsmässiga priser och i övrigt på normala kommersiella villkor. Enskilt svarar varken staten, deras myndigheter eller bolag för en väsentlig andel av Vattenfallkoncernens nettoomsättning, inköp eller resultat.

Upplysningar om transaktioner med nyckelpersoner i ledande ställning framgår av koncernens Not 44, Medelantal anställda och personalkostnader.

Upplysningar om transaktioner med intresseföretag under 2006 samt tillhörande fordringar och skulder per 31 december 2006 beskrivs nedan.

SwePol Link AB

Bolaget handhar den elkabel som kopplar ihop de nordiska och det polska elsystemet i syfte att uppnå större leveranssäkerhet och effektivare utnyttjande av produktionsanläggningar. Vattenfalls rörelseintäkter från bolaget uppgick till 2 MSEK medan ränteintäkter uppgick till 30 MSEK. Inköp från bolaget uppgick till 160 MSEK. Rörelsefordringar per 31 december uppgick till 386 MSEK medan finansiella fordringar var 1 350 MSEK. Rörelseskulder till bolaget uppgick till 15 MSEK.

PiteEnergi AB

Säljer el, värme, bredband och övriga tjänster i Piteå-regionen. El produceras i egna vattenkraftsstationer. Vattenfalls försäljningsintäkter från bolaget uppgick till 2 MSEK.

Plusenergi AB

Huvudprodukten är elförsäljning till både privat- och företagskunder. Koncernen fokuserar på marknaden i Västra Götaland. Vattenfalls rörelseintäkter från bolaget uppgick till 39 MSEK. Rörelsefordringar per 31 december uppgick till 8 MSEK medan rörelseskulder till bolaget uppgick till 2 MSEK.

Luleå Energi AB

Affärsområdena omfattar elhandelsverksamhet, produktion och distribution av fjärrvärme och optonätverksamhet. Vattenfalls rörelseintäkter från bolaget uppgick till 257 MSEK medan inköp från bolaget uppgick till 1 MSEK. Rörelsefordringar per 31 december uppgick till 13 MSEK medan rörelseskulder till bolaget var 2 MSEK.

Gulsele AB

Säljer elektricitet producerad i egna vattenkraftsstationer. Vattenfall hade rörelseintäkter uppgående till 2 MSEK från bolaget samt ränteintäkter om 2 MSEK.

Kernkraftwerk Brokdorf GmbH & Co. oHG

Kärnkraftverk från vilken Vattenfall köper elektricitet. Inköpen uppgick till 496 MSEK. Rörelseintäkter från bolaget uppgick till 1 MSEK. Vattenfall har betalt räntor till bolaget uppgående till 33 MSEK. Rörelseskulder samt låneskulder per 31 december uppgick till 118 MSEK respektive 3 200 MSEK.

Kernkraftwerk Krümmel GmbH & Co. oHG

Kärnkraftverk från vilken Vattenfall köper elektricitet. Inköpen uppgick till 1 183 MSEK. Rörelseintäkter från bolaget uppgick till 363 MSEK. Vattenfall har betalt räntor till bolaget uppgående till 78 MSEK. Rörelsefordringar på bolaget uppgick per 31 december till 25 MSEK. Rörelseskulder samt låneskulder per 31 december uppgick till 280 MSEK respektive 5 435 MSEK.

Kernkraftwerk Stade GmbH & Co. oHG

Kärnkraftverk från vilken Vattenfall köper elektricitet. Inköpen uppgick till 240 MSEK. Vattenfall har betalt räntor till bolaget uppgående till 29 MSEK. Rörelsefordringar på bolaget uppgick per 31 december till 27 MSEK. Rörelseskulder samt låneskulder per 31 december uppgick till 155 MSEK respektive 2 316 MSEK.

GASAG Berliner Gaswerke AG

Säljer, distribuerar och lagrar gas i Berlinområdet. Vattenfall hade rörelseintäkter uppgående till 81 MSEK från bolaget samt inköp uppgående till 2 805 MSEK. Rörelsefordringar uppgick till 5 MSEK medan rörelseskulder uppgick till 439 MSEK.

ENSO Strom AG

Bolaget producerar och distribuerar elektricitet och värme. Bolaget tillhandahåller även tjänster inom gas, vatten, telekommunikation samt sophantering. Vattenfalls rörelseintäkter från bolaget uppgick till 1 226 MSEK medan inköp från bolaget uppgick till 438 MSEK. Rörelsefordringar samt rörelseskulder per 31 december uppgick till 79 MSEK respektive 9 MSEK.

Städtische Werke AG

Bolaget tillhandahåller elektricitet, värme, gas, vatten samt sophantering. Vattenfalls rörelseintäkter från bolaget uppgick till 20 MSEK medan inköp från bolaget uppgick till 18 MSEK.

Övriga intresseföretag

Dessa bolag är huvudsakligen verksamma inom konstruktion, konsultation och inköp inom energiområdet. Vattenfalls sammanlagda rörelseintäkter från dessa bolag uppgick till 21 MSEK medan inköpen även de uppgick till 21 MSEK. Skulder till dessa bolag uppgick till 3 MSEK.

Not 49 Väsentliga uppskattningar och bedömningar

Inom Vattenfall görs årligen en genomgång av koncernens olika avsättningar i balansräkningen. 2006 års genomgång har resulterat i en förändring av tidigare gjorda antaganden om diskonteringsränta vid beräkning av avsättningar för pensioner i Tyskland. Diskonteringsräntan har härvid justerats från 4,25% till 4,50% för tyska pensionsplaner. För avsättningar för pensioner i Sverige är diskonteringsräntan 3,75% oförändrad jämfört med föregående år.

Även för andra avsättningar än avsättningar för pensioner är diskonteringsräntan oförändrad 5,0% jämfört med föregående år.

Not 50 Händelser efter balansdagen

Bolagets bedömning är att inga väsentliga händelser har inträffat efter balansdagen som borde kvalificera för beskrivning under denna rubrik.

MODERBOLAGET

Moderbolagets resultaträkning

Belopp i MSEK, 1 januari – 31 december	Not	2006	2005
Nettoomsättning	4, 5	33 049	26 843
Kostnader för sålda produkter	6	-22 335	-16 415
Bruttoresultat		10 714	10 428
Försäljningskostnader		-947	-872
Administrationskostnader		-1 485	-1 320
Forsknings- och utvecklingskostnader		-183	-165
Övriga rörelseintäkter	7	688	162
Övriga rörelsekostnader	8	-462	-90
Rörelseresultat	9, 10	8 325	8 143
Resultat från andelar i koncernföretag	11	4 829	414
Resultat från andelar i intresseföretag	12	160	26
Resultat från andra aktier och andelar	13	11	-3
Ränteintäkter och liknande resultatposter	14	3 752	1 853
Räntekostnader och liknande resultatposter	15	-3 039	-6 037
Koncernbidrag		2 068	1 771
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		16 106	6 167
Bokslutsdispositioner	16	-2 071	-709
Resultat före skatt		14 035	5 458
Skatt	17	-2 486	-1 873
Årets resultat		11 549	3 585

Moderbolagets balansräkning

Belopp i MSEK	Not	2006-12-31	2005-12-31
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar	18		
Aktiverade utgifter för utveckling		120	237
Koncessioner och liknande rättigheter		10	10
Hyresrätter och liknande rättigheter		23	23
Summa immateriella anläggningstillgångar		153	270
Materiella anläggningstillgångar	19		
Byggnader och mark		11 234	11 009
Maskiner och andra tekniska anläggningar		7 197	7 147
Inventarier, verktyg och installationer		28	33
Pågående nyanläggningar		1 360	1 224
Summa materiella anläggningstillgångar		19 819	19 413
Andra anläggningstillgångar			
Andelar i koncernföretag	20, 21	55 715	41 742
Fordringar hos koncernföretag	22	5 195	4 316
Andelar i intresseföretag	20, 21	520	10 860
Fordringar hos intresseföretag	22	392	2 183
Andra aktier och andelar	20, 21	38	37
Uppskjuten skattefordran	17	395	937 ¹
Andra långfristiga fordringar	22	3 433	261
Summa andra anläggningstillgångar		65 688	60 336
Summa anläggningstillgångar		85 660	80 019
Omsättningstillgångar			
Varulager	23	770	276 ¹
Immateriella tillgångar: utsläppsrätter	24	5	-
Kortfristiga fordringar	25	50 215	43 488
Kassa, bank och liknande tillgångar	26	181	2 360
Summa omsättningstillgångar		51 171	46 124
Summa tillgångar		136 831	126 143
Eget kapital, avsättningar och skulder			
Eget kapital			
Bundet eget kapital			
Aktiekapital (131 700 000 aktier till ett kvotvärde av 50 kr)		6 585	6 585
Reservfond		1 286	1 286
Fritt eget kapital			
Balanserad vinst		16 295	18 974 ¹
Årets resultat		11 549	3 585
Summa eget kapital		35 715	30 430
Obeskattade reserver	16	11 445	9 374¹
Avsättningar	27	115	120
Långfristiga räntebärande skulder	28	63 904	58 700
Långfristiga icke räntebärande skulder	29	2 661	2 826
Summa långfristiga skulder		66 565	61 526
Kortfristiga räntebärande skulder	30	8 763	10 383
Skatteskuld aktuell skatt	17	663	156
Andra kortfristiga icke räntebärande skulder	31	13 565	14 154 ¹
Summa kortfristiga skulder		22 991	24 693
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		136 831	126 143
Ställda säkerheter	32	2 953	4 875
Eventualförpliktelser (ansvarsförbindelser)	33	107 544	95 122
Åtaganden enligt konsortialavtal	34		

1) Dessa värden är korrigerade jämfört med tidigare publicerad information i Vattenfalls årsredovisning för 2005. Se sidan 103, Moderbolagets förändring i eget kapital och koncernens Not 2, Redovisningsprinciper.

Moderbolagets förändring i eget kapital

Belopp i MSEK	Aktiekapital	Reservfond	Fritt eget kapital	Summa
Utgående balans 2004	6 585	1 286	17 078	24 949
Justering av balanserade vinstmedel ¹	-	-	6 478	6 478
Utdelning till aktieägare	-	-	-5 600	-5 600
Koncernbidrag	-	-	-136	-136
Skatteeffekt på grund av koncernbidrag	-	-	38	38
Fusionsresultat	-	-	1 116	1 116
Årets resultat	-	-	3 585	3 585
Utgående balans 2005	6 585	1 286	22 559	30 430
Utdelning till aktieägare	-	-	-5 800	-5 800
Koncernbidrag	-	-	-647	-647
Skatteeffekt på grund av koncernbidrag	-	-	181	181
Fusionsresultat	-	-	2	2
Årets resultat	-	-	11 549	11 549
Utgående balans 2006	6 585	1 286	27 844	35 715

Per den 31 december 2006 omfattade det registrerade aktiekapitalet 131 700 000 aktier till kvotvärdet 50 SEK.

1) Omprövningsbeslut av Skatteverket

Vattenfall AB har tidigare varit föremål för en omfattande skatterevision som behandlade Vattenfalls övergång från affärsverk till aktiebolag 1992. Länsrätten och Kammarrätten har efter överklaganden i domar slagit fast att Riksdagens beslut vid bolagiseringen av Vattenfall inte tog tillräcklig hänsyn till gällande skattelagstiftning. En konsekvens av detta har enligt omprövningsbeslut blivit att Vattenfall AB:s startbalansräkning korrigerats varvid justering skett av obeskattade reserver med 5 604 MSEK samt en motsvarande ökning av moderbolagets Balanserade vinstmedel i eget kapital. I justeringen av balanserade vinstmedel ingår även hänförliga till omprövningsbeslutet 397 MSEK avseende ett extra värdeminskningsavdrag samt 477 MSEK avseende nedsättning av bolagets taxering för taxeringsåret 2000.

Moderbolagets kassaflödesanalys

Belopp i MSEK, 1 januari – 31 december	2006	2005
Den löpande verksamheten		
Internt tillförda medel		
Årets resultat	11 549	3 585
Justeringar för poster som ej ingår i kassaflödet:		
Skattekostnad	2 486	1 873
Bokslutsdispositioner	2 071	709
Avskrivningar	926	731
Utdelningsbetingat koncernbidrag	-2 068	-1 771
Betald skatt	-1 437	-1 142
Orealiserade valutakurseffekter	-1 743	1 852
Ökning av avsättningar	-5	34
Övrigt	-180	-150
Kassaflöde från förändringar av rörelsetillgångar och rörelseskulder	-8 352	-11 827
Kassaflöde från den löpande verksamheten	3 247	-6 106
Investeringsverksamheten		
Investeringar i koncernföretag, intresseföretag och andra aktier och andelar	-1 045	-11 607
Investeringar i materiella och immateriella anläggningstillgångar	-1 308	-1 445
Nyemission/lämnade aktieägartillskott	-13 140	-
Försäljning av materiella anläggningstillgångar och immateriella anläggningstillgångar	93	1 166
Försäljning av aktier och andelar	10 419	157
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-4 981	-11 729
Kassaflöde före finansieringsverksamheten	-1 734	-17 835
Finansieringsverksamheten		
Upptagna lån	3 584	23 133
Erhållna koncernbidrag	1 771	2 520
Utbetald utdelning till aktieägare	-5 800	-5 600
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-445	20 053
Årets kassaflöde	-2 179	2 218
Kassa, bank och liknande tillgångar		
Kassa, bank och liknande tillgångar vid årets början	2 360	142
Årets kassaflöde	-2 179	2 218
Kassa, bank och liknande tillgångar vid årets slut	181	2 360

Betald ränta uppgick till 3 040 MSEK (2 519) och erhållen ränta till 1 181 MSEK (806). Erhållen utdelning uppgick till 4 833 MSEK (373).

MODERBOLAGETS NOTER

(Belopp i MSEK där inte annat anges.)

Not 1 Företagsinformation

Årsredovisningen för Vattenfall AB för 2006 har godkänts enligt styrelsebeslut från den 7 mars 2007. Vattenfall AB som är moderbolag i Vattenfallkoncernen är ett aktiebolag med säte i Stockholm och med adressen 162 87 Stockholm. Moderbolagets balansräkning och resultaträkning skall föreläggas på årsstämman.

Not 2 Redovisningsprinciper

Allmänt

Moderbolaget Vattenfall AB:s räkenskaper har upprättats enligt Swedish GAAP, dvs i enlighet med Årsredovisningslagen och Redovisningsrådets rekommendation (RR 32:05) om Redovisning för juridiska personer. Vattenfall tillämpar även undantagsregeln avseende IAS 39 enligt RR 32:06.

Tillämpade redovisningsprinciper framgår av tillämpliga delar av koncernens Not 2, Redovisningsprinciper, med nedanstående tillägg för moderbolaget Vattenfall AB.

Finansiella instrument värderas till anskaffningsvärde.

Avskrivningar

Avskrivningar beräknas i enlighet med koncernredovisningen på anskaffningsvärde med linjär fördelning efter anläggningarnas bedömda nyttjandeperiod. Därutöver görs i moderbolaget avskrivningar utöver plan (skillnaden mellan avskrivningar enligt plan och motsvarande skattemässiga avskrivning) som redovisas som bokslutsdisposition respektive obeskattad reserv.

Avsättningar för pensioner

Pensionsåtaganden avseende pensioner i moderbolaget är beräknade enligt sedvanliga svenska försäkringstekniska grunder. Den i balansräkningen upptagna avsättningen motsvarar dessa pensionsåtaganden nettoredovisade mot förvaltningstillgångar i Vattenfalls Pensionsstiftelse.

Skatter

Skattelagstiftningen i Sverige ger företag möjlighet att skjuta upp skattebetalning genom avsättning till obeskattade reserver. I moderbolaget redovisas obeskattade reserver som en särskild post i balansräkningen i vilken uppskjuten skatt ingår. I moderbolagets resultaträkning redovisas avsättningar till, respektive upplösningar av, obeskattade reserver under rubriken bokslutsdispositioner.

Den redovisade skattekostnaden i moderbolaget Vattenfall AB utgörs av skatten på resultatet efter bokslutsdispositioner

Not 3 Valutakurser

Se koncernens Not 4.

Not 4 Nettoomsättning

	2006	2005
Omsättning inklusive punktskatter		
varor (elektricitet, värme etc)	34 182	28 176
utförande av tjänsteuppdrag	993	929
Punktskatter	-2 126	-2 262
Nettoomsättning	33 049	26 843

Nettoomsättning per geografisk område

	2006	2005
Norden	32 278	25 723
Tyskland	639	739
Polen	132	321
Övriga	-	60
Summa	33 049	26 843

Nettoomsättning per rörelsegren

	2006	2005
Elproduktion	9 594	6 834
Elmarknad	21 046	17 656
Värme	2 244	2 253
Övrigt	165	100
Summa	33 049	26 843

Not 5 Försäljning och inköp inom koncernen

Av moderbolagets totala försäljningsintäkter och inköpskostnader avser 12% (9) av försäljningen och 41% (52) av inköpen affärer med andra företag inom koncernen.

Not 6 Kostnader för sålda produkter

Direkta kostnader inkluderar produktionsskatter och -avgifter med 199 MSEK (191) samt fastighetsskatter med 837 MSEK (260).

Not 7 Övriga rörelseintäkter

Övriga rörelseintäkter innefattar huvudsakligen realisationsvinster vid försäljning av anläggningstillgångar, hyresintäkter, försäkringsersättningar samt rörelserelaterade valutakursvinster.

Not 8 Övriga rörelsekostnader

Övriga rörelsekostnader innefattar huvudsakligen realisationförluster vid försäljning av anläggningstillgångar samt rörelserelaterade valutakursförluster.

Not 9 Avskrivningar

Avskrivningar på immateriella anläggningstillgångar och materiella anläggningstillgångar fördelas i resultaträkningen enligt följande:

	2006	2005
Kostnader för sålda produkter	736	721
Försäljningskostnader	75	8
Administrationskostnader	1	2
Summa	812	731

Avskrivningar på immateriella anläggningstillgångar ingår ovan i Kostnad för sålda varor med 2 MSEK (9) samt i försäljningskostnader med 73 MSEK (0).

Not 10 Nedskrivningar

Nedskrivningar på immateriella anläggningstillgångar och materiella anläggningstillgångar fördelas i resultaträkningen enligt följande:

	2006	2005
Försäljningskostnader	114	-
Summa	114	-

Nedskrivningar på immateriella anläggningstillgångar ingår ovan i försäljningskostnader med 114 MSEK (0).

Utvecklingen av ett nytt kundhanteringssystem har inneburit högre utgifter än kalkylerat. De framtida vinster det nya systemet skulle generera väger inte upp dessa högre utgifter. Nedskrivningar har därför belastat rörelseresultatet med 114 MSEK.

Not 11 Resultat från andelar i koncernföretag

	2006	2005
Utdelningar	4 817	351
Nedskrivningar	-2	-11
Realisationsresultat vid försäljningar	14	74
Summa	4 829	414

Not 12 Resultat från andelar i intresseföretag

Avser utdelningar från intresseföretag 16 MSEK (26) och realisationsresultat vid försäljning av intresseföretag 144 MSEK (0).

Not 13 Resultat från andra aktier och andelar

	2006	2005
Utdelningar	2	2
Nedskrivningar	-	-1
Realisationsresultat vid försäljningar	9	-4
Summa	11	-3

Not 14 Ränteintäkter och liknande resultatposter

	2006	2005
Ränteintäkter från dotterbolag	717	362
Andra ränteintäkter	464	444
Valutakursvinster	2 571	1 047
Summa	3 752	1 853

Not 15 Räntekostnader och liknande resultatposter

	2006	2005
Räntekostnader till dotterbolag	3 017	2 494
Andra räntekostnader	22	25
Valutakursförluster	-	3 518
Summa	3 039	6 037

Not 16 Bokslutsdispositioner och obeskattade reserver

	Ingående balans	Avsättning/Upplösning(-)	Utgående balans
Avskrivningar utöver plan	6 412	-261	6 151
Periodiseringsfond Tax -01	464	-464	-
Periodiseringsfond Tax -02	1 371	-	1 371
Periodiseringsfond Tax -03	966	-	966
Periodiseringsfond Tax -04	1 295	-	1 295
Periodiseringsfond Tax -05	2 733	-	2 733
Periodiseringsfond Tax -06	1 737	-	1 737
Periodiseringsfond Tax -07	-	2 796	2 796
Övriga obeskattade reserver	-5 604	-	-5 604
Summa	9 374	2 071	11 445

Not 17 Skatter

Den redovisade skattekostnaden fördelas enligt följande:

	2006	2005
Aktuell skatt	2 420	1 855
Uppskjuten skatt	66	18
Summa	2 486	1 873

Årets kostnad för aktuell skatt hänförlig till tidigare års resultat uppgår till 110 MSEK (-396). Uppskjuten skattefordan enligt balansräkningen uppgår till 395 MSEK (937). Skatteskuld aktuell skatt uppgår till 663 MSEK (156). Skatteeffekten av schablonränta på periodiseringsfonder uppgår till 56 MSEK (61).

Skillnaden mellan nominell svensk skattesats och effektiv skattesats förklaras på följande sätt:

%	2006	2005
Svensk inkomstskattesats	28,0	28,0
Bokslutsdispositioner	-3,6	-3,2
Justering av skatt för tidigare perioder	-0,7	6,4
Ej skattepliktiga intäkter	-9,2	-2,6
Ej avdragsgilla kostnader	0,7	1,1
Övrigt	0,2	0,7
Effektiv skattesats¹	15,4	30,4

Skattesats, aktuell skatt²

1) Skattekostnad enligt moderbolagets resultaträkning i förhållande till resultatet före bokslutsdispositioner och skatter.

2) Skattekostnad enligt moderbolagets resultaträkning exklusive redovisad uppskjuten skatt i förhållande till resultatet före bokslutsdispositioner och skatter.

Not 18 Immateriella anläggningstillgångar

	Aktiverade utgifter för utveckling		Goodwill		Koncessioner och liknande rättigheter		Hyresrätter och liknande rättigheter		Summa	
	2006	2005	2006	2005	2006	2005	2006	2005	2006	2005
Anskaffningsvärden										
Ingående anskaffningsvärde	237	-	13	13	344	340	61	61	655	414
Investeringar	64	161	-	-	6	-	3	-	73	161
Försäljningar/Utrangeringar	-	-	-	-	-	-	-1	-	-1	-
Omklassificeringar	-	76	-	-	-	4	-	-	-	80
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	301	237	13	13	350	344	63	61	727	655
Ackumulerade avskrivningar enligt plan										
Ingående avskrivningar	-	-	-13	-13	-334	-327	-38	-36	-385	-376
Årets avskrivningar	-67	-	-	-	-6	-7	-2	-2	-75	-9
Utgående ackumulerade avskrivningar	-67	-	-13	-13	-340	-334	-40	-38	-460	-385
Nedskrivningar										
Årets nedskrivningar	-114	-	-	-	-	-	-	-	-114	-
Utgående nedskrivningar	-114	-	-	-	-	-	-	-	-114	-
Utgående planenligt restvärde	120	237	-	-	10	10	23	23	153	270
Ackumulerade avskrivningar utöver plan	-36	-71	-	-	-3	-10	-7	-23	-46	-104
Bokfört värde	84	166	-	-	7	-	16	-	107	166

Inga avtalsenliga åtaganden om förvärv av immateriella tillgångar föreligger per 31 december 2006.

Not 19 Materiella anläggningstillgångar

	Byggnader och mark ¹		Maskiner och andra tekniska anläggningar		Inventarier, verktyg och installationer		Pågående nyanläggningar		Summa	
	2006	2005	2006	2005	2006	2005	2006	2005	2006	2005
Anskaffningsvärden										
Ingående anskaffningsvärde	16 612	16 422	15 112	14 867	166	176	1 224	1 919	33 114	33 384
Investeringar	-	-	-	2	11	12	1 235	1 270	1 246	1 284
Erhållna bidrag	-	-	-	-	-	-	-11	-	-11	-
Omföring från pågående nyanläggningar	458	684	630	953	-	1	-1 088	-1 896	-	-258
Försäljningar/Utrangeringar	-14	-485	-237	-946	-48	-23	-	-4	-299	-1 458
Omklassificeringar	10	-9	-7	236	-	-	-	-65	3	162
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	17 066	16 612	15 498	15 112	129	166	1 360	1 224	34 053	33 114
Ackumulerade avskrivningar enligt plan										
Ingående avskrivningar	-5 603	-5 449	-7 965	-7 633	-133	-141	-	-	-13 701	-13 223
Årets avskrivningar	-239	-239	-489	-470	-9	-13	-	-	-737	-722
Försäljningar/Utrangeringar	10	83	156	138	41	21	-	-	207	242
Omklassificeringar	-	2	-3	-	-	-	-	-	-3	2
Utgående ackumulerade avskrivningar	-5 832	-5 603	-8 301	-7 965	-101	-133	-	-	-14 234	-13 701
Utgående planenligt restvärde	11 234	11 009	7 197	7 147	28	33	1 360	1 224	19 819	19 413
Ackumulerade avskrivningar utöver plan	-	-	-6 077	-6 275	-28	-33	-	-	-6 105	-6 308
Bokfört värde	11 234	11 009	1 120	872	-	-	1 360	1 224	13 714	13 105

1) I anskaffningsvärden för byggnader och mark ingår anskaffningsvärde för mark och fallrätter uppgående till 6 617 MSEK (6 618), vilka inte är föremål för avskrivning.

Taxeringsvärden (avser svenska fastigheter)

	2006	2005
Byggnader	33 947	34 389
Mark	20 743	20 970
Summa	54 690	55 359

Taxeringsvärden åsätts inte ledningar och transformatorstationer.

Inga avtalsenliga åtaganden om förvärv av materiella tillgångar föreligger per 31 december 2006.

Not 20 Andelar i koncernföretag, intresseföretag och andra aktier och andelar

	Andelar i koncernföretag		Andelar i intresseföretag		Andra aktier och andelar	
	2006	2005	2006	2005	2006	2005
Ingående balans	41 742	40 533	10 860	540	37	55
Investeringar/köp	1 044	1 276	–	10 331	1	–
Lämnade aktieägartillskott ¹	2	–	–	–	–	–
Försäljningar ¹	–78	–56	–10 340	–4	–	–23
Nyemission	13 139	–	–	–	–	–
Omklassificeringar	–	–	–	–7	–	7
Fusionerade aktieinnehav	–133	–	–	–	–	–
Nedskrivningar	–1	–11	–	–	–	–2
Utgående balans	55 715	41 742	520	10 860	38	37

1) Lämnade aktieägartillskott och försäljningar hänför sig huvudsakligen till omstruktureringar inom koncernen.

Not 21 Aktier och andelar

För en specifikation över moderbolagets aktier och andelar i koncernföretag, intresseföretag och andra aktier och andelar se koncernens Noter 21–23.

Not 22 Fordringar hos koncernföretag, intresseföretag och andra långfristiga fordringar

	Fordringar hos koncernföretag		Fordringar hos intresseföretag		Andra långfristiga fordringar	
	2006	2005	2006	2005	2006	2005
Ingående balans	4 316	4 335	2 183	1 790	261	148
Nyttillkomna fordringar	902	260	–	1	3 347	122
Erhållna betalningar	–23	–	–1791	–49	–175	–2
Omklassificeringar	–	–279	–	441	–	–7
Utgående balans	5 195	4 316	392	2 183	3 433	261

Not 23 Varulager

	2006	2005
Biobränslen	62	28
Fossila bränslen	242	212
Material och reservdelar	21	20
Övrigt	445	16
Summa	770	276

Varor i lager som redovisats som en kostnad under år 2006 uppgår till 803 MSEK. Inga nedskrivningar eller återföring av nedskrivningar av varulager har gjorts under året.

Not 24 Immateriella tillgångar: utsläppsrätter

Avser under 2006 inköpta utsläppsrätter. Se koncernens Not 2, Redovisningsprinciper.

Not 25 Kortfristiga fordringar

	2006	2005
Kundfordringar	3 255	2 717
Fordringar hos koncernföretag	39 915	34 421
Fordringar hos intresseföretag	1 442	55
Övriga fordringar	3 015	4 209
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	2 588	2 086
Summa	50 215	43 488

Specifikation av förutbetalda kostnader och upplupna intäkter:

	2006	2005
Förutbetalda försäkringskostnader	35	9
Förutbetalda kostnader, övrigt	552	163
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter, el	1 786	1 839
Upplupna intäkter, övrigt	215	75
Summa	2 588	2 086

Not 26 Kassa, bank och liknande tillgångar

Moderbolagets kassa- och banktillgodohavanden förvaltas av dotterbolaget Vattenfall Treasury AB. Medel på koncernkonto uppgick till 30 965 MSEK (30 892), vilka i balansräkningen redovisas som kortfristiga fordringar hos koncernföretag.

Moderbolagets externa kassa- och banktillgodohavanden uppgår till 181 MSEK (2 360).

Not 27 Avsättningar

	2006	2005
Personalrelaterade avsättningar för annat än pensioner	115	120
Summa	115	120

	2006	2005
Pensionsåtaganden ^{1,2}	2 647	2 617
Avgår: Förvaltningstillgångar	–2 647	–2 617
Avsättningar vid årets slut	–	–
1) Därav av PRI registrerade uppgifter	1 603	1 530
2) Därav kreditförsäkrat via FPG/PRI	2 336	2 326

Moderbolagets pensionsåtagande omfattas i sin helhet av Tryggandelagen.

	2006	2005
Verkligt värde vid ingången av året på förvaltningstillgångar	2 617	2 606
Avkastning på förvaltningstillgångar	30	11
Verkligt värde vid utgången av året på förvaltningstillgångar	2 647	2 617

	2006	2005
Förvaltningstillgångar fördelas på:		
Egetkapitalinstrument	1 319	1 109
Skuldinstrument	1 072	1 169
Övrigt	256	339
Summa	2 647	2 617

Not 28 Långfristiga räntebärande skulder

Avser i sin helhet skulder till koncernföretag 63 904 MSEK (58 700) av vilka 17 886 MSEK (18 615) förfaller till betalning efter mer än fem år.

Skulden till koncernföretag avser i huvudsak långfristig upplåning från Vattenfall Treasury AB.

Not 29 Långfristiga icke räntebärande skulder

	2006	2005
Skulder till koncernföretag	2 164	2 134
Övriga skulder	497	692
Summa	2 661	2 826

Skulder till koncernföretag avser i huvudsak långfristig skuld till Forsmarks Kraftgrupp AB för kraftavgifter. För denna skuld ska enligt överenskommelse mellan delägarna ränta inte utgå på skuldbeloppet. Av Övriga skulder förfaller 289 MSEK (333) till betalning efter mer än fem år.

Not 30 Kortfristiga räntebärande skulder

Avser i sin helhet skulder till koncernföretag 8 763 MSEK (10 383).

Not 31 Andra kortfristiga icke räntebärande skulder

	2006	2005
Förskott från kunder	29	37
Leverantörsskulder	711	629
Skulder till koncernföretag	11 127	12 013
Skulder till intresseföretag	26	29
Övriga skulder	607	606
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	1 065	840
Summa	13 565	14 154

Specifikation av upplupna kostnader och förutbetalda intäkter:

	2006	2005
Upplupna personalrelaterade kostnader	150	215
Upplupna kostnader, övrigt	253	352
Förutbetalda intäkter och upplupna kostnader, el	599	267
Förutbetalda intäkter, övrigt	63	6
Summa	1 065	840

Not 32 Ställda säkerheter

	2006	2005
På bank spärrade medel som säkerhet för handel på Nord Pool	40	2 246
Spärrade medel som säkerhet för inlösen av minoritetsaktier	2 913	2 629
Summa	2 953	4 875

Not 33 Eventualförpliktelser (ansvarsförbindelser)

	2006	2005
Borgensåtagande		
varav:		
för Vattenfall Treasurys:		
utlåning till koncernbolag	23 178	20 797
utlåning till intresseföretag	36	36
extern upplåning för koncernbolag	46 259	54 223
inlåning från koncernbolag	10 209	–
inlåning från intresseföretag	4 978	–
för lån upptagna av:		
bolag utanför koncernen	9	14
övriga koncernbolag	5 504	4 768
intresseföretag	2	–
Kärnavfallsfonden	5 643	5 377
Kontraktsgarantier	255	677
Övriga garantier	11 471	9 230
Summa	107 544	95 122
Andra eventualförpliktelser		
Ersättnings- och frikraftleveranser:		
Engrosleveranser		
Antal förpliktelser	13	13
Effekt MW	223	223
Energileveranser TWh/år	0,9	0,9

Av moderbolaget tecknade eventualförpliktelser som avser dotterbolag uppgick till 102 406 MSEK (91 088). För fullgörande av Vattenfall Treasury AB:s förpliktelser har Vattenfall AB tecknat borgen.

Vattenfall AB har som säkerhet för dotterbolaget Vattenfall Europe Trading GmbH:s energihandel utställt garantier till ett totalt värde av 713 MEUR (525) motsvarande 6 451 MSEK (4 951). På balansdagen var dessa garantier ianspråktaga med cirka 280 MEUR (271) motsvarande 2 537 MSEK (2 558) vilket är inkluderat i de redovisade eventualförpliktelserna.

Vattenfall AB har som säkerhet för dotterbolagen Forsmarks Kraftgrupp AB och Ringhals AB utställt garantier till ett sammanlagt värde av 5 643 MSEK (5 377) för att täcka risken att de befintliga medlen i Kärnavfallsfonden på sikt skulle kunna visa sig vara otillräckliga. Två typer av garantier har utställts. Den ena garantin avser att täcka det beslutade avgiftsbehovet för de avgifter som ännu inte betalats in inom den så kallade intjänandetiden (25 års drift). Den andra garantin avser framtida kostnadsökningar som beror på oplanerade händelser. Båda belopp är erhållna ur en sannolikhetsbaserad riskanalys där det förra beloppet är ansatt så att det tillsammans med idag fonderade medel med 50% sannolikhet (medianvärdet) skall ge full kostnadstäckning. Det senare beloppet utgör i princip det tillägg som erfordras för att motsvarande sannolikhet skall uppgå till 90%. Se även koncernens Not 42.

Not 34 Åtaganden enligt konsortialavtal

Se koncernens Not 43.

Not 35 Medelantal anställda och personalkostnader

Medelantal anställda	2006			2005		
	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa
Sverige	805	285	1 090	844	360	1 204
Övriga länder	4	-	4	2	1	3
Summa	809	285	1 094	846	361	1 207

Personalkostnader	2006	2005
Löner och andra ersättningar		501
Sociala kostnader (varav pensionskostnader) ¹		426
		(194)
Summa	1 080	927

1) Av pensionskostnader avser 8 MSEK (8) gruppen nuvarande och tidigare verkställande direktörer och vice verkställande direktörer. Bolagets utestående pensionsförpliktelser till dessa uppgår till 51 MSEK (44).

Ingen av styrelsens ledamöter erhåller pensionsförmån med anledning av styrelseuppdraget.

Löner och andra ersättningar	2006			2005		
	Styrelseledamöter och verkställande direktörer ¹	Övriga anställda	Summa	Styrelseledamöter och verkställande direktörer ¹	Övriga anställda	Summa
Sverige	19	593	612	24	476	500
Övriga länder	-	3	3	-	1	1
Summa²	19	596	615	24	477	501

1) Med styrelseledamöter och verkställande direktörer avses även styrelsesuppleanter och vice verkställande direktörer samt tidigare styrelseledamöter, styrelsesuppleanter, verkställande direktörer och vice verkställande direktörer.

2) I summa löner och andra ersättningar till styrelseledamöter och verkställande direktörer ingår tantiem med 1 MSEK (8).

För förmåner till ledande befattningshavare inom Vattenfall AB se koncernens Not 44.

Not 36 Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaro i procent av sammanlagd ordinarie arbetstid under hela året

	Moderbolaget Vattenfall AB		Vattenfall-koncernens svenska del	
	2006	2005	2006	2005
Total sjukfrånvaro	2,8	3,5	3,5	4,1
Sjukfrånvaro:				
- för kvinnor	5,0	6,2	5,5	6,3
- för män	2,0	2,2	2,8	3,4
- för åldersgruppen 29 år och yngre	1,4	4,5	3,1	3,4
- för åldersgruppen 30-49 år	2,7	3,4	3,3	3,6
- för åldersgruppen 50 år och äldre	2,7	2,9	4,2	5,3
Andelen av sjukfrånvaron som varat i 60 dagar eller mer	38,9	38,6	48,5	43,8

Not 37 Könsfördelning bland ledande befattningshavare

	Kvinnor, %		Män, %	
	2006	2005	2006	2005
Könsfördelning bland styrelseledamöter	20	15	80	85
Könsfördelning bland övriga ledande befattningshavare	11	10	89	90

Not 38 Leasing

Leasingkostnader

Framtida betalningsåtaganden per 31 december 2006 för leasingkontrakt och hyreskontrakt fördelar sig enligt följande:

	Finansiell leasing	Operationell leasing
2007	-	19
2008	-	22
2009	-	3
Summa	-	44

Årets kostnader för leasing av tillgångar för moderbolaget uppgick till 6 MSEK (11).

Leasingintäkter

Vattenfall AB äger och driver energianläggningar åt kund. Intäkten från kund består av två delar, en fast del för täckande av kapitalkostnader och en rörlig del baserad på mängden levererad media.

Anläggningarna klassificeras enligt gängse principer, baserat på den fasta intäktsdelen för leasing.

Ansaffningsvärdet av tillgångar redovisade under Operationell leasing uppgick per 31 december 2006 till 979 MSEK (1 016). Ackumulerade avskrivningar uppgick till 334 MSEK (341) och ackumulerade nedskrivningar till 30 MSEK (30).

Framtida betalningar för denna typ av anläggningar fördelar sig enligt följande:

	Finansiell leasing	Operationell leasing
2007	-	42
2008	-	41
2009	-	39
2010	-	34
2011	-	33
2012 och senare	-	205
Avgår: Finansiella intäkter	-	-150
Summa	-	244

Not 39 Upplysningar om revisionsarvoden med mera

	2006	2005
Lagstadgad revision		
Ernst & Young	8	7
Riksrevisionen	1	1
Summa	9	8
Övriga arvoden		
Ernst & Young ¹	6	5
PricewaterhouseCoopers	-	1
Summa	6	6

1) 3 MSEK (3) är hänförliga till konsultationer beträffande utlandsstationerad personal.

Not 40 Upplysningar om närstående

Se koncernens Not 48.

FÖRSLAG TILL VINSTDISPOSITION

Till årsstämman förfogande står vinstmedel på sammanlagt 27 844 113 050 kronor.

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att vinstmedlen disponeras på följande sätt:

till aktieägarna utdelas kronor	7 500 000 000
överföres till ny räkning	20 344 113 050
	<hr/>
	27 844 113 050

Förslaget till utdelning motsvarar utdelning med 56,95 kronor per aktie.

Styrelsens yttrande enligt ABL 18 kap 4 §

Baserat på bolagets och koncernens starka finansiella ställning, goda resultat och starka kassa finner styrelsen i bolaget att den föreslagna utdelningen inte medför någon väsentlig begränsning av bolagets eller

koncernens förmåga att göra eventuella nödvändiga investeringar eller att fullgöra sina förpliktelser på kort och lång sikt.

Förslagen utdelning har heller ingen väsentlig påverkan på för bolaget viktiga nyckeltal.

Mot bakgrund av det ovanstående finner styrelsen förslaget om vinstutdelning om 7 500 000 000 kronor nogga övervägt och försvarligt. Styrelsen finner vidare att den föreslagna utdelningen följer ramarna för fastställd utdelningspolicy (sidan 3).

Styrelsens och verkställande direktörens försäkran vid undertecknande av årsredovisningen för år 2006

Vi försäkrar att årsredovisningen, såvitt vi känner till, är upprättad i överensstämmelse med god redovisningssed, att lämnade uppgifter tydligt är utelämnat som skulle kunna påverka den bild av bolaget som skapats av årsredovisningen.

Stockholm den 7 mars 2007

Dag Klackenborg
Ordförande

Maarit Aarni-Sirviö

Carl-Gustaf Angelin

Johnny Bernhardsson

Christer Bådholm

Ronny Ekwall

Peter Lindell

Hans-Olov Olsson

Lone Fønss Schrøder

Anders Sundström

Greta Fossum

Lars G Josefsson
Verkställande direktör och koncernchef

REVISIONSBERÄTTELSE

Till årsstämman i Vattenfall AB

Org.nr 556036-2138

Vi har granskat årsredovisningen, koncernredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning i Vattenfall AB för år 2006. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen och för att årsredovisningslagen tillämpas vid upprättandet av årsredovisningen samt för att internationella redovisningsstandarder IFRS sådana de antagits av EU och årsredovisningslagen tillämpas vid upprättandet av koncernredovisningen. Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen och koncernredovisningen omfattande sidorna 60–110 samt förvaltningen på grundval av vår revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionsd i Sverige. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra oss om att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens och verkställande direktörens tillämpning av dem samt att bedöma de betydelsefulla uppskattningar som styrelsen och verkställande direktören gjort när de upprättat årsredovisningen och koncernredovisningen samt att utvärdera den sam-

lade informationen i årsredovisningen och koncernredovisningen. Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningskyldig mot bolaget. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en rättvisande bild av bolagets resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med internationella redovisningsstandarder IFRS sådana de antagits av EU och årsredovisningslagen och ger en rättvisande bild av koncernens resultat och ställning. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker att årsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och för koncernen, disponerar vinsten i moderbolaget enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 7 mars 2007

Ernst & Young AB
Lars Träff
Auktoriserad revisor

Per Redemo
Auktoriserad revisor
Riksrevisionen

DEFINITIONER OCH BERÄKNINGAR AV NYCKELTAL

Förekommande värden avser koncernen 2006. Belopp i MSEK där inte annat anges.

EBIT Earnings Before Interest and Tax (Rörelseresultat).

EBITDA Earnings Before Interest, Tax, Depreciation and Amortisation (Rörelseresultat före räntor, skatter, avskrivningar och nedskrivningar).

FFO Funds From Operations (Internt tillförda medel).

Jämförelsestörande poster Realisationsvinster respektive realisationsförluster i aktier och andra anläggningstillgångar av engångskaraktär. För år 2005 även den ersättning som erhöles från svenska staten för stängningen av Barsebäck 2 samt hithörande kostnader för nedskrivning av tillgångar.

Fritt kassaflöde Kassaflöde från den löpande verksamheten minus förnyelseinvesteringar.

Nettotillgångar Balansomslutning minus ej räntebärande skulder, avsättningar, räntebärande fordringar, medel i Kärnavfallsfonden, kassa, bank och liknande tillgångar, kortfristiga placeringar.

Nettoskuld Räntebärande skulder minus långfristiga lån till minoritetsägare i utländska dotterbolag, kassa, bank och liknande tillgångar samt kortfristiga placeringar.

Rörelsemarginal, %

$$100 \times \frac{\text{Rörelseresultat (EBIT)}}{\text{Nettoomsättning}} = \frac{27\,049}{145\,815} = 18,6$$

Rörelsemarginal exkl jämförelsestörande poster, %

$$100 \times \frac{\text{Rörelseresultat (EBIT) exkl jämförelsestörande poster}}{\text{Nettoomsättning}} = \frac{26\,676}{145\,815} = 18,3$$

Nettomarginal, %

$$100 \times \frac{\text{Resultat före skatter}}{\text{Nettoomsättning}} = \frac{25\,525}{145\,815} = 17,5$$

Nettomarginal exkl jämförelsestörande poster, %

$$100 \times \frac{\text{Resultat före skatter exkl jämförelsestörande poster}}{\text{Nettoomsättning}} = \frac{25\,141}{145\,815} = 17,2$$

Avkastning på eget kapital, %

$$100 \times \frac{\text{Periodens resultat hänförbart till aktieägare i moderbolaget}}{\text{Medelvärde av periodens eget kapital hänförbart till aktieägare i moderbolaget exkl Reserv för kassaflödessäkring}} = \frac{18\,729}{97\,951} = 19,1$$

Avkastning på eget kapital exkl jämförelsestörande poster, %

$$100 \times \frac{\text{Periodens resultat hänförbart till aktieägare i moderbolaget exkl jämförelsestörande poster}}{\text{Medelvärde av periodens eget kapital hänförbart till aktieägare i moderbolaget exkl Reserv för kassaflödessäkring}} = \frac{18\,343}{97\,951} = 18,7$$

Avkastning på nettotillgångar, %

$$100 \times \frac{\text{Rörelseresultat (EBIT) + diskonteringseffekter hänförbara till avsättningar}}{\text{Vägt medelvärde av årets nettotillgångar}} = \frac{25\,037}{151\,155} = 16,6$$

Avkastning på nettotillgångar exkl jämförelsestörande poster, %

$$100 \times \frac{\text{Rörelseresultat (EBIT) exkl jämförelsestörande poster + diskonteringseffekter hänförbara till avsättningar}}{\text{Vägt medelvärde av periodens nettotillgångar}} = \frac{24\,664}{151\,155} = 16,3$$

Räntetäckningsgrad, ggr

$$\frac{\text{Rörelseresultat (EBIT) + finansiella intäkter exkl diskonteringseffekter hänförbara till avsättningar samt avkastning från Kärnavfallsfonden}}{\text{Finansiella kostnader exkl diskonteringseffekter hänförbara till avsättningar}} = \frac{28\,782}{3\,351} = 8,6$$

Räntetäckningsgrad exkl jämförelsestörande poster, ggr

$$\frac{\text{Rörelseresultat (EBIT) exkl jämförelsestörande poster + finansiella intäkter exkl diskonteringseffekter hänförbara till avsättningar samt avkastning från Kärnavfallsfonden}}{\text{Finansiella kostnader exkl diskonteringseffekter hänförbara till avsättningar}} = \frac{28\,409}{3\,351} = 8,5$$

Kassaflödesräntetäckningsgrad, ggr

$$\frac{\text{Internt tillförda medel (FFO) + finansiella kostnader exkl diskonteringseffekter hänförbara till avsättningar}}{\text{Finansiella kostnader exkl diskonteringseffekter hänförbara till avsättningar}} = \frac{39\,024}{3\,351} = 11,6$$

Kassaflödesräntetäckningsgrad netto, ggr

$$\frac{\text{Internt tillförda medel (FFO) + finansiella poster exkl diskonteringseffekter hänförbara till avsättningar samt avkastning från Kärnavfallsfonden}}{\text{Finansiella poster exkl diskonteringseffekter hänförbara till avsättningar samt avkastning från Kärnavfallsfonden}} = \frac{37\,291}{1\,618} = 23,0$$

Kassaflödesräntetäckningsgrad efter förnyelseinvesteringar, ggr

$$\frac{\text{Kassaflöde från den löpande verksamheten minus förnyelseinvesteringar + finansiella kostnader exkl diskonteringseffekter hänförbara till avsättningar}}{\text{Finansiella kostnader exkl diskonteringseffekter hänförbara till avsättningar}} = \frac{26\,529}{3\,351} = 7,9$$

Soliditet, %

$$100 \times \frac{\text{Eget kapital}}{\text{Balansomslutning}} = \frac{107\,674}{323\,166} = 33,3$$

Skuldsättningsgrad, netto, ggr

$$\frac{\text{Nettoskuld}}{\text{Eget kapital}} = \frac{49\,407}{107\,674} = 0,46$$

Nettoskuld/nettoskuld plus eget kapital, %

$$100 \times \frac{\text{Nettoskuld}}{\text{Nettoskuld + eget kapital}} = \frac{49\,407}{157\,081} = 31,5$$

Räntebärande skulder/räntebärande skulder + eget kapital, %

$$100 \times \frac{\text{Räntebärande skulder}}{\text{Räntebärande skulder + eget kapital}} = \frac{71\,575}{179\,249} = 39,9$$

Internt tillförda medel (FFO)/räntebärande skulder, %

$$100 \times \frac{\text{Internt tillförda medel (FFO)}}{\text{Räntebärande skulder}} = \frac{35\,673}{71\,575} = 49,8$$

Internt tillförda medel (FFO)/nettoskuld, %

$$100 \times \frac{\text{Internt tillförda medel (FFO)}}{\text{Nettoskuld}} = \frac{35\,673}{49\,407} = 72,2$$

Rörelseresultat före avskrivningar (EBITDA)/finansnetto, ggr

$$\frac{\text{Rörelseresultat före avskrivningar (EBITDA)}}{\text{Finansiella poster exkl diskonteringseffekter hänförbara till avsättningar samt avkastning från Kärnavfallsfonden}} = \frac{43\,166}{1\,618} = 26,7$$

Rörelseresultat före avskrivningar (EBITDA) exkl jämförelsestörande poster/finansnetto, ggr

$$\frac{\text{Rörelseresultat före avskrivningar (EBITDA) exkl jämförelsestörande poster}}{\text{Finansiella poster exkl diskonteringseffekter hänförbara till avsättningar samt avkastning från Kärnavfallsfonden}} = \frac{42\,793}{1\,618} = 26,4$$

FLERÅRSÖVERSIKT

Belopp i MSEK	Swedish GAAP							IFRS		
	1998 ³	1999 ³	2000 ³	2001 ³	2002 ³	2003 ³	2004 ³	2004 ³	2005 ³	2006
Resultaträkningsposter										
Nettoomsättning	27 957	27 754	31 695	69 003	101 025	111 935	113 366	113 366	129 158	145 815
Rörelseresultat före avskrivningar (EBITDA)	9 821	9 834	11 670	18 207	25 489	24 450	31 347	32 331	42 383	43 166
Rörelseresultat (EBIT)	6 028	5 483	6 193	9 916	13 997	14 868	19 501	17 057	27 571	27 049
Rörelseresultat (EBIT) ¹	6 028	5 483	4 474	8 779	13 550	14 605	18 682	19 272	24 585	26 676
Finansiella intäkter	288	542	1 037	2 232	3 010	2 267	1 772	2 969	3 810	3 839
Finansiella kostnader	-1 907	-1 760	-2 536	-4 737	-6 386	-5 203	-4 020	-5 467	-5 221	-5 363
Resultat före skatter	4 409	4 265	4 694	7 411	10 621	11 932	17 253	14 559	26 160	25 525
Årets resultat	2 632	2 897	3 432	5 287	8 224	9 529	12 348	9 604	20 518	19 858
- varav hänförligt till aktieägare i moderbolaget	2 664	2 538	2 970	4 190	7 566	9 123	11 776	8 944	19 235	18 729
- varav hänförligt till minoritetsintressen	-32	359	462	1 097	658	406	572	660	1 283	1 129
Kassaflödesposter										
Internt tillförda medel (FFO)	6 758	6 224	5 830	13 148	17 106	18 804	24 159	24 302	31 386	35 673
Fritt kassaflöde	4 047	-1 660	3 050	5 478	10 820	11 606	15 684	15 684	14 341	23 178
Balansräkningsposter										
Kassa, bank och liknande tillgångar samt kortfristiga placeringar	4 439	4 860	7 543	10 340	15 473	14 647	13 616	13 616	14 074	22 168
Eget kapital	36 981	38 262	42 802	61 101	57 532	64 328	73 947	85 551	90 909	107 674
- varav hänförligt till aktieägare i moderbolaget	34 768	35 790	37 817	42 021	47 572	54 949	64 759	75 437	80 565	96 589
- varav hänförligt till minoritetsintressen	2 213	2 472	4 985	19 080	9 960	9 379	9 188	10 114	10 344	11 085
Räntebärande skulder	27 876	32 275	50 854	88 723	94 838	85 631	73 013	73 013	78 663	71 575
Nettoskuld	23 437	27 415	43 311	55 736	75 207	66 890	55 411	55 411	64 343	49 407
Räntebärande avsättningar	-	-	-	-	-	-	-	45 491	47 691	49 217
Icke räntebärande skulder och avsättningar	18 499	16 126	21 603	109 219	123 906	115 006	109 955	81 150	107 805	94 700
Nettotillgångar, vägt medelvärde	57 253	60 395	74 968	100 701	127 479	124 229	123 423	134 125	143 001	151 155
Balansomslutning	83 356	86 663	115 259	259 043	276 276	264 965	256 915	285 205	325 068	323 166
Nyckeltal (i procent där ej annat anges)										
Rörelsemarginal	21,6	19,8	19,5	14,4	13,9	13,3	17,2	15,0	21,3	18,6
Rörelsemarginal ¹	21,6	19,8	14,1	12,7	13,4	13,0	16,5	17,0	19,0	18,3
Nettomarginal	15,8	15,4	14,8	10,7	10,5	10,7	15,2	12,8	20,3	17,5
Nettomarginal ¹	15,8	15,3	9,0	9,1	10,1	10,4	14,5	14,8	17,9	17,2
Avkastning på eget kapital	7,9	7,3	8,3	11,1	18,0	19,2	21,4	12,2	23,2	19,1
Avkastning på eget kapital ¹	7,9	7,2	4,0	9,7	17,3	18,8	20,4	13,9	19,4	18,7
Avkastning på nettotillgångar	10,5	9,1	8,3	9,8	11,0	12,0	15,8	11,6	17,8	16,6
Avkastning på nettotillgångar ¹	10,5	9,1	6,0	8,7	10,6	11,8	15,1	13,2	15,8	16,3
Räntetäckningsgrad, ggr	3,3	3,4	2,9	2,6	2,7	3,3	5,3	5,3	9,3	8,6
Räntetäckningsgrad, ggr ¹	3,3	3,4	2,2	2,3	2,6	3,2	5,1	5,9	8,3	8,5
Kassaflödesräntetäckningsgrad, ggr	4,5	4,5	3,3	3,8	3,7	4,6	7,0	8,0	10,9	11,6
Kassaflödesräntetäckningsgrad, netto, ggr	5,2	6,1	4,9	6,2	6,1	7,4	11,7	11,8	22,8	23,0
Kassaflödesräntetäckningsgrad efter förnyelseinvesteringar, ggr	3,1	0,1	2,2	2,2	2,7	3,2	4,9	5,5	5,5	7,9
Soliditet	45,5	45,2	37,6	23,7	20,9	24,4	28,8	30,0	28,0	33,3
Skuldsättningsgrad, netto, ggr	0,63	0,72	1,01	0,91	1,31	1,04	0,75	0,65	0,71	0,46
Nettoskuld/nettoskuld plus eget kapital	38,8	41,7	50,3	47,7	56,7	51,0	42,8	39,3	41,4	31,5
Räntebärande skulder/räntebärande skulder plus eget kapital	39,3	44,8	54,2	59,2	62,2	57,1	49,7	46,0	46,4	39,9
Internt tillförda medel (FFO)/räntebärande skulder	24,2	19,3	11,5	14,8	18,0	22,0	33,1	33,3	39,9	49,8
Internt tillförda medel (FFO)/nettoskuld	28,8	22,7	13,5	23,6	22,7	28,1	43,6	43,9	48,8	72,2
Rörelseresultat före avskrivningar /finansnetto, ggr	6,1	8,1	7,8	7,3	7,6	8,3	13,9	14,4	29,4	26,7
Rörelseresultat före avskrivningar/finansnetto, ggr ¹	6,1	7,9	6,1	6,8	7,4	8,2	13,6	15,4	27,4	26,4
Övriga uppgifter										
Utdelning till aktieägare i moderbolaget	1 500	1 500	990	1 030	1 675	2 400	5 600	5 600	5 800	7 500 ²
Investeringar	4 528	7 916	23 840	43 443	39 932	11 356	12 601	12 731	24 497	17 220
Elförsäljning, TWh	83,8	86,9	83,1	149,9	188,3	184,2	186,4	186,4	200,3	194,8
Medelantal anställda	7 996	7 991	13 123	23 814	34 248	35 296	33 017	33 017	32 231	32 308

1) Exkl jämförelsestörande poster.

2) Föreslagen utdelning.

3) Vissa värden korrigerade jämfört med tidigare publicerad information i Vattenfalls årsredovisning för 2005. Se koncernens Not 2, Redovisningsprinciper.

Kommentar

Sedan 2000 har Vattenfalls omsättning mer än fyrdubblats, ett resultat av förvärven av de stora tyska energibolagen HEW, Bewag,

Veag och Laubag samt de polska bolagen EW och GZE. Tillgångarna nästan tredubblades under samma tid. Rörelseresultatet har ökat från 6,2 miljarder SEK år 2000 till 27,0 miljarder SEK år 2006 tack vare ett mycket framgångsrikt integrations- och konsolideringsarbete men även till följd av ökade produktionsvolymerna och högre marknadspriser på el. Nettoskulden, som efter de stora förvärven hade ökat till drygt 75 miljarder SEK har tack vare det starka kassaflödet kunnat minskas till 49,2 miljarder. Avkastningen på eget kapital har ökat från 8,3 % till 19,1%.

KVARTALSÖVERSIKT

Belopp i MSEK	2005 ³				2006			
	Kv 1	Kv 2	Kv 3	Kv 4	Kv 1	Kv 2	Kv 3	Kv 4
Resultaträkningsposter								
Nettoomsättning	35 036	29 292	27 550	37 280	40 432	33 644	30 875	40 864
Rörelseresultat före avskrivningar (EBITDA)	12 519	8 868	6 567	14 429	16 115	9 245	7 960	9 846
Rörelseresultat (EBIT)	9 092	4 906	3 063	10 510	12 689	5 834	3 304	5 222
Rörelseresultat (EBIT) ¹	9 069	4 933	3 073	7 510	12 435	5 697	3 286	5 258
Finansiella intäkter	544	592	771	1 903	797	681	841	1 520
Finansiella kostnader	-1 134	-1 375	-1 218	-1 494	-1 276	-1 240	-1 184	-1 663
Resultat före skatter	8 502	4 123	2 616	10 919	12 210	5 275	2 961	5 079
Periodens resultat	5 569	2 917	1 857	10 175	7 979	3 399	1 871	6 609
- varav hänförbart till aktieägare i moderbolaget	5 184	2 793	1 814	9 444	7 502	3 183	1 726	6 318
- varav hänförbart till minoritetsintressen	385	124	43	731	477	216	145	291
Kassaflödesposter								
Internt tillförda medel (FFO)	8 771	6 020	3 921	12 674	13 281	7 240	5 625	9 527
Fritt kassaflöde	6 014	2 809	5 129	389	7 013	6 729	3 722	5 714
Balansräkningsposter								
Kassa, bank och liknande tillgångar samt kortfristiga placeringar	15 950	14 953	16 815	14 074	17 926	14 705	16 738	22 168
Eget kapital	88 987	82 041	82 940	90 909	93 386	92 865	94 118	107 674
- varav hänförbart till aktieägare i moderbolaget	78 449	71 398	73 331	80 565	82 722	82 430	83 480	96 589
- varav hänförbart till minoritetsintressen	10 538	10 643	9 609	10 344	10 664	10 435	10 638	11 085
Räntebärande skulder	71 389	87 358	80 921	78 663	74 637	69 042	72 222	71 575
Nettoskuld	51 395	68 307	63 800	64 343	56 474	54 179	55 380	49 407
Räntebärande avsättningar	45 372	45 787	45 466	47 691	47 479	46 899	48 412	49 217
Icke räntebärande skulder och avsättningar	98 220	109 850	113 393	107 805	146 404	130 481	133 609	94 700
Nettotillgångar, vägt medelvärde	133 391	134 767	138 307	143 001	148 512	150 875	151 247	151 155
Balansomslutning	303 968	325 036	322 720	325 068	361 906	339 287	348 361	323 166
Nyckeltal (i % där ej annat anges)								
Rörelsemarginal	26,0	16,7	11,1	28,2	31,4	15,3	10,7	12,8
Rörelsemarginal ¹	25,9	16,8	11,2	20,1	30,8	15,0	10,6	12,9
Nettomarginal	24,3	14,1	9,5	29,3	30,2	13,9	9,6	12,4
Nettomarginal ¹	24,2	14,1	9,5	21,2	29,6	13,5	9,5	12,5
Avkastning på eget kapital ²	12,7	14,1	14,8	23,2	24,7	24,1	23,0	19,1
Avkastning på eget kapital ^{1,2}	14,2	15,5	15,7	19,4	20,9	20,2	19,3	18,7
Avkastning på nettotillgångar ²	12,6	13,5	13,9	17,8	19,6	19,9	20,0	16,6
Avkastning på nettotillgångar ^{1,2}	14,1	14,8	14,8	15,8	17,4	17,7	17,7	16,3
Räntetäckningsgrad, ggr	15,2	6,2	5,1	11,0	17,5	8,5	5,3	4,9
Räntetäckningsgrad, ggr ¹	15,2	6,2	5,1	8,1	17,2	8,3	5,3	4,9
Kassaflödesräntetäckningsgrad, ggr	15,3	8,2	6,8	13,3	18,6	10,9	9,9	8,7
Kassaflödesräntetäckningsgrad, netto, ggr	23,9	11,8	16,0	54,7	52,9	21,8	11,3	21,3
Kassaflödesräntetäckningsgrad efter förnyelseinvesteringar, ggr	10,8	4,3	8,5	1,4	10,3	10,2	6,9	5,6
Soliditet	29,8	25,7	26,2	28,0	27,9	29,1	28,7	33,3
Skuldsättningsgrad, netto, ggr	0,58	0,83	0,77	0,71	0,60	0,58	0,59	0,46
Nettoskuld/nettoskuld plus eget kapital	36,6	45,4	43,5	41,4	37,7	36,8	37,0	31,5
Räntebärande skulder/räntebärande skulder plus eget kapital	44,5	51,6	49,4	46,4	44,4	42,6	43,4	39,9
Internt tillförda medel (FFO)/räntebärande skulder ²	33,7	27,9	31,5	39,9	48,1	53,8	53,8	49,8
Internt tillförda medel (FFO)/nettoskuld ²	46,8	35,7	40,0	48,8	63,6	68,5	70,1	72,2
Rörelseresultat före avskrivningar/finansnetto, ggr	32,7	15,9	25,1	61,1	62,9	26,6	14,6	20,9
Rörelseresultat före avskrivningar/finansnetto, ggr ¹	32,6	15,9	25,1	48,4	62,0	26,2	14,6	21,0
Övriga uppgifter								
Investeringar	1 821	13 515	4 432	4 729	2 436	3 233	5 435	6 116
Elförsäljning, TWh	55,4	46,7	44,5	53,7	51,6	58,6	31,5	53,1
Medelantal anställda	32 170	32 113	32 428	32 231	31 829	31 823	32 811	32 308

1) Exkl jämförelsestörande poster.

2) Rullande 12-månadersvärden.

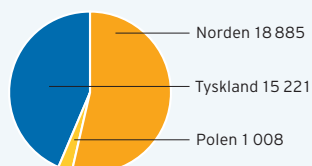
3) Vissa värden korrigerade jämfört med tidigare publicerad information i Vattenfalls årsredovisning för 2005. Se koncernens Not 2, Redovisningsprinciper.

Kommentar

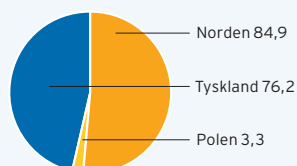
Resultatet för Vattenfall varierar kraftigt under året. Den största delen av årsresultatet upparbetas normalt under det första och fjärde kvartalet när efterfrågan på el och värme är som störst.

FAKTA OM VATTENFALLS MARKNADER

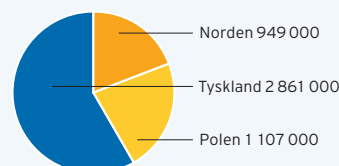
Produktionskapacitet, el, MW (2006)

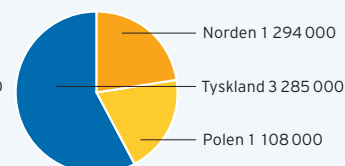
Producerad el, TWh (2006)

Antal elkunder (2006)

Antal nätkunder (2006)

	Norden		Tyskland		Polen		Summa	
	2006	2005	2006	2005	2006	2005	2006	2005
Produktionskapacitet, el & värme, MW								
Vattenkraft	8 399	8 399	2 894	2 894	-	-	11 293	11 293
Kärnkraft	6 736	6 697	771	771	-	-	7 507	7 468
Fossilkraft	2 967	1 068	11 412	11 371	978	981	15 357	13 420
Vindkraft	522	31	12	41	30	-	564	72
Biobränsle, avfall	261	160	132	35	-	-	393	195
Summa el	18 885	16 355	15 221	15 112	1 008	981	35 114	32 448
Summa värme	5 351	3 440	8 727	8 697	4 986	4 996	19 064	17 133
Producerad el, TWh								
Vattenkraft	30,9	36,4	3,4	3,5	-	-	34,3	39,8
Kärnkraft	49,2	52,9	6,0	6,0	-	-	55,2	58,9
Fossilkraft	3,9	-	66,5	66,4	3,2	3,4	73,6	69,9
Vindkraft	0,5	0,1	-	-	0,1	-	0,6	0,1
Biobränsle, avfall	0,4	0,4	0,3	-	-	-	0,7	0,4
Summa el	84,9	89,8	76,2	75,9	3,3	3,4	164,5	169,1
Producerad värme, TWh								
Fossilkraft	3,4	1,5	14,3	14,3	11,2	11,4	28,9	27,2
Biobränsle, avfall	5,1	5,5	1,2	1,1	-	-	6,3	6,6
Övrigt	-	0,3	-	-	-	-	-	0,3
Summa värme	8,5	7,3	15,5	15,4	11,2	11,4	35,2	34,1
Antal elkunder	949 000	953 000	2 861 000	2 916 000	1 107 000	1 104 000	4 917 000	4 973 000
Antal nätkunder	1 294 000	1 291 000	3 285 000	3 287 000	1 108 000	1 104 000	5 687 000	5 682 000
Elnät								
Transiterad volym, TWh	81,9 ¹	83,5 ¹	27,2 ²	28,2 ²	10,4	10,4	119,5	122,1
Stamnät, km	-	-	10 000	10 000	-	-	10 000	10 000
Distributionsnät, km	187 800	187 700	77 000	76 000	26 600	26 200	291 400	289 900
Antal anställda, personår								
Business Groups	9 158	8 788	19 821	20 096	2 836	3 029	31 815	31 913
Koncernen totalt ³	-	-	-	-	-	-	32 308	32 231

1) Exkl produktionstransitering

2) Exkl stamnät

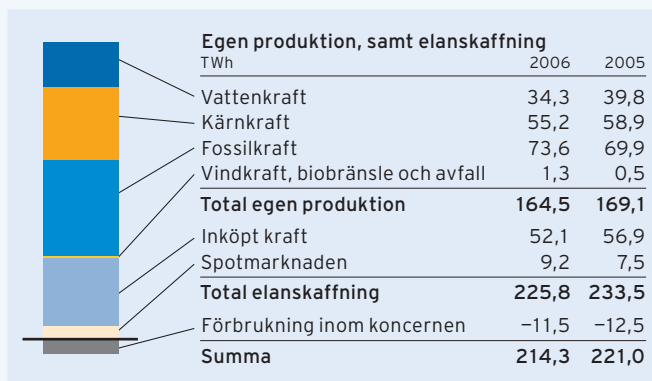
3) Det finns 493 (317) anställda i Energihandel, Finansverksamhet och övriga Group Shared Services samt koncernstaber

	2006	2005
Extern elhandelsvolym, TWh ⁴ :	815	1 100

4) OTC och börs

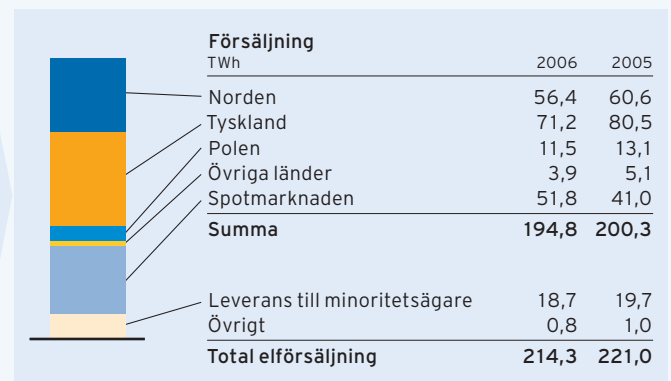
Pro rata – Produktionsdata motsvarande Vattenfalls ägarandel i respektive anläggning

	Norden		Tyskland		Polen		Summa	
	2006	2005	2006	2005	2006	2005	2006	2005
Produktionskapacitet, el & värme, MW								
Vattenkraft	8 155	8 155	2 894	2 894	-	-	11 049	11 049
Kärnkraft	4 605	4 577	1 409	1 409	-	-	6 014	5 986
Fossilkraft	2 953	1 054	11 412	11 371	729	732	15 094	13 157
Vindkraft	457	30	12	41	23	-	492	71
Biobränsle, avfall	261	160	128	35	-	-	389	195
Summa el	16 431	13 976	15 855	15 750	752	732	33 038	30 458
Summa värme	5 211	3 300	8 682	8 652	3 719	3 727	17 612	15 679
Producerad el, TWh								
Vattenkraft	29,8	35,0	3,4	3,5	-	-	33,2	38,5
Kärnkraft	33,7	36,6	11,3	10,8	-	-	45,0	47,4
Fossilkraft	3,9	-	66,5	66,4	2,5	2,6	72,9	69,0
Vindkraft	0,5	0,1	-	-	-	-	0,5	0,1
Biobränsle, avfall	0,4	0,5	0,3	-	-	-	0,7	0,5
Summa el	68,3	72,2	81,5	80,7	2,5	2,6	152,3	155,5
Producerad värme, TWh								
Fossilkraft	3,3	1,4	14,2	14,3	8,3	8,6	25,8	24,3
Biobränsle, avfall	5,0	5,3	1,2	1,1	-	-	6,2	6,4
Övrigt	-	0,3	-	-	-	-	-	0,3
Summa värme	8,3	7,0	15,4	15,4	8,3	8,6	32,0	31,0

Vattenfalls elbalans¹

Kommentar:

Produktionsminskningen på totalt 2,7% förklaras av kraftigt minskad vattenkraft på grund av mycket låg vattentillgång under största delen av året och bortfall i kärnkraftproduktionen. Kärnkraftproduktionen minskade på grund av ett antal långvariga driftstopp, främst till följd av incidenten i Forsmark men även till följd av en brand i Ringhals samt att Barsebäck 2 stängdes den 31 maj 2005. Fossilkraften ökade med 5,3% främst till följd av förvärvade danska kraftvärmemetillgångar. Vindkraft, biobränsle och avfall ökade med 160% främst till följd av förvärvade vindkraftverk i Danmark.

Kommentar:

Försäljningsminskningen på totalt 3,0% för hela året förklaras av minskad försäljning direkt till slutkund vilket dock till stor del kompenseras av ökad försäljning via elbörserna, främst Nord Pool och EEX. Under fjärde kvartalet ökade försäljningen direkt till kund i Tyskland och Polen medan Norden uppvisade en minskning.

1) Avrundningsdifferenser på 0,1 TWh förekommer på vissa poster.

ORD OCH FÖRKORTNINGAR

Andelskraft Flera äger rätt till el från ett visst kraftverk.

Avreglering Avskaffande av monopolrättigheter och -skyldigheter för att ge spelrum för konkurrens. Används här som synonym för liberalisering.

Brownfield site Landområde som används eller har använts för industriell verksamhet och där viss infrastruktur redan finns.

CSR Corporate Social Responsibility – ett begrepp för ett koncept enligt vilket företag integrerar ekonomiska, sociala och miljömässiga aspekter i sina affärsverksamheter och i kontakterna med sina intressenter på frivillig basis.

Derivatinstrument Finansiellt instrument vars värde eller värdeförändring är relaterad till ett underliggande instrument. Exempel på derivatinstrument är optioner, terminer och swappar. Derivatinstrument används ofta för att hantera risk.

Djupförvar Förvaringsplats för använt kärnbränsle, se vidare SKBs hemsida www.skb.se.

DSO Engelsk förkortning för Distribution System Operator, den systemansvarige för distributionssystemet. Ansvarar för drift, underhåll och utveckling av lokal- och regionnät inom ett givet område (jämför TSO).

EEX European Energy Exchange, den tyska elbörsen Elspotmarknaden Kortsiktig fysisk handel med el på börsen.

EPD Environmental Product Declaration, system för certifierade miljövarudeklarationer som följer principerna för så kallad Typ III-deklarationer.

Ersättningskraft Ersättande leverans enligt vattendom till ägare av annan kraftstation i samma älv.

EU 27 De 27 medlemsländer som bildar den Europeiska Unionen efter den senaste utvidgningen 1 januari 2007.

Ex-ante tariffreglering Prövning av tarifferna innan de tas i bruk.

Ex-post tariffreglering Tarifferna justeras i efterhand om det anses nödvändigt.

Förnybara energikällor Icke ändliga energikällor som vattenkraft, biobränslen, vind, sol, tidvatten, havsvågor, geotermisk kraft.

Greenfield site Landområde som saknar befintlig infrastruktur.

Gröna certifikat/elcertifikat Köp- och säljbara certifikat som utfärdas för förnybar energi. Kallas elcertifikat i Sverige.

ISDA-avtal Ett bilateralt ramavtal enligt riktlinjer upprättade av International Swap Dealers Association. Avtalet reglerar parternas rättsliga åtaganden i samband med ingångna derivataffärer.

ISO 14001 Internationell standard för miljöledningssystem

Kraftvärmeverk Kombinerat kraft- och värmeverk. Anläggning som producerar både el och värme i samma process.

Kyotoprotokollet Internationell överenskommelse om att minska utsläppen av växthusgaser.

Legal unbundling Juridisk separation av överföring och distribution från andra verksamheter (produktion/försäljning).

Lokalnät Elnät i Sverige inom spänningsområdet 0,4–20 kV.

Merit order Engelska för den ordning enligt vilken kapaciteten tas i bruk.

Nord Pool Den nordiska elbörsen.

NO_x Samlingsnamn för kväveoxid, kvävedioxid och liknande kväveoxidföreningar.

NTPA Engelsk förkortning för Negotiated Third Party Access (Förhandlad tillgång för tredje part). Tillgång till nätet som medges på basis av bilaterala förhandlingar mellan nätägare och nätanvändare.

OTC Over the Counter (över disk). Handel utanför börsen (direkt eller via mäklare) med fysiska och finansiella kontrakt

PolPX Polska elbörsen, Towarowa Gielda Energii.

Regionnät Elnät i Sverige inom spänningsområdet 40–130 kV.

PSE Polskie Sieci Elektroenergetyczne – Polish Power Grid Company.

RTPA Engelsk förkortning för Regulated Third Party Access (Reglerad tillgång för tredje part). Tillgång till nätet som medges på basis av publicerade och reglerade tariffer för användning av nätet.

SKB Svensk Kärnbränslehantering AB, ansvarar för hanteringen av radioaktivt avfall i Sverige.

SO₂ Svaveldioxid.

Spotmarknad En marknad där handel sker med omedelbar leverans.

Storstörning Omfattande driftstörningar i elnätsverksamheten som får till följd att många kunder blir utan elleveranser.

Swap Ett finansiellt instrument som är en kombination av spot och terminsaffär, ett slags finansiellt bytesavtal.

Terminsmarknad Marknad där köpare och säljare kommer överens om ett fast pris för en framtida leverans av underliggande instrument, exempelvis el. (Se även Derivatinstrument).

Tillgänglighet Faktisk elproduktionsförmåga i förhållande till maximalt möjlig produktion.

Tillsynsmyndighet Behörig myndighet som övervakar marknaden för att säkerställa effektiv konkurrens och rimlig prissättning.

TSO Engelsk förkortning för Transmission System Operator, systemansvarig för transmissionsnätet. Ansvarig för drift, underhåll och utveckling av överföringssystemet inom ett givet område. (Jämför DSO.)

Unbundling Uppdelning av överföring/distributionssystem från företagets övriga verksamheter.

Volatilitet Ett mått på hur mycket priset på en vara varierar under en tidsperiod.

Värdekedja Process för värdeskapande. Innehåller inom elbranschen produktion, transmission, distribution, handel och försäljning av el.

Värmekraft El som produceras via en uppvärmningsprocess, till exempel gasturbin eller med ångprocess i ett kol- eller kärnkraftverk (jämför kraftvärmeverk).

Återförsäljare Företag i slutet av värdekedjan, som normalt köper en produkt från en grossist för att sälja den till slutkonsumenten.

Energitermer

Effektenheter

Effekt är energi per tidsenhet

Effekt anges i watt (W)

1 kW (kilowatt) = 1 000 W

1 MW (megawatt) = 1 000 kW

1 GW (gigawatt) = 1 000 000 kW

Energienheter

Energi är effekt gånger tid

1 kWh (kilowattimme) = 1 kW under en timme

1 MWh (megawattimme) = 1 000 kWh

1 GWh (gigawattimme) = 1 000 000 kWh

1 TWh (terawattimme) = 1 000 000 000 kWh

Spänning

1 kV (kilovolt) = 1 000 volt (V)

Vattenfalls historia

MILSTOLPAR I VATTENFALLS HISTORIA

1909 Ombildningen av Trollhättan kanal- och vattenverk till Kungliga Vattenfallsstyrelsen 1909 markerar Vattenfalls födelse. Svenska staten hade köpt fallrättigheterna i Trollhättan några år tidigare och börjar nu aktivt att engagera sig i den nya elkrafttekniken.

1909–1916 De första stora vattenkraftverken - Olidan, Porjus och Älvkarleby - byggs.

1951 Invigning av vattenkraftverket Harsprånget, i flera avseenden världens då största vattenkraftverk. Samma år tas även världens första 400-kilovoltsledning i bruk, vilken sträcker sig från övre Norrland till Hallsberg i mellersta Sverige.

1952 Hela svenska stamnätet kopplas samman.

1954 Vattenfall driftsätter världens första kommersiella högspända likströmsledning - mellan fastlandet och Gotland.

1975–1976 Vattenfalls två första kärnkraftsreaktorer Ringhals 1 och 2 tas i drift. Under 1970- och 80-talen byggs 12 reaktorer i Sverige, varav 7 ägs av Vattenfall.

1992 Statens Vattenfallsverk ombildas till aktiebolaget Vattenfall. Ansvaret för stamnätet, det svenska högspänningsnätet, läggs på den nybildade myndigheten Svenska Kraftnät.

1995 Vattenfalls styrelse beslutar om en internationell tillväxtstrategi för Vattenfall.

Den europeiska expansionen 1996–2006

1996 Den svenska elmarknaden avregleras. Elnätsverksamheten separeras juridiskt från elproduktion och -försäljning. Den internationella expansionen inleds 1996 genom förvärvet av det finska eldistributionsföretaget Hämeen Sähkö. Ett representationskontor öppnas i Hamburg och Vattenfall börjar agera på den tyska elmarknaden genom joint venture företaget VASA Energy.

1998 I april avregleras den tyska elmarknaden.

1999 Vattenfall avtalar om köp av 25,1% av aktierna i HEW från Hamburgs stad med option för staden att sälja ytterligare 25,1% till Vattenfall. Kärnkraftsreaktorn Barsebäck 1 stängs efter riksdagsbeslut.

2000 I januari förvärvas 55% i polska värmeproducenten EW i Warszawa, Polen. I augusti sluts avtal med E.ON om förvärv av majoriteten av aktierna i Berlins energiföretag Bewag. Affären blockeras dock av amerikanska Southern Energy (numera Mirant).

2001 I februari förvärvas 32% i det polska distributionsbolaget GZE. Vattenfall blir i maj majoritetsägare i HEW genom aktieförvärv från E.ON och Sydkraft. HEW förvärvar i maj dels elproducenten VEAG som också äger stamnätet i östra Tyskland, dels brunkolsproducenten LAUBAG.

2002 Vattenfall förvärvar i januari samtliga Mirants aktier i Bewag. Vattenfalls olika förvärv i Tyskland samlas nu under namnet Vattenfall Europe AG, som formellt bildas i augusti genom en fusion mellan HEW och VEAG, inkl. LAUBAG. Vattenfall blir därmed Tysklands tredje största elproducent.

2003 I januari-februari fusioneras Bewag in i Vattenfall Europe AG. Ägarandelen i polska EW ökas till 70% och i GZE till 54%.

2005 I april förvärvas 35,3% av aktierna i danska Elsam A/S. Kärnkraftsreaktorn Barsebäck 2 stängs den 31 maj. I augusti meddelar Vattenfall att man överskridit gränsen 95% av aktierna i Vattenfall Europe AG och initierar en inlösen av minoritetsägarnas aktier.

2006 Den 1 januari ersätts de lokala tyska varumärkena HEW och Bewag samt de polska varumärkena EW och GZE med varumärket Vattenfall. Ägarandelen ökas till 75% i båda polska bolagen. Den 1 juli förvärvas en rad danska kraftvärme- och vindkraftstillgångar från det danska företaget DONG i utbyte mot ägarandelen i Elsam A/S och I/S Avedøre 2.

Produktion: Vattenfall AB och Intellecta Communication AB.

Foto: Bruno Ehrs, gettyimages och Vattenfall AB.

Illustration: Mikael Jacobsson, Amigos.

Tryck: Edita. Copyright 2007, Vattenfall AB, Stockholm.

VÄRDESKAPANDE FÖR FRAMTIDEN

Vattenfall AB (publ)
162 87 Stockholm
Org.nr 556036-2138

Tel 08-739 50 00

www.vattenfall.com
www.vattenfall.se